Euroopan unioni

Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet

FI

Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet

Euroopan unioni

Tämä PDF-tiedosto kuvastaa verkossa olevaa *Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet* -oppaan sisältöä päivämääränä, jolloin se on viimeksi päivitetty.

Viimeisimmän päivityksen päivämäärä: 2.7.2025

Koska sivustoa päivitetään jatkuvasti, suosittelemme tarkistamaan muutokset ”Uutta”-sivulta:

https://style-guide.europa.eu/fi/news

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025

© Euroopan unioni, 2025

Kansikuva: © istockphoto.com/TCmake_photo

Ecolabels, kohta 5.3.2: FSC © FSC Belgium asbl/vzw; PEFC © PEFC Belgium

Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Print	ISBN 978-92-78-42781-8	doi:10.2830/229	OA-09-22-124-FI-C
PDF	ISBN 978-92-78-42789-4	doi:10.2830/634443	OA-09-22-124-FI-N

Internetsivu *Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet*: ISSN 1831-5380

Viitteet

Oikeudellinen tausta

Euroopan yhteisön virallisten julkaisujen toimiston perustamisesta 16 päivänä tammikuuta 1969 tehty päätös 69/13/Euratom, EHTY, ETY (EYVL L 13, 18.1.1969), kumottu ja korvattu Euroopan unionin julkaisutoimiston organisaatiosta ja toiminnasta 26 päivänä kesäkuuta 2009 tehdyllä Euroopan parlamentin, Eurooppa-neuvoston, neuvoston, komission, Euroopan unionin tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean päätöksellä 2009/496/EY, Euratom (EUVL L 168, 30.6.2009, s. 41):

”1 artikla

Euroopan unionin julkaisutoimisto, jäljempänä ’toimisto’, on toimielinten yhteinen toimisto, jonka tavoitteena on varmistaa Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin toimielinten julkaisujen julkaiseminen parhain mahdollisin edellytyksin.”

*

Komission julkaisujen koordinointikomitean määritelmän mukaan julkaisu on ”useina kappaleina julkaistu kirjallinen tuote, joka rahoitetaan talousarviosta ja joka on suunnattu pääasiallisesti ulkopuolisille vastaanottajille”.

Julkaisutoimisto vastaa muun muassa seuraavista tehtävistä:

i) formaattien standardointi;

ii) julkaisujen ulkoasun yhtenäistäminen.

Huom. Edellä mainitun päätöksen mukaisesti nimi ”Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto” on muutettu nimeksi ”Euroopan unionin julkaisutoimisto” 1. heinäkuuta 2009 lähtien.

Vastuunjako

Toimielinten yhteisten tekstinlaadinnan ohjeiden laatimisesta vastaavat

- **toimielinten välinen komitea**, jonka julkaisutoimiston johtokunta on nimittänyt ja joka koostuu seuraavien toimielinten edustajista: Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto, Euroopan komissio, Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki, Euroopan tilintarkastustuomioistuin, Euroopan talous- ja sosiaalikomitea sekä Euroopan alueiden komitea
- julkaisutoimiston perustama **julkaisukäsikirjan koordinointiryhmä**
- **toimielinten väliset virallisten kielten työryhmät** (yksi ryhmä jokaiselle kielelle), jonka jäsenet nimittää toimielinten välinen komitea.

Toimielinten välinen komitea nimittää viralliset edustajat, jotka osallistuvat työryhmien toimintaan. Komitea toimii myös välimiehenä mahdollisissa kiistatilanteissa.

Julkaisukäsikirjan koordinointiryhmä on vastuussa työn hallinnasta. Se huolehtii työn organisoinnista, valvoo eri työryhmien tekemien ratkaisujen yhdenmukaisuutta ja vastaa työn aikataulusta ja etenemisestä. Koordinointiryhmä huolehtii myös julkaisukäsikirjan verkkosivuston ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Virallisten kielten työryhmät toimivat julkaisukäsikirjan koordinointiryhmän alaisuudessa ja vastaavat tekstinlaadinnan ohjeiden laatimisesta omalla kielellään sekä huolehtivat versionsa päivityksestä. Ryhmissä toimii lisäksi julkaisutoimiston edustajia, jotka koordinoivat työn etenemistä ja välittävät tietoa koordinointiryhmälle. Virallisten kielten työryhmissä työskentelee edustajia toimielinten kielipalveluista, kuten juristi-lingvistejä, kääntäjiä, terminologeja ja korjauslukijoita.

Lisäksi ryhmät kuulevat käsiteltävien asiakokonaisuuksien mukaisesti eri päätöksentekoelimiä, kuten komission pääsihteeristöä, protokollaosastoa sekä ulkosuhteista vastaavia viranomaisia. Ryhmät

tekevät yhteistyötä myös kansainvälisten organisaatioiden kanssa erityisesti standardoinnin alalla (ISO-standardointi).

Johdanto

Vade-mecum for editors julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1993 toimittajan käsikirjan muodossa. Sitä seurasi *Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet,* joka julkaistiin alun perin vuonna 1997 yhdellätoista unionin kielellä, ja nykyisin se on saatavana jo kahdellakymmenelläneljällä kielellä. Tämä teos on ainutlaatuisen kielellisen yhtenäistämisprosessin tulos. Teos on tarkoitettu apuvälineeksi tekstinlaadintaa koskevissa kysymyksissä kaikille Euroopan unionin toimielimille, elimille ja virastoille.

Tämän julkaisun valmistelemista varten on perustettu toimielinten välinen komitea, joka puolestaan on valinnut edustajat kaikista toimielimistä ja kutakin kieltä varten. He työskentelevät julkaisutoimiston erityisen koordinointiryhmän seurannassa.

Erilaisia tekstinlaadintakäytänteitä yhtenäistettäessä on otettu huomioon toimielinten monikielisyys, joka edellyttää, että eri virallisilla kielillä laaditut tekstit ovat vertailukelpoisia keskenään mutta samaan aikaan niissä säilytetään kunkin kielen erityispiirteet.

Ensimmäisessä osassa ovat pakolliset säännöt, joita on noudatettava toimitettaessa virallisessa lehdessä julkaistavia säädöksiä. Toinen osa puolestaan sisältää yleisiä julkaisuja koskevat tärkeimmät tekniset ja toimitukselliset normit. Neljännessä osassa ovat kielikohtaiset ohjeet, ja sen lisäksi 24 kieliryhmää ovat sopineet kaikille kielille yhteisistä käytänteistä, jotka on koottu kolmanteen osaan, jonka pohjalta yhdenmukaistamisprosessia jatketaan kaikkien kielten ja kaikkien toimielinten osalta.

Julkaisukäsikirjassa esitetyt yhteiset käytänteet korvaavat periaatteessa muut tai aiemmat käytänteet, ja niitä on sovellettava tekstinlaadinnan kaikissa vaiheissa.

Julkaisukäsikirja on tarkoitettu ennen kaikkea kannustamaan dynaamista vuoropuhelua käyttäjien välillä, sillä sitä päivitetään jatkuvasti. Siksi teoksen laatijat pyytävät lukijoita ilmoittamaan virheistä tai puutteista ja toimittamaan yleisiä huomautuksia ja parannusehdotuksia seuraavaan osoitteeseen:

Office des publications de l'Union européenne (Euroopan unionin julkaisutoimisto)
Coordination «Code de rédaction» (Toimielinten yhteiset tekstinlaadinnan ohjeet – koordinaatio)
(Unité A.1.002)
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG
Sähköposti:

- sisältöä koskevat kysymykset
  (OP-ISG-coordination@publications.europa.eu),
- suomen kieltä koskevat kysymykset
  (op-code-de-redaction-fi@publications.europa.eu).

Sisällys

Viitteet **4**

Johdanto **6**

ENSIMMÄINEN OSA – **Euroopan unionin virallinen lehti** **12**

Johdanto **13**

1 **Virallisen lehden rakenne** **18**

1.1 **Yleinen rakenne** **18**

1.2 **L-sarja** **19**

1.2.1 Säädösten luokittelu 19

1.2.2 Säädösten numerointi 21

1.2.3 Sisältö 23

1.3 **C-sarja** **28**

1.3.1 Asiakirjojen luokittelu 28

1.3.2 Asiakirjojen numerointi 29

1.3.3 Sisältö 31

2 **Säädöksen rakenne** **34**

2.1 **Nimi** **34**

2.2 **Johdanto-osan viitteet ja johdanto-osan kappaleet** **35**

2.2.1 Viitteet 35

2.2.2 Johdanto-osan kappaleet 36

2.3 **Artiklat (artiklaosa)** **37**

2.4 **Asetusten pakottavaa luonnetta koskeva lauseke** **38**

2.5 **Loppulausekkeet – paikka, päiväys ja allekirjoitus** **39**

2.6 **Liitteet** **40**

2.7 **Säädösten sisäinen jaottelu** **41**

3 **Toimitusohjeita** **43**

3.1 **Viittaukset viralliseen lehteen** **43**

3.2 **Viittaukset säädöksiin** **46**

3.2.1 Säädöksen nimen muodot 46

3.2.2 Viittaukset muihin säädöksiin 48

3.2.3 Viittaukset säädöksen osaan 50

3.2.4 Viittaukset säädöksen muutoksiin 50

3.3 **Muutossäädökset** **51**

3.3.1 Muutokset tekstissä 51

3.3.2 Lisäykset ja numerointi 53

3.4 **Viittausten järjestys** **53**

3.4.1 Perussopimusten järjestys 53

3.4.2 Julkaisemisessa noudatettava säädösten antajien järjestys 54

3.4.3 Maiden järjestys 55

3.4.4 Kielten ja monikielisten tekstien järjestys 55

3.4.5 Rahayksiköiden järjestys 55

3.5 **Luettelot** **55**

3.5.1 Luetteloiden esitystapa 56

3.5.2 Säädösten luettelo 57

3.6 **Ilmaisun tai sanan määritelmä** **57**

3.7 **Kansainväliset sopimukset** **57**

Yhteenveto **59**

TOINEN OSA – **Yleiset julkaisut** **67**

4 **Asiakirjojen valmistelu ja yksilöiminen** **68**

4.1 **Tekstin laatijat, toimeksiantajat, julkaisutoimisto ja painot** **68**

4.1.1 Tekstin laatijat ja julkaisutoimisto 68

4.1.2 Julkaisujen hallinta julkaisutoimistossa 69

4.1.3 Korjausluku julkaisutoimistossa 69

4.2 **Alkuperäiset asiakirjat (käsikirjoitukset)** **70**

4.2.1 Tuotantoketjun periaate 71

4.2.2 Asiakirjojen looginen rakenne 71

4.2.3 Tekstin valmistelu 72

4.2.4 Kuvausvalmiit asiakirjat 75

4.3 **Julkaisutyypit** **75**

4.3.1 Monografiat 75

4.3.2 Jatkuvat julkaisut 76

4.3.3 Yhdistetyt kausijulkaisut ja monografiat 76

4.4 **Julkaisutoimiston antamat tunnukset** **76**

4.4.1 Kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälinen standarditunnus (ISBN) 76

4.4.2 Jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus (ISSN) 78

4.4.3 DOI-tunniste 80

4.4.4 Luettelonumero 80

4.5 **Euroopan unionin tuomioistuimen antama tunnus** **81**

5 **Julkaisun rakenne** **82**

5.1 **Kannet** **82**

5.1.1 Yleistä 82

5.1.2 Värien käyttö kansissa 84

5.2 **Nimiösivu** **84**

5.3 **Nimiösivun kääntöpuoli** **85**

5.3.1 Nimiösivun kääntöpuolen sisältö 85

5.3.2 Painotuotetta koskevat tiedot 86

5.4 **Tekijänoikeus** **87**

5.4.1 Tekijänoikeusilmoitus 87

5.4.2 Lupa uudelleenkäyttöön ja uudelleenkäytön ehdot 89

5.4.3 Julkaisussa käytetyt tekijänoikeudella suojatut aineiston osat 91

5.4.4 Muut vastuuvapauslausekkeet 93

5.5 **Esiö ja loppusivut** **93**

5.5.1 Omistuskirjoitus 93

5.5.2 Alkulause, esipuhe ja johdanto 93

5.5.3 Sisällysluettelo 94

5.5.4 Lähdeluettelo 94

5.5.5 Hakemisto 94

5.6 **Tekstin jaottelu** **94**

5.7 **Luetteloiden kirjoittaminen** **96**

5.8 **Tekstin korostuskeinot** **97**

5.9 **Viittaukset** **97**

5.9.1. Viittaukset unionin säädöksiin 97

5.9.2 Viittaukset perussopimuksiin 98

5.9.3 Viittaukset unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa 100

5.9.4 Kirjallisuusviittaukset 102

5.10 **Lainaukset** **107**

5.11 **Kuvat** **108**

5.12 **Taulukot** **109**

KOLMAS OSA – **Kaikille kielille yhteiset käytänteet** **110**

6 **Typografiset ohjeet ja tekstien korjaaminen** **111**

6.1 **Käsikirjoituksen lukeminen** **111**

6.2 **Sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset** **111**

6.3 **Korjauslukumerkit** **111**

6.4 **Välilyönnit välimerkkien yhteydessä** **113**

6.5 **Välit ja välimerkit numeroissa** **114**

7 **Maiden, kielten ja rahayksiköiden lyhenteet** **115**

7.1 **Maat** **115**

7.1.1 Nimitykset ja käytettävät lyhenteet 115

7.1.2 Valtioiden järjestys luetteloissa 117

7.2 **Kielet** **119**

7.2.1 Kielten järjestys luetteloissa ja ISO-koodit (monikieliset julkaisut) 119

7.2.2 Kielten järjestys luetteloissa (yksikieliset tekstit) 121

7.2.3 Maininta julkaisukielistä 121

7.2.4 Toimielimissä käytettäviä kieliä koskevat säännöt 121

7.3 **Rahayksiköt** **122**

7.3.1 Euro ja sentti 122

7.3.2 Rahayksiköiden esittämisjärjestys ja ISO-koodit 123

7.3.3 Rahayksiköiden merkintä 125

8 **Alaviitteet** **127**

8.1 **Alaviitteiden numerot** **127**

8.2 **Alaviitteiden järjestys** **127**

9 **Muita yhteisiä käytänteitä** **129**

9.1 **Osoitteet** **129**

9.1.1 Osoitteet: yleisiä periaatteita 129

9.1.2 Osoitteet yksikielisissä asiakirjoissa 130

9.1.3 Osoitteet monikielisissä asiakirjoissa 132

9.1.4 Osoitteet jäsenvaltioissa: esitystapa ja esimerkkejä 133

9.1.5 Osoitteet jäsenvaltioissa: erityistapauksia 135

9.2 **Sähköiset osoitteet** **137**

9.3 **Puhelinnumerot** **137**

9.4 **Kirjallisuusviitteet ja viittaukset *Euroopan unionin viralliseen lehteen*** **139**

9.5 **Euroopan unionin hallintorakenne: viralliset nimet ja esittämisjärjestys** **139**

9.5.1 Toimielimet ja elimet 139
9.5.2 Toimielinten yhteiset toimistot 142
9.5.3 Hajautetut laitokset (virastot) 142
9.5.4 Toimeenpanovirastot 145
9.5.5 Euratomin virastot ja elimet 145
9.5.6 Muut laitokset 145
9.6 Komission pääosastot ja muut osastot: viralliset nimet 146
NELJÄS OSA – **Ohjeita suomenkielisiin julkaisuihin 149**
10 Kielioppiseikkoja 150
10.1 Iso ja pieni alkukirjain 150
10.2 Numerot 151
10.2.1 Yleistä 152
10.2.2 Päätteiden liittäminen numeroihin 152
10.2.3 Numeroiden taivuttaminen 152
10.3 Päiväys 153
10.4 Välimerkit 154
10.4.1 Piste 154
10.4.2 Kaksoispiste 155
10.4.3 Puolipiste 155
10.4.4 Pilkku 155
10.4.5 Lainausmerkit 157
10.4.6 Kaari- ja hakasulkeet 157
10.4.7 Yhdysmerkki 157
10.4.8 Ajatusviiva 158
10.4.9 Vinoviiva 159
10.5 Tavutus 159
10.6 Yksikkö vai monikko 161
10.6.1 Nominit 161
10.6.2 Verbit 161
10.7 Lyhenteet 162
10.7.1 Yleistä 162
10.7.2 Päätteiden liittäminen lyhenteisiin 163
10.8 Yhteen ja erilleen kirjoittaminen 164
10.9 Appositioattribuutin (tittelin) taipuminen 165
10.10 Päätteiden liittäminen vierasperäisiin nimiin 166
10.11 Rektioseikkoja 167
11 Lähdeteoksia 168
Liitteet 169
Liite A1 Euroopan tunnuksen graafinen käsikirja 170
Liite A2 Tunnukset 174
Liite A3 Mittayksiköitä ja merkkejä 182
Liite A4 Lyhenneluettelo 183
Liite A5 Valtioiden, alueiden ja rahayksiköiden luettelo 202
Liite A6 Maa- ja aluekoodit 219
Liite A7 Valuuttakoodit 223

Liite A8 Kielikoodit (Euroopan unioni) 231
Liite A9 Toimielinten, elinten ja laitosten nimet: monikielinen luettelo 232
Liite A10 Alueet 279
Liite C Sekalaista 288
Hakemisto 293

Ensimmäinen osa

Euroopan unionin virallinen lehti

Tietoa *Euroopan unionin virallisesta lehdestä*, siinä julkaistavista asiakirjoista ja sitä koskevista erityisistä tekstinlaatimissäännöistä. Sitä tulisi lukea rinnan kolmannen ja neljännen osan sekä liitteiden kanssa, sillä niitä kaikkia sovelletaan virallisessa lehdessä julkaistaviin teksteihin.

Johdanto

Historiaa

1952

Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamissopimuksen tultua voimaan perustetaan virallinen lehti ilmoitusten, päätösten ym. julkaisemista varten.

Virallinen lehti ilmestyy ensimmäisen kerran 30. joulukuuta 1952.

Vuodesta 1952 alkaen 19. huhtikuuta 1958 asti lehden nimi on *Euroopan hiili- ja teräsyhteisön virallinen lehti*, ja viralliset kielet ovat hollanti, italia, ranska ja saksa.

1958

Euroopan talousyhteisön (ETY) ja Euratomin perustamissopimusten tultua voimaan virallisen lehden nimi muuttuu *Euroopan yhteisöjen viralliseksi lehdeksi* (EYVL).

Uusi virallinen lehti ilmestyy ensimmäisen kerran 20. huhtikuuta 1958.

1968

L- (*Lainsäädäntö*) ja C-sarja (*Tiedonantoja ja ilmoituksia*) perustetaan tammikuussa.

L-sarjan ensimmäinen numero ilmestyy 3. tammikuuta 1968.

C-sarjan ensimmäinen numero ilmestyy 12. tammikuuta 1968.

1978

S-sarjan (*Euroopan yhteisöjen virallisen lehden täydennysosa*) ensimmäinen numero ilmestyy 7. tammikuuta 1978. Siinä julkaistaan julkisia hankintoja koskevat ilmoitukset. Vuoden 1974 loppuun saakka esim. tarjouskilpailuilmoitukset sekä Euroopan kehitysrahaston ilmoitukset julkaistiin L-sarjassa ja vuoden 1977 loppuun saakka C-sarjassa.

1981

CELEX-tietokanta (*Communitatis Europae Lex*) avataan. CELEX on monikielinen toimielinten välinen tietokonepohjainen dokumentointijärjestelmä, joka sisältää yhteisöjen lainsäädännön. Komission ylläpitämä CELEX on käytettävissä verkossa sekä magneettinauhalla.

1986

S-sarja alkaa ilmestyä myös sähköisenä (TED-tietokannassa – tenders electronic daily).

1987

L- ja C-sarja alkavat ilmestyä mikrokortteina.

1991

C ... A -sarja alkaa ilmestyä.

1992

Lokakuussa 1992 CELEX siirtyy komissiolta julkaisutoimiston ylläpidettäväksi.

1997

S-sarja alkaa ilmestyä myös cd-romina.

1998

L- ja C-sarja alkavat ilmestyä myös internetissä EUR-Lex-sivustolla.

1. heinäkuuta 1998 alkaen S-sarjaa ei enää julkaista painettuna vaan ainoastaan cd-romina ja internetissä (TED-tietokannassa).

1999

31. elokuuta 1999 lähtien alkaa ilmestyä C-sarjan uusi sähköinen versio ”C ... E” (E = electronic).

2001

L- ja C-sarja alkavat ilmestyä myös cd-romina.

2002

1. tammikuuta 2002 lähtien EUR-Lex-tietokannan käyttö on maksutonta.

2003

1. helmikuuta 2003 alkaen virallisen lehden nimi on Nizzan sopimuksen mukaisesti *Euroopan unionin virallinen lehti* (EUVL).

2004

1. toukokuuta 2004 tapahtuneen unionin laajentumisen jälkeen virallinen lehti alkaa ilmestyä 20 kielellä. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 930/2004 mukaisesti virallisen lehden maltankielisen julkaisun kohdalla tehdään poikkeus: kolmen vuoden ajan (1.5.2004–30.4.2007) toimielimet ovat velvollisia julkaisemaan maltan kielellä ainoastaan Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamat asetukset.

1. toukokuuta 2004 lähtien virallisen lehden selässä ei enää käytetä väriraitaa. Lehden kieliversiot erotetaan toisistaan ISO-koodilla, joka painetaan lehden kanteen.

1. toukokuuta 2004 alkaen CELEX- ja EUR-Lex-tietokantoihin tallennetaan kaikki 20 kieliversiota.

Heinäkuussa 2004 julkaistaan viimeinen paperiversio yhteisön voimassa olevasta lainsäädännöstä tehdystä luettelosta. Tämän jälkeen luettelo on saatavilla EUR-Lex-sivustolla.

1. marraskuuta 2004 alkaen CELEX-tietokannan tiedot sisällytetään EUR-Lex-tietokantaan ja 31. joulukuuta 2004 lähtien CELEX-tietokantaa ei enää päivitetä.

2007

1. tammikuuta 2007 alkaen virallinen lehti ilmestyy 23 kielellä. Muutoksen syynä ovat Romanian ja Bulgarian liittyminen sekä päätös julkaista johdettu oikeus iirin kielellä. Iirinkielisen julkaisun kohdalla tehdään samankaltainen poikkeus kuin aiemmin maltankielisen kohdalla: viiden vuoden ajan (1.1.2007–31.12.2011) toimielimet ovat velvollisia julkaisemaan iirin kielellä ainoastaan Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamat asetukset (neuvoston asetus (EY) N:o 920/2005).

1. tammikuuta 2007 otetaan käyttöön virallisessa lehdessä julkaistavien säädösten uusi luokittelurakenne.

2009

1. joulukuuta 2009 alkaen, jolloin Lissabonin sopimus tuli voimaan, lisätään virallisen lehden L-sarjaan tilapäinen V otsikko: ”Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen soveltamiseksi 1. joulukuuta 2009 alkaen annetut säädökset”. Tämä otsikko poistettiin 31. joulukuuta.

2010

1. tammikuuta 2010 otetaan käyttöön virallisessa lehdessä julkaistavien säädösten uusi luokittelurakenne, jossa on otettu huomioon Lissabonin sopimuksella tehdyt muutokset.

2012

Iirin kieltä koskevan poikkeuksen, joka tehtiin vuonna 2007, voimassaoloa jatketaan edelleen viidellä vuodella neuvoston asetuksella (EU) N:o 1257/2010 (1.1.2012–31.12.2016).

2013

1. heinäkuuta 2013 alkaen virallinen lehti ilmestyy 24 kielellä. Muutoksen syynä on Kroatian liittyminen.

2014

C ... E -sarjan ilmestyminen loppuu 1. huhtikuuta alkaen.

2016

L ... I- ja C ... I -sarjat alkavat ilmestyä 1. tammikuuta. Maaliskuussa eurooppalainen lainsäädäntötunnus (ELI, European Legislation Identifier) otetaan käyttöön EUR-Lex-portaalissa.

2017

Iirin kieltä koskevan poikkeuksen voimassaoloa jatketaan edelleen neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2015/2264, mutta sen soveltamisalaa on vaiheittain rajoitettava, jotta poikkeuksesta voitaisiin luopua 31. joulukuuta 2021 mennessä.

2022

Liriä koskevaa poikkeusta ei enää sovelleta 1 päivästä tammikuuta.

2023

1 päivästä lokakuuta alkaen virallisessa lehdessä siirrytään säädöskohtaiseen julkaisumuotoon.

L ... I-, C ... A- ja C ... I -sarjojen ilmestyminen loppuu.

Asiakirjojen toimittaminen viralliseen lehteen toimielimistä, elimistä, toimistoista ja virastoista

Toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen täydellinen luettelo on kohdassa 9.5.

Euroopan parlamentti (Bryssel, Luxemburg ja Strasbourg)

Eri osastot toimittavat tekstit julkaisutoimistoon.

Eurooppa-neuvosto (Bryssel)

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristö toimittaa tekstit.

Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)

Pääsihteeristö toimittaa tekstit.

Euroopan komissio (Bryssel ja Luxemburg)

Komission pääsihteeristö toimittaa kaikki julkaistavat tekstit. Tämä koskee niin velvoittavia säädöksiä (L-sarja), komission ehdotuksia, tiedonantoja ja tiedotteita (C-sarja) kuin hankintailmoituksia ja Euroopan kehitysrahaston ilmoituksiakin (S-sarja).

Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg)

Kirjaamot toimittavat tekstit.

Euroopan keskuspankki (Frankfurt am Main)

Tapauksen mukaan joko sihteeristön ja kielipalveluiden pääosasto tai oikeudellinen pääosasto toimittaa tekstit.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin (Luxemburg)

Kertomusten tuottamisesta vastaava yksikkö toimittaa tekstit.

Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristö toimittaa tekstit.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (Bryssel)

Kanslia toimittaa eri yksikköjen tekstit.

Euroopan alueiden komitea (Bryssel)

Kanslia toimittaa eri yksikköjen tekstit.

Euroopan investointipankki (Luxemburg)

Tekstit laatineet yksiköt toimittavat itse omat tekstinsä.

Euroopan oikeusasiamies (Strasbourg) ja Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)

Tekstit laatineet yksiköt toimittavat itse omat tekstinsä.

Toimistot ja virastot

Katso toimistojen ja virastojen luettelo kohdissa 9.5.3–9.5.6.

Monikielinen toimielinten, elinten, toimielinten yleisten palvelujen, toimistojen ja virastojen nimien luettelo: ks. liite A9.

LegisWrite ja EdiT

LegisWrite on tietokonesovellus, jota käytetään virallisten asiakirjojen laadinnassa ja tarkistamisessa ja joka mahdollistaa asiakirjojen siirron toimielinten välillä. Sen avulla yhtenäistetään tekstien rakenne ja esitystapa.

Lisätietoja Legiswritesta saa GoPro-sivustolta (Guide to procedures), joka on Euroopan unionin toimielinten ja elinten henkilöstön käytettävissä:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/REGISTRY/Rules+on+form (en)

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/pages/viewpage.action?pageId=216418878 (en)

XML-pohjainen lainsäädännön laadintaväline EdiT otettiin käyttöön vuonna 2021. Se korvaa vähitellen LegisWriten. Lisätietoja EdiTistä on saatavilla GoPro-sivustolla:

https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/display/REGISTRY/EDIT+EN (en)

Viiteaineisto

Virallisessa lehdessä julkaistaviin suomenkielisiin teksteihin liittyviä keskeisiä lähdeteoksia ja tietokantoja ovat seuraavat:

a) oikeinkirjoitus ja kielenhuolto: ks. kohta 11;

b) lainsäädäntötekniikkaan liittyvät kysymykset:

- *Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen käytännön opas Euroopan unionissa säädöstekstien laatimiseen osallistuville*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2015;
- *Yhteinen käsikirja tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävien säädösten esitystapaa ja tekstinlaadintaa varten* (parlamentti, neuvosto, komissio), vuoden 2023 painos (*);
- *Euroopan unionin neuvoston säädöskäsikirja,* vuoden 2023 painos;
- *Legislative drafting — a Commission manual* (*);

(*) Sisäinen linkki / käsikirja, joka on tarkoitettu vain Euroopan unionin toimielinten henkilöstön käyttöön.

— *Lainlaatijan opas – Osa 2. Lakitekniikka,* oikeusministeriö, laintarkastusyksikkö 2010;

— *Lainlaatijan opas*, oikeusministeriö, Helsinki, Edita, 2. muuttamaton painos 1997;

c) lyhenteet ja lyhennesanat:

— IATE (Euroopan unionin toimielinten, virastojen ja muiden elinten yhteinen terminologiatietokanta);

d) säädösten nimien, sisältöjen ja muutosten ym. tarkistaminen:

— EUR-Lex (Euroopan unionin maksuton säädöstietokanta, jossa voi tutustua viralliseen lehteen ja perussopimuksiin, lainsäädäntöön, oikeuskäytäntöön sekä lainsäädännön valmisteluasiakirjoihin).

Myös virallisen lehden tiettyjä numeroita voi käyttää viiteaineistona mm. maatalous- ja kalastustekstien, kaupallisten sopimusten, yhtenäistetyn nimikkeistön ja kolmansien maiden kanssa tehtävien sopimusten tarkistamisessa.

1 Virallisen lehden rakenne

EU:n säädökset ja asiakirjat julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* eri sarjoissa.

1.1 Yleinen rakenne

Euroopan unionin virallisessa lehdessä on kolme sarjaa:

- L-sarja: *Lainsäädäntö*
- C-sarja: *Tiedonantoja ja ilmoituksia*
- S-sarja: *Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosa.*

L- ja C-sarjat ilmestyvät päivittäin maanantaista perjantaihin ja kiireellisissä tapauksissa lauantaisin, sunnuntaisin ja yleisinä vapaapäivinä. Jokainen lehti sisältää yhden säädöksen.

Virallisen lehden säädöskohtainen julkaisumuoto

30. syyskuuta 2023 saakka virallisen lehden päivittäiset numerot sisälsivät kaikki kyseisenä päivänä julkaistut asiakirjat. Säädöskohtainen julkaisumuoto otettiin käyttöön 1. lokakuuta 2023, ja sen jälkeen jokainen virallisen lehden numero sisältää vain yhden asiakirjan.

Säädöskohtainen julkaiseminen lisää julkaisuprosessin joustavuutta ja nopeutta. Kukin asiakirja julkaistaan erillisenä, minkä vuoksi lisäsarjoja ei enää tarvita kiireellisiä julkaisuja varten. Sen vuoksi L ... I- ja C ... I -sarjojen ilmestyminen loppui 1. lokakuuta 2023 alkaen, ja käytössä ovat vain yleiset L- ja C-sarjat. Myös C ... A -sarja lakkautettiin

Viittauksissa viralliseen lehteen mainitaan lehden sarja, asiakirjan numero (paitsi kansainvälisissä sopimuksissa ja oikaisuissa), julkaisupäivä ja ELI-tunnus. Sivunumeroa ei enää tarvita. Lisätietoa viittauksista kohdassa 3.1 Viittaukset viralliseen lehteen.

L-sarja

L-sarja sisältää

- lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset (L I),
- muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset (L II),
- muut säädökset (L III),
- oikaisut.

Ks. myös kohta 1.2 (L-sarja).

C-sarja

C-sarja sisältää

- päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot (C I)
- tiedonannot (C II)
- valmisteluasiakirjat (C III)
- tiedotteet (C IV)
- ilmoitukset (C V)
- oikaisut.

C-sarjassa julkaistaan monenlaisia tekstejä, ja sen vuoksi myös tekstien ulkoasu vaihtelee enemmän kuin L-sarjassa. Noudatettavat säännöt ovat kuitenkin kummankin osalta samat.

Ks. myös kohta 1.3 (C-sarja).

C-sarja ennen 1.10.2023

C-sarjaa täydensivät C ... A-, C ... E- (lopetettu 1.4.2014) ja C ... I -sarjat (kolmen pisteen tilalla on lehden numero, joka on sama kuin samana päivänä julkaistavan virallisen lehden C-sarjan numero).

— C ... A -sarja (A = liite)
Tässä sarjassa julkaistiin avoimia kilpailuja koskevat ilmoitukset, ilmoitukset avoimista toimista ja yleiset luettelot (viljelykasvilajien yleiset lajikeluettelot ym.).

— C ... E -sarja (E = sähköinen versio)
Tässä sarjassa julkaistiin muun muassa neuvoston kannat (tavallinen lainsäätämisjärjestys) ja Euroopan parlamentin istuntopöytäkirjat ja asiakirjat. Ne ovat saatavilla EUR-Lex-sivustolla (ja kuukausittain julkaistavilla DVD-levyillä, joita tehtiin silloin).

— C ... I -sarja (I = yksittäinen).

EUVL C 137, 27.5.2010
EUVL C 137 A, 27.5.2010
EUVL C 137 E, 27.5.2010
EUVL C 119 I, 5.4.2018

S-sarja

S-sarjassa (S = supplement, täydennysosa) julkaistaan julkisia hankintasopimuksia koskevat tarjouspyynnöt ja Euroopan kehitysrahaston sekä muiden toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen tiedotteet. Sarja on saatavilla internetissä (TED-tietokanta).

1.2 L-sarja

L-sarja kattaa säädökset, muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset ja muut säädökset, jotka on ryhmitelty otsakkeiden ja alaotsakkeiden mukaan.

1.2.1 Säädösten luokittelu

Säädökset luokitellaan otsikoiden (L I, L II jne.) ja alaotsikoiden (asetukset, direktiivit jne.) alle jäljempänä esitetyssä järjestyksessä (ks. myös virallisen lehden jäsentely EUR-Lex-sivustolla).

Virallinen lehti – L-sarja

L I – Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

— Asetukset
— Direktiivit
— Päätökset
— Talousarviot

L II – Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

— Kansainväliset sopimukset
— Asetukset
— Direktiivit
— Päätökset
— Suositukset
— Suuntaviivat
— Työjärjestykset
— Kansainvälisillä sopimuksilla perustettujen elinten antamat säädökset
— Toimielinten väliset sopimukset

L III – Muut säädökset

— Euroopan talousalue

Huom. Otsikkoa **L IV – EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen nojalla ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset** käytettiin väliaikaisesti 1. tammikuuta 2010 jälkeen sisältämään EY-sopimuksen, EU-sopimuksen ja Euratom-sopimuksen nojalla ennen 1. joulukuuta 2009 annetut säädökset. Tämä otsikko on nyt vanhentunut.

Kunkin otsikon alla säädökset luokitellaan seuraavasti:

— säädöstyypin mukaan (asetus, direktiivi, päätös, talousarvio jne.) ja

— säädöksen antajan järjestyksen mukaan (ks. kohta 3.4.2): Euroopan parlamentti, Eurooppa-neuvosto, Euroopan parlamentti ja neuvosto, neuvosto, Euroopan komissio, Euroopan unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki, tilintarkastustuomioistuin jne.

Huom. Otsikon L II säädökset ryhmitellään alaotsikkojen ”Asetukset”, ”Direktiivit” ja ”Päätökset” alle edellä mainittua säädöksen antajan järjestystä noudattaen seuraavasti:

1) perussopimuksiin suoraan perustuvat säädökset

2) delegoidut säädökset

3) täytäntöönpanosäädökset.

Esimerkkejä on kohdassa Yhteenveto.

Otsikot

Virallisen lehden L-sarja sisältää seuraavat otsikot:

L I – Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

Tämä otsikko sisältää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaiset ”lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset” eli asetukset, direktiivit ja päätökset, jotka on hyväksytty

— tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä (Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät yhdessä)

— erityisessä lainsäätämisjärjestyksessä (neuvosto hyväksyy Euroopan parlamentin osallistuessa menettelyyn tai Euroopan parlamentti hyväksyy neuvoston osallistuessa menettelyyn).

Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset -osa sisältää myös Euroopan unionin vuotuisen talousarvion (sekä siihen liittyvät lisätalousarviot), sillä se hyväksytään erityisessä lainsäätämisjärjestyksessä.

Huom. Euroopan unionin ”vuotuista talousarviota” kutsuttiin aiemmin ”yleiseksi talousarvioksi”. Vuonna 2022 talousarvion lopullisesti hyväksyttävän säädöksen otsikko muuttui vastaavasti (”Euroopan unionin vuotuisen talousarvion lopullinen hyväksyminen”).

Ennen 1.12.2009 Euroopan unionin talousarvio julkaistiin otsikossa L II (Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset); hyväksyttävän säädöksen nimellä ”Euroopan unionin yleisen talousarvion lopullinen hyväksyminen”. Virastojen tulo- ja menotaulukot julkaistiin L-sarjassa. Nyt ne ovat C-sarjassa.

L II – Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

Tämä otsikko sisältää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaiset ”muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset” eli asetukset, direktiivit ja päätökset, joita ei hyväksytä lainsäätämisjärjestyksessä (säädösvallan siirron nojalla annetut (delegoidut) säädökset (SEUT 290 artikla), täytäntöönpanosäädökset (SEUT 291 artikla), perussopimuksiin suoraan perustuvat säädökset (kansainvälisiin sopimuksiin liittyvät säädökset, YUTP-päätökset jne.)) sekä muita säädöksiä, kuten suositukset, EKP:n suuntaviivat jne.

L III – Muut säädökset

Tässä otsikossa julkaistaan ”muut säädökset”, kuten Euroopan talousalueen säädökset.

1.2.2 Säädösten numerointi

Säädösten numerot antaa julkaisutoimisto.

Kansainvälisiä sopimuksia ja oikaisuja lukuun ottamatta kaikki säädökset ja muut tekstit saavat numeron. Numero on yksilöllinen ja on joko osa nimeä tai merkitty nimen loppuun hakasulkeissa. Se kertoo myös sen virallisen lehden numeron, jossa säädös tai muu teksti julkaistaan.

Numerointi

Numero muodostuu kolmesta osasta, joiden järjestys on seuraava:

- alueen lyhenne sulkeissa: EU (Euroopan unioni); Euratom (Euroopan atomienergiayhteisö); EU, Euratom (Euroopan unioni ja Euroopan atomienergiayhteisö); YUTP (yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka),
- julkaisuvuosi, nelinumeroinen,
- vuotuinen järjestysnumero, joka koostuu niin monesta numerosta kuin on tarpeen:

(alue) VVVV/N

Huom. Tietyissä säädöksissä julkaisutoimiston antamassa numerossa ei ole alueen kirjainlyhennettä ja se on hakasulkeissa nimen lopussa. Tämä numero ei ole osa nimeä eikä sitä mainita viittauksessa kyseiseen säädökseen.

[VVVV/N]

Ennen 1.1.2015

Ennen 1.1.2015 säädösten numerointi vaihteli säädöksen tyypin mukaan, ja sitä käytetään edelleen, kun viitataan näihin säädöksiin.

Pääperiaatteet

a) Kun järjestysnumero edeltää vuotta, käytetään lyhennettä ”N:o”.

komission asetus (EU) N:o 16/2010

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 284/2010/EU

Kun vuosi edeltää järjestysnumeroa, lyhennettä ”N:o” ei käytetä.

komission päätös 2010/300/EU

b) 1.1.1999 alkaen vuosiluku on nelinumeroinen (aiemmin kaksinumeroinen).

komission päätös (EY) N:o 23/1999

neuvoston asetus (EY) N:o 2820/98

neuvoston päätös 2010/294/EU

Huom. Perussopimusten lyhenteet ovat muuttuneet ajan mittaan, kun uusia perussopimuksia ja niiden muutoksia on hyväksytty:

- Ennen 1.11.1993 käytetyt lyhenteet olivat ETY, EHTY, Euratom.
- 1.11.1993, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantulopäivänä, Euroopan talousyhteisöstä (ETY) tuli Euroopan yhteisö (EY). Tuolloin otettiin käyttöön myös lyhenteet YOS (yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa), YUTP (yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka) ja JVY (jäsenvaltioiden välillä tehty yleissopimus).
- EHTY-lyhennettä ei ole käytetty Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymispäivän eli 24.7.2002 jälkeen.
- 1.12.2009 Lissabonin sopimuksen tultua voimaan otettiin käyttöön lyhenne ”EU”. Lyhennettä ”EY” ei enää käytetä. Lyhenteet, jotka luotiin, kun Euroopan unionista tehty sopimus tuli voimaan, ovat muuttuneet seuraavasti: ”YOS” ja ”JVY” ovat jääneet pois käytöstä, mutta ”YUTP” on säilynyt.

Numerointi

Säädöksillä on järjestysnumero, joka annetaan rinnakkaisista sarjoista, ja osioiden järjestys riippuu säädöksen tyypistä.

Asetukset

Nämä säädökset numeroidaan seuraavasti: kirjainlyhenne (sulkeissa), jota seuraa järjestysnumero ja vuosi.

asetus (EU) N:o 641/2010

Asetukset on numeroitu eri aikoina eri tavoin:

— 1952–31.12.1962:
asetus N:o 17

— 1.1.1963–31.12.1967 (numeroon lisätään vuosiluku sekä viittaus perustamissopimukseen/-sopimuksiin):
asetus N:o 1009/67/ETY

— 1.1.1968 alkaen (perustamissopimuksen viitteen paikka muuttuu):
asetus (ETY) N:o 1470/68

Direktiivit

Direktiivit numeroidaan seuraavasti: vuosi, jota seuraavat järjestysnumero ja kirjainlyhenne.

neuvoston direktiivi 2010/24/EU

1.1.1992 alkaen 31.12.2014 asti numeron antoi neuvoston pääsihteeristö.

Joidenkin vanhempien direktiivien nimissä käytetään järjestyslukusanaa.

ensimmäinen neuvoston direktiivi 73/239/ETY

Päätökset

L I -otsikon alla julkaistuissa päätöksissä järjestysnumero edeltää vuosilukua ja kirjainlyhennettä:

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 477/2010/EU

Tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä hyväksytyille päätöksille annetaan numero samasta sarjasta kuin asetuksille (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 477/2010/EU, komission asetus (EU) N:o 478/2010, komission asetus (EU) N:o 479/2010).

L II -otsikon alla julkaistuissa päätöksissä vuotta seuraa järjestysnumero ja kirjainlyhenne:

neuvoston päätös 2010/294/EU

Talousarviot

Yleisen talousarvion ja lisätalousarvioiden lopullisesta hyväksymisestä annettavalla säädöksellä on numero virallisen lehden sisällysluettelossa ja säädöksen nimisivulla (esim. 2010/117/EU, Euratom), mutta sitä ei mainita alaviitteessä.

Kaksoisnumerointi

Tietyillä säädöksillä voi olla kaksi numeroa:

— numero, joka on julkaisutoimiston antama (esim. ”(EU) 2015/299”),

— säädöksen antajan antama numero (esim. ”EKP/2015/5”, ”ATALANTA/4/2015” jne.).

Euroopan keskuspankin säädöksissä ja poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätöksissä säädöksen antajan antama numero on sulkeissa nimen lopussa:

Euroopan keskuspankin asetus (EU) 2015/534 – – (ECB/2015/13)
Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2015/299 – – (ECB/2015/5)
Euroopan keskuspankin suuntaviivat (EU) 2015/732 – – (ECB/2015/20)
poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean päätös (YUTP) 2015/711 – – (ATALANTA/4/2015)

Huom. Ennen 1. tammikuuta 2015 julkaistuihin Euroopan keskuspankin päätöksiin, suuntaviivoihin ja suosituksiin viitataan vain säädöksen antajan antamalla numerolla:

(4) Euroopan keskuspankin päätöksessä (EU) 2016/1975 (EKP/2016/39) (2) viitataan EKP:n johtokunnan toimivaltaan Euroopan keskuspankin päätöksen EKP/2013/54 (3) 3 artiklan 2 kohdan nojalla. Päätös EKP/2013/54 kumottiin päätöksellä (EU) 2020/637 (EKP/2020/24). – –

(2) Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2016/1975, annettu 8 päivänä marraskuuta 2016, alustavien akkreditointien myöntämistä koskevan toimivallan edelleen siirtämisestä (EKP/2016/39) (EUVL L 304, 11.11.2016, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1975/oj).

(3) Euroopan keskuspankin päätös EKP/2013/54, annettu 20 päivänä joulukuuta 2013, suojattavan euroseteliaineiston ja euroseteliaineiston valmistajien akkreditointimenettelyistä ja päätöksen EKP/2008/3 muuttamisesta (EUVL L 57, 27.2.2014, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106(3)/oj).

Tietyissä säädöksissä julkaisutoimiston antamassa numerossa ei ole alueen kirjainlyhennettä ja se on hakasulkeissa nimen lopussa. Näitä ovat: kansainvälisillä sopimuksilla perustettujen neuvostojen ja komiteoiden päätökset, Euroopan talousalueeseen (ETA) liittyvät säädökset, Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTA) liittyvät säädökset ja Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) säännöt:

AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 1/2015 – – [2015/1909]

ETA:n sekakomitean päätös N:o 159/2014 – – [2015/94]

EFTAn valvontaviranomaisen päätös N:o 226/17/KOL – – [2018/564]

Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) sääntö N:o 78 – – [2015/145]

Ennen 1.1.2015

Euroopan talousalueeseen (ETA) liittyvillä säädöksillä, Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTA) liittyvillä säädöksillä ja Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) säännöillä on vain säädöksen antajan antama numero.

Numeroimattomat säädökset ja muut tekstit

Kansainvälisiä sopimuksia (ks. ”L II – Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset”, kohdassa 1.2.3) ja oikaisuja ei numeroida.

Euroopan unioni ei voi yksipuolisesti antaa numeroa kansainväliselle sopimukselle, sillä se on vain yksi sopimuksen osapuolista.

Ennen 1.10.2023

Kansainvälisten sopimusten ja oikaisujen lisäksi seuraavia asiakirjoja ei numeroitu:

— ilmoitukset kansainvälisen sopimuksen voimaantulopäivästä ja

— työjärjestykset.

1.2.3 Sisältö

Luettelo ja esimerkkejä L-sarjassa julkaistuista säädöksistä on esitetty tässä, ja säädökset on ryhmitelty asianmukaisiin otsikoihin ja alaotsikoihin.

L I – Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

a) Asetukset

Nämä ovat asetuksia, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet yhdessä (tavallinen lainsäätämisjärjestys) tai jotka toinen näistä toimielimistä on hyväksynyt yksin toisen osallistuessa menettelyyn (erityinen lainsäätämisjärjestys).

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/475
neuvoston asetus (EU) 2017/1939

b) Direktiivit

Nämä ovat direktiivejä, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet yhdessä (tavallinen lainsäätämisjärjestys) tai jotka neuvosto on hyväksynyt yksin Euroopan parlamentin osallistuessa menettelyyn (erityinen lainsäätämisjärjestys).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/254
neuvoston direktiivi (EU) 2015/121

c) Päätökset

Nämä ovat päätöksiä, jotka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat hyväksyneet yhdessä (tavallinen lainsäätämisjärjestys) tai jotka neuvosto on hyväksynyt yksin Euroopan parlamentin osallistuessa menettelyyn (erityinen lainsäätämisjärjestys).

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/601
neuvoston päätös (EU, Euratom) 2015/457

d) Talousarviot

Euroopan unionin vuotuinen talousarvio ja lisätalousarviot, jotka on vahvistettu lopullisesti niiden edellä julkaistavalla säädöksellä, julkaistaan otsikolla:

Euroopan unionin vuotuisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2023 lopullinen hyväksyminen (EU, Euratom) 2023/278
Euroopan unionin lisätalousarvion nro 2 varainhoitovuodeksi 2023 lopullinen hyväksyminen (EU, Euratom) 2023/1752

Vuotuisen talousarvion ja lisätalousarvioiden lopullisesta hyväksymisestä annettavalla säädöksellä on julkaisunumero. Vuotuisella talousarviolla itsellään ei ole numeroa, kun taas lisätalousarvioilla on tekijän antama numero (Euroopan unionin lisätalousarvio nro 2 varainhoitovuodeksi 2023).

L II – Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset

a) Kansainväliset sopimukset

”Kansainväliset sopimukset” (jäljempänä ’sopimukset’) käsittävät tässä yhteydessä Euroopan unionin ja/tai Euroopan atomienergiayhteisön tekemät kansainväliset sopimukset, jäsenvaltioiden allekirjoittamat yleissopimukset, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien tekemät sopimukset, yleissopimukset ja pöytäkirjat, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäiset sopimukset, kirjeenvaihtona tehdyt sopimukset jne.

Edellä määriteltyjä sopimuksia ei numeroida. Julkaisutoimisto antaa niille ainoastaan virallisen lehden numeron (tämä numero näkyy virallisen lehden ylätunnisteessa).

Tässä otsikossa julkaistaan

— päätökset, jotka koskevat sopimusta ja joihin on liitetty sopimuksen teksti

Neuvoston päätös (EU) 2015/209, annettu 10 päivänä marraskuuta 2014, Euroopan unionin ja Färsaarten välisen tieteellistä ja teknologista yhteistyötä koskevan sopimuksen, jonka nojalla Färsaaret assosioituu tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan Horisontti 2020 (2014–2020), allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

Euroopan unionin ja Färsaarten välinen tieteellistä ja teknologista yhteistyötä koskeva sopimus, jonka nojalla Färsaaret assosioituu tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan Horisontti 2020 (2014–2020)

Neuvoston päätös (EU) 2015/105, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2014, Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen liitettävän pöytäkirjan, joka koskee Euroopan unionin ja Azerbaidžanin tasavallan puitesopimusta Azerbaidžanin tasavallan osallistumista unionin ohjelmiin säätelevistä yleisistä periaatteista, allekirjoittamisesta unionin puolesta ja väliaikaisesta soveltamisesta

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen liitettävä pöytäkirja, joka koskee Euroopan unionin ja Azerbaidžanin tasavallan puitesopimusta Azerbaidžanin tasavallan osallistumista unionin ohjelmiin säätelevistä yleisistä periaatteista

— päätökset, jotka koskevat sopimusta mutta joihin ei ole liitetty sopimuksen tekstiä

Neuvoston päätös (EU) 2015/1796, annettu 1 päivänä lokakuuta 2015, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sveitsin valaliiton välisen tiede- ja teknologiayhteistyötä koskevan sopimuksen, jolla Sveitsin valaliitto assosioidaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti 2020” sekä Horisontti 2020 -puiteohjelmaa täydentävään Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelmaan ja jolla säännellään Sveitsin valaliiton osallistumista Fusion for Energy -yhteisyrityksen toteuttamiin ITER-toimiin, tekemisestä

— ilmoitukset sopimusten voimaantulosta

Ilmoitus Euroopan unionin ja Saint Lucian välisen lyhytaikaista oleskelua koskevan viisumivapaussopimuksen voimaantulosta [2023/2212]

Huom. Tämä on ainoa L-sarjassa julkaistu tieto.

b) Asetukset

Nämä ovat tiettyjä neuvoston asetuksia (perussopimuksiin suoraan perustuvia asetuksia ja täytäntöönpanoasetuksia), komission asetuksia (perussopimuksiin suoraan perustuvia asetuksia, täytäntöönpanoasetuksia ja delegoituja asetuksia) ja Euroopan keskuspankin asetuksia.

neuvoston asetus (EU) 2015/106

neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/81

komission delegoitu asetus (EU) 2015/281

komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/52

Euroopan keskuspankin asetus (EU) 2015/534 – – (EKP/2015/13)

EKP:n säädökset saavat julkaisunumeron lisäksi EKP:n antaman numeron (EKP/2015/13), joten niillä on kaksi numeroa (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

c) Direktiivit

Nämä ovat tiettyjä neuvoston direktiivejä (perussopimuksiin suoraan perustuvia direktiivejä ja täytäntöönpanodirektiivejä) ja komission direktiivejä (perussopimuksiin suoraan perustuvia direktiivejä, täytäntöönpanodirektiivejä ja delegoituja direktiivejä).

neuvoston direktiivi (EU) 2015/652

komission direktiivi (EU) 2015/565

komission delegoitu direktiivi (EU) 2015/573

komission täytäntöönpanodirektiivi (EU) 2015/1168

d) Päätökset

Näitä ovat

— jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätökset, neuvoston ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätökset sekä jäsenvaltioiden hallitusten edustajien yhteisellä sopimuksella hyväksymät päätökset

Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätös (EU, Euratom) 2015/578

— eräät Euroopan parlamentin päätökset

Euroopan parlamentin päätös (EU) 2015/1614

— Eurooppa-neuvoston päätökset

Eurooppa-neuvoston päätös (EU) 2018/509

— eräät Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/468

— eräät neuvoston päätökset (perussopimuksiin suoraan perustuvat päätökset, mukaan lukien YUTP-päätökset, sekä täytäntöönpanopäätökset)

neuvoston päätös (EU) 2015/1025

neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/156

neuvoston päätös (YUTP) 2015/76

— komission päätökset (perussopimuksiin suoraan perustuvat päätökset, täytäntöönpanopäätökset ja delegoidut päätökset)

komission päätös (EU) 2015/119

komission delegoitu päätös (EU) 2015/1602

komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2015/103

— Euroopan keskuspankin päätökset

Euroopan keskuspankin päätös (EU) 2015/299 – – (EKP/2015/5)

EKP:n säädökset saavat julkaisunumeron lisäksi EKP:n antaman numeron (EKP/2015/5), joten niillä on kaksi numeroa (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

Huom. Ennen 1.12.2009 oli olemassa kahdentyyppisiä päätöksiä (joille eräissä kielissä oli eri nimet): yhtäältä päätöksiä, joiden viimeisessä artiklassa mainittiin, kenelle päätös oli osoitettu, ja joiden nimessä oli tiedoksiantonumero, sekä toisaalta osoittamattomia ns. *sui generis* -päätöksiä, joiden artiklaosaa edelsi ilmaisu ”on päättänyt seuraavaa / ovat päättäneet seuraavaa” (eikä ”on tehnyt / ovat tehneet tämän päätöksen”). Tämä ero poistui Lissabonin sopimuksen tultua voimaan. Joissakin tapauksissa päätöksissä, joissa ei ole mainittu, kenelle ne on osoitettu, käytetään kuitenkin samaa esitystapaa kuin aiemmin *sui generis* -päätöksissä.

e) Suositukset

Näitä ovat neuvoston suositukset, jotka on annettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 121, 126, 140 ja 292 artiklan nojalla, komission suositukset (292 artikla) ja Euroopan keskuspankin suositukset (292 artikla).

neuvoston suositus (EU) 2015/1029
komission suositus (EU) 2015/682

EKP:n suositukset saavat julkaisunumeron lisäksi EKP:n antaman numeron, joten niillä on kaksi numeroa (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

Muut suositukset julkaistaan C-sarjassa.

f) Suuntaviivat

Näitä ovat Euroopan keskuspankin suuntaviivat. Nämä säädökset saavat julkaisunumeron lisäksi EKP:n antaman numeron (EKP/2015/20), joten niillä on kaksi numeroa (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

Euroopan keskuspankin suuntaviivat (EU) 2015/732 – – (EKP/2015/20)

g) Työjärjestykset

Näitä ovat toimielinten ja elinten työjärjestykset; sen sijaan EU:n eri toimistojen ja virastojen työjärjestykset julkaistaan C-sarjassa. Työjärjestykset saavat hakasulkeissa olevan julkaisunumeron otsikon lopussa:

alueiden komitean työjärjestys [VVVV/N]
tilintarkastustuomioistuimen työjärjestys [VVVV/N]
muutokset unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan ohjeisiin [VVVV/N]

Jos työjärjestys on säädöksen liitteenä, se julkaistaan samassa otsikossa kuin säädös ilman julkaisunumeroa.

Neuvoston päätös (EU) 2015/354, annettu 2 päivänä maaliskuuta 2015 , Euroopan investointipankin alaisuuteen perustetun investointikehyskomitean työjärjestyksen hyväksymisestä *(säädös, jonka liitteenä työjärjestys on)*

h) Kansainvälisillä sopimuksilla perustettujen elinten antamat säädökset

Näitä ovat kansainvälisillä sopimuksilla perustettujen elinten antamat päätökset sekä Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) säännöt. Näillä säädöksillä on kaksoisnumerointi (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

AKT–EU-suurlähettiläskomitean päätös N:o 1/2015 – – [2015/1909]
EU–Sveitsi-sekakomitean päätös nro 1/2015 – – [2015/542]
Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UN/ECE) sääntö N:o 78 – – [2015/145]
Vastavuoroista tunnustamista koskevalla Euroopan yhteisön ja Japanin sopimuksella perustetun sekakomitean päätös N:o 3/JP/2018 – – [2019/347]

i) Toimielinten väliset sopimukset

Toimielinten välisillä sopimuksilla säädellään tiettyjä EU:n toimielinten välistä kuulemista ja yhteistyötä koskevia näkökohtia, ja ne ovat toimielinten konsensuksen tulos – toisin sanoen ne muodostavat eräänlaisen yhteisen työjärjestyksen.

Toimielimet päättävät näiden sopimusten asiayhteydestä, soveltamisalasta ja vaikutuksista riippuen niiden julkaisemisesta joko L-sarjassa tai C-sarjassa.

L III – Muut säädökset

Euroopan talousalue

Tähän otsikkoon sijoitetaan

— Euroopan talousalueen (ETA) puitteissa hyväksytyt päätökset

ETA:n sekakomitean päätös N:o 159/2014 – – [2015/94]

— Euroopan vapaakauppajärjestön (EFTA) puitteissa hyväksytyt säädökset

EFTAn valvontaviranomaisen päätös N:o 226/17/KOL – – [2018/564]

EFTA-valtioiden pysyvän komitean päätös N:o 2/2015/PK – – [2015/2024]

— EFTAn tuomioistuimen työjärjestys.

Näillä säädöksillä, lukuun ottamatta EFTAn tuomioistuimen työjärjestystä, on kaksoisnumerointi (ks. myös ”Kaksoisnumerointi”, kohdassa 1.2.2).

EFTAn valvontaviranomaisen säädösten numerossa oleva vuosiluku on kaksinumeroinen: 226/17/KOL (KOL = valvontaviranomaisen kollegio).

Oikaisut

Oikaisut julkaistaan virallisessa lehdessä aina viimeisenä, koska ne eivät välttämättä sisälly lehden kaikkiin kielitoisintoihin ja koska niiden pituus ja sisältö voivat vaihdella. Nämä ovat ainoita virallisessa lehdessä julkaistuja asiakirjoja, jotka eivät ole synoptisia.

Oikaisuilla ei ole numeroa, sillä ne eivät ole erillisiä säädöksiä. Niille annetaan kuitenkin virallisen lehden numero muodossa VVVV/9NNNN, jossa viisinumeroinen järjestysnumero alkaa aina luvulla 9.

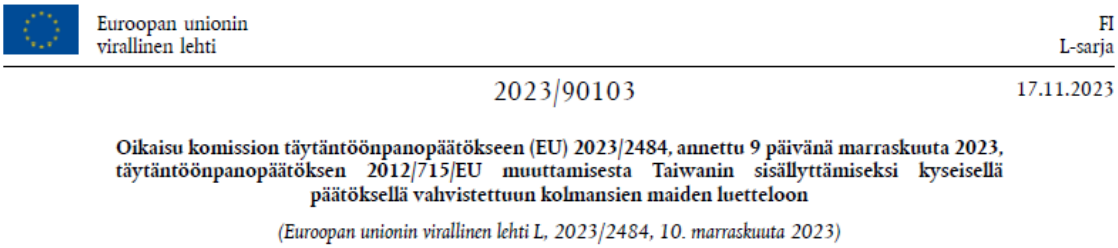
Euroopan unionin virallinen lehti

FI
L-sarja

2023/90103

17.11.2023

Oikaisu komission täytäntöönpanopäätökseen (EU) 2023/2484, annettu 9 päivänä marraskuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksen 2012/715/EU muuttamisesta Taiwanin sisällyttämiseksi kyseisellä päätöksellä vahvistettuun kolmansien maiden luetteloon

(Euroopan unionin virallinen lehti L, 2023/2484, 10. marraskuuta 2023)

1.3 C-sarja

C-sarja kattaa laajan kirjon asiakirjoja, jotka on ryhmitelty otsakkeiden ja alanimikkeiden mukaan.

1.3.1 Asiakirjojen luokittelu

Virallisen lehden C-sarjassa julkaistaan monenlaisia asiakirjoja. Seuraavassa on lueteltu eri asiakirjoja luokiteltuna sen mukaan, minkä otsikon ja alaotsikon alla ne julkaistaan (luettelon järjestyksestä kerrotaan tarkemmin virallisen lehden jäsentelyä kuvaavassa kohdassa EUR-Lex-sivustolla).

Virallinen lehti – C-sarja

C I – Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

— Päätöslauselmat
— Suositukset
— Lausunnot

C II – Tiedonannot

— Toimielinten väliset sopimukset
— Yhteiset julkilausumat
— Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen tiedonannot

C III – Valmisteluasiakirjat

— Jäsenvaltioiden aloitteet
— Euroopan parlamentti
— Neuvosto
— Euroopan komissio
— Euroopan unionin tuomioistuin
— Euroopan keskuspankki
— Tilintarkastustuomioistuin
— Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja
— Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
— Alueiden komitea
— Euroopan investointipankki
— Euroopan unionin toimistot ja virastot

C IV – Tiedotteet

— Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen tiedotteet
— Jäsenvaltioiden tiedotteet
— Euroopan talousalueeseen liittyvät tiedotteet (*ensin toimielinten antamat, sitten jäsenvaltioiden antamat*)
— Kolmansien maiden tiedotteet

C V – Ilmoitukset

— Hallinnolliset menettelyt
— Tuomioistuinkäsittelyyn liittyvät menettelyt
— Yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseen liittyvät menettelyt
— Kilpailupolitiikan toteuttamiseen liittyvät menettelyt
— Muut asiakirjat

Kussakin ryhmässä asiakirjat luokitellaan julkaisemisessa noudatettavan säädöksen antajan järjestyksen mukaan (ks. kohta 3.4.2).

1.3.2 Asiakirjojen numerointi

Ilmoitusnumero

Oikaisuja lukuun ottamatta julkaisutoimisto antaa C-sarjan asiakirjoille ilmoitusnumeron.

Se sisältää

a) sarjan mukaisen kirjaimen C

b) nelinumeroisen julkaisemisvuoden

c) vuotuisen järjestysnumeron, jossa on tarpeellinen määrä numeroita.

C/VVVV/N

Tämä numero on nimen alla, keskitettynä ja sulkeissa.

Ilmoitusnumero on sama kuin virallisen lehden numero, joka näkyy virallisen lehden ylätunnisteessa

Ennen 1.10.2023

Ilmoitusnumero sisälsi:

a) julkaisemisvuoden

i) 31.12.1998 saakka: kaksi viimeistä numeroa,

ii) 1.1.1999 alkaen: kaikki neljä numeroa,

b) virallisen lehden numeron,

c) asiakirjan numeron, josta käy ilmi sen julkaisujärjestys virallisessa lehdessä.

98/C 45/01

2010/C 2/08

Erityinen numerointi

Tiettyjen asiakirjojen nimiin kuuluu oma erityinen numeronsa:

— tavallisen lainsäätämisjärjestyksen puitteissa vahvistetut neuvoston kannat

neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta (EU) N:o 11/2010

Huom. Aiemmassa yhteispäätösmenettelyssä neuvosto hyväksyi ”yhteisiä kantoja”.

neuvoston yhteinen kanta (EY) N:o 14/2005

— valtiontuet

tuki C 32/09

Huom. numerointi: C 55/99, C 55/2000 (vuosiluku on nelinumeroinen vuonna 2000), C 55/01

— Euroopan unionin tuomioistuimen (unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja virkamiestuomioistuimen) käsittelemät asiat

asia C-187/10 (*unionin tuomioistuin; 30.11.2009 asti yhteisöjen tuomioistuin*)

asia T-211/10 (*15.11.1989 alkaen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, 1.12.2009 alkaen unionin yleinen tuomioistuin*)

asia F-29/10 (*virkamiestuomioistuin 23.7.2005 alkaen*)

asia 84/81 (*pelkästään yhteisöjen tuomioistuin ennen 15.11.1989*)

Huom. Virkamiestuomioistuin (perustettu 2004) lopetti toimintansa 1. syyskuuta 2016 sen toimivallan siirryttyä unionin yleiselle tuomioistuimelle.

— tilintarkastustuomioistuimen lausunnot ja erityiskertomukset

lausunto nro 01/2022 (ennen 1.1.2022: lausunto nro 1/2021)

— EFTAn tuomioistuimen käsittelemät asiat

asia E-5/10

— ilmoitukset avoimista kilpailuista (julkaistu C ... A -sarjassa 30. syyskuuta 2023 asti)

EPSO/AD/177/10

— ilmoitukset avoinna olevista viroista ja toimista

COM/2010/10275

— sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan päätökset

Päätös N:o H8, annettu 17 päivänä joulukuuta 2015 (ajantasaistettu vähäisillä teknisillä selvennyksillä 9 päivänä maaliskuuta 2016) sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan perustaman tietojenkäsittelyn teknisen toimikunnan toimintatavoista ja kokoonpanosta

— virastojen lisätalousarviot

Euroopan lääkeviraston tulo- ja menoarvio varainhoitovuodeksi 2010 – 1. korjaava lisätalousarvio

— ehdotuspyynnöt

Ehdotuspyyntö IX-2011/01 – Avustukset Euroopan tason poliittisille puolueille

Huom.	23.7.2002 saakka (EHTY-sopimuksen päättymispäivä) oli olemassa myös neuvoston puoltavia lausuntoja.
	puoltava lausunto N:o 22/96
	puoltava lausunto N:o 6/2002

1.3.3 Sisältö

Luettelo C-sarjassa julkaistuista asiakirjatyypeistä esitetään tässä, ja asiakirjat on ryhmitelty asianomaisiin otsikoihin ja alaotsikoihin.

C I – Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot

Tämä otsikko sisältää

— päätöslauselmat (esim. Euroopan parlamentin, neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien, neuvoston, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja Euroopan alueiden komitean (muut kuin lainsäädäntöä koskevat) päätöslauselmat),

— suositukset (esim. Euroopan parlamentin neuvostolle antamat suositukset sekä neuvoston, komission ja Euroopan keskuspankin suositukset),

— lausunnot, joiden pyytäminen ei ole pakollista (esim. neuvoston, komission, Euroopan keskuspankin, tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan alueiden komitean ja Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnot).

C II – Tiedonannot

Tämä otsikko sisältää

— toimielinten väliset sopimukset (sekä näitä sopimuksia muuttavat päätökset); toimielimet päättävät näiden sopimusten asiayhteydestä, soveltamisalasta ja vaikutuksista riippuen niiden julkaisemisesta joko L-sarjassa tai C-sarjassa,

— yhteiset julkilausumat,

— Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen tiedonannot (esim. tietyt Euroopan parlamentin päätökset, neuvoston tiedonannot, tietyt komission päätökset, komission tiedonannot, erilaiset viljelykasvilajien yleiset lajikeluettelot, selittävät huomautukset Euroopan unionin yhdistettyyn nimikkeistöön (CN) ja nimikkeistön yhdenmukaista soveltamista koskevat huomautukset, ilmoitetun keskittymän vastustamatta jättämiset, valtiontuen hyväksymiset, hallintoelinten päätökset, menettelyn aloittamiset jne.).

C III – Valmisteluasiakirjat

Tämä otsikko sisältää

— jäsenvaltioiden aloitteet,

— Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen valmisteluasiakirjat (esim. Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmat, kannat ja päätöslauselmat, neuvoston vahvistamat kannat, Euroopan keskuspankin suositukset ja sellaiset lausunnot, joiden pyytäminen on pakollista, tilintarkastustuomioistuimen lausunnot, joiden pyytäminen on pakollista, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnot, joiden pyytäminen on pakollista, Euroopan alueiden komitean lausunnot, joiden pyytäminen on pakollista).

C IV – Tiedotteet

Tämä otsikko sisältää

— Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen tiedotteet (esim. neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien lausumat, neuvoston asiakirjat, neuvoston päätökset, neuvoston vuosikertomukset, selvitykset eri toimielinten ja elinten talousarvion valvonnasta ja varainhoidosta, Euroopan parlamentin täysistuntojen pöytäkirjat, Euroopan parlamentin päätökset, komission päätökset, komission tiedonannot jäsenten nimittämisestä, euron vaihtokurssit, yhteenvedot markkinointilupia koskevista Euroopan unionin päätöksistä, Euroopan unionin tuomioistuimen tuomareiden nimittämiset, tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukset ja kertomukset, Euroopan keskuspankin vahvistamat korot, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan päätökset, toimistojen ja virastojen asiakirjat sekä työjärjestykset),

— jäsenvaltioiden tiedotteet (esim. jäsenvaltioiden toimittamat tiedot myönnetyistä valtiontuista, julkisen palvelun velvoitteet, otteet kansallisten tuomioistuinten päätöksistä, EU:n tuotevarastoja koskevat arviot, erilaiset kansalliset menettelyt, tuoteluettelot),

— Euroopan talousalueeseen liittyvät tiedotteet (ensin elinten antamat tiedotteet (ETA:n sekakomitea, EFTAn valvontaviranomainen, EFTA-valtioiden pysyvä komitea), sitten ETA:n tai EFTAn jäsenvaltioiden antamat tiedotteet),

— kolmansien maiden tiedotteet.

C V – Ilmoitukset

Tämä otsikko sisältää

— hallinnolliset menettelyt (esim. kilpailuilmoitukset, palvelukseen ottoa koskevat ilmoitukset, avoinna olevia virkoja, toimia ja tehtäviä koskevat ilmoitukset, ehdotuspyynnöt, kiinnostuksenilmaisupyynnöt, tarjouskilpailuilmoitukset, avoimien kilpailujen oppaat, varallaololuettelot jne.),

— tuomioistuinkäsittelyyn liittyvät tiedotteet (Euroopan unionin tuomioistuimessa käsiteltäviin asioihin liittyvät tiedotteet, EFTAn tuomioistuimen tiedotteet jne.),

— yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseen liittyvät menettelyt (lausunnot polkumyynnin vastaisista menettelyistä, ehdotukset kantelun käsittelyn lopettamisesta, ilmoitukset vientituen vastaisen menettelyn aloittamisesta, ilmoitukset voimassa olevista tasoitustoimenpiteistä jne.),

— kilpailupolitiikan toteuttamiseen liittyvät menettelyt (valtiontuet, ennakkoilmoitukset keskittymistä, jäsenvaltioiden hallitusten kannat, kanteluiden tiedoksisaanti-ilmoitukset jne.),

— muut asiakirjat (esim. ilmoitukset henkilöille, ryhmille ja yhteisöille, jotka on kirjattu luetteloihin, julkaistavat hakemukset, eritelmien tiivistelmät, ilmoitukset julkisista kuulemisista, tarjouspyyntöilmoitukset, ilmoitukset jäsenvaltion esittämästä hakemuksesta).

Oikaisut

Oikaisut saatetaan julkaista vain tiettyinä kielitoisintoina ja niiden pituus ja sisältö voivat vaihdella kielitoisintojen välillä.

Oikaisulle ei anneta ilmoitusnumeroa. Niille annetaan kuitenkin virallisen lehden numero muodossa C/VVVV/9NNNN, jossa viisinumeroinen järjestysnumero alkaa aina luvulla 9.

Huom. Ratifioimattomat perussopimukset, konsolidoidut perussopimukset sekä perussopimusten oikaisut julkaistaan C-sarjassa ilman otsikkoa.

2 Säädöksen rakenne

Tässä kaaviossa esitetään säädösten perusosat. Jos teksti on monipolvinen, johdanto- ja artiklaosassa sekä liitteissä voi olla esimerkiksi osia, osastoja, lukuja ja jaksoja.

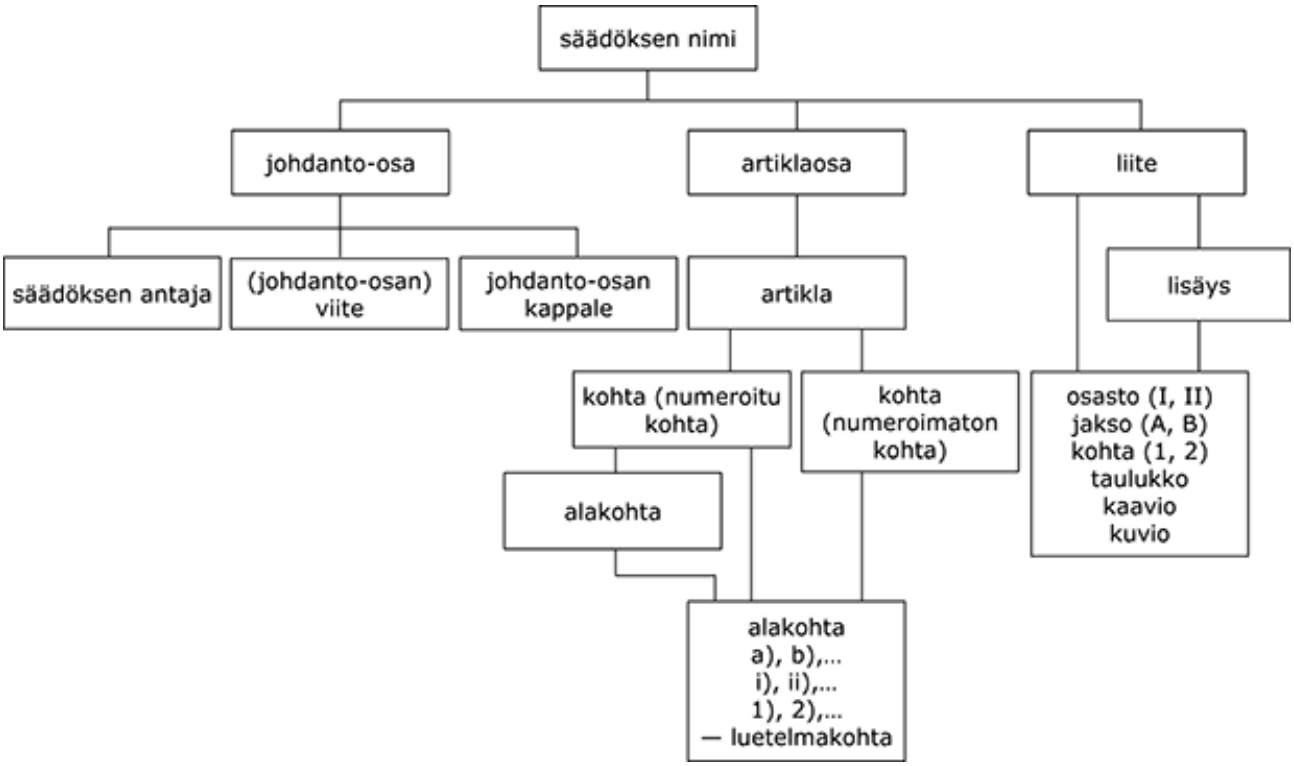

2.1 Nimi

Säädöksen täydellisessä nimessä on

- säädöksen antaja(t)
- säädöksen tyyppi (asetus, direktiivi jne.)
- säädöksen numero (asianmukainen lyhenne (”EU”; ”Euratom”; ”EU, Euratom”; ”YUTP”), säädöksen antamisvuosi ja järjestysnumero)
- antopäivä (Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamien säädösten tapauksessa allekirjoituspäivä)
- kohde (asian kuvaus),
- säädöksissä, joilla on kaksi numeroa, säädöksen antajan antama numero, ks. Kaksoisnumerointi, kohdassa 1.2.2.

Säädöksen nimeen viittaamista koskevat säännöt on esitetty kohdassa 3.2.

Jos säädöksen nimi muutetaan toisella säädöksellä tai se oikaistaan, siihen on sen jälkeen aina viitattava muutettua tai oikaistua nimeä käyttäen.

Huom. Säädöksen ensimmäisellä sivulla nimen alla voi esiintyä ilmaisu ”kodifikaatio” tai ”uudelleenlaadittu”. Tämä ilmaisu on aina lihavin pienaakkosin nimen alla sulkeissa. Se ei esiinny koskaan kansisivun sisällysluettelossa, eikä sitä mainita viitattaessa kyseiseen säädökseen.

2.2 Johdanto-osa

Säädöksessä ’johdanto-osalla’ tarkoitetaan kaikkea sitä, mikä on säädöksen nimen ja artiklaosan välissä.

2.2.1 Viitteet

Johdanto-osan viitteissä ilmaistaan

1) säädöksen **oikeusperusta**

a) primäärioikeus (perussopimukset ja liittymisasiakirjat, perussopimuksiin liitetyt pöytäkirjat) ja kansainväliset sopimukset (sopimukset, pöytäkirjat, yleissopimukset), jotka ovat kyseisen säädöksen yleisenä perustana.

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (ja erityisesti sen ... (ja ...) artiklan),

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (ja erityisesti sen ... (ja ...) artiklan),

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen (ja erityisesti sen ... (ja ...) artiklan),

ottaa huomioon Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjan,

Perussopimuksen kirjainlyhennettä ei mainita.

Jos viitataan useampaan kuin yhteen perussopimukseen, niihin viitataan eri riveillä seuraavassa järjestyksessä: Euroopan unionista tehty sopimus, Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus.

Kun viitataan primäärioikeuteen, ei käytetä alaviitettä. Kansainvälisiin sopimuksiin ja niiden pöytäkirjoihin voidaan viitata niiden lyhyellä nimellä ja alaviitettä käyttäen.

b) tapauksen mukaan ne johdetun oikeuden säädökset, jotka muodostavat tekstin erityisen perustan. Tällöin mainitaan tällaisten säädösten täydellinen nimi, ja sitä seuraa alaviite, jossa annetaan sen virallisen lehden tiedot, jossa säädös julkaistiin.

ottaa huomioon energiaan liittyvien tuotteiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin 19 päivänä toukokuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/30/EU (1) **– –**

– –

(1) EUVL L 153, 18.6.2010, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj.

2) **lainsäädännön valmisteluasiakirjat** (kuten ehdotukset, aloitteet, pyynnöt, suositukset ja perussopimuksissa määrätyt hyväksynnät ja lausunnot). Niitä voi seurata alaviite.

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon (1),

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon (2),

– –

(1) Lausunto annettu 5 päivänä toukokuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(2) Lausunto annettu 17 päivänä helmikuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

Tapauksissa, joissa perussopimus edellyttää toimielimen tai elimen kuulemista, ja tämä kuuleminen johtaa lausunnon antamiseen, johdanto-osan viitteessä on ilmaisu: ”ottaa huomioon – – lausunnon” ja sitä seuraa alaviite, jossa on virallisen lehden julkaisutiedot tai niiden puuttuessa maininta ”Lausunto annettu [päivämäärä yllä olevan mallin mukaisesti] (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä)”.

Tapauksissa, joissa perussopimus edellyttää toimielimen tai elimen kuulemista, mutta tämä kuuleminen ei johda lausunnon antamiseen, johdanto-osan viitteessä on ilmaisu: ”ovat kuulleet / on kuullut – –” (ilman alaviitettä tai muuta tarkennusta).

3) lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös:

a) säädösesityksen toimittaminen kansallisille parlamenteille:

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

b) noudatettu säätämisjärjestys:

i) noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä:

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä (3)**,**

– –

(3) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. maaliskuuta 2009 (EUVL C 87 E, 1.4.2010, s. 191), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 15. helmikuuta 2010 (EUVL C 107 E, 27.4.2010, s. 1). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 7. heinäkuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 8. marraskuuta 2010.

ii) noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ja ottavat huomioon sovittelukomitean:

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ja ottavat huomioon sovittelukomitean 24 päivänä tammikuuta 2011 hyväksymän yhteisen tekstin (2)**,**

– –

(2) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 23. huhtikuuta 2009 (EUVL C 184 E, 8.7.2010, s. 312), ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 11. maaliskuuta 2010 (EUVL C 122 E, 11.5.2010, s. 1). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 6. heinäkuuta 2010 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 31. tammikuuta 2011, ja Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma, hyväksytty 15. helmikuuta 2011 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

iii) erityinen lainsäätämisjärjestys:

noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä

Viitteet aloitetaan suomenkielisessä tekstissä pienellä kirjaimella, ja niiden loppuun tulee pilkku.

2.2.2 Johdanto-osan kappaleet

Johdanto-osan kappaleissa esitetään artiklaosan säännösten perustelut.

Johdanto-osan kappaleita edeltää ilmaisu ”sekä katsoo/katsovat seuraavaa:” Jos johdanto-osan kappaleita on useita, ne on numeroitu ja ne alkavat isolla alkukirjaimella ja päättyvät pisteeseen. Johdanto-osan viimeisen kappaleen viimeinen virke tai johdanto-osan ainoa kappale päättyy kuitenkin pilkkuun.

a) Johdanto-osan kappaleet esitetään seuraavasti:

sekä katsoo/katsovat seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EY) N:o 763/2008 vahvistetaan yhteiset säännöt kattavien väestö- ja asumistietojen toimittamiselle kymmenen vuoden välein.

(2) Jotta jäsenvaltioiden komissiolle (Eurostat) toimittamien tietojen laatua voitaisiin arvioida, on tarpeen määritellä laatuselvityksiä koskevat menettelyt ja laatuselvitysten rakenne.

(3) – –

(4) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevän komitean lausunnon mukaiset,

Tekstissä johdanto-osan kappaleisiin viitataan seuraavasti (kappaleiden numerot ilman sulkeita):

johdanto-osan 1 kappale, johdanto-osan 2 kappale jne.

Jos johdanto-osan kappaleita on paljon ja niissä viitataan toisiin johdanto-osan kappaleisiin, voidaan käyttää myös lyhennettyä muotoa.

”– – kuten 23 kappaleessa todetaan – –”

b) Jos johdanto-osassa on vain yksi kappale, sitä ei numeroida eikä sisennetä. Ilmaisu ”sekä katsoo/katsovat seuraavaa” on omalla rivillään. Tämä johdanto-osan kappale päättyy pilkkuun.

sekä katsoo seuraavaa:

Komission olisi täsmennettävä muuttujien määrä ja nimet tieto- ja viestintätekniikan käytön aihealueen tietokokonaisuudelle viitevuodeksi 2023, jotta voidaan kattaa asetuksen (EU) 2019/1700 liitteessä I asianomaisten yksityiskohtaisten aiheiden osalta yksilöidyt tilastotarpeet,

Huom. — 6.2.2000 asti johdanto-osan kappaleita edelsi seuraava ilmaisu:

sekä katsoo/katsovat, että

Johdanto-osan kappaleet alkoivat pienellä kirjaimella ja päättyivät pilkkuun; kappaleiden sisällä virkkeet erotettiin toisistaan puolipisteellä.

Koska johdanto-osan kappaleita ei yleensä numeroitu, niihin viitattiin seuraavasti: johdanto-osan ensimmäinen kappale, johdanto-osan toinen kappale jne.

Eräissä säädöksissä (erityisesti polkumyynti- ja valtiontukisäädöksissä) johdanto-osan kappaleita edeltävä ilmaisu esitettiin jo tuolloin muodossa ”sekä katsoo/katsovat seuraavaa:”. Lisäksi niissä johdanto-osan kappaleet numeroitiin ja jokainen kappale alkoi isolla kirjaimella ja päättyi pisteeseen. Nykyinen käytäntö on peräisin tästä.

Vuoden 1998 joulukuun ja 6.2.2000 välisenä siirtymäkautena olivat käytössä molemmat muodot.

— Euroopan parlamentin päätöslauselmissa talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden myöntämisestä, jotka julkaistaan L-sarjassa, johdanto-osan viitteitä edeltää ranskalainen viiva, eikä johdanto-osan kappaleita ole numeroitu vaan ne on merkitty kirjaimin.

— ottaa huomioon Euroopan poliisiakatemian lopullisen tilinpäätöksen varainhoitovuodelta 2008,

— ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen Euroopan poliisiakatemian tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2008 sekä akatemian vastaukset ([1]),

— ottaa huomioon neuvoston – – antaman suosituksen

A. ottaa huomioon, että poliisiakatemia – –,

B. ottaa huomioon, että kertomuksessaan – –,

2.3 Artiklat (artiklaosa)

Yleistä

Artiklaosa on säädöksen normatiivinen osa, ja se jaetaan artikloihin. Jos artiklaosa on niin yksinkertainen, ettei sen jakaminen ole tarpeen, se muodostaa ”ainoan artiklan”.

Huom. Kun säädöksessä on useita artikloja, artiklat numeroidaan juoksevasti (1 artikla, 2 artikla, 3 artikla jne.). Numeroinnin on oltava jatkuva artiklaosan alusta loppuun.

Artiklat voidaan ryhmitellä ”osiin”, ”osastoihin”, ”lukuihin” ja ”jaksoihin” (ks. kohta 2.7, ”Säädösten sisäinen jaottelu”). Mahdollinen ryhmittely ei vaikuta juoksevaan numerointiin.

Yksittäinen artikla voidaan jakaa kohtiin, alakohtiin, luetelmakohtiin ja virkkeisiin.

Kohdat (numeroidut tai numeroimattomat) ja alakohdat voivat sisältää alakohtia, jotka on merkitty arabialaisin numeroin tai pienin kirjaimin tai pienin roomalaisin numeroin siten, että näiden oikealla puolella on sulkumerkki, tai luetelmakohtia, joita edeltää ranskalainen viiva. Ranskan kielessä

numeroitujen kohtien nimi on ”paragraphe” ja numeroimattomien ”alinéa”. (Artiklan eri osien nimitykset: ks. kohta 2.7 ja Säädöksen rakenne)

Viimeinen artikla (direktiiveissä ja päätöksissä)

Direktiiveissä ja tapauksen mukaan päätöksissä artiklaosan viimeisessä artiklassa mainitaan ne, joille säädös on osoitettu.

Direktiivit

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

tai

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.
(Tapauksissa, joissa säädöstä ei ole osoitettu kaikille jäsenvaltioille, esim. kun säädös koskee vain jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro)

tai

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille, joilla (on (...) 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sisävesiväyliä),

tai

Tämä direktiivi on osoitettu *(jäsenvaltion/jäsenvaltioiden koko (virallinen) nimi)*

Päätökset

— Kaikille jäsenvaltioille osoitettu päätös:

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

— Tiety(i)lle jäsenvaltio(i)lle osoitettu päätös:

Tämä päätös on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

tai

Tämä päätös on osoitettu *(jäsenvaltion/jäsenvaltioiden koko (virallinen) nimi)*

— Tietylle osapuolelle (tietyille osapuolille) osoitettu päätös:

Tämä päätös on osoitettu seuraavalle (seuraaville): *(osapuolen(osapuolten) koko nimi ja osoite)*.

Huom. — Jäsenvaltioiden täydellisiä nimiä käytetään protokollajärjestyksessä (ks. kohta 7.1.1).

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle, Italian tasavallalle ja Romanialle.

— Euroopan keskuspankin suuntaviivojen viimeisessä artiklassa mainitaan myös, kenelle ne on osoitettu.

Nämä suuntaviivat on osoitettu kaikille eurojärjestelmän keskuspankeille.

2.4 Asetusten pakottavaa luonnetta koskeva lauseke

Asetuksissa viimeisen artiklan jälkeen tulee jompikumpi seuraavista virkkeistä:

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

tai

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.
(Tapauksissa, joissa säädöstä ei sovelleta kaikkiin jäsenvaltioihin tai kaikissa jäsenvaltioissa, esim. kun säädös koskee vain jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö on euro; ks. esim. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1210/2010 eurometallirahojen aitouden tarkistamisesta ja kiertoon kelpaamattomien eurometallirahojen käsittelystä)

Tämä virke ei ole viimeisen artiklan osa. Sillä on oma typografinen muoto. Se on sijoitettu erilleen ja keskitetty lyhyemmälle tekstileveydelle kuin artikkelien teksti.

2.5 Loppulausekkeet – paikka, päiväys ja allekirjoitus

Säädös päättyy seuraavasti:

— ensin ilmaisu ”Tehty … …”, joka osoittaa tekopaikan ja -päivän,

— sitten allekirjoitus tai allekirjoitukset.

Säädöksen tekopaikka ja päiväys

Johdetun oikeuden säädöksissä paikka ja päiväys esitetään seuraavasti:

Tehty Brysselissä 1 päivänä syyskuuta 2010.

Tekopäivä on päivä, jona säädös on allekirjoitettu (Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamat säädökset) tai hyväksytty (muut säädökset).

Perussopimuksissa ja kansainvälisissä sopimuksissa koko päivämäärä kirjoitetaan kirjaimin:

Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakymmenen.

Toimielinten säädösten tekopaikka on yleensä Bryssel, lukuun ottamatta neuvoston säädösten tekopaikkaa huhti-, kesä- ja lokakuussa, jolloin neuvoston istunnot pidetään Luxemburgissa. Euroopan parlamentin säädösten sekä Euroopan parlamentin yhdessä neuvoston kanssa antamien säädösten tekopaikka on Strasbourg (tai poikkeustapauksissa Bryssel). Euroopan keskuspankin säädösten tekopaikka on yleensä Frankfurt am Main.

Allekirjoitukset (luettelo ei ole tyhjentävä)

Johdetun oikeuden säädöksissä:

Euroopan parlamentti	Eurooppa-neuvosto	Neuvosto
Euroopan parlamentin puolesta *Puhemies* – – (etunimen/etunimien alkukirjain ja koko sukunimi)	*Eurooppa-neuvoston puolesta* *Puheenjohtaja* – – (etunimen/etunimien alkukirjain ja koko sukunimi)	*Neuvoston puolesta* *Puheenjohtaja* – – (etunimen/etunimien alkukirjain ja koko sukunimi)

Komissio		
asetukset, direktiivit, päätökset, joille ei ole osoitettu vastaanottajaa		**päätökset, joille on osoitettu vastaanottaja**
Komission puolesta *Puheenjohtaja* – – (koko nimi)	*Komission puolesta,* *puheenjohtajan nimissä* – – (koko nimi) *Komission jäsen*	*Komission puolesta* – – (koko nimi) *Varapuheenjohtaja*
Komission puolesta, *puheenjohtajan nimissä* – – (koko nimi) *Varapuheenjohtaja*	*Komission puolesta,* *puheenjohtajan nimissä* – – (koko nimi) *Pääjohtaja* *… pääosasto*	*Komission puolesta* – – (koko nimi) *Komission jäsen*

ETA:n sekakomitea	Euroopan keskuspankki	
	asetukset, suuntaviivat	**päätökset, suositukset**
ETA:n sekakomitean puolesta *Puheenjohtaja* – – (koko nimi)	*EKP:n neuvoston puolesta* *EKP:n puheenjohtaja* – – (koko nimi)	*EKP:n puheenjohtaja* – – (koko nimi)
	EKP:n johtokunnan puolesta *EKP:n puheenjohtaja* – – (koko nimi)	

Kansainvälisissä sopimuksissa:

Sopimukset, pöytäkirjat, yleissopimukset	
Euroopan unionin puolesta (allekirjoitus)	*Jäsenvaltioiden puolesta* (allekirjoitus)

Kirjeenvaihtona tehdyt sopimukset	
Euroopan unionin neuvoston puolesta	*Euroopan unionin puolesta*

2.6 Liitteet

Säädöksen liite sisältää yleensä sääntöjä tai teknisiä tietoja, joita ei käytännön syistä sisällytetä artiklaosaan ja jotka usein esitetään luettelon tai taulukon muodossa.

Artiklaosassa on aina ilmoitettava selkeästi viittauksella säädöksen säännösten ja liitteen välinen yhteys (esim. ”liitteessä oleva”, ”liitteessä I oleva”, ”liitteessä esitetty”).

”Vaikka liitteiden esitystavan osalta ei ole tiukkoja sääntöjä, liitteet jaetaan tavallisesti kohtiin, jotka yksilöidään arabialaisilla numeroilla. Viimeisen numeron jäljessä ei käytetä pistettä (esim. ”10.2.3”).”

2.7 Säädösten sisäinen jaottelu

Osan nimi	Numerointi	Viittaus tekstissä
Säädökset		
Johdanto-osa (1)		
Viite (1)		johdanto-osan ensimmäisessä viitteessä
Numeroitu johdanto-osan kappale (1)	(1), (2)	johdanto-osan 1 kappaleessa (2)
Numeroimaton johdanto-osan kappale (1)		johdanto-osan ensimmäisessä kappaleessa (2)
Artiklaosa (3)		
Artikla (3)	Ainoa artikla 1 artikla, 2 artikla	ainoassa artiklassa 1 artiklassa, 2 artiklassa
Kohta (numeroitu) (3)	1., 2.	1 kohdassa, 2 kohdassa (kun samassa artiklassa) 2 artiklan 1 kohdassa (viittaa eri artiklan numeroituun kohtaan)
Kohta (numeroimaton)		ensimmäisessä kohdassa, toisessa kohdassa [1 artiklan] ensimmäisessä kohdassa
Alakohta (4)		ensimmäisessä alakohdassa, toisessa alakohdassa [1 artiklan 1 kohdan] toisessa alakohdassa
Alakohta (3)	a), b) i), ii), iii), iv) 1), 2)	a alakohdassa, b alakohdassa i alakohdassa, ii alakohdassa 1 alakohdassa, 2 alakohdassa [1 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan] a alakohdan i alakohdan 1 alakohdassa
Luetelmakohta (5)	— (ajatusviiva)	ensimmäisessä luetelmakohdassa, toisessa luetelmakohdassa [1 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohdan 1 alakohdan] ensimmäisessä luetelmakohdassa
Liite		
	Liite Liite I, Liite II (tai Liite A, Liite B)	liitteessä liitteessä I, liitteessä II (tai liitteessä A, liitteessä B)
Lisäys		
	Lisäys Lisäys 1, Lisäys 2	(liitteessä olevassa) lisäyksessä (liitteessä olevassa) lisäyksessä 1 (liitteessä olevassa) lisäyksessä 2
Muut ryhmittelyt		
Osa	I osa, II osa (tai ensimmäinen osa, toinen osa)	I osassa, II osassa (tai ensimmäisessä osassa, toisessa osassa)
Osasto	I osasto, II osasto	I osastossa, II osastossa [I osan] I osastossa
Luku	I luku, II luku (tai 1 luku, 2 luku)	I luvussa, II luvussa (tai 1 luvussa, 2 luvussa) I osan I osaston] I luvussa
Jakso	1 jakso, 2 jakso	1 jaksossa, 2 jaksossa [I osan I osaston I luvun] 1 jaksossa
Kohta (6)	I, II (tai A, B) I. (tai A. tai 1.)	I, II kohdassa (A, B kohdassa) I kohdassa, (A, 1 kohdassa)

(1) Katso kohta 2.2.

(2) 6.2.2000 asti, jolloin johdanto-osan kappaleet olivat numeroimattomia: johdanto-osan ensimmäisessä kappaleessa, johdanto-osan toisessa kappaleessa jne.

(3) Kun artikloja, numeroituja kohtia tai muita alajaotteluja, jotka yksilöidään numerolla tai kirjaimella, lisätään olemassa olevan säädöksen artiklaosaan, niille annetaan edeltävän saman tason alajaottelun numero tai kirjain lisättynä kirjaimella ”a”, ”b”, ”c”, ”d” jne. Ks. myös kohta 3.3.2.

(4) Numeroidun kohdan osia.
(5) Ennen kuin vuonna 2021 otettiin käyttöön XML-pohjainen tekstinlaadintatyökalu EdiT, luetelmakohtia voitiin käyttää ensimmäisellä tasolla luetteloissa.
(6) Käytetään tietyissä suosituksissa, päätöslauselmissa, julkilausumissa ja lausunnoissa.

Huom.
— Artiklaan tai liitteeseen sisältyvään johdantokappaleeseen voidaan viitata sanalla ”johdantokappaleen”, ”johdantokappaleessa” jne. Muotoilun mukaan johdantokappale päätetään joko kaksoispisteeseen tai ilman välimerkkiä.
— Tässä taulukossa luetellut osat eivät noudata vakiojärjestystä. Järjestys voi vaihdella tekstin mukaan.

3 Toimitusohjeita

Virallisessa lehdessä julkaistavien tekstien on oltava kaikilla EU:n virallisilla kielillä, ja niiden on noudatettava tarkkoja laadintasääntöjä.

Julkaistuina kaikki virallisen lehden kielitoisinnot ovat synoptisia, mikä tarkoittaa, että jokaisen kielitoisinnon samalla sivulla on sama teksti.

Jäljempänä esitettävien sääntöjen lisäksi virallisessa lehdessä julkaistavien säädösten ja asiakirjojen laadinnassa noudatetaan tämän oppaan kolmannessa ja neljännessä osassa sekä liitteissä esitettyjä sääntöjä, jotka koskevat isojen ja pienten kirjainten käyttöä (esim. komiteoiden yms. nimissä), lyhenteitä, osoitteita jne.

3.1 Viittaukset viralliseen lehteen

Euroopan unionin virallisen lehden nimi voidaan esittää kolmella eri tavalla:

Pitkä muoto

Pitkä muoto on: *Euroopan unionin virallinen lehti* (kursivoituna).

Sitä käytetään

a) tekstissä, esim.

> **Arvopaperimarkkinaviranomaisen johtokunta nimittää hallintoneuvostoa kuultuaan kaksi valituslautakunnan jäsentä ja kaksi varajäsentä hakijoiden luettelosta, jota komissio on ehdottanut *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistun kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella.**

b) säädöksen voimaantulolausekkeissa

> **Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.**

c) oikaisuissa, otsikon alla, kun viitataan siihen virallisen lehden numeroon, jossa oikaistava säädös on julkaistu

— 1. helmikuuta 2003 ja 30. syyskuuta 2023 välisenä aikana julkaistut asiakirjat:

> ***(Euroopan unionin virallinen lehti L 107, 25. huhtikuuta 2015)***
>
> ***(Euroopan unionin virallinen lehti C 275, 4. elokuuta 2023)***

— asiakirjat, jotka on julkaistu 1. lokakuuta 2023 jälkeen:

> ***(Euroopan unionin virallinen lehti L, 2023/2122, 18. lokakuuta 2023)***
>
> ***(Euroopan unionin virallinen lehti C, C/2023/100, 6. lokakuuta 2023)***

Huom. Viitattaessa ennen 1.2.2003 julkaistuihin virallisiin lehtiin käytetään muotoa *Euroopan yhteisöjen virallinen lehti*.

Virallisen lehden erikoispainoksessa julkaistun säädöksen oikaisussa erityispainoksen viite lisätään alkuperäisen julkaisun viittauksen alle:

(Euroopan yhteisöjen virallinen lehti L 95, 21. huhtikuuta 1993)

(Suomenkielinen erityispainos, alue 15, nide 12, s. 169)

Lyhyt muoto

Lyhyt muoto on: virallinen lehti (ei kursivoitu).

Sitä käytetään

a) seuraavissa alaviitteissä

(1) **Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.**

b) epävirallisissa teksteissä.

Lyhenne

Lyhenteitä ovat

EUVL L (EYVL L)
EUVL C (EYVL C)
EYVL S

Sarjat L ... I, C ... A, C ... I lopetettiin 1. lokakuuta 2023 ja C ... E -sarja lopetettiin 1. huhtikuuta 2014.

Lyhenteitä käytetään

a) alaviitteissä, joissa mainitaan virallisen lehden numero, päivämäärä ja sivu

(1) **EUVL L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj.**

(1) **EUVL C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj.**

b) taulukoissa

EUVL L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj

Huom. Virallisen lehden numerointi on muuttunut ajan mittaan, kun uusia sarjoja on perustettu:

— Ennen 1.7.1967 julkaistuissa lehdissä sivunumerointi oli juokseva vuoden alusta vuoden loppuun; sivunumeron jäljessä vinoviivalla erotettuna oli vuosiluvun kaksi viimeistä numeroa.

EYVL 106, 30.10.1962, s. 2553/62

— 1.7.1967 alkaen kunkin virallisen lehden sivunumerointi on aloitettu sivulta 1.

EYVL 174, 31.7.1967, s. 1

— 1.1.1968 perustettiin L- ja C-sarja.

EYVL L 32, 6.2.1968, s. 6

EYVL C 1, 12.1.1968, s. 1

— 1.1.1978 perustettiin S-sarja.

EYVL S 1, 7.1.1978, s. 1

— 1.1.1991 perustettiin C ... A -sarja (lopetettu 1. lokakuuta 2023).

EYVL C 291 A, 8.11.1991, s. 1

— 31.8.1999 perustettiin C ... E -sarja (lopetettu 1.4.2014).

EYVL C 247 E, 31.8.1999, s. 28

— 1.2.2003 *Euroopan yhteisöjen virallinen lehti* muuttui *Euroopan unionin viralliseksi lehdeksi* ja samalla lyhenne ”EYVL” lyhenteeksi ”EUVL”.

— 1.1.2016 perustettiin L ... I- ja C ... I -sarja (lopetettu 1. lokakuuta 2023).

EUVL L 11 I, 16.1.2016, s. 1

EUVL C 15 I, 16.1.2016, s. 1

— 1. lokakuuta 2023 alkaen virallisessa lehdessä siirrytään säädöskohtaiseen julkaisumuotoon.

EUVL L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj

EUVL C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj

Ennen säädöskohtaisen julkaisumuodon käyttöönottoa L-sarjassa julkaistuille asiakirjoille suositellaan ELI:n lisäämistä olemassa olevaan EUVL-viitteeseen, mikäli ELI on saatavilla:

EUVL L 314, 6.12.2022, s. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj

Ennen 1. lokakuuta 2023 ELI:tä ei annettu C-sarjan asiakirjoille.

Eurooppalainen lainsäädäntötunnus

Virallisessa lehdessä siirryttiin 1. lokakuuta 2023 säädöskohtaiseen julkaisumuotoon, minkä jälkeen jokaiselle L- ja C-sarjassa julkaistavalle asiakirjalle on annettu eurooppalainen lainsäädäntötunnus (ELI, European Legislation Identifier).

ELI-järjestelmällä asetetaan kansallinen ja EU:n lainsäädäntö saataville verkossa standardoidussa muodossa, jolloin lainsäädäntö on saatavissa ja uudelleenkäytettävissä eri maissa (lisätietoja EUR-Lex-sivustolta).

Virallisen lehden asiakirjoille annettava tunnus koostuu kiinteästä osasta (http://data.europa.eu/eli/), virallisen lehden sarjan mukaisista muuttujista sekä lyhenteestä ”oj”:

— L-sarja:

http://data.europa.eu/eli/**säädöksen tyyppi**/**vuosi**/**järjestysnumero**/oj

http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/oj

— C-sarja:

http://data.europa.eu/eli/**virallisen lehden sarja**/**vuosi**/**järjestysnumero**/oj

http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/oj

Oikaisujen osalta ELI sisältää **alkuperäisen julkaisun tiedot**, sanan ”**corrigendum**”, **julkaisupäivämäärän** muodossa vvvv-kk-pp sekä lyhenteen ”oj”:

— L-sarja:

http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/corrigendum/2023-10-12/oj

— C-sarja:

http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/corrigendum/2023-10-17/oj

Tämä tunnus on pakollinen osa viittauksia virallisen lehden L-sarjaan. Jos viitataan virallisen lehden C-sarjaan, ELI-tunnusta ei tarvitse mainita, mutta sitä suositellaan.

Huom. Kielikoodia ei saa lisätä ELI-tunnuksen loppuun, koska se ei ole osa tunnusta. Standardoitua ELI-muotoa tulee noudattaa ELI-järjestelmän toimivuuden varmistamiseksi:

http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj
(eikä https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj?locale=fi*)*

3.2 Viittaukset säädöksiin

Se, miten säädökseen tai sen osaan viitataan, riippuu siitä, missä se viitataan.

3.2.1 Säädöksen nimen muodot

Säädöksen nimellä voi olla kaksi muotoa: täydellinen nimi ja lyhyempi viittausnimi.

Kun säädökseen viitataan toisen säädöksen varsinaisessa tekstissä ensimmäisen kerran, annetaan sen täydellinen nimi. Lisäksi annetaan viitetiedot virallisesta lehdestä, jossa säädös on julkaistu (julkaisuviite). Julkaisuviite on aina alaviitteessä. Kun säädösviittaus on säädöksen johdanto-osan viitteissä, täydellinen nimi mainitaan varsinaisessa tekstissä. Kun viittaus on johdanto-osan kappaleissa, artikloissa tai liitteissä, täydellinen nimi annetaan alaviitteessä.

Myöhemmissä viittauksissa samaan säädökseen käytetään lyhyempää viittausnimeä. Säädöksen antajaa ja virallisen lehden julkaisuviitettä ei tällöin mainita.

Täydellinen nimi

Säädöksen täydellisessä nimessä on seuraavat osat:

— kohde (asian kuvaus)

— antopäivä (Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamien säädösten tapauksessa allekirjoituspäivä)

— säädöksen antaja(t)

— säädöksen tyyppi (asetus, direktiivi jne.)

— säädöksen numero (ts. asianmukainen kirjainlyhenne (”EU”, ”Euratom”, ”EU, Euratom”, ”YUTP”), säädöksen antamisvuosi ja järjestysnumero)

— säädöksissä, joilla on kaksi numeroa, säädöksen antajan antama numero, ks. Kaksoisnumerointi, kohdassa 1.2.2.

Osien järjestys vaihtelee säädöstyypin, kielen ja suomenkielisissä toisinnoissa myös viittauksen sijainnin (varsinainen teksti, alaviite) mukaan.

Täydelliseen nimeen liitetään aina viite siihen viralliseen lehteen, jossa säädös on julkaistu. Säädöksen johdanto-osan viitteissä täydellinen nimi annetaan tekstissä ja julkaisuviite alaviitteessä.

ottaa huomioon toimenpiteistä, joita unioni voi toteuttaa polkumyyntitoimenpiteitä ja tukien vastaisia toimenpiteitä koskevan WTO:n riitojenratkaisuelimen hyväksymän raportin johdosta, 11 päivänä maaliskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/476 (1) **– –**

(1) EUVL L 83, 27.3.2015, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/476/oj.

Kun säädös mainitaan ensimmäisen kerran johdanto-osan kappaleessa, artiklaosassa tai liitteessä, sen täydellinen nimi annetaan alaviitteessä yhdessä virallisen lehden julkaisuviitteen kanssa.

(14) Katsotaan, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/2365 (2) **määritellyt arvopapereilla toteutettavat rahoitustoimet eivät vaikuta hinnanmuodostusprosessiin – –**

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj.

Huom. 1.7.2013 alkaen viittaukset, joissa annetaan säädöksen täydellinen nimi, sisältävät kaikki nimen muodostavat osat, kuten ”ja – – muuttamisesta” tai ”ja – – kumoamisesta”, mutta eivät nimen jälkeen lisättyjä sanoja, kuten ”kodifikaatio” tai ”uudelleenlaadittu”.

Viittausnimi

Säädöksen lyhyttä viittausnimeä käytetään johdanto-osan kappaleissa, artikloissa ja liitteissä. Sen osat ovat

- säädöksen antaja(t) (ensi kertaa viitattaessa)
- säädöksen tyyppi
- säädöksen numero (ts. asianmukainen kirjainlyhenne (”EU”, ”Euratom”, ”EU, Euratom”, ”YUTP”), säädöksen antamisvuosi ja järjestysnumero)
- säädöksissä, joilla on kaksi numeroa, säädöksen antajan antama numero, ks. Kaksoisnumerointi, kohdassa 1.2.2.

(45) Kantakirjaan merkityt puhdasrotuiset jalostuseläimet olisi tunnistettava tarttuvista eläintaudeista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 (2) **mukaisesti.**

– –

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (”eläinterveyssäännöstö”) (EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

Viitattaessa säädökseen, joka on jo aiemmin mainittu, viittausnimeä käytetään ilman säädöksen antajaa ja alaviitettä:

(46) Hevoseläimiin kuuluvien puhdasrotuisten jalostuseläinten tapauksessa asetuksessa (EU) 2016/429 säädetään – –

Huom. Kun viitataan delegoituun säädökseen tai täytäntöönpanosäädökseen täydellisellä nimellä tai viittausnimellä, viittauksessa on aina sana ”delegoitu” tai ”täytäntöönpano-”.

Muutetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 liite tämän asetuksen liitteen II mukaisesti.

Jos kuitenkin delegoidun säädöksen tai täytäntöönpanosäädöksen tekstissä viitataan säädökseen itseensä, viittauksessa ei käytetä sanaa ”delegoitu” tai ”täytäntöönpano-”. Esim. ”on hyväksynyt tämän asetuksen”, ”tämän asetuksen liite”, ”Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille”, ”tämän päätöksen 2 artikla” jne.

3.2.2 Viittaukset muihin säädöksiin

Nimessä

Säädöksen nimessä ei ole koskaan toisen säädöksen täydellistä nimeä. Nimessä olevaan toisen säädöksen nimeen ei myöskään koskaan liitetä alaviitettä.

Antopäivä

Kun säädöksen nimessä viitataan toiseen säädökseen, toisen säädöksen antopäivää ei tavallisesti mainita.

Komission asetus (EU) N:o 127/2010, annettu 5 päivänä helmikuuta 2010, lentokelpoisuuden ja ilmailutuotteiden, osien ja laitteiden ylläpidosta, ja näihin tehtäviin osallistuvien organisaatioiden ja henkilöstön hyväksymisestä (*ei päivämäärää*) annetun asetuksen (EY) N:o 2042/2003 muuttamisesta

Poikkeuksena ovat säädökset, joille ei ole annettu numeroa.

Neuvoston päätös 2008/182/Euratom, tehty 25 päivänä helmikuuta 2008, fuusio-ohjelmaa käsittelevän neuvoa-antavan komitean perustamisesta **16 päivänä joulukuuta 1980 tehdyn** neuvoston päätöksen muuttamisesta

Komission päätös 2005/769/EY, tehty 27 päivänä lokakuuta 2005, niiden valtiosta riippumattomien järjestöjen elintarvikeapuun, jotka komissio on valtuuttanut ostamaan ja hankkimaan tuotteita toimitettavaksi neuvoston asetuksen (EY) N:o 1292/96 mukaisesti, sovellettavista julkisia hankintoja koskevista säännöistä **ja 3 päivänä syyskuuta 1998** tehdyn päätöksen kumoamisesta

Säädöksen antaja

Toisen säädöksen antaja mainitaan vain, jos se on eri kuin uuden säädöksen antaja.

Komission delegoitu asetus (EU) 2015/281, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun **Euroopan parlamentin ja neuvoston** asetuksen (EU) N:o 1215/2012 liitteiden I ja II korvaamisesta

Huom. Jos nimessä kuitenkin viitataan useisiin eri antajien säädöksiin, mainitaan säädöksen antaja silloinkin, kun se on sama kuin uudella säädöksellä. Näin vältetään epäselvät sekamuodot. Esim.

Komission asetus (EU) N:o 86/2010, annettu 29 päivänä tammikuuta 2010, **neuvoston** asetuksen (EY) N:o 1005/2008 liitteen I muuttamisesta kalastustuotteiden määritelmän osalta ja **komission** asetuksen (EY) N:o 1010/2009 muuttamisesta kolmansien maiden alusten tarkastuksia koskevan tiedonvaihdon ja saalistodistuksia koskevien hallinnollisten järjestelyjen osalta

Säädöksen kohde

Toisen säädöksen kohteen voi lyhentää tai jättää pois.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/1525, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, **jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97** muuttamisesta *(säädöksen kohde sisällytetty kokonaisuudessaan)*

Komission direktiivi 2010/3/EU, annettu 1 päivänä helmikuuta 2010, **kosmeettisia valmisteita koskevan** neuvoston direktiivin 76/768/ETY liitteiden III ja VI muuttamisesta niiden mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen (*säädöksen kohde lyhennetty*)

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista ja **asetuksen (EY) N:o 1781/2006** kumoamisesta *(säädöksen kohde jätetty pois)*

Osat ”ja – – muuttamisesta” ja ”sekä – – kumoamisesta” jätetty pois toisesta säädöksestä:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 165/2014, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta

Yhteenveto: kun säädöksen nimessä viitataan toiseen säädökseen, toisen säädöksen **antopäivää** ei mainita (lukuun ottamatta harvoja poikkeuksia), toisen säädöksen **antanut toimielin mainitaan, jos se on eri kuin uuden säädöksen**, ja toisen **säädöksen kohde** mainitaan kokonaan tai osittain tai jätetään kokonaan mainitsematta, siten kuin säädöksen antaja katsoo tarpeelliseksi.

Johdanto-osan viitteissä

Primäärioikeuteen viitattaessa ei käytetä alaviitettä. Kansainvälisiin sopimuksiin voidaan viitata käyttäen niiden lyhennettyä nimeä sekä/tai alaviitettä (ks. kohta 2.2.1).

Johdetun oikeuden säädöksiin viitattaessa mainitaan aina säädöksen täydellinen nimi. Viittaukseen liitetään alaviite, jossa annetaan sen virallisen lehden tiedot, jossa säädös on julkaistu.

ottaa huomioon energiaan liittyvien tuotteiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin 19 päivänä toukokuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/30/EU (1) **ja erityisesti sen 10 artiklan,**

– –

(1) EUVL L 153, 18.6.2010, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj.

Huom. Kun viitataan unionin virkamiehiin sovellettaviin henkilöstösääntöihin, mainitaan ainoastaan niiden kohteen pääosa, niistä annetun asetuksen antanut toimielin sekä asetuksen numero.

ottaa huomioon Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt (ja muuta henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot), jotka on vahvistettu neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 (1)

– –

(1) EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Johdanto-osan kappaleissa, artikloissa ja liitteissä

Johdanto-osan kappaleissa, artikloissa ja liitteissä käytetään yleensä ainoastaan säädöksen lyhyttä viittausnimeä.

— Kun säädös mainitaan ensimmäisen kerran, viittausnimeen sisällytetään säädöksen antaja. Lisäksi alaviitteessä annetaan säädöksen täydellinen nimi ja sen virallisen lehden tiedot, jossa säädös on julkaistu.

(5) Jos kaupan suojatoimenpiteet osoittautuvat tarpeellisiksi, ne olisi hyväksyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/478 (6) **– –**

(6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/478, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 83, 27.3.2015, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj).

Säädösten artiklaosassa ei periaatteessa tulisi viitata säädöksiin, joihin ei ole viitattu jo aiemmin johdanto-osan viitteissä tai johdanto-osan kappaleissa.

— Jos säädökseen on jo viitattu johdanto-osan viitteissä tai muualla tekstissä (lukuun ottamatta säädöksen nimeä), viittausnimeen ei sisällytetä säädöksen antajaa eikä siihen liitetä alaviitettä.

2. Tämän asetuksen 5–8 artiklan soveltamiseksi komissiota avustaa asetuksen (EU) 2015/478 3 artiklan 1 kohdalla perustettu suojatoimenpidekomitea.

Tästä säännöstä voidaan joissakin tapauksissa poiketa, erityisesti silloin kun säädöksessä on liitteitä, joihin sisältyy lomakkeita tai muita asiakirjoja, joita voidaan käyttää erillään. Tällaisissa tapauksissa voi

olla tarpeen toistaa säädöksen täydellinen nimi ja virallisen lehden julkaisuviite, vaikka nämä olisi jo aiemmin mainittu.

Jos säädösten luettelo on pitkä, voidaan luettavuuden parantamiseksi antaa varsinaisessa tekstissä täydelliset nimet ja alaviitteissä ainoastaan virallisen lehden julkaisuviitteet.

3.2.3 Viittaukset säädöksen osaan

1. Viittauksen eri alajaottelut mainitaan hierarkkisesti alenevassa järjestyksessä.

asetuksen 1 artiklan 2 kohdan a alakohdassa
2 artiklan 3 kohdassa ja 3 artiklassa
1 artiklan 1 kohdan toinen virke

2. Viitattaessa useampaan samantasoiseen osaan ei osan nimeä toisteta.

I ja II luku
1, 4 ja 9 artikla
ensimmäinen ja kolmas luetelmakohta

Viitattaessa useampaan peräkkäiseen artiklaan, kohtaan tai muuhun osaan käytetään joko ilmaisua ”2, 3 ja 4 artikla”, jolloin mahdollisesti lisätyt artiklat 2 a, 2 b jne. jäävät viittauksen ulkopuolelle, tai ilmaisua ”2–4 artikla”, jolloin myöhemmin lisätyt artiklat sisältyvät viittaukseen.

3. Viitattaessa samantasoisiin osiin, joista yhtä tai useampaa seuraa alemman tason osa, samantasoinen osa mainitaan joka kerta.

asetuksen ... 2 artikla ja 3 artiklan 1 kohta
asetuksen ... 2 artikla, 5 artiklan 2 ja 3 kohta ja 6–9 artikla
– – ja erityisesti 1 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 3 kohdan c alakohta – –

4. Viitattaessa liitteen osaan käytetään seuraavaa tapaa:

b alakohdan ii alakohdassa
liitteessä olevassa 2 kohdassa (ei: liitteen 2 kohdassa)
asetuksen (ETY) N:o 3513/92 liitteessä olevassa 2 kohdassa – –
Korvataan liite I tämän päätöksen liitteessä I olevalla tekstillä.

Liitteissä oleviin säännöksiin viitataan seuraavasti:

[Liitteessä / Liitteessä [I]] olevan 2.1.3.7 kohdan a alakohdan iii alakohdan 2 alakohdan neljäs luetelmakohta

Kun viitataan säädöksen yhteydessä olevaan kansainvälisen sopimuksen tekstiin, ei käytetä nimitystä ”liite”, vaan mainitaan, että se on *liitetty* kyseiseen säädökseen.

Sopimuksen teksti on liitetty tähän päätökseen.

3.2.4 Viittaukset säädöksen muutoksiin

Virallisen lehden alaviitteissä ei enää viitata säädöksen viimeiseen muutokseen, vaan niissä on ainoastaan alkuperäisen säädöksen viitetiedot. Tämä tarkoittaa, että virallisessa lehdessä julkaistuissa teksteissä olevaa viittausta säädökseen pidetään viittauksena siihen sen voimassa olevassa muodossa. Ilmaisuja ”sellaisena kuin se on (viimeksi) muutettuna”, ”oikaistuna” ja ”kumottuna” ei enää käytetä.

Toisinaan kuitenkin säädöksen laatija saattaa haluta viitata säädöksen tiettyyn tekstiin ja sen sisältöön tiettynä ajankohtana tai korostaa erityisesti jotain muutossäädöstä. Tällöin mainittaessa säädös ensimmäisen kerran käytetään ”staattista viittausta”, jossa on säädöksen lyhyempi viittausnimi ja alaviite.

(6) Asetuksen (EY) N:o 517/94 liitteen III B, sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1398/2007 (5), sisältö - -

– –

(5) Komission asetus (EY) N:o 1398/2007, annettu 28 päivänä marraskuuta 2007, muiden kuin kahdenvälisten sopimusten, pöytäkirjojen tai muiden järjestelyjen taikka muiden yhteisön erityisten tuontimenettelyjen soveltamisalaan kuuluvien tiettyjen kolmansien maiden tekstiilituotteiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 517/94 liitteiden II, III B ja VI muuttamisesta (EUVL L 311, 29.11.2007, s. 5, p. 5,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1398/oj).

3.3 Muutossäädökset

On olemassa määräyksiä, jotka koskevat muutetun säädöksen muutoksia ja numerointia.

3.3.1 Muutokset tekstissä

1. Kun muutossäädöksellä korvataan muutettavassa säädöksessä **kokonainen artikla**, mainitaan ensin artiklan numero (jota edeltää lainauksen avaava lainausmerkki). Artiklan numeroa ei keskitetä.

Korvataan päätöksen 2001/689/EY 3 artikla seuraavasti:

”3 artikla

Tuoteryhmän ”astianpesukoneet” ekologiset arviointiperusteet ja niihin liittyvät arviointi- ja todentamisvaatimukset ovat voimassa 28 päivään helmikuuta 2009 saakka.”

Huom. Jos lainaus päättyy pisteeseen, sen lopussa olevan lainausmerkin jäljessä ei käytetä pistettä.

2. Kun muutossäädöksellä muutetaan artiklan **numeroituja tai muulla tavalla merkittyjä osia** (kohtia, alakohtia tai luetelmakohtia), uusi teksti alkaa lainauksen avaavalla lainausmerkillä, jota seuraa kohdan, alakohdan tai luetelmakohdan osoittava numero, kirjain tai ajatusviiva.

Muutetaan asetus (EY) N:o 409/2009 seuraavasti:

1) Korvataan 3 artiklan g alakohta seuraavasti:

”g) ’käsittelytavalla’ tapaa, jolla kala on säilötty (tuore, tuoresuolattu ja jäädytetty).”

2) Korvataan 4 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Liitteissä II, III ja IV vahvistettuja yhteisön muuntokertoimia sovelletaan muunnettaessa kalojen jalostettua painoa elopainoksi.”

Siinä tapauksessa, että korvataan ainoastaan numeroidun kohdan ensimmäinen alakohta, kohdan numeroa ei sisällytetä uuteen tekstiin.

3) Korvataan 28 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Jokaiseen ehdotukseen tai aloitteeseen, jonka komissio, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ’korkea edustaja’, tai jäsenvaltio esittää lainsäätäjälle ja joka saattaa vaikuttaa talousarvioon ja henkilöstön määrään, on liitettävä rahoitusselvitys sekä 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu arviointi.”

3. Jos korvattavan tekstin **edellä ei ole numeroa tai muuta merkintää**, käytetään seuraavaa muotoa:

> **1) Korvataan 19 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:**
>
> **”Tiedekomiteoiden jäsenet, neuvonantajaryhmään kuuluvat tieteelliset neuvonantajat ja ulkopuoliset asiantuntijat ovat oikeutettuja saamaan liitteen III mukaisesti korvauksen osallistumisestaan joko paikalla tai etäosallistumisena sähköisten välineiden avulla komiteoiden kokouksiin, aihekohtaisiin työpajoihin, työryhmiin ja muihin komission järjestämiin kokouksiin ja tapahtumiin sekä esittelijänä toimimisesta jonkin erityisen kysymyksen yhteydessä.”**

> **7) Korvataan 15 artiklan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:**
>
> **”Tuottajien on ennen asianomaista markkinointivuotta seuraavaa 1 päivää kesäkuuta maksettava 500 euroa tonnilta ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetusta sokerimäärästä, jonka osalta ne eivät pysty toimittamaan jäsenvaltiota tyydyttävää todistetta siitä, että puhdistaminen on tehty perustelluista ja poikkeuksellisista teknisistä syistä.”**

4. Jos jokin **virkekorvataan vain osittain**, ko. kohdan tai alakohdan numeroa tai kirjainta ei sisällytetä korvaavaan tekstiin silloinkaan, kun muutos koskee ensimmäistä virkettä.

> **Korvataan 4 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:**
>
> **”Jos asetuksen (EY) N:o 302/2009 liitteessä VI olevan I jakson 1 kohdassa määritelty vakava rikkominen havaitaan yhteisön kalastusaluksella, lippujäsenvaltion on varmistettava, että sen lipun alla purjehtiva kalastusalus lopettaa tarkastuksen jälkeen kaikki kalastustoimensa.”**

Kun muutetaan **virkkeen osaa** (ilmaisua, sanaa, päivämäärää tai numeroa), ei kohdan tai alakohdan numeroa tai kirjainta toisteta. Tällöin johdantokappaleesta ja muutettavaa osaa koskevasta maininnasta muodostetaan yksi kokonaisuus (ts. ei käytetä erillistä johdantokappaletta).

> **Korvataan päätöksen 2005/692/EY 7 artiklassa päivämäärä ”31 päivään joulukuuta 2010” päivämäärällä ”30 päivään kesäkuuta 2012”.**

Huom. Selvyyden vuoksi ja käännösongelmien välttämiseksi on suositeltavaa, että muutetaan kokonaisia tekstin osia (artikloja ja artiklan osia) sen sijaan, että lisättäisiin tai poistettaisiin virkkeitä tai virkkeen osia. Tämä ei kuitenkaan koske päivämäärän tai numeron muuttamista.

5. Johdantokappale vaihtelee sen mukaan, onko muutoksia yksi vai useampia.

a) Jos muutoksia on useita, johdantokappale kuuluu:

> **Muutetaan asetus (EU) N:o .../2010 seuraavasti:**
>
> **1) Korvataan 1 artiklan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:**
>
> **a) ...**
>
> **b) ...**
>
> **2) Muutetaan 17 artikla seuraavasti:**
>
> **a) muutetaan 5 kohta seuraavasti:**
>
> **i) ...**
>
> **ii) ...**

b) Jos muutoksia on vain yksi, johdantokappale kuuluu:

> **Korvataan asetuksen (EU) N:o .../2010 3 artikla seuraavasti:**
>
> *(ei:*
>
> **Muutetaan asetus (EU) N:o .../2010 seuraavasti:**
>
> **Korvataan 3 artikla seuraavasti:***)*

6. Jos muutetaan liitettä, käytetään seuraavia johdantokappaleita:

> **Muutetaan liite ... seuraavasti:**

tai jos muutokset on mainittu liitteessä:

Muutetaan päätöksen (EU) N:o .../2010 liite tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

Jos koko liite korvataan, käytetään seuraavaa johdantokappaletta:

Korvataan asetuksen (EY) N:o .../2007 liite XVII tämän asetuksen liitteessä olevalla tekstillä.

Uusi teksti esitetään seuraavasti:

LIITE
”LIITE
– –”

3.3.2 Lisäykset ja numerointi

Kun artikloja, numeroituja kohtia tai muita alajaotteluja, jotka yksilöidään numerolla tai kirjaimella, lisätään olemassa olevan säädöksen artiklaosaan, niille annetaan edeltävän saman tason alajaottelun numero tai kirjain lisättynä kirjaimella ”a”, ”b”, ”c”, ”d” jne. Näin 1 artiklan jälkeen lisättävästä uudesta artiklasta tulee ”1 a artikla” jne. Samoin jos 1 a artiklan ja 1 b artiklan väliin lisätään uusi artikla, siitä tulee ”1 aa artikla”.

Erityisiä sääntöjä noudatetaan seuraavissa tapauksissa:

— poikkeuksellisesti silloin, kun artikloja, numeroituja kohtia tai muita numeroituja alajaotteluja lisätään saman tason alajaottelun edelle ensimmäiseksi, ne merkitään seuraavasti:”–1 artikla”, ”–1a artikla”, ”–1 kohta”, ”–1 a kohta”, ”–a alakohta”, ”–a a alakohta” jne.

— myös monitahoisempia lisäyksiä voidaan yksilöidä ”–”-merkillä. Esim. 1 –a artiklan lisääminen 1 artiklan ja 1 a artiklan väliin.

Kun lisätään artikloja, numeroituja kohtia tai muita alajaotteluja, jotka yksilöidään numerolla tai kirjaimella, niiden jäljessä olevia artikloja, kohtia tai muita alajaotteluja ei pitäisi numeroida uudelleen, koska muihin säädöksiin saattaa entuudestaan sisältyä viittauksia niihin. Uudelleennumerointi otetaan käyttöön vain kodifioinnin tai uudelleenlaatimisen yhteydessä.

(*Lähde:* Yhteinen käsikirja, kohta C.8.3.2.)

3.4 Viittausten järjestys

Sopimukset, säädöksen antajat, maat, kielet ja valuutat mainitaan tietyssä järjestyksessä ja tietyin tavoin.

3.4.1 Perussopimusten järjestys

Viittauksissa perussopimuksiin (erityisesti johdanto-osan viitteissä) on 1.12.2009 alkaen, eli Lissabonin sopimuksen tultua voimaan, käytetty seuraavaa järjestystä:

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen,

Huom. 30.11.2009 asti viittauksissa perussopimuksiin käytettiin seuraavaa järjestystä:

— ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen, (*tämän sopimuksen voimassaolo päättyi 23.7.2002*)

— ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, (*tämä sopimus voitiin mainita myös ensimmäisenä*).

Järjestys, jossa yhteisöihin viitattiin, vaihteli.

1) Vuoden 1997 loppuun saakka säädösten nimiin sisältyvien, perustamissopimuksia tarkoittavien lyhenteiden järjestys vaihteli vuosittain seuraavasti:

— ETY/EY, Euratom, EHTY: 1968, 1971, 1974, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1992, 1995

— Euratom, EHTY, ETY/EY: 1969, 1972, 1975, 1978, 1981, 1984, 1987, 1990, 1993, 1996

— EHTY, ETY/EY, Euratom: 1970, 1973, 1976, 1979, 1982, 1985, 1988, 1991, 1994, 1997.

2) Ajanjaksona 1.1.1998–23.7.2002 noudatettiin seuraavaa vakiojärjestystä:

— EY, EHTY, Euratom

3) Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymispäivästä 24.7.2002 aina 30.11.2009 asti yhteisöihin viitattiin seuraavassa järjestyksessä:

— EY, Euratom

4) 1.12.2009 alkaen:

— EU, Euratom

Nimiä Euroopan talousyhteisö (ETY) ja Euroopan yhteisö (EY) on käytetty seuraavasti:

— Euroopan talousyhteisö tai ETY säädöksissä, jotka on annettu ennen 1.11.1993,

— Euroopan yhteisö tai EY säädöksissä, jotka on annettu 1.11.1993 ja 31.11.2009 välisenä aikana.

Viittaukset perussopimuksiin

Perussopimuksista käytetään täydellistä nimeä, kun ne mainitaan ensimmäistä kertaa.

Myöhemmin viitatessa

1) kun samassa tekstissä viitataan vain yhteen perussopimukseen, käytetään sanaa ”perussopimus”,

2) kun samassa tekstissä viitataan useisiin perussopimuksiin, kunkin perussopimuksen täydellinen nimi on mainittava niin usein kuin mahdollista.

Muuten perussopimusten nimeä voidaan käyttää lyhennetyssä muodossa.

— SEU viittaa Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen

— SEUT viittaa Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen

— EY viittaa Euroopan yhteisön perustamissopimukseen

— Euratom viittaa Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen

— EHTY viittaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimukseen.

Säädöksissä käytetään tällöin muotoja ”SEU-sopimus”, ”SEUT-sopimus” ja ”Euratom-sopimus”.

Huom. Perussopimusten artiklojen numerointia muutettiin vuonna 1999 (Amsterdamin sopimus) ja vuonna 2009 (Lissabonin sopimus). Euroopan unionin tuomioistuin (unionin tuomioistuin, unionin yleinen tuomioistuin ja virkamiestuomioistuin) ja tilintarkastustuomioistuin noudattavat artikloihin viitatessaan tiettyjä käytänteitä sen mukaan, mihin numerointiversioon ne haluavat viitata.

3.4.2 Julkaisemisessa noudatettava säädöksen antajan järjestys

Säädöksen antajan järjestys virallisen lehden eri otsikoissa ja alaotsikoissa on seuraava:

— jäsenvaltioiden hallitusten edustajat (jotka saattavat kokoontua neuvostossa)

— neuvosto ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajat

— Euroopan parlamentti

— Eurooppa-neuvosto

— Euroopan parlamentti ja neuvosto
— neuvosto
— Euroopan komissio
— Euroopan unionin tuomioistuin
— Euroopan keskuspankki
— tilintarkastustuomioistuin
— unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja
— Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
— Euroopan alueiden komitea
— Euroopan investointipankki
— Euroopan oikeusasiamies
— Euroopan tietosuojavaltuutettu
— virastot ja toimistot
— kansainvälisillä sopimuksilla perustetut elimet.

Euroopan talousaluetta koskevien säädösten ja tiedotteiden (otsikot L III ja C IV) osalta säädöksen antajan järjestys on seuraava:

— ETA:n sekakomitea
— EFTAn valvontaviranomainen
— EFTA-valtioiden pysyvä komitea
— ETA:n konsultatiivinen komitea
— EFTAn tuomioistuin.

Toimielinten, elinten, virastojen ja toimistojen eri nimien protokollajärjestyksestä ks. kohta 9.5.

3.4.3 Maiden järjestys

Maiden nimistä, koodeista ja keskinäisestä järjestyksestä ks. kohta 7.1 sekä liitteet A5 ja A6.

Huom. Viitattaessa kansainvälisiin sopimuksiin, jotka on tehty sellaisten valtioiden kanssa, joiden nimi on myöhemmin muuttunut, on käytettävä sopimusten allekirjoittamisajankohtana voimassa ollutta nimeä.

3.4.4 Kielten ja monikielisten tekstien järjestys

Kielten nimistä, käytettävistä lyhenteistä sekä kielten ja kielitoisintojen järjestyksestä ks. kohta 7.2.

3.4.5 Rahayksiköiden järjestys

Rahayksiköiden nimistä, käytettävistä lyhenteistä ja rahayksiköiden esittämisjärjestyksestä ks. kohta 7.3 sekä liite A7. Rahayksiköiden merkintää koskevista säännöistä ks. kohta 7.3.3.

3.5 Luettelot

Tekstissä luetellut kohdat ja säädökset noudattavat tiettyjä sääntöjä.

3.5.1 Luetteloiden esitystapa

1. Jos johdantokappaleessa alkanut virke ei jatku viimeisen alakohdan jälkeen, alakohdat erotetaan toisistaan puolipisteellä.

> **Erityisesti seuraavien ei katsota kuuluvan direktiivin 77/388/ETY 9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kahdennentoista luetelmakohdan soveltamisalaan:**
>
> **1) direktiivin 77/388/ETY 9 artiklan 2 kohdan e alakohdan yhdennessätoista luetelmakohdassa tarkoitetut radio- ja televisiolähetyspalvelut;**
>
> **2) direktiivin 77/388/ETY 9 artiklan 2 kohdan e alakohdan kymmenennessä luetelmakohdassa tarkoitetut telepalvelut;**
>
> **3) – –**

2. Luettelon alakohtien numeroinnissa käytetään ensimmäisellä tasolla pieniä kirjaimia, joiden jäljessä on kaarisulje, toisella tasolla pieniä roomalaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje ja kolmannella tasolla arabialaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje. Neljännellä tasolla käytetään luetelmaviivoja.

> **Tätä direktiiviä sovelletaan:**
>
> **a) ...;**
>
> **i) ...;**
>
> **1) ...;**
>
> **— ...,”**

Poikkeuksellisesti määritelmiä sisältävissä artikloissa ja muutossäännöksissä (ks. 3.3 kohta) alakohtien numeroinnissa käytetään ensimmäisellä tasolla arabialaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje, toisella tasolla pieniä kirjaimia, joiden jäljessä on kaarisulje, ja kolmannella tasolla pieniä roomalaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje.

3. Jos johdantokappaleessa alkanut virke jatkuu viimeisen alakohdan jälkeen, alakohdat erotetaan toisistaan pilkulla.

> **Pörssiyhtiön tai sopimusmarkkinayhtiön**
>
> **1) hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen,**
>
> **2) toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, sekä**
>
> **3) tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön sellainen toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta,**
>
> **saa hankkia julkisen kaupankäynnin kohteena olevia yhtiön osakkeita ja niihin oikeuttavia arvopapereita vain 4 luvun 10 pykälässä tarkoitetulla tavalla pitkäaikaisiksi sijoituksiksi.**

4. Luetelmakohdat päättyvät yleensä pilkkuun.

> **Asetuksen (EY) N:o 796/2004 21 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä yhden prosentin vähennystä työpäivää kohti ei sovelleta yhtenäishakemuksiin tai niihin tehtyihin muutoksiin, jotka on jätetty seuraaviin määräaikoihin mennessä:**
>
> **— 6 päivään kesäkuuta 2005 mennessä Ranskan Guayanan toimivaltaisille viranomaisille,**
>
> **— 19 päivään kesäkuuta 2005 mennessä Martiniquen toimivaltaisille viranomaisille,**
>
> **– –**

5. Taulukoissa tai luetteloissa välimerkkien käyttö on vapaampaa.

3.5.2 Säädösten luettelo

Säädöksiä lueteltaessa säädöksen antanutta toimielintä ja säädöksen tyyppiä ei toisteta, jos se on sama kuin aiemmin mainittu.

> **(1) Komission direktiivit 2003/90/EY (3) ja 2003/91/EY (4) hyväksyttiin sen varmistamiseksi, että lajikkeet, jotka jäsenvaltiot sisällyttävät kansallisiin luetteloihinsa, – –**
>
> **– –**
>
> (3) Komission direktiivi 2003/90/EY, annettu 6 päivänä lokakuuta 2003, täytäntöönpanotoimenpiteistä neuvoston direktiivin 2002/53/EY 7 artiklan soveltamiseksi eräiden viljelykasvilajien lajiketarkastuksiin sisältyvien ominaisuuksien vähimmäismäärän sekä tarkastusten vähimmäisedellytyksien osalta (EUVL L 254, 8.10.2003, s. 7,ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/90/oj).
>
> (4) Komission direktiivi 2003/91/EY, annettu 6 päivänä lokakuuta 2003, täytäntöönpanotoimenpiteistä neuvoston direktiivin 2002/55/EY 7 artiklan soveltamiseksi tarkastuksissa vähintään käsiteltävien ominaisuuksien sekä eräiden vihanneslajien lajiketarkastuksissa vaadittavien vähimmäisedellytysten osalta (EUVL L 254, 8.10.2003, s. 11,ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/91/oj).

Perussopimukseen/-sopimuksiin viittaava lyhenne toistetaan jokaisen numeron edessä, koska se on erottamaton osa säädöksen numeroa.

> **– – asetusten (EY) N:o 852/2004 ja (EY) N:o 853/2004 – –**

On suositeltavaa viitata säädöksiin kronologisessa järjestyksessä.

> **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit 94/35/EY ja 94/36/EY**

3.6 Ilmaisun tai sanan määritelmä

Säädöstekstissä määriteltävän ilmaisun tai sanan ympärillä on aina puolilainausmerkit.

> **Komissio huomauttaa, että laivanrakennusasetuksen mukaan ’laivanrakennuksella’ tarkoitetaan omalla käyttövoimalla kulkevien kauppa-alusten rakentamista.**

Myös luettelossa määriteltävän ilmaisun tai sanan ympärillä on aina puolilainausmerkit.

> **Tässä asetuksessa tarkoitetaan:**
>
> **1) ’ympäristön kannalta kestävällä sijoituksella’ sijoitusta yhteen tai useampaan taloudelliseen toimintaan, joita pidetään tämän asetuksen nojalla ympäristön kannalta kestävinä;**
>
> **2) ’finanssimarkkinatoimijalla’ ....**

Alakohtien numeroinnissa käytetään arabialaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje. Kun tarvitaan useampia alatason jaotteluja, käytetään toisella tasolla pieniä kirjaimia, joiden jäljessä on kaarisulje, ja kolmannella tasolla pieniä roomalaisia numeroita, joiden jäljessä on kaarisulje.

Puolilainausmerkkejä käytetään niin ikään määritettäessä ilmaisu, jota mainitusta asiasta käytetään jäljempänä tekstissä.

> **Jäsenvaltiot ja komissio, jäljempänä ’TTJ-osapuolet’, osallistuvat TTJ:ään – –**

Kaikissa muissa tapauksissa käytetään kokolainausmerkkejä.

3.7 Kansainväliset sopimukset

Kansainväliset sopimukset voidaan liittää johdetun oikeuden säädökseen, jolla ne hyväksytään. Ne liitetään tähän säädökseen (päätökseen tai asetukseen), mutta ne eivät ole säädöksen liitteitä.

Koska myös kolmansien maiden edustajat ovat allekirjoittaneet sopimukset, niiden tekstiin ei saa tehdä muutoksia.

Kansainvälisissä sopimuksissa koko päivämäärä kirjoitetaan kirjaimin (ks. kohta 2.5).

Yhteenveto

Sarjojen sisältö

L (1)	**C** (2)	**S**
Lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset (L I) Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset (L II) Muut säädökset (L III)	Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot (C I) Tiedonannot (C II) Valmisteluasiakirjat (C III) Tiedotteet (C IV) Ilmoitukset (C V)	Julkiset hankinnat (tarjouspyynnöt): rakennusurakat, tavara- ja palveluhankinnat (avoimet, rajoitetut ja nopeutetut menettelyt) Euroopan unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen (esim. Euroopan kehitysrahasto, Euroopan investointipankki jne.) sekä unionin ohjelmien tiedotteet

(1) Sarjaa täydentävät L ... I -sarjat (lopetettu 1. lokakuuta 2023) (ks. kohta 1.1).
(2) Sarjaa täydentävät C ... A- (lopetettu 1. lokakuuta 2023), C ... E- (lopetettu 1. huhtikuuta 2014) ja C ... I -sarjat (lopetettu 1. lokakuuta 2023) ks. kohta 1.1).

Asetusten, direktiivien ja päätösten ominaispiirteet (L I ja L II)

Toimielin	Säädös	Säädöksen tyyppi	Mistä tunnistaa, onko kyseessä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös vai muu kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös	Otsikot	Allekirjoittaja
Euroopan parlamentti + neuvosto	Asetus	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (tavallinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ... artiklan,* + viite: *noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Euroopan parlamentin puhemies + neuvoston puheenjohtaja
	Direktiivi	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (tavallinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ... artiklan,* + viite: *noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Euroopan parlamentin puhemies + neuvoston puheenjohtaja
	Päätös	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (tavallinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ... artiklan,* + viite: *noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Euroopan parlamentin puhemies + neuvoston puheenjohtaja
	Päätös (esim. Euroopan globalisaatiorahast varojen käyttöönotosta)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Euroopan parlamentin puhemies + neuvoston puheenjohtaja
Euroopan parlamentti	Asetus	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (erityinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen ... artiklan,* + viite: *noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Euroopan parlamentin puhemies

(jatkoa)

Toimielin	Säädös	Säädöksen tyyppi	Mistä tunnistaa, onko kyseessä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös vai muu kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös	Otsikot	Allekirjoittaja
	Päätös	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Euroopan parlamentin puhemies
Eurooppa-neuvosto	Päätös	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja
Neuvosto	Asetus	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (erityinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* + viite: *noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Neuvoston puheenjohtaja
	Asetus (perussopimuksiin suoraan perustuva)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja
	Täytäntöönpanoase	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja
	Direktiivi	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (erityinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* + viite: *noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Neuvoston puheenjohtaja
	Direktiivi (perussopimuksiin suoraan perustuva)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja
	Täytäntöönpanodir	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja

(jatkoa)

Toimielin	Säädös	Säädöksen tyyppi	Mistä tunnistaa, onko kyseessä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös vai muu kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös	Otsikot	Allekirjoittaja
	Päätös	Lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä (erityinen lainsäätämisjärjestys)	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* + viite: *noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,*	L I	Neuvoston puheenjohtaja
	Päätös (perussopimuksiin suoraan perustuva, mukaan lukien YUTP-päätökset)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* Jos kyseessä on YUTP-päätös, johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja
	Täytäntöönpanopä	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Neuvoston puheenjohtaja
Komissio	Asetus (perussopimuksiin suoraan perustuva)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja
	Delegoitu asetus	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja
	Täytäntöönpanoase	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja
	Direktiivi (perussopimuksiin suoraan perustuva)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja

(jatkoa)

Toimielin	Säädös	Säädöksen tyyppi	Mistä tunnistaa, onko kyseessä lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös vai muu kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävä säädös	Otsikot	Allekirjoittaja
	Delegoitu direktiivi	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja
Komissio	Täytäntöönpanodir	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja
	Päätös (perussopimuksiin suoraan perustuva)	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja Komission jäsen (jos päätös on osoitettu jollekin vastaanottajalle)
	Delegoitu päätös	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja Komission jäsen (jos päätös on osoitettu jollekin vastaanottajalle)
	Täytäntöönpanopää	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,* + toinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	Komission puheenjohtaja Komission jäsen (jos päätös on osoitettu jollekin vastaanottajalle)
Euroopan keskuspankki	Asetus	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	EKP:n puheenjohtaja
	Päätös	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	EKP:n puheenjohtaja
	Suuntaviivat	Muu kuin lainsäätämisjärjestykse hyväksyttävä	johdanto-osan ensimmäinen viite: *ottaa huomioon – – ja erityisesti sen … artiklan,* ei lainsäätämisjärjestystä koskevaa viitettä	L II	EKP:n puheenjohtaja

Virallisten lehtien numerointi

Ajanjakso	Numero
Vuodesta 1952 alkaen 30.6.1967 asti (sivunumerointi koko vuodelle / vuosiluku)	EYVL 106, 30.12.1962, s. 2553/62
1.7.1967 alkaen (lehtikohtainen sivunumerointi käyttöön)	EYVL 174, 31.7.1967, s. 1
Vuodesta 1968 alkaen (EYVL:n L- ja C-sarjat)	**EYVL L 76, 28.3.1968, s. 1** **EYVL C 108, 19.10.1968, s. 1**
Vuodesta 1978 alkaen (EYVL:n S-sarja)	EYVL S 99, 5.5.1978, s. 1
Vuodesta 1991 alkaen 30.9.2023 asti (EYVL:n C ... A -sarja)	EUVL C 194 A, 31.7.2008, s. 1
31.8.1999 alkaen 31.3.2014 asti (EYVL:n C ... E -sarja)	EUVL C 189 E, 26.7.2008, s. 1
1.1.2016 alkaen 30.9.2023 asti (EUVL:n L ... I- ja C ... I -sarjat)	EUVL L 11 I, 16.1.2016, s. 1 EUVL C 15 I, 16.1.2016, s. 1
1.10.2023 alkaen (virallisen lehden siirtyminen säädöskohtaiseen julkaisumuotoon)	EUVL L, L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj EUVL C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj

Huom. 1.2.2003 EYVL:stä EUVL.

Säädösten numerointi (L-sarja)

Asetukset

Ajanjakso	Numero
1952 alkaen 31.12.1962 asti	asetus N:o 17
1.1.1963–31.12.1967	asetus N:o 1009/67/ETY
1.1.1968–31.10.1993	asetus (ETY) N:o 1470/68
1.11.1993–31.12.1998	asetus (EY) N:o 3031/93
1.1.1999–30.11.2009	asetus (EY) N:o 302/1999 asetus (EY) N:o 1288/2009
1.12.2009–31.12.2014	asetus (EU) N:o 1178/2009
1.1.2015 alkaen	**asetus (EU) 2015/475**

Direktiivit, päätökset

Säädökset	Ajanjakso	Numero
Direktiivi (L I ja L II)	31.12.2014 asti	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU neuvoston direktiivi 2010/12/EU komission direktiivi 2010/29/EU
	1.1.2015 alkaen	**Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/254** **neuvoston direktiivi (EU) 2015/121** **komission direktiivi (EU) 2015/565**
Päätös (L I)	31.12.2014 asti	Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 284/2010/EU
	1.1.2015 alkaen	**Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/601**
Päätös (L II)	31.12.2014 asti	komission päätös 2010/261/EU Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 2010/204/EU neuvoston päätös 2010/231/YUTP

Direktiivit, päätökset

Säädökset	Ajanjakso	Numero
	1.1.2015 alkaen	komission päätös (EU) 2015/119 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/468 neuvoston päätös (YUTP) 2015/76

Suositukset, suuntaviivat (L II)

Säädökset	Ajanjakso	Numero
Suositus	31.12.2014 asti	2009/1019/EU
	1.1.2015 alkaen	**(EU) 2015/682**
Suuntaviivat	31.12.2014 asti	2009/1021/EU (EKP/2009/28)
	1.1.2015 alkaen	**(EU) 2015/732 (EKP/2015/20)**

Huom. Suositukset julkaistaan seuraavasti:

— L-sarjassa (muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset – L II): neuvoston suositukset (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 121, 126 ja 140 artiklan nojalla), komission suositukset (292 artikla) Euroopan keskuspankin suositukset (292 artikla),

— C-sarjassa (päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot (C I): Euroopan parlamentin neuvostolle antamat suositukset, neuvoston suositukset, komission suositukset, Euroopan keskuspankin suositukset,

— C-sarjassa (valmisteluasiakirjat – C III): Euroopan keskuspankin suositukset (129 ja 219 artiklan nojalla).

ETA:n päätökset ja EFTAn päätökset ja suositukset

Säädös	Ajanjakso	Numero
ETA:n sekakomitean päätös	31.12.2014 asti (vain säädöksen antajan antama numero)	N:o 38/2010
	1.1.2015 alkaen (kaksoisnumerointi)	**N:o 159/2014 [2015/94]**
EFTAn valvontaviranomaisen päätös	31.12.2014 asti (vain säädöksen antajan antama numero)	N:o 133/09/KOL
	1.1.2015 alkaen (kaksoisnumerointi)	**N:o 30/15/KOL [2015/1813]** **N:o 226/17/KOL [2018/564]**
EFTAn valvontaviranomaisen suositus	31.12.2014 asti (vain säädöksen antajan antama numero)	N:o 119/07/KOL
	1.1.2015 alkaen (kaksoisnumerointi)	**N:o N/VV/KOL [VVVV/N]**

Säädöksen rakenne

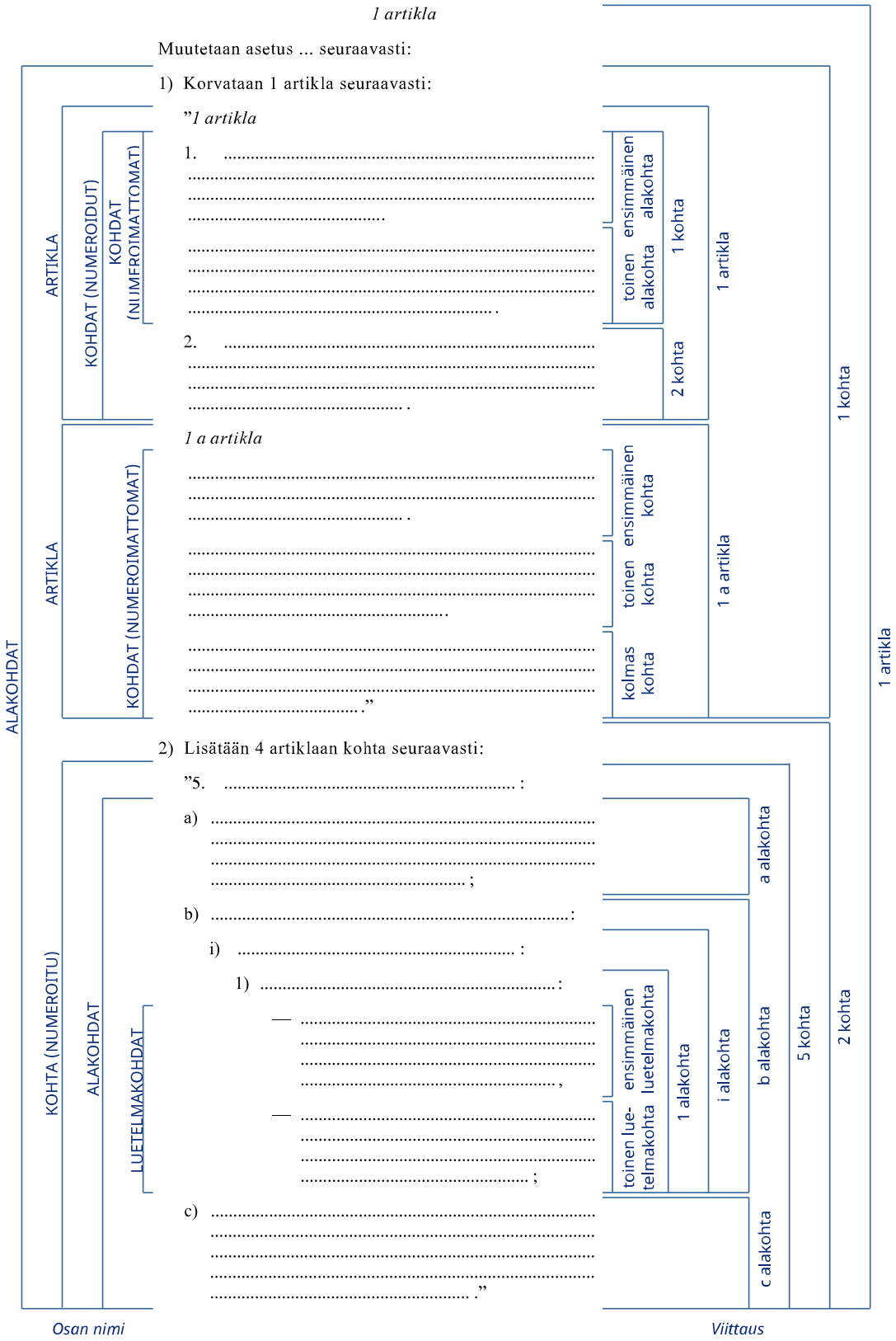

Toinen osa

Yleiset julkaisut

Yleisluonteisissa julkaisuissa käytetään erityisiä tunnisteita ja toimituksellisia elementtejä, kuten tekijänoikeusilmoituksia, ja noudatetaan painotuksia, viittauksia, lainauksia jne.

4 Asiakirjojen valmistelu ja yksilöiminen

Eri toimijat valmistelevat asiakirjoja julkaisuprosessin aikana, ja tunnisteet annetaan julkaisun tyypin mukaan.

4.1 Tekstin laatijat, toimeksiantajat, julkaisutoimisto ja painot

Säädöksen antajat, projektipäälliköt ja oikolukijat osallistuvat tekstin tuotantoprosessiin.

4.1.1 Tekstin laatijat ja julkaisutoimisto

Euroopan unionin toimielimet, muut elimet ja erillisvirastot voivat tilata julkaisutoimistolta kaikenlaisia julkaisuja. Se tarjoaa tekstin laatijoille muun muassa seuraavia palveluja:

- paperi- ja multimediajulkaisujen (CD-ROM, DVD, internetsivustot, sähköiset kirjat) valmistelu ja sopimukset ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa
- graafinen suunnittelu
- korjausluku
- tarvepainatus (*printing on demand* – POD)
- tunnusten, kuten ISBN- ja ISSN-, DOI- ja luettelonumeroiden antaminen (ks. kohta 4.4).

Huom. Julkaisutoimiston suoraan valmistelemille julkaisuille tunnus annetaan automaattisesti.

Julkaisumenettely lyhyesti

Tekstin laatijan on ensin otettava yhteyttä oman toimielimensä, elimensä tai erillisvirastonsa tilaavaan yksikköön ja pyydettävä sitä tilaamaan julkaisu. Tilaava yksikkö laatii teoksesta julkaisutoimeksiannon ja toimittaa sen julkaisutoimistolle. Sen perusteella laaditun kustannuslaskelman tai -arvion pohjalta julkaisutoimisto täyttää tilauslomakkeet ja lähettää ne julkaisun tilanneelle yksikölle allekirjoitettavaksi.

Kun lopullinen käsikirjoitus sekä allekirjoitettu tilaus on vastaanotettu, julkaisutoimistossa valmistellaan käsikirjoituksen typografiset ohjeet ja korjausluetaan se ensimmäisen kerran. Ennen painoluvan antamista tarkistetaan painosmäärä, tunnukset (ISBN, ISSN, DOI, luettelonumero), mahdollinen myyntihinta ja julkaisun toimitusehdot.

Julkaisun tultua painosta julkaisutoimistossa tarkastetaan sen laatu ja se, että toimitettu julkaisu ja lasku vastaavat toisiaan.

On vältettävä aikakausjulkaisujen nimen tai ulkoasun muuttamista kesken vuoden, sillä muutokset häiritsevät ja viivästyttävät sarjan ilmestymistä ja luettelointia, vaikeuttavat myyntiä ja aiheuttavat lukijassa sekaannusta.

Tekstin laatijoille

Kuinka laadin julkaisun, suunnittelen julisteen tai tavoitan tietyn kohderyhmän?
Tekstinlaadinnan teknisiin ja hallinnollisiin kysymyksiin saat vastauksia osoitteesta

https://op.europa.eu/en/web/publicare/providing-publishing-and-preservation-services

(Sisäinen linkki, joka on tarkoitettu vain Euroopan unionin toimielinten, elinten ja virastojen henkilöstön käyttöön)

4.1.2 Julkaisujen hallinta julkaisutoimistossa

Julkaisukoordinaattorien tehtävät

Julkaisukoordinaattorit vastaavat käsikirjoituksen typografisesta valmistelusta. Typografisten ohjeiden, kirjainlajien, painotuotteen koon sekä aikataulujen on vastattava sopimuksissa, tarjouspyynnöissä ja tilauksissa esitettyjä tietoja.

Julkaisukoordinaattorit tarkistavat ISBN- tai ISSN-numeron, DOI-numeron (ks. kohta 4.4) sekä julkaisutoimiston oman luettelonumeron.

Kanteen täytyy kiinnittää erityistä huomiota. Jos teos on tarpeeksi paksu, painetaan nimi selkään.

Painolupa annetaan, kun on tarkistettu etenkin ne sivut, jotka sisältävät muun muassa teoksen nimen, tekijänoikeusmerkinnät ja sisällysluettelon. Painolupa annetaan painolle aina kirjallisesti, ja siitä on käytävä ilmi

- julkaisun nimi
- julkaisukieli tai -kielet
- painosmäärä
- teoksen erityispiirteet
- toimitusaikataulu, mukaan lukien maininnat erinä tapahtuvista toimituksista ja osatoimituksista
- toimituspaikka (tai -paikat) sekä mahdollinen jakelu.

Graafikot

Graafinen osasto tekee julisteiden, lehtisten, kansien ja mallisivujen suunnitelmia ja luonnoksia. Ne voidaan lähettää tekijän hyväksyttäviksi ennen varsinaista ladontaa.

Graafikot voivat osallistua myös ulkoasun, kuten tunnusten tai grafiikan laatimiseen, ja esimerkiksi internetsivustojen kuvallisen ilmeen ja mainospainikkeiden graafiseen suunnitteluun.

4.1.3 Korjausluku julkaisutoimistossa

Korjauslukijoiden työnä on tekstin lingvististen (kielen ja sen konventioiden) ja typografisten (painoasua koskevien) ominaisuuksien tarkistaminen. Korjauslukijoiden ei kuitenkaan tule ottaa kantaa tekstin laatijan näkemykseen, sillä tämä on aina viime kädessä se, jolle kuuluu päätösvalta tekstin sisällöstä.

Käsikirjoitusten korjausluku

Käsikirjoitukset toimitetaan korjauslukijoille typografista valmistelua ja tekstin tarkistusta varten. Tässä tuotantoa edeltävässä vaiheessa on tarkoitus korjata kirjoitus- ja kielioppivirheet, epätäsmällisyydet ja epäyhtenäisyys, jotta tekstistä tulisi täysin ymmärrettävää. Korjauslukijan on kiinnitettävä tarkkaa huomiota käsikirjoituksen kaikkien osien johdonmukaisuuteen ja yhtenäisyyteen. Kaikki tekstiä koskevat epäselvyydet ja kysymykset on tutkittava ja pyrittävä selvittämään yhdessä laatijan kanssa.

Korjauslukijat huolehtivat myös siitä, että teksti vastaa toimielinten yhteisissä tekstinlaadinnan ohjeissa esitettyjä sääntöjä ja käytäntöjä.

Huom. Tekstin laatijan pyynnöstä tai tämän suostumuksella tekstiä voidaan toimittaa perusteellisemminkin (tekstin editointi).

Tekstin laatija numeroi käsikirjoituksen sivut alustavasti. Julkaisutoimistossa numerointi tarkistetaan ja tarpeen vaatiessa sitä täydennetään. Jos käsikirjoituksesta puuttuu osia, siitä on ilmoitettava välittömästi. Alaviitenumeroiden yhtäpitävyys alaviitteiden kanssa on tarkistettava.

Käsikirjoituksen eri kielitoisintojen keskinäisen yhdenmukaisuuden tarkistaminen kuuluu tekstin laatijan toimivaltaan ja tehtäviin. Tarpeen vaatiessa julkaisutoimisto voi kuitenkin huolehtia yhdenmukaisuuden tarkistamisesta, jos toimeksiantaja myöntää siihen riittävästi aikaa.

Käsikirjoitusten korjausluvulla pyritään ensinnäkin helpottamaan ladontaa, jotta myöhemmissä vaiheissa säästyttäisiin lisäkustannuksilta. Painoon toimitettavan käsikirjoituksen laatu on ratkaiseva tekijä tuotantoprosessin kannalta. Tekstin laatija vähentää tuotantokustannuksia ja nopeuttaa tuotantoa noudattamalla tarkoin käsikirjoitusten valmistelua ja ulkoasua koskevia sääntöjä (ks. kohta 4.2) ja huolehtimalla siitä, että tekstin laatu on moitteetonta. Silloin painolupa voidaan antaa jo ensimmäisten vedosten jälkeen.

Heikkolaatuinen käsikirjoitus voidaan palauttaa sen laatijalle.

Hyvä käsikirjoitus takaa nopean ja laadukkaan painotyön.

Vedokset ja tekijän korjaukset

Korjauslukijat tarkistavat, että vedos vastaa käsikirjoitusta ja kussakin kielessä sovellettavia ohjeita. Ensimmäiset vedokset toimitetaan tekijän hyväksyttäväksi, jolloin tämä voi tarvittaessa tehdä niihin korjauksia.

Vedoksiin tehtävät tekijän korjaukset on rajoitettava olennaiseen. Tekijän korjaukset on merkittävä selvästi, helposti luettavasti ja niin näkyvästi, ettei korjauslukijan tarvitse käydä teosta läpi rivi riviltä löytääkseen korjaukset. Merkinnät tehdään punaisella värillä, tarvittaessa rengastettuina tai vierukseen; tekijän korjauksia ei merkitä erilliselle arkille.

Paino pitää tekijän korjauksina kaikkia vedoksiin tehtyjä korjauksia, jotka eroavat alkuperäisestä käsikirjoituksesta, ja laskuttaa niistä ylimääräistä. Tekijän korjauksiksi katsotaan tekstin parannukset, korjaukset, yhdenmukaistukset, ajantasaistukset ja selvennykset, jotka johtuvat sekavasta tai puutteellisesti valmistellusta käsikirjoituksesta. Tässä vaiheessa ei enää ole syytä muokata tyyliä eikä tehdä numerotietoihin ajantasaistuksia, jotka on saatu viime hetkellä ja jotka ovat tuoreempia kuin teoksen kattama ajanjakso. Myöskään välimerkkeihin ei tulisi puuttua täydellisyyden saavuttamisen toivossa.

Kaikki lisäykset ja poistot, olipa kyse sitten pelkästä pilkusta tai kokonaisesta kappaleesta, ovat tekijän korjauksia, joita on vältettävä siinä määrin kuin mahdollista niiden todennäköisesti aiheuttamien viivästysten ja lisäkustannusten vuoksi. Kustannukset voivat olla suhteettoman suuret pyydettyyn korjaukseen nähden. Vähäinen muutos voi johtaa kokonaisten kappaleiden uudelleenladontaan tai useiden sivujen, joskus jopa koko teoksen, uuteen taittoon. Tämä puolestaan saattaa vaikuttaa sivunumerointiin, sisällysluetteloon, viittauksiin tekstissä ja hakemistoon. Tekijä on itse vastuussa tällaisten välttämättömien vastoin käsikirjoitusta tehtyjen korjausten aiheuttamista muutoksista.

Ladonnan yhteydessä on yleensä tarpeen ottaa kaksi vedosta. Ensimmäiselle vedokselle korjauslukija tekee täyden oikoluvun, jossa hän vertaa tekstiä käsikirjoitukseen. Näin varmistetaan, että kaikki tekstin osat ovat mukana ja että kaikkia typografisia ohjeita on noudatettu. Toisen vedoksen avulla tarkistetaan ensimmäiseen tehdyt korjaukset. Periaatteessa toiseen vedokseen ei enää ole mahdollista tehdä tekijän korjauksia.

Kausittain ilmestyvien tai kiireellisten julkaisujen käsikirjoituksia laatiessaan tekstien laatijoiden on noudatettava asetettuja määräaikoja. Näin julkaisutoimisto puolestaan onnistuu pysymään sovitussa aikataulussa; lisäksi vältetään viime hetkellä tehdyt tekijöiden korjaukset ja niiden aiheuttamat lisäkulut.

Julkaisutoimisto ei voi ottaa tehtäväkseen mitään tekijän korjauksia ilman toimeksiantajan virallista hyväksyntää.

4.2 Alkuperäiset asiakirjat (käsikirjoitukset)

Alkuperäiset asiakirjat on 1990-luvun lopusta alkaen laadittu sähköisesti (Word, PDF, HTML jne.). Tekstin valmistelussa ja käsittelyssä käytetään tarkoin määriteltyjä tietojenkäsittelyprosesseja (makrot, korjausohjelmat jne.). Tässä osassa esitetään julkaistavien tekstien suositeltavia käsittelymenettelyjä, joilla täydennetään tekstin tavanomaista työstämistä (kielellistä valmistelua).

Suosituksissa keskitytään lisäksi Word-muodossa olevien tiedostojen käsittelyyn. Word-ohjelmisto on Euroopan unionin toimielinten alkuperäisten asiakirjojen käsittelyssä käytettävä perustyökalu.

Jäljempänä esitettyjä periaatteita voidaan kuitenkin pääpiirteissään soveltaa ongelmitta myös muihin markkinoilla oleviin ohjelmistoihin.

4.2.1 Tuotantoketjun periaate

Tekstin laatijoiden toimittamat alkuperäiset asiakirjat (käsikirjoitukset) on valmisteltava huolellisesti ja järjestelmällisesti. Julkaisujen tuotannon nopeuttamiseksi ja tehostamiseksi suositellaan ”tuotantoketjujen” luomista tekstin laatijoiden, julkaisutoimiston ja kirjapainojen välille.

Tuotantoketjulla tarkoitetaan yhteisiä työskentelyperiaatteita, joita noudatetaan tekstin sähköisestä luomisesta lähtien, mm.

- tyylisivut/mallineet tai merkintäohjeet (ks. kohta 4.2.2)
- kirjoitustapaa koskevat säännöt (mm. toimielinten yhteisten tekstinlaadinnan ohjeiden sääntöjä ja konventioita noudatetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa).

Julkaisukoordinaattorin on julkaisuhankkeen alussa vahvistettava kaikki tuotantoparametrit yhteistyössä tekstin laatijan ja kirjapainon kanssa. Ensimmäiseksi määritellään tiedostojen kokoonpano ja ennen kaikkea tunnisteiden ja tyylisivujen käyttö (ks. kohta 4.2.2), sillä niiden määrittely perustuu suuresti kirjapainojen omiin koodinmuuntamis-/palauttamisohjelmiin.

Esitetyssä menettelyssä kaikki toimet on ulotettava mahdollisimman pitkälle tuotantoketjuun. Tällöin käsikirjoituksen valmistelu paranee siltä osin, ettei tekstiin tarvitse enää puuttua moneen kertaan manuaalisesti, mikä on kallista ja johtaa usein virheisiin. Lisäksi julkaisun tuottaminen nopeutuu, laatu paranee ja tuotantokustannukset laskevat.

Toisin sanoen vakiintuneen ja yhdenmukaisen työsuunnitelman ansiosta kunkin osapuolen on mahdollista optimoida omat menettelynsä. Jos tällainen käytäntö yleistyy, vastaavia menettelyjä voidaan perustaa kaikille alan toimijoille, erityisesti kirjapainoihin. Tällöin julkaisutoimisto ja tekstin laatijat voivat yllättävissä tilanteissa kääntyä tarvittaessa toisen alihankkijan puoleen ilman, että tuotantoprosessi häiriintyy vakavasti.

4.2.2 Asiakirjojen looginen rakenne

Painettu asiakirja koostuu kahdesta osasta: *sisällöstä* eli loogiseen rakenteeseen liittyvistä merkkijonoista ja *ulkoasusta*.

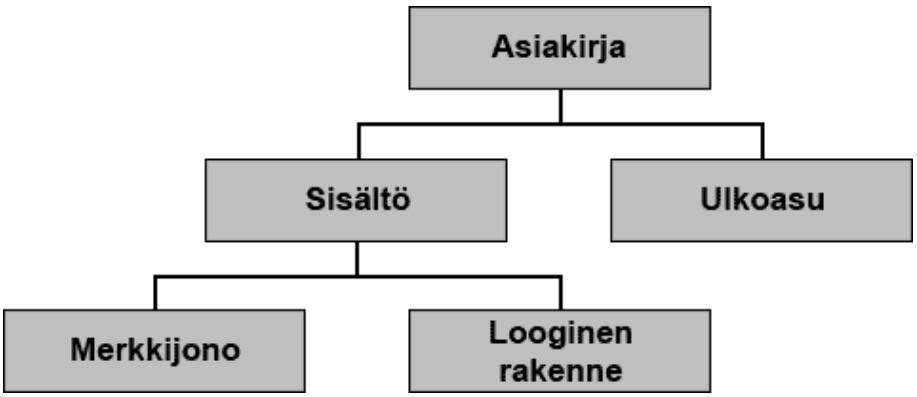

Ulkoasu kuuluu typografian alaan ja viimeistellään painossa graafikkojen antamien ohjeiden mukaisesti. Usein alkuperäisen tekstin ulkoasu, sivutus jne. ei vastaa painossa kootun tekstin lopullista painoasua. Käsikirjoitusta laadittaessa ei sen vuoksi kannata pyrkiä täydelliseen painoasuun, sillä se saattaa aiheuttaa kaksinkertaista työtä (esimerkiksi sanoja ei kannata tavuttaa, koska manuaaliset tavutukset joudutaan poistamaan painossa).

Painossa on kuitenkin voitava tunnistaa tekstin eri osat. Tekstiä laadittaessa on sen vuoksi:

- joko noudatettava tyylisivua
- tai sovellettava tarkoin määriteltyjä merkintäohjeita.

Tyylisivut

Eri tekstinosat (otsikot, normaali teksti, tunnisteet jne.) on merkittävä asianmukaisesti, jotta teksti osataan tulkita oikein kirjapainossa.

Word-ohjelma tarjoaa tähän yksinkertaisen ratkaisun, jota on sovellettava johdonmukaisesti. Tekstinosat merkitään merkein eli tyylein (*Styles*) seuraavasti:

- otsikkotaso (*Heading 1*, *Heading 2*...)
- normaali teksti, tasattu, jaksotettu... (*Normal* jne.)
- viitteet, kehystetty, alaviitteet jne.

Kullekin tekstinosalle on annettava oma tyylinsä, mieluimmin loogisena järjestelmänä.

! Eritasoisia otsikoita ei saa erotella tekstistä manuaalisesti (lihavoitu, kursivoitu jne.)!

Jos tekstin laatijat saisivat käyttää tyylejä vapaasti, kukin julkaisu olisi käsiteltävä erikseen, eikä tyylien kirjavuutta pystyttäisi hallitsemaan. Siksi tarvitaan tyylien standardointia.

Ihannetilanteessa eri asiakirjoihin sovellettavat tyylisivut perustuisivat lähtökohtaisesti samaan standardoituun tyylisivuun. Lisäksi niihin voisi yhdistää omia mallineita eri ulkoasuja varten (jolloin standardoitu tyylisivu voidaan omilla mallineilla mukauttaa valmisteltavana olevan julkaisun typografiseen ulkoasuun).

Tyylien johdonmukaisesta käytöstä – varsinkin otsikoissa – on Wordissa erityistä hyötyä, sillä sisällysluettelo voidaan sen avulla luoda automaattisesti, mikä ei ole mahdollista, jos otsikot erotellaan tekstistä manuaalisesti.

Merkintäohjeet

Toisena tärkeänä tekstin osien erottelutekniikkana käytetään merkintäohjeita, joilla tekstin kaikki osat merkitään loogisesti (esimerkiksi luvun ja jakson otsikko, normaali teksti, sisennetty teksti, viitteet). Merkintäohjeet laaditaan kuvaamalla tekstinosat, tunnisteet ja haluttu ulkoasu.

Tunnisteet ovat yleensä muotoa <TUNNISTE>, esimerkiksi <TCHAP> merkitsemässä luvun otsikkoa. Tunnisteet perustuvat SGML-kieleen (*standard generalised markup language*). SGML:n käyttöönoton jälkeen on luotu useita muita merkintäkieliä, joista yleisin on nykyään XML.

Tunnisteiden etuna on se, että työasemakohtaiset editointiohjelmat (*desktop*-ohjelmat sekä kehittyneet tekstinkäsittelyohjelmat) osaavat tulkita niitä suoraan, jolloin asiakirjojen työläs viimeistely ennen painamista helpottuu. Tunnisteiden käytöstä olisi sovittava mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, mieluiten jo julkaisua suunniteltaessa.

Jos kyseessä on monikielinen asiakirja, on asianmukaista toimia yhteistyössä kyseisen toimielimen käännöspalvelun kanssa. Käännöspalvelu tuottaa samasta tekstistä useita kielitoisintoja, ja jos tunnisteet on jo merkitty alkuperäiseen asiakirjaan, kääntäjät voivat käsitellä sitä ja keskittyä tekstin sisällön kääntämiseen, eikä heidän resurssejaan kulu ulkoasun muokkaamiseen. Lisäksi tunnistein merkitty teksti sisältää hyvin vähän muotoilukoodeja ja soveltuu siksi paremmin käsiteltäväksi nykyaikaisilla kieliteknisillä apuvälineillä.

4.2.3 Tekstin valmistelu

Tekstinkäsittelyohjeita

Työvaiheiden optimoimiseksi on syytä noudattaa seuraavia ohjeita tekstiä tuotettaessa (paperille, CD/DVD-muotoon, internetiin jne.):

Yleiset

- Kirjoitetaan suoraa tekstiä (sivuttamatta).
- Ei tasata palstan oikeaa laitaa. Edes yhdyssanoja ei jaeta riviltä toiselle.

- Välilyönneistä välimerkkien yhteydessä: ks. kohta 6.4.
- Käsitellään teksti loogisesti ja yhtenäisesti (käytetään yhdenmukaisesti samoja parametreja samanlaisina toistuvissa yhteyksissä).

Erityismerkit

- Käytetään saatavilla olevia erityismerkkejä.
- Ei käytetä translitterointia (”ss” > ”ß”, ”ue” > ”ü” jne.).
- Käytetään aina näppäimistön numeroita 1 ja 0, eikä korvata niitä kirjainmerkillä ”l” tai isolla kirjainmerkillä ”O”.
- Kolme pistettä (...) tehdään näppäimillä *Alt 0133* tai *Ctrl-Alt-piste (.)* (älä käytä kolmea perättäistä pistettä (...)).

Luvut

- Määrää ilmaisevat numerot: kolmen numeron ryhmät erotetaan välilyönnillä (kiinteällä välilyönnillä) eikä pisteellä (esim. 300 000).
- Numerointia ilmaisevat luvut, kuten vuosiluvut, sivunumerot jne: ei välilyöntiä (esim. 1961, s. 2064).
- Desimaaliluvut: merkitään pilkulla (esim. 13,6) eikä pisteellä.
- Lukujen kirjoitussäännöt: ks. myös kohta 10.2.

Kiinteät välilyönnit

- Kiinteillä välilyönneillä pyritään pitämään yhteen tarkoitetut kokonaisuudet rivin lopussa yhdessä.
- Kiinteitä välilyöntejä on käytettävä erityisesti seuraavissa tapauksissa sekä välimerkkisääntöjen yhteydessä ilmoitetuissa tapauksissa (ks. kohta 6.4):

nro•	EUVL L•	10•000
s.•	EUVL C•	Mr C.•M. Dupont

Huom. Wordissa kiinteä välilyönti saadaan näppäinyhdistelmällä *Alt 0160* tai *Ctrl-Shift-välilyönti*.

Grafiikkakuvat, kuvat ja taulukot

- Grafiikkakuvat ja kuvat liitetään tiedostoihin erikseen, hyvän erottelutarkkuuden formaatilla.
- Tarkistetaan kuvien ja kuvioiden käyttö- ja tekijänoikeudet.
- Tila, johon kuva/grafiikkakuva kuuluu, merkitään selvällä tunnisteella (<IMAGE1>, <GRAPHIC1>, <TABLE1>...).
- Excel-tiedostot toimitetaan erikseen.

Lainausmerkit

- Käytetään kielen omia lainausmerkkejä.
- Suomen kielessä lainausmerkeillä on kaksi tasoa (suluissa tekstinkäsittelyssä käytettävä aakkosnumeerinen koodi):

Kaikki tasot	**”– –”**	(*Alt 0148*)

Huom. Puolilainausmerkkejä ’– –’ (*Alt 0146*) käytetään vain säädöstekstien määritelmissä (ks. kohta 3.6).

Heittomerkki

- Käytetään typografian kannalta asianmukaista heittomerkkiä (kirjasintyypin mukaan ’ tai ’), joka saadaan näppäinyhdistelmällä *Alt 0146*, ei näppäimellä (').

Suuraakkoset/pienaakkoset

- Ei kirjoiteta otsikkoja suuraakkosin.

Alaviitteet

- Käytetään ainoastaan toimintoa *References/Insert footnote*.
- Paperilla julkaistavaan käsikirjoitukseen ei alaviitteiden numeroita merkitä manuaalisesti. Esimerkki: Word luo 1 - / korjauslukijat käyttävät merkkiä ([1]). Kirjanpainaja käyttää yksinomaan toimintoa *Footnote*. Painajan tehtävänä on muotoilla alaviitenumerot asianmukaisesti näiden yhteisten tekstinlaadinnan ohjeiden mukaisesti.
- Alaviitteet numeroidaan arabialaisin numeroin selvästi (muut merkit, kuten asteriski tai kirjaimet, varataan erityistapauksia varten).
- Sanoja ”Idem”, ”Ibidem” tai vastaavia ei käytetä (koska painetun julkaisun sivujen taitto poikkeaa alkuperäisestä käsikirjoituksesta).
- Alaviitteen numero (sulkumerkit mukaan lukien) ladotaan aina laihalla suoralla (myös kursivoidussa tai lihavoidussa tekstissä sekä otsikoissa).

Ajatusviivat

- Käytetään pitkää ajatusviivaa (*Alt 0151*) luetelmaviivana (sama sääntö kaikissa kielissä) (tämä EU-julkaisuja koskeva ohje poikkeaa suomen yleiskielen standardista, jossa käytetään lyhyempää ajatusviivaa).

Otsikot

- Käytetään tyylisivua manuaalisesti tehdyn muotoilun sijaan.
- Jollei erityistä tyylisivua ole, käytetään Wordin tyylejä (Heading 1, Heading 2, Normal jne.).
- Ei kirjoiteta otsikkoja koskaan kokonaan suuraakkosin.

Huom. Jos tekstinkäsittelyssä käytetään Wordin tyylejä, sisällysluettelo voidaan lopuksi luoda otsikoiden perusteella automaattisesti. Jos teksti muutetaan verkkokäyttöä varten PDF-muotoon, näistä otsikoista tulee automaattisesti hypertekstilinkkejä (kirjanmerkkejä eli *bookmarks*), jotka helpottavat pitkien PDF-asiakirjojen käyttöä verkossa.

Muita suosituksia

Jos käsikirjoitus toimitetaan useassa osassa, tekstin laatijan on toimitettava julkaisun sisällysluettelo (alustavakin) ensimmäisen osan yhteydessä, jotta korjauslukijat saavat kokonaiskuvan julkaisusta.

Tekstin laatijoiden on tarkastettava käsikirjoitukset huolellisesti ennen niiden lähettämistä julkaisutoimistoon. Muutoksia voidaan tehdä vain poikkeustapauksissa, ja niiden on oltava selviä, helposti luettavia ja täsmällisiä. Jos ensimmäiseen vedokseen joudutaan tekemään suuria muutoksia, asiakirja on käsiteltävä uudelleen. Lisäksi suuret muutokset vaikuttavat taittoon (voivat muuttaa taiton kokonaan ja johtaa yhä uusiin muutoksiin). Usein tarvitaan lisävedoksia ja uusi tarkastus (jolloin tuotantoajat pitenevät ja kustannukset kasvavat).

Lisäksi olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä välttämään yhdisteltyjä tallennuksia, jotka on koottu eri ohjelmilla laadituista teksteistä.

4.2.4 Kuvausvalmiit asiakirjat

Sellaisenaan jäljennettäväksi tarkoitetuissa eli kuvausvalmiissa asiakirjoissa *(camera-ready)* tekstin laatijoiden on huolehdittava siitä, että kaikki tarvittavat toimenpiteet on tehty tekstiin, koska korjauksia ei enää kuvausvaiheessa voida tehdä (kuin poikkeustapauksissa).

Julkaisu on tekstinkäsittelyn jälkeen luettava huolellisesti läpi ennen lopullista taittoa. Taiton typografia on myös tarkastettava perusteellisesti ennen kuvausta.

Kuvausvalmiin tekstin sivut tulee numeroida juoksevasti nimiösivulta alkaen. Myös tyhjät sivut numeroidaan. Tavallisesti tekstin uusi osa tai luku alkaa oikeanpuoleiselta, parittomalta sivulta. Jos edellinen osa tai luku päättyy parittomalle sivulle, jätetään ennen seuraavan osan tai luvun alkua tyhjä sivu. Jos esimerkiksi I luku päättyy sivulle 19, on sivu 20 tyhjä, ja II luku alkaa sivulta 21.

Otsikkoa tai alaotsikkoa edeltävä väli on aina suurempi kuin otsikon ja tekstin välissä oleva (kaksi kolmasosaa suhteessa yhteen kolmasosaan).

Kohtien ja alakohtien väliin jätetään kaksi riviväliä.

Kappaleen viimeinen rivi ei saa aloittaa uutta sivua. Tällaisessa tapauksessa on suositeltavampaa kirjoittaa viimeinen rivi edelliselle sivulle, vaikka se ylittäisikin marginaalin. Sivu ei myöskään saisi päättyä uuteen otsikkoon tai alaotsikkoon eikä luettelon ensimmäiseen luetelmakohtaan tai alakohtaan.

Lainaukset ja luettelot voidaan tarvittaessa sisentää samalla tavoin kuin kappaleen ensimmäinen rivikin.

4.3 Julkaisutyypit

Asiakirjojen yksilöintiä ja luokittelua säännellään useilla kansainvälisillä sopimuksilla ja standardeilla, joista tärkeimmät ovat

- ISO 690:2021: Viittaaminen dokumentteihin https://www.iso.org/standard/72642.html
- ISO 5127:2017: Tieto- ja dokumentointisanasto https://www.iso.org/standard/59743.html
- ISO 2108:2017: Kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälinen standarditunnus (ISBN) https://www.iso.org/standard/65483.htmlhttps://www.isbn-international.org
- ISO 3297:2022: Jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus (ISSN) https://www.iso.org/standard/84536.html
- Kansainvälinen bibliografisen kuvailun standardi (International Standard Bibliographic Description, ISBD), (International Federation of Library Associations and Institutions, IFLA) https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_2007-en.pdf

ISO-standardit ovat saatavissa Kansainvälisen standardisoimisjärjestön ISO:n jäsenjärjestöistä, joiden luettelo on osoitteessa (https://www.iso.org/members.html).

Näiden standardien ja sopimusten perusteella julkaisut voidaan jakaa kahteen pääryhmään, erillisjulkaisuihin eli monografioihin ja jatkuviin julkaisuihin.

4.3.1 Monografiat

ISO 2108:2020 (ISBN) -standardin mukaan monografiat ovat erillisjulkaisuja, jotka ovat joko täydellisiä yhtenä osana tai jotka on suunniteltu täydennettäviksi rajoitettuna määränä erillisiä osia. Nämä osat voivat ilmestyä samanaikaisesti tai eri aikaan ja ne voivat olla julkisesti saatavilla eri muodoissa (esimerkiksi sidottu tai nidottu kirja, äänikirja kasettina, CD-levynä tai DVD-levynä, pistekirjoituskirja, internetsivusto tai sähköinen kirja).

Moniosainen julkaisu on monena fyysisesti erillisenä osana ilmestynyt monografiajulkaisu, jonka osien lukumäärä on rajoitettu – vihkoina ilmestyviä julkaisuja lukuun ottamatta. Moniosaiset julkaisut on laadittu tai julkaistu yhtenä kokonaisuutena. Yksittäisillä osilla voi olla omat nimekkeet ja vastuullisuusmerkinnät.

Kukin monografia yksilöidään kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälisellä standarditunnuksella eli ISBN:llä (ks. kohta 4.4.1).

4.3.2 Jatkuvat julkaisut

Standardin ISO 3297:2022 (ISSN) mukaan jatkuvat julkaisut ovat julkaisuja, jotka ovat julkisesti saatavilla ja ilmestyvät missä tahansa julkaisumuodossa. Ne ilmestyvät peräkkäisinä tai täydentyvinä osina, jotka on yleensä merkitty numeerisesti tai kronologisesti, eikä niiden päättymisajankohtaa ole etukäteen määritetty. Jatkuvia julkaisuja ovat

- kausijulkaisut, jotka ilmestyvät peräkkäisinä tai erillisinä, yleensä numeroituina osina ilman ilmestymisen päättymisajankohtaa (sanoma- ja aikakauslehdet, painetut ja sähköiset kausijulkaisut, vuosijulkaisut (esimerkiksi vuosikertomukset, vuosiluettelot ja -kirjat sekä hakemistot), tutkielmat ja monografiasarjat)
- jatkuvasti päivitettävät julkaisut eli ilman päättymisajankohtaa ilmestyvät jatkuvat julkaisut, joita täydennetään kokonaisuuteen yhdistyvillä päivityksillä (tietokannat, jatkuvasti päivitettävät irtolehtijulkaisut ja jatkuvasti päivitettävät verkkosivustot, kuten tämän julkaisukäsikirjan verkkoversio).

Huom. Sarja on ryhmä julkaisuja, joilla on omien päänimekkeidensä lisäksi koko ryhmälle kuuluva kokoomanimeke. Kokoomanimeke on sarjan päänimeke. Erilliset julkaisut voivat olla numeroituja tai numeroimattomia. Sarjaan kuuluvat julkaisut voivat olla monografioita tai kausijulkaisuja.

Kukin jatkuva julkaisu yksilöidään jatkuvan julkaisun kansainvälisellä standarditunnuksella eli ISSN:llä (ks. kohta 4.4.2).

4.3.3 Yhdistetyt kausijulkaisut ja monografiat

Joitakin kausijulkaisuja (vuosikirjoja tai -luetteloita ja monografiasarjoja) on pidettävä lisäksi monografioina esimerkiksi myyntitarkoituksia varten. Ne on voitava hankkia joko irtonumeroina tai tilaamalla.

Näitä julkaisuja on ensin pidettävä kausijulkaisuina, ja ne saavat ISSN-tunnuksen. Tämän jälkeen niille annetaan monografioina ISBN-tunnus.

4.4 Julkaisutoimiston antamat tunnukset

Julkaisutoimisto on vuodesta 2001 lähtien toiminut virallisena laitoksena, joka myöntää seuraavat tunnukset Euroopan unionin toimielinten, elinten, virastojen ja muiden laitosten julkaisuille: ISBN (kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälinen standarditunnus), ISSN (jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus) ja DOI (digitaalisten objektien tunniste). Näiden kansainvälisten tunnusten tarkoituksena on yksilöidä yksiselitteisellä ja ainutkertaisella tavalla kaikkialla maailmassa ilmestyvät julkaisut. Kaikki eri julkaisumuodoissa (esimerkiksi painettu tai sähköinen julkaisu tai CD/DVD) ilmestyvät tuotteet (esimerkiksi kirjat, esitteet ja julisteet) saavat myös sisäisen tunnuksen (luettelonumeron).

Tunnusten antamista varten tekstin laatijan on toimitettava asiakirja julkaisutoimistoon kahtena kappaleena sekä lisäksi sähköisenä versiona (pdf).

Julkaisutoimisto antaa tunnukset automaattisesti jokaisen julkaisutoimeksiannon yhteydessä.

4.4.1 Kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälinen standarditunnus (ISBN)

Julkaisutoimisto antaa kaikille monografioille (ks. kohta 4.3.1) kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälisen standarditunnuksen eli ISBN:n.

ISBN-tunnuksella ei ole oikeudellista merkitystä tai arvoa kyseisen julkaisun tekijänoikeuksille tai sisällölle.

Kun ISBN-tunnus on annettu jollekin julkaisulle, sitä ei saa muuttaa, vaihtaa eikä käyttää uudelleen.

Erillinen ISBN-tunnus on annettava

- julkaisun jokaiselle eri kieliversiolle
- julkaisun jokaiselle erilliselle julkaisumuodolle (jos julkaisu ilmestyy ja saatetaan yleiseen käyttöön eri tiedostomuodoissa (esimerkiksi pdf ja HTML), jokainen tiedostomuoto saa oman ISBN-tunnuksensa)
- julkaisun jokaiselle erilliselle painokselle, jos ne sisältävät olennaisia muutoksia julkaisun yhteen tai useampaan osaan tai jos nimeke on muuttunut; uutta ISBN-tunnusta ei sen sijaan anneta, jos julkaisun painos, julkaisumuoto ja kustantaja ovat pysyneet muuttumattomina ja vain sen hinta on muuttunut tai jos siihen tehdyt muutokset ovat pieniä, esimerkiksi painovirheiden korjauksia
- jokaiselle julkaisun muutetulle muodolle (esimerkiksi sidottu kirja, nidottu kirja ja verkkoversio).

Kun julkaisu koostuu useammasta kuin yhdestä osasta, kukin osa saa oman ISBN-tunnuksen ja koko julkaisu yhteisen ISBN-tunnuksen. Kunkin osan nimiölehden kääntöpuolelle merkitään sekä yhteinen ISBN että kyseisen osan oma ISBN.

Huom. Jos julkaisun luku muodostaa oman kokonaisuutensa, sekin voi saada oman ISBN-tunnuksen. Monografioiden erilliset osat (esimerkiksi luvut), erillispainokset ja erikseen saatavilla olevat jatkuvien julkaisujen osat voidaan myös yksilöidä omalla ISBN-tunnuksella.

Kun julkaisun kustantaa kaksi kustantajaa tai useampi kustantaja yhdessä tai yhteispainoksena, kukin kustantaja voi antaa sille oman ISBN-tunnuksensa ja merkitä sen tekijänoikeussivulle. Julkaisun viivakoodina esitetään kuitenkin vain yksi ISBN-tunnus.

ISBN-tunnus on annettava myös irtolehtijulkaisuille, joiden päättymisajankohta on määritetty (joiden ei toisin sanoen ole tarkoitus ilmestyä määräämätöntä aikaa). Sen sijaan jatkuvasti päivitettäville irtolehtijulkaisuille tai päivitettäville julkaisujen yksittäisille osille ei anneta ISBN-tunnusta.

ISBN-tunnuksen paikka ja merkitseminen julkaisuihin

ISBN-numero, joka on aina merkittävä itse julkaisuun, on 1. tammikuuta 2007 lähtien koostunut 13 merkistä, jotka on jaettu viiteen ryhmään ja joita edeltävät kirjainyhdistelmä ISBN ja välilyönti.

- 1. osa: etuliite eli EAN-koodi (European Article Numbering -koodi), joka määrittelee yksilöitävän tuotteen ”kirjaksi” (tällä hetkellä käytössä ovat etuliitteet 879 ja 979)
- 2. osa: ryhmätunnus (92 = kansainväliset organisaatiot)
- 3. osa: kustantajatunnus (laatijatunnus)
- 4. osa: julkaisutunnus, joka erottaa nimikkeen kustantajan muista tuotteista
- 5. osa: tarkistusmerkki.

ISBN 978-92-79-00077-5

Painetut julkaisut

Painetuissa julkaisuissa ISBN-tunnus painetaan nimiösivun kääntöpuolelle yhdessä kaikkien muiden tunnisteiden kanssa (ks. esimerkki kohdassa 5.3.1). Jos tämä ei ole mahdollista, tunnus on painettava nimiösivun alaosaan tai tekijänoikeustiedon yhteyteen.

Se on painettava myös takakannen ulkopinnan alaosaan (ja irtopäällyksen takakannen alaosaan) (ks. esimerkki kohdassa 5.1.1).

Huom. Yhteispainoksissa toisen kustantajan ISBN voidaan myös painaa takakannen ulkopinnan alaosaan ja/tai irtopäällyksen takakannen alaosaan viivakoodina.

Sähköiset ja muut ei-painetut julkaisumuodot

Verkkojulkaisuissa ISBN-tunnus on esitettävä sillä sivulla tai näytöllä, jolla on julkaisun nimi tai vastaava tieto, ja/tai sillä sivulla, jolla on tekijänoikeustieto.

Kaikissa muissa tuotteissa (esimerkiksi CD-ROM ja DVD) ISBN-tunnus on merkittävä etikettiin, joka on pysyvästi kiinnitetty tuotteeseen tai, jos tämä ei ole mahdollista, tuotteen pysyvän säilytyspakkauksen (esimerkiksi laatikon, kotelon tai kehyksen) takakannen alaosaan.

ISBN-tunnuksen on myös sisällyttävä kaikkeen julkaisussa tai tuotteessa itsessään olevaan metatietoon.

Ks. myös A quick reference guide.

Jos julkaisu ilmestyy eri julkaisumuodoissa ja ne on koottu yhdeksi kokonaisuudeksi, vaaditaan vain yksi ISBN-tunnus. Jos julkaisumuodot ovat saatavilla erikseen, kullekin versiolle on annettava oma ISBN-tunnus. Lisäksi kaikki ISBN-tunnukset on esitettävä kussakin versiossa yhdessä siten, että kunkin tunnuksen yhteydessä ilmoitetaan lyhyesti sulkeissa julkaisumuoto, johon se viittaa, kuten seuraavassa esimerkissä:

Print	ISBN 978-951-45-9693-3
PDF	ISBN 978-951-45-9694-0
EPUB	ISBN 978-951-45-9695-7
HTML	ISBN 978-951-45-9696-4

ISBN on myös merkittävä julkaisun kaikkeen liiteaineistoon.

ISBN-tunnusta koskevia hyödyllisiä linkkejä

Kansainvälinen ISBN-keskus:
https://www.isbn-international.org (englanniksi)

ISBN-käsikirja:
https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual/29 (englanniksi)

Usein kysyttyjä kysymyksiä ISBN-tunnuksesta:
https://www.isbn.org/faqs_general_questions (englanniksi)

EAN.UCC-järjestelmä:
https://www.gs1.org/ (englanniksi)

ISO 2108:2017: Kirjan tai muun erillisteoksen kansainvälinen standarditunnus (ISBN):
https://www.iso.org/standard/65483.html (englanniksi)

ISO-standardit ovat saatavissa Kansainvälisen standardisoimisjärjestön ISO:n jäsenjärjestöistä, joiden luettelo on osoitteessa
https://www.iso.org/members.html (englanniksi)

4.4.2 Jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus (ISSN)

Jatkuvat julkaisut (kausijulkaisut ja jatkuvasti päivitettävät julkaisut, ks. kohta 4.3.2) on yksilöitävä jatkuvan julkaisun kansainvälisellä standarditunnuksella (ISSN), jonka antaa julkaisutoimisto.

ISSN-tunnuksella ei ole oikeudellista merkitystä tai arvoa kyseisen julkaisun tekijänoikeuksille tai sen sisällölle.

Ainutkertainen ISSN-tunnus annetaan

- nimekkeen koko elinkaaren ajaksi
- julkaisun jokaiselle eri kieliversiolle
- julkaisun jokaiselle erilliselle julkaisumuodolle.

Jos julkaisu on moniosainen, ISSN annetaan avainnimekkeelle riippumatta sen muodostavien osien määrästä. ISSN-tunnus voidaan antaa myös monografiasarjalle (jolloin sarjan kullekin osalle annetaan ISBN-tunnus).

ISSN liittyy pysyvästi niin kutsuttuun avainnimekkeeseen, jonka ISSN-verkosto määrittää julkaisun rekisteröintihetkellä. Jokaisella erillisellä jatkuvalla julkaisulla on ainutkertainen avainnimeke.

Jatkuvalle julkaisulle on annettava uusi ISSN-tunnus (ja uusi avainnimeke) seuraavissa tapauksissa:

- jos nimekettä muutetaan merkittävästi
- jos julkaisumuotoa muutetaan.

Kaikille jatkuvaan julkaisuun mahdollisesti liittyville täydennysosille ja alasarjoille on annettava oma ISSN-tunnus (ja siten myös avainnimeke).

ISSN-tunnuksen paikka ja merkitseminen julkaisuihin

ISSN-tunnus koostuu kahdesta neljän (arabialaisen) numeron ryhmästä, jotka erotetaan toisistaan yhdysmerkillä ja joita edeltää kirjainyhdistelmä ISSN ja välilyönti. Viimeinen merkki (tarkistusmerkki) voi olla myös X.

ISSN 0251-1479

ISSN 1831-855X

ISSN-tunnus on merkittävä selvästi kausijulkaisun ensimmäiseen numeroon ja kaikkiin seuraaviin numeroihin sekä jatkuvasti päivitettävän julkaisun jokaiseen versioon.

Jos julkaisulla on ISSN:n lisäksi toinen tunniste (esimerkiksi ISBN, jos kyseessä on sarja), numerot on esitettävä yhdessä ja niiden edessä on oltava asianmukainen etuliite (esimerkiksi ISBN, ISSN tai DOI).

Jos jatkuvalla julkaisulla on useita ISSN-tunnuksia, koska sillä on eri nimekkeitä (esimerkiksi pääsarjan nimeke ja alasarjojen nimekkeet), kaikki ISSN-tunnukset on merkittävä julkaisuun ja ne on erotettava toisistaan esimerkiksi merkitsemällä sulkeisiin koko nimeke tai sen lyhenne.

Ks. myös A quick reference guide.

Jos julkaisu ilmestyy eri julkaisumuodoissa (joille määritetään oma ISSN-tunnus ja avainnimeke), toisiinsa liittyvät ISSN-tunnukset voidaan merkitä jatkuvaan julkaisuun ja ne voidaan erottaa toisistaan esimerkiksi seuraavalla tavalla:

Print	ISSN 1562-6585
HTML	ISSN 1063-7710

Painetuissa julkaisuissa tunnus on merkittävä jokaiseen numeroon etukannen oikeaan ylänurkkaan tai kannen puuttuessa selvästi näkyvään paikkaan, joka valitaan mieluiten seuraavassa järjestyksessä: nimiölehti, alkusanat, toimitustietolaatikko, kolofoni tai pääkirjoitussivut.

Sähköisessä muodossa julkaistavissa teoksissa (esimerkiksi verkkojulkaisuissa ja CD-ROMeissa) tunnus on merkittävä nimiönäyttöön tai nimiönäytön puuttuessa päävalikkoon ja julkaisuun pysyvästi kiinnitettyihin etiketteihin, jos sellaisia on. Jos ISSN-tunnusta ei ole mahdollista sijoittaa tuotteeseen tai sen etikettiin, se on merkittävä koteloon.

Verkkojulkaisuissa tunnus on merkittävä myös metatietoihin (tunnistekenttään).

Yhdistävä ISSN-tunnus (ISSN-L)

Standardin ISO 3297:2022 (ISSN) mukaan yhdistävä ISSN-tunnus (ISSN-L) annetaan jatkuvalle julkaisulle (ks. kohta 4.3.2) saman julkaisun eri julkaisumuotojen yhdistämiseksi riippumatta niiden määrästä (kullakin julkaisumuodolla on oltava myös erillinen ISSN-tunnus).

ISSN-L muodostuu kahdesta neljän numeron ryhmästä, jotka erotetaan toisistaan yhdysmerkillä ja joita edeltää kirjainyhdistelmä ISSN-L ja välilyönti:

ISSN-L 0251-1479

ISSN-L-tunnusta on muutettava, jos julkaisun kaikkien julkaisumuotojen nimekkeisiin tehdään samanlainen muutos samanaikaisesti. Tällöin kullekin erilliselle julkaisumuodolle annetaan uusi ISSN-tunnus ja kokonaisuudelle uusi ISSN-L-tunnus.

ISSN-tunnusta koskevia hyödyllisiä linkkejä

Kansainvälinen ISSN-keskus:
http://www.issn.org/ (englanniksi)

ISSN-käsikirja (englanniksi):
https://www.issn.org/understanding-the-issn/assignment-rules/issn-manual (englanniksi)

ISO 3297:2022: Jatkuvan julkaisun kansainvälinen standarditunnus (ISSN):
https://www.iso.org/standard/84536.html (englanniksi)

ISO-standardit ovat saatavissa Kansainvälisen standardisoimisjärjestön ISO:n jäsenjärjestöistä, joiden luettelo on osoitteessa
https://www.iso.org/members.html (englanniksi)

4.4.3 DOI-tunniste

Digitaalisten objektien tunniste DOI (digital object identifier) on digitaalisessa ympäristössä julkaistavien tuotteiden tunnistusjärjestelmä, jonka tarkoituksena on varmistaa hypertekstilinkkien pysyvyys. Se voidaan antaa esimerkiksi

- kokonaiselle julkaisulle
- valokuvalle
- taulukolle
- (julkaisun) luvulle.

DOI-tunnus on ainutkertainen ja pysyvä. DOI-tunnus pysyy samana asiakirjan koko elinkaaren ajan, ja jos asiakirja poistetaan käytöstä, sen DOI-tunnusta ei käytetä uudelleen.

DOI-tunnus koostuu etuliitteestä (prefiksistä) ja julkaisun tunnuksesta (suffiksista), joita erottaa vinoviiva. Se on esitettävä seuraavasti (pienaakkosilla kirjoitettua doi-kirjainyhdistelmää seuraa kaksoispiste ilman välilyöntiä):

doi:10.2788/14231

DOI-tunnuksen sijoittamisperiaatteet ovat lähtökohtaisesti samat kuin ISBN- ja ISSN-tunnuksen.

DOI-tunnusta koskevia hyödyllisiä linkkejä

Kansainvälinen DOI-säätiö (International DOI Foundation, IDF):
https://www.doi.org (englanniksi)

DOI-käsikirja (The DOI® handbook):
https://www.doi.org/hb.html (englanniksi)

DOI name information and guidelines:
https://www.crossref.org/education/metadata/persistent-identifiers/doi-display-guidelines (englanniksi)

4.4.4 Luettelonumero

Kansainvälisten tunnusten lisäksi julkaisutoimiston valmistamat teokset saavat sisäisen tunnuksen, luettelonumeron.

Luettelonumero on julkaisutoimiston sisäinen hallintoväline, jota käytetään jakelutarkoituksiin. Siitä on hyötyä muun muassa julkaisujen luetteloinnissa. Se toimii myös tunnisteavaimena erilaisissa tietoteknisissä sovelluksissa.

Luettelonumero painetaan takakannen ulkopuolen (IV kansisivu) oikeaan yläkulmaan. Jos kantta ei ole, numero on asetettava selvästi näkyvään paikkaan.

OA-09-22-124-FI-C

4.5 Euroopan unionin tuomioistuimen antama tunnus

Eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus (ECLI)

Eurooppalaisen oikeuskäytäntötunnuksen (European case-law identifier, ECLI) tarkoituksena on helpottaa virheetöntä ja yksiselitteistä viittaamista Euroopan unionin ja kansallisten tuomioistuinten antamiin ratkaisuihin. Euroopan unionin tuomioistuin otti sen käyttöön vaiheittain vuonna 2014.

Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ECLI-tunnuksen kaikille unionin tuomioistuinten vuoden 1954 jälkeen antamille ratkaisuille (tuomiot, määräykset, lausunnot ja päätökset (uudelleenkäsittelyä koskeva menettely)), julkisasiamiesten ratkaisuehdotuksille ja kannanotoille sekä näitä ratkaisuja koskeville tiedoille (tiivistelmät, tiedot ratkaisuista, joita ei julkaista).

ECLI-tunnus koostuu viidestä pakollisesta osasta, joissa saa käyttää ainoastaan latinalaisia aakkosnumeerisia merkkejä ja jotka erotetaan toisistaan kaksoispisteellä:

1) lyhenne ”ECLI”, joka ilmoittaa, että kyseessä on eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus
2) sen jäsenvaltion maakoodi (ks. kohdassa 7.1.1 oleva taulukko), jonka tuomioistuimesta on kyse, tai Euroopan unionin koodi ”EU”, kun on kyse Euroopan unionin tuomioistuimeen kuuluvasta tuomioistuimesta
3) ratkaisun antaneen tuomioistuimen koodi; kun kyseessä on Euroopan unionin tuomioistuin, kirjain ”C” vastaa unionin tuomioistuinta, ”T” unionin yleistä tuomioistuinta ja ”F” virkamiestuomioistuinta

   Huom. Virkamiestuomioistuin (perustettu 2004) lopetti toimintansa 1. syyskuuta 2016 sen toimivallan siirryttyä unionin yleiselle tuomioistuimelle.

4) ratkaisun antamisvuosi nelinumeroisena
5) kunkin jäsenvaltion Euroopan unionin tuomioistuimen päättämässä muodossa oleva järjestysluku. Se voi sisältää enintään 25 aakkosnumeerista merkkiä. Järjestysluku ei voi sisältää muita välimerkkejä kuin pisteitä.

ECLI:EU:C:2006:710

Oikeusperusta

Neuvoston päätelmät European case-law identifier -tunnuksen (ECLI) ja vähimmäismääräisen oikeuskäytäntöön liittyvän yhdenmukaisen metadatan käyttöönottoon kehottamisesta (EUVL C 127, 29.4.2011, s. 1).

Hyödyllisiä ECLI-tunnusta koskevia linkkejä

Euroopan unionin tuomioistuin, tapa viitata oikeuskäytäntöön:
https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_126035/fi

Euroopan oikeusportaali:
https://e-justice.europa.eu/topics/legislation-and-case-law/european-case-law-identifier-ecli_fi

Oikeuskäytäntöön viittaamista koskevat säännöt:
ks. kohta 5.9.3.

5 Julkaisun rakenne

Julkaisun rakenne koostuu useista osista, kuten kansi, nimiösivu, painoselementit (esim. tekijänoikeusilmoitukset) ja esityselementit, kuten viitteet ja lainaukset.

5.1 Kannet

Kirjan kansi koostuu neljästä sivusta, joista käytetään nimitystä etukansi, sisäetukansi, sisätakakansi ja takakansi. Jos teos on tarpeeksi paksu, nimi painetaan selkään siten, että kirjaimet ovat oikein päin etukannen ollessa ylöspäin. Kirjainkoon tulee olla suhteessa selän paksuuteen.

5.1.1 Yleistä

Ks. myös A quick reference guide.

Kullakin neljällä kansisivulla on erilliset osat.

Ensimmäisellä (I) kansisivulla on julkaisijan nimi ja tunnus, julkaisun nimi ja tarvittaessa alaotsikko sekä tekijän nimi (erityisesti yhteisjulkaisuissa). Sivulla voidaan mainita myös moniosaisen julkaisun osan numero, kokoelman tai sarjan nimi ja teoksen järjestysnumero:

- **teoksen nimen** tulisi olla lyhyt, iskevä ja sisältöä kuvaava. Kun on kyseessä vuosikertomus tai tiettyä ajanjaksoa koskeva tutkimus, vuosiluku tai ajanjakso on osa nimeä tai alaotsikkoa
- teoksen nimeä voidaan täydentää **alaotsikolla**, joka ladotaan pienemmällä pistekoolla
- julkaisijan tunnus painetaan ainoastaan I kansisivulle
- **tekijän nimi** on merkittävä myös nimiösivulle, jos se esiintyy I kansisivulla

  Huom. Pääosaston tai muun elimen nimeä ei koskaan mainita I kansisivulla, paitsi jos kyse on Eurostatista tai julkaisutoimistosta. Nimi voidaan kuitenkin merkitä nimiösivulle.

- **osan numero**: jos osia on useita, on suositeltavaa numeroida ne roomalaisin numeroin.

Toinen (II) kansisivu jätetään yleensä tyhjäksi.

Kolmannella (III) kansisivulla julkaisun saatavuutta koskeva maininta.

Neljännellä (IV) kansisivulla on julkaisun hinta (jos tarpeen), julkaisutoimiston logo, ISBN-tunnus (kirjan kansainvälinen standardinumero) ja luettelonumero:

- **myyntihinta**: jokaisen julkaisun perushinta ilmoitetaan euroina. Julkaisujen kansissa ja luetteloissa hinta ilmoitetaan seuraavalla tavalla:

  Hinta Luxemburgissa (ei sis. alv:a): ... EUR

- julkaisutoimiston logo: logo on neljännen kansisivun alareunassa. Euroopan unionin julkaisutoimiston nimi painetaan yhdellä unionin kielellä yksikielisiin julkaisuihin ja useammalla kielellä monikielisiin julkaisuihin.

Sarjoja ja kausijulkaisuja koskevat erityisohjeet

Sarjana ilmestyviin julkaisuihin lisätään edellä mainittujen tietojen lisäksi ISSN-tunnus (kausijulkaisujen kansainvälinen standardinumero). Se painetaan I kansisivun oikeaan yläkulmaan.

Tietyt *kausijulkaisut* ilmestyvät ilman kantta. Tällöin I kansisivulla mainitaan lisäksi ilmestymisnumero ja vuosi. Joskus II ja III sivuille painetaan sisällysluettelo. Julkaisuvuoden tulisi vastata kalenterivuotta.

Neljännellä sivulla ilmoitetaan myyntihinnat (tilaus- ja irtonumerohinnat), luettelonumero sekä julkaisutoimiston logo.

I kansisivu

1. ISSN

2. Teoksen nimi

3. Vuosi

4. Euroopan tunnus

5. Julkaisija

III kansisivu (julkaisun saatavuutta koskeva maininta)

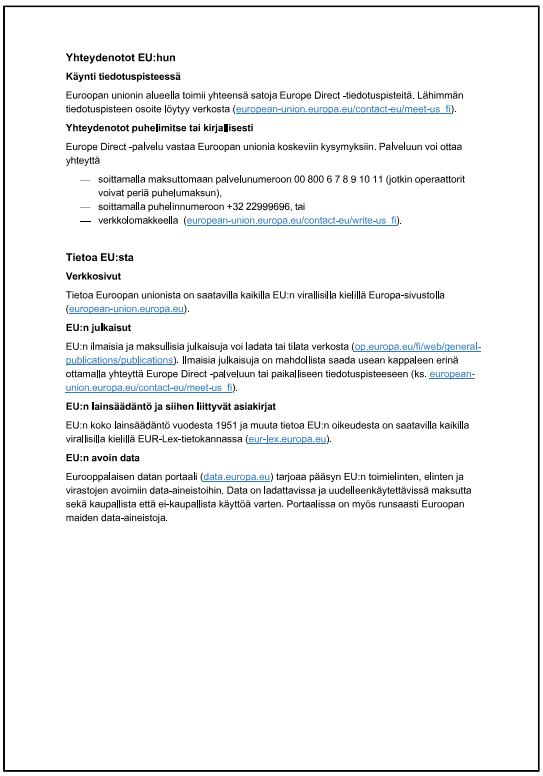

Yhteydenotot EU:hun

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

Yhteydenotot puhelimitse tai kirjallisesti

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 6 7 8 9 10 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696, tai
- verkkolomakkeella (european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_fi).

Tietoa EU:sta

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla (european-union.europa.eu).

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata verkosta (op.europa.eu/fi/web/general-publications/publications). Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1951 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa (eur-lex.europa.eu).

EU:n avoin data

Eurooppalaisen datan portaali (data.europa.eu) tarjoaa pääsyn EU:n toimielinten, elinten ja virastojen avoimiin data-aineistoihin. Data on ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä maksutta sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten. Portaalissa on myös runsaasti Euroopan maiden data-aineistoja.

IV kansisivu

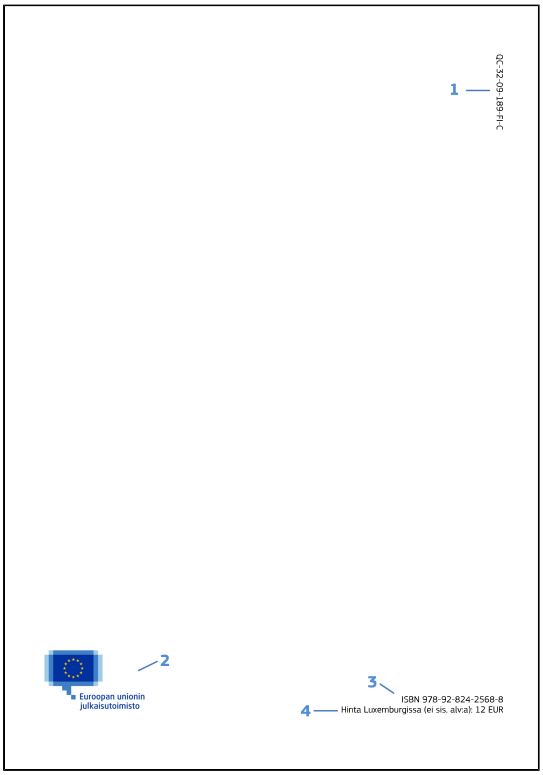

1. Luettelonumero

2. Julkaisutoimiston logo

3. ISBN

4. Myyntihinta

5.1.2 Värien käyttö kansissa

Värien käyttö kansissa tulisi rajoittaa graafisiin tarkoituksiin sekä eri kokoelmien ja sarjojen erottamiseen toisistaan.

Eri kielitoisintojen merkitseminen värikoodein ei ole järkevää virallisten kielten suuren määrän ja väreistä mahdollisesti aiheutuvien sekaannusten vuoksi.

5.2 Nimiösivu

Nimiösivulle merkitään

- julkaisija (ks. kohta 4.4.1)
- teoksen nimi ja tarvittaessa alaotsikko (ks. kohta 5.1.1)
- painoksen numero (uusittu painos tai lisäpainos) ja/tai vuosi
- julkaisijan kotipaikka (kunkin julkaisijan kotipaikka on ilmoitettava perustamissopimuksessa ja vastaavissa pöytäkirjoissa määrätyllä tavalla)
- tekijän nimi (ks. kohta 5.1.1)

> *Huom.* Pääosaston nimi voidaan mainita nimiösivulla mutta ei koskaan I kansisivulla.

- moniosaisten teosten osan numero (ks. kohta 5.1.1)
- kokoelman tai sarjan nimi sekä tarpeen vaatiessa teoksen järjestysnumero.

Uusittu painos tai lisäpainos

Jos julkaisun tekstiin tai typografiaan tehdään huomattavia muutoksia, julkaisusta on annettava uusi painos. Tällöin on ilmoitettava painoksen numero.

Jos kyseessä on vain lisäpainos, uusien painosten ottamisen ajankohta voidaan ilmoittaa.

Nimiösivu

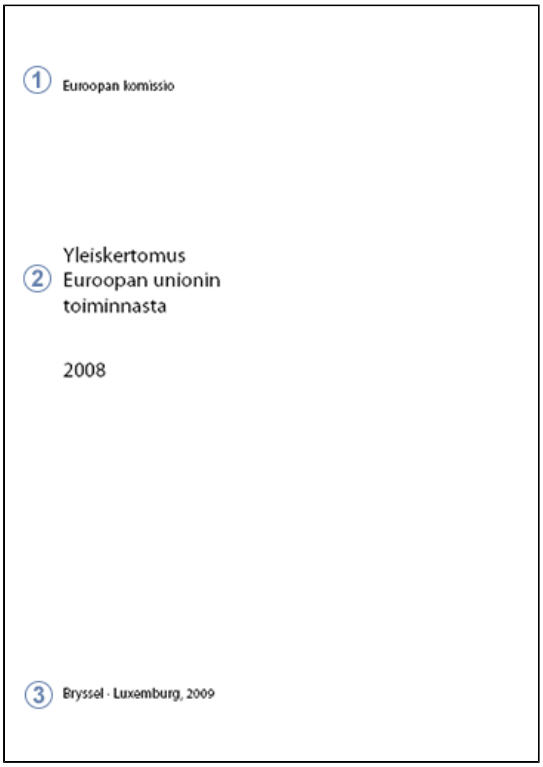

1. Julkaisija

2. Teoksen nimi(vuosiluvun tai ajanjakson täytyy olla osa vuosikertomuksen tai tiettyä vuotta tai ajanjaksoa koskevan tutkimuksen nimeä)

3. Julkaisijan kotipaikka

5.3 Nimiösivun kääntöpuoli

Nimiösivun kääntöpuoli sisältää erottuvia osia.

5.3.1 Nimiösivun kääntöpuolen sisältö

Ks. myös A quick reference guide.

Nimiösivun kääntöpuolelle painetaan seuraavassa järjestyksessä:

- painetussa julkaisussa, maininta painomaasta ”*Printed by [kirjapaino] in [maa]*” (englannin kielellä ja kursivoituna) ja tarvittaessa maininta ympäristömerkki ja/tai painotuotetta koskeva huomautus (ks. kohta 5.3.2)
- tarvittaessa maininta ”Käsikirjoitus on valmistunut [kuukausi] [vuosi]”
- tarvittaessa maininta ”Tarkistettu painos”, ”Korjattu painos” tai ”[Ensimmäinen/ Toinen/.] painos”
- tarvittaessa maininta toimielimen vastuita koskevista rajoituksista (ks. kohta 5.4.4)
- julkaisupaikka (julkaisutoimiston kotipaikka), kustantajan nimi ja julkaisuvuosi (26. kesäkuuta 2009 tehdyn päätöksen 2009/496/EY, Euratom mukaisesti kustantaja on Euroopan unionin julkaisutoimisto)
- tekijänoikeusmaininta (tekijänoikeussuojan taso ja/tai maininta jäljentämisen sallimisesta) – ks. kohta 5.4.1 ja kohta 5.4.2

— tarvittaessa maininta kuvia koskevasta tekijänoikeudesta, jollei se käy muutoin ilmi (ks. kohta 5.4.3)

— tunnisteet (ISBN, DOI...) (ks. myös kohta 4.4).

Huom. Ilmestymisvuosi sijoitetaan kustantajan nimen jälkeen, jotta se erottuu tekijänoikeusvuodesta (ks. kohta 5.4.1).

Nimiösivun kääntöpuoli

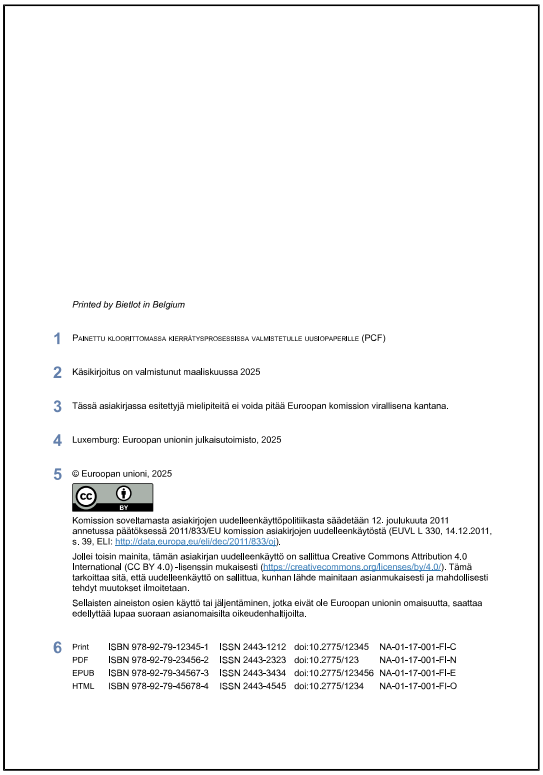

Printed by Bietlot in Belgium

1 PAINETTU KLOORITTOMASSA KIERRÄTYSPROSESSISSA VALMISTETULLE UUSIOPAPERILLE (PCF)

2 Käsikirjoitus on valmistunut maaliskuussa 2025

3 Tässä asiakirjassa esitettyjä mielipiteitä ei voida pitää Euroopan komission virallisena kantana.

4 Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025

5 © Euroopan unioni, 2025

Komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään 12. joulukuuta 2011 annetussa päätöksessä 2011/833/EU komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).

Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

6 Print ISBN 978-92-79-12345-1 ISSN 2443-1212 doi:10.2775/12345 NA-01-17-001-FI-C
PDF ISBN 978-92-79-23456-2 ISSN 2443-2323 doi:10.2775/123 NA-01-17-001-FI-N
EPUB ISBN 978-92-79-34567-3 ISSN 2443-3434 doi:10.2775/123456 NA-01-17-001-FI-E
HTML ISBN 978-92-79-45678-4 ISSN 2443-4545 doi:10.2775/1234 NA-01-17-001-FI-O

1. Painotuotetta koskevat tiedot
2. Tiedot käsikirjoituksesta/painoksesta
3. Tekijän täydentävä pidättämislauseke
4. Julkaisupaikka ja ilmestymisvuosi, kustantaja
5. Tekijänoikeudet
6. Tunnisteet

5.3.2 Painotuotetta koskevat tiedot

Kaikissa painotuotteissa on pääsääntöisesti oltava seuraavat tiedot, jotka kirjapaino sisällyttää tuotteeseen:

— kirjapainon nimi ja painomaa,

— soveltuva ympäristömerkki tai soveltuvat ympäristömerkit,

— mahdollinen paperilaatua koskeva maininta.

Kirjapainon nimi ja painomaa

Kirjapainon nimi ja painomaa esitetään kaikissa kieliversioissa yhdenmukaisesti englannin kielellä ja kursivoituna:

Printed by [kirjapaino] in [maa]

Ympäristömerkki

Painotuotetta koskeva tieto lisätään yhden tai useamman ympäristömerkin muodossa, esimerkiksi:

Paperilaatua koskeva maininta

Painotuotteeseen voidaan lisätä käytettävää paperilaatua koskeva maininta. Se voidaan esittää jollakin seuraavista tavoista:

— kun käytetään uutta paperia:

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE (ECF)

PAINETTU TÄYSIN KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE (TCF)

— kun käytetään uusiopaperia:

PAINETTU UUSIOPAPERILLE

PAINETTU KLOORITTOMASSA KIERRÄTYSPROSESSISSA VALMISTETULLE UUSIOPAPERILLE (PCF)

Uusiopaperista puhuttaessa ei saa koskaan käyttää ilmausta ”kloorivalkaisematon”, sillä on mahdotonta olla varma kaiken uusiopaperin valmistuksessa käytetyn paperin laadusta (ja siten taata täydellinen kloorittomuus). Klooriton voi olla ainoastaan itse kierrätysprosessi.

5.4 Tekijänoikeus (täysin tarkistettu)

Tekijänoikeudella suojataan alkuperäisiä kirjallisia, taiteellisia ja tieteellisiä teoksia niiden luomishetkestä alkaen. Tekijänoikeus on yksi immateriaalioikeuden muoto, joka suojaa henkisen luomistyön tuloksia.

Teoksen suojaaminen ei edellytä muodollisuuksia: kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamista koskevan Bernin yleissopimuksen mukaan tekijänoikeussuojan ehdoksi ei saa asettaa mitään muodollisuuksia. Jotta lukijalla olisi kuitenkin selvä käsitys siitä, kuka teoksen (tekijänoikeuden) omistaa ja millä tavalla teoksen uudelleenkäyttö on sallittua, on suositeltavaa lisätä siihen tekijänoikeusilmoitus.

5.4.1 Tekijänoikeusilmoitus (täysin tarkistettu)

Tekijänoikeusilmoitus kertoo lukijalle, että teos on tekijänoikeussuojattu. Siinä on mainittava teoksen tekijänoikeuden haltija, julkaisuvuosi, onko teoksen uudelleenkäyttö sallittua, ja jos on, millaisin edellytyksin. Lisäksi hyvin laaditussa ja kattavassa tekijänoikeusilmoituksessa on tärkeää mainita ne julkaisuun sisältyvät aineiston osat, joiden tekijänoikeudet kuuluvat kolmansille osapuolille.

Tekijänoikeusilmoitukseen kuuluu yleensä seuraavat kolme osaa:

— tunnus ”©” tai ilmaisu ”Tekijänoikeus” tekijänoikeussuojan ilmaisemiseksi,

— tekijänoikeuden haltijan nimi,

— teoksen ensimmäinen julkaisuvuosi.

© [tekijänoikeuden haltijan nimi], [ensimmäinen julkaisuvuosi]
esimerkiksi:
© Euroopan unioni, 2022

Tekijänoikeuden haltija

Tekijänoikeuden haltijoita voivat olla ainoastaan toimielimet, elimet ja virastot, jotka ovat oikeushenkilöitä.

a) Toimielimet ja toimielinten yhteiset toimistot, joilla on sama oikeushenkilöllisyys kuin Europan unionilla

Euroopan unionin toimielinten henkilöstön laatimissa julkaisuissa on oltava maininta ”© Euroopan unioni”, lukuun ottamatta Euroopan keskuspankkia, joka on erillinen oikeushenkilö ja tämän vuoksi myös erillinen tekijänoikeuden haltija.

© Euroopan unioni, [vuosi]

© Euroopan keskuspankki, [vuosi]

Huom. Käytetään koko nimeä eikä vain lyhennettä:

© Euroopan keskuspankki, [vuosi]
eikä **© EKP, [vuosi]**

Toimielinten yhteiset toimistot, kuten julkaisutoimisto, Euroopan ulkosuhdehallinto ja Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto, eivät ole erillisiä oikeushenkilöitä. Sen vuoksi ne käyttävät julkaisuissaan tekijänoikeusilmoitusta ”© Euroopan unioni”.

b) Toimielimet, elimet ja virastot, jotka ovat oikeushenkilöitä

Hajautetut laitokset (virastot) ja toimeenpanovirastot (ks. täydelliset luettelot kohdissa 9.5.3 ja 9.5.4) ovat erillisiä oikeushenkilöitä, minkä vuoksi ne **on** mainittava nimeltä tekijänoikeuden haltijoina:

© Euroopan ympäristökeskus, [vuosi]

© Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto, [vuosi]

Huom. Käytetään koko nimeä eikä vain lyhennettä:

© Euroopan raja- ja merivartiovirasto, [vuosi]
tai mahdollisesti:
© Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex), [vuosi]
eikä **© Frontex, [vuosi]**

Jos tekijänoikeus on siirretty Euroopan unionille sopimuksella tai muulla oikeudellisella asiakirjalla, käytetään seuraavaa ilmoitusta:

© Euroopan unioni, [vuosi]

Huom. Ks. Euroopan unionin hallintorakenne kohdassa 9.5. Kunkin elimen oikeushenkilöllisyyttä koskevat tiedot löytyvät vastaavasta perustamissäädöksestä.

Myös Euroopan investointipankki ja Euroopan investointirahasto ovat erillisiä oikeushenkilöitä. Niillä on omat tekijänoikeutensa:

© Euroopan investointipankki, [vuosi]

© Euroopan investointirahasto, [vuosi]

Euratom

Euratom-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asiakirjoissa (joilla on merkitystä Euratomia koskevan budjettikohdan kannalta) on oltava oma tekijänoikeusilmoitus:

© Euroopan atomienergiayhteisö, [vuosi]

Tämä koskee esimerkiksi erilaisia yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) julkaisemia ydinenergia-alan asiakirjoja ja erityisjulkaisuja.

Tekijyyden ilmoittaminen

Henkilöstösääntöjen 18 artiklassa täsmennetään, että tekijänoikeudet, jotka johtuvat EU:n virkamiesten toiminnasta heidän työtehtäviensä osana, kuuluvat Euroopan unionille (tai asianomaiselle unionin virastolle). Joissain tapauksissa tekstin laatijat (toimielimet, elimet, virastot) voivat kuitenkin vaatia, että julkaisun laatineet henkilöstön jäsenet mainitaan siinä nimeltä. Tämä koskee esimerkiksi tapauksia, joissa julkaisu sisältää kirjoittajan omia näkemyksiä, tai tieteellisiä julkaisuja ja oikeudellisten aikakausjulkaisujen artikkeleja. Tällöin on suositeltavaa käyttää vastuuvapauslauseketta (ks. kohta 5.4.4):

Tekstin laatija: [henkilön nimi]

Tätä suositusta ei sovelleta tekstin laatijoiden virkatehtävissä tuottamiin julkaisuihin.

Vuosi

Tietynkielisen EU:n julkaisun tekijänoikeussuoja alkaa sen luomispäivästä. Jos teos julkaistaan eri kielillä eri vuosina, kussakin kielitoisinnossa on mainittava sen julkaisuvuosi.

Tekijänoikeusilmoitus ei muutu, kun teoksesta otetaan lisäpainos. Jos teoksesta tehdään kuitenkin uusittu painos, joka muodostaa uuden julkaisun, tekijänoikeusvuoden täytyy vastata uusitun painoksen julkaisuvuotta.

Kun julkaisun muotoa muutetaan (esimerkiksi painetusta kirjasta sähköiseksi kirjaksi), painosvuosi on sama kuin alkuperäisen painoksen, jos muutoksia ei ole tehty. Jos julkaisuun tehdään merkittäviä muutoksia, julkaistaan uusi painos ja tekijänoikeusvuoden on vastattava uusitun painoksen julkaisuvuotta.

Ulkopuolisten toimeksisaajien kanssa työskentely

Ulkopuolisen toimeksisaajan luomien julkaisujen tekijänoikeus kuuluu Euroopan unionille, jos sopimuksessa määrätään työn tulosten tekijänoikeuden siirtämisestä Euroopan unionille. Esimerkiksi komissiossa tämä on normaali käytäntö, kun käytetään budjettipääosaston mallisopimusta [1].

Lisätietoja antaa tekijänoikeuksista vastaava julkaisutoimiston yksikkö (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.2 Lupa uudelleenkäyttöön ja uudelleenkäytön ehdot (täysin tarkistettu)

Euroopan unionin toimielimet, elimet ja virastot ilmoittavat tekijänoikeustodistuksessa julkaisuihinsa sovellettavan suojan tason: uudelleenkäytön täydellisestä kieltämisestä avoimiin uudelleenkäyttösääntöihin.

[1] https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/procurement/Pages/model-contracts.aspx.

Neuvosto

Neuvoston soveltamassa uudelleenkäyttöpolitiikassa noudatetaan neuvoston avoimen datan politiikasta ja neuvoston asiakirjojen uudelleenkäytöstä 9. lokakuuta 2017 annettua neuvoston päätöstä (EU) 2017/1842. Tekijänoikeusilmoituksen on oltava seuraavassa muodossa:

> **© Euroopan unioni, [vuosi]**
>
> **Aineistoa lainattaessa on mainittava lähde. Neuvoston soveltamassa uudelleenkäyttöpolitiikassa noudatetaan neuvoston avoimen datan politiikasta ja neuvoston asiakirjojen uudelleenkäytöstä 9. lokakuuta 2017 hyväksyttyä neuvoston päätöstä (EU) 2017/1842 (EUVL L 262, 12.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1842/oj).**

Komissio ja toimeenpanovirast

Komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12. joulukuuta 2011 annetussa komission päätöksessä (”uudelleenkäyttöpäätös”), jota on täydennetty Creative Commons -lisenssin hyväksymisestä Euroopan komission uudelleenkäyttöpolitiikan mukaiseksi avoimeksi lisenssiksi 22. helmikuuta 2019 annetulla päätöksellä (saatavilla vain englanniksi). Näiden päätösten perusteella, ja jollei niissä säädettyjä poikkeuksia sovelleta, komission julkaisuja koskevat käyttöoikeudet on myönnettävä Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Tekijänoikeusilmoitus on seuraavassa muodossa:

> **© Euroopan unioni, [vuosi]**
>
> **Komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään 12. joulukuuta 2011 annetussa päätöksessä 2011/833/EU komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).**
>
> **Jollei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssin mukaisesti (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Tämä tarkoittaa sitä, että uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan asianmukaisesti ja mahdollisesti tehdyt muutokset ilmoitetaan.**

Jos komission yksikkö kuitenkin julkaisee perustellusta syystä julkaisunsa Creative Commons -lisenssin sijaan suoraan uudelleenkäyttöpäätöksen nojalla, vaikkei se olekaan suositeltavaa, voidaan käyttää seuraavaa tekijänoikeusilmoitusta:

> **© Euroopan unioni, [vuosi]**
>
> **Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan eikä asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa ole vääristetty. Euroopan komissio ei ole vastuussa uudelleenkäytön mahdollisista seurauksista. Euroopan komission asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat periaatteet perustuvat 12. joulukuuta 2011 annettuun komission päätökseen 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj).**

Edellä olevia sääntöjä sovelletaan toimeenpanovirastoihin, joiden tulee noudattaa komission toimituspolitiikkaa. Lisätietoja komission uudelleenkäyttöpolitiikasta ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä on saatavissa seuraavissa asiakirjoissa: *Reuse Guidelines* (*) ja *Guidelines on Publications* (*).

(*) Sisäinen linkki / käsikirja, joka on tarkoitettu vain Euroopan unionin toimielinten henkilöstön käyttöön.

Tilintarkastustuomioistuin

Tilintarkastustuomioistuin hyväksyi 16. huhtikuuta 2019 julkaisujensa uudelleenkäyttöä koskevat toimintaperiaatteet. Suositeltava tekijänoikeusilmoitus on seuraava:

> © Euroopan unioni, [vuosi]
>
> Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet pannaan täytäntöön avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä koskevalla Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä 6-2019. Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence käyttöoikeuden nojalla. Yleissääntö siis on, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja kaikista sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön udelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Muut toimielimet, elimet, toimistot ja virastot

Muut toimielimet ja elimet voivat soveltaa erilaisia uudelleenkäytön ehtoja julkaisuihinsa omien toimituspolitiikkojensa mukaisesti. Tekijänoikeusilmoitus on yleensä seuraavassa muodossa:

> © Euroopan unioni, [vuosi]
>
> Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Perustelluissa tapauksissa voidaan noudattaa tiukkoja ehtoja:

> © Euroopan unionin turvapaikkavirasto, [vuosi]
>
> Kaikki oikeudet pidätetään.

Julkaisutoimisto tukee kaikkien toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen julkaisujen uudelleenkäytettävyyttä avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä 20. kesäkuuta 2019 annetun direktiivin (EU) 2019/1024 mukaisesti. Tekstin laatijat, jotka haluavat lisätä julkaisujensa avoimuutta, voivat käyttää ilmaisua ”uudelleenkäyttö sallittu” ja soveltaa edellä mainittuja ehtoja.

Lisätietoja antaa tekijänoikeuksista vastaava julkaisutoimiston yksikkö (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.3 Julkaisussa käytetyt tekijänoikeudella suojatut aineiston osat (täysin tarkistettu)

Tietyt tai taiteelliset aineiston osat on tunnistettava ja mainittava, kun niitä käytetään Euroopan unionin julkaisuissa. On tärkeää tunnistaa osat, joiden tekijänoikeudet kuuluvat kolmansille osapuolille (kuvapankeista saatu aineisto mukaan lukien), selvittää niiden tekijänoikeudet ja mainita niiden lähde.

Euroopan unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille kuuluvat aineiston osat

Euroopan unionin henkilöstön jäsenten luomien aineiston osien tekijänoikeus kuuluu Euroopan unionille tai asianomaiselle unionin elimelle, joka on erillinen oikeushenkilö (ks. henkilöstösääntöjen 18 artikla). Tätä yleissääntöä sovelletaan myös vakiosopimuksella hankittuihin aineiston osiin. Tällöin tekijänoikeusilmoitus koskee koko julkaisua, sillä niin tekstin kuin muidenkin osien tekijänoikeus kuuluu Euroopan unionille.

On kuitenkin suositeltavaa, että tekijänoikeusilmoituksessa mainitaan julkaisun eri osat esimerkiksi seuraavasti:

> [Kuva/Valokuva/jne.], s. ..., © Euroopan unioni, [vuosi]
>
> [Kuva/Valokuva/jne.], s. ..., © Euroopan atomienergiayhteisö, [vuosi]
>
> [Kuva/Valokuva/jne.], s. ..., © Euroopan keskuspankki, [vuosi]
>
> [Kuva/Valokuva/jne.], s. ..., © [viraston nimi], [vuosi]

Kolmansille osapuolille kuuluvat aineiston osat

Kun Euroopan unionin julkaisuissa käytetään aineiston osia (kuvapankeista saatu aineisto mukaan lukien), joiden tekijänoikeudet kuuluvat kolmansille osapuolille, on tärkeää tunnistaa tällaiset osat, selvittää niiden tekijänoikeudet ja mainita niiden lähde.

Jos tekijänoikeuteen ei sovelleta poikkeuksia tai rajoituksia (kuten lainauksia koskeva poikkeus), on kunkin aineiston osan tekijänoikeuden haltijalta pyydettävä lupa sellaisten valokuvien tai sellaisen muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joihin Euroopan unionilla tai asianomaisella unionin elimellä, joka on erillinen oikeushenkilö, ei ole tekijänoikeutta. Näiden osien lähde on mainittava tekijänoikeusilmoituksessa. Jollei tekijänoikeuden haltijalta saadussa luvassa tai käyttöluvassa edellytetä tietynmuotoista viittausta lähteeseen, voidaan käyttää seuraavia muotoiluja:

> Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole [Euroopan unionin / asianomaisen unionin elimen, joka on erillinen oikeushenkilö] omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta. [Euroopan unionilla / asianomaisella unionin elimellä, joka on erillinen oikeushenkilö] ei ole tekijänoikeutta seuraaviin aineiston osiin:
>
> — kansi, [kyseinen osa], [*lähde:* esim. Unsplash.com]
>
> — sivu ..., [kyseinen osa], [*lähde:* esim. Fotolia.com], [osan luoja], kaikki oikeudet pidätetään
>
> — sivu ..., [kyseinen osa], [*lähde:* esim. Getty Images], [osan luoja], käyttöoikeudet myönnetty CC BY 2.0 -lisenssin nojalla [+ linkki lisenssiin]
>
> — [kuva/valokuva/jne.], s. ..., © [taitelijan nimi], [vuosi], kaikki oikeudet pidätetään.

Vaikka on suositeltavaa mainita yksitellen kaikki kolmansille osapuolille kuuluvat aineiston osat, tekijänoikeusilmoituksessa voidaan käyttää seuraavaa yleislauseketta, jos kaikkien osien mainitseminen on teknisesti hankalaa ja edellyttäen, että tällaiset osat ovat tunnistettavissa itse julkaisussa:

> Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole [Euroopan unionin / asianomaisen unionin elimen, joka on erillinen oikeushenkilö] omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Kolmansille osapuolille kuuluvat aineiston osat kattavat Creative Commons -lisenssit

Euroopan unionin julkaisuissa voidaan käyttää kolmansille osapuolille kuuluvia aineiston osia, joiden käyttöoikeus on myönnetty Creative Commons -lisenssillä tai jotka on asetettu vapaasti yleiseen käyttöön. Tällaisia osia käytettäessä on tärkeää noudattaa eri Creative Commons -lisensseissä asetettuja ehtoja.

Kuten kohdassa 5.4.2 todetaan, komissio ja tilintarkastustuomioistuin käyttävät CC BY 4.0 -lisenssiä omissa julkaisuissaan.

Kuviin ja henkilöllisyyteen liittyvät oikeudet sekä muut oikeudet

Sellaisten kuvien käyttö, joissa esiintyy selvästi tunnistettavissa olevia henkilöitä, voi edellyttää henkilöiden yksityisyyttä koskevan oikeuden tai henkilöllisyyteen liittyvien muiden vastaavien oikeuksien selvittämistä. Nämä oikeudet eroavat tekijänoikeuksista ja muista immateriaalioikeuksista eikä niitä saisi sekoittaa keskenään. Riippumatta tekijänoikeuden omistajasta (Euroopan unioni tai kolmas osapuoli) on näin ollen tarpeen varmistaa, että kuvassa olevalta henkilöltä (olevilta henkilöiltä) on saatu lupa aina, kun kuvaa käytetään. Esimerkiksi yksityisyyttä tai henkilöllisyyttä koskevat oikeudet

eivät sisälly Creative Commons -lisensseillä myönnettyihin oikeuksiin, koska kyseiset lisenssit koskevat tekijänoikeuksia.

Lisäksi jossain maissa voi olla tarpeen hankkia lisäoikeuksia taideteoksia (esim. maalaus, veistos tai alkuperäinen rakennus) esittävien kuvien käyttöä varten.

Lisätietoja antaa tekijänoikeuksista vastaava julkaisutoimiston yksikkö (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.4 Muut vastuuvapauslausekkeet (täysin tarkistettu)

Tekijänoikeusilmoituksen ja julkaisun uudelleenkäyttöä koskevien ehtojen lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää seuraavia vastuuvapauslausekkeita:

1) **[Toimielin/elin/virasto] tai sen puolesta toimivat henkilöt eivät ole vastuussa siitä, miten tämän julkaisun sisältämiä tietoja käytetään.**

2) **Tässä asiakirjassa esitettyjä mielipiteitä ei voida pitää [toimielimen/elimen/viraston] virallisena kantana.**

3) **[Toimielin/elin/virasto] ei ole vastuussa tämän raportin sisällöstä.**

4) **Tämän julkaisun sisältö ei välttämättä edusta [toimielimen/elimen/viraston] kantaa.**

5) **Esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajan (kirjoittajien) omia, eikä niitä voida pitää [toimielimen/elimen/viraston] virallisina kantoina.**

Lisätietoja antaa tekijänoikeuksista vastaava julkaisutoimiston yksikkö (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.5 Esiö ja loppusivut

Alkusivut, joita kutsutaan myös esiö, sisältävät omistuskirjoituksen, esipuheen, alkulauseen ja johdannon, kun taas hakemisto on osa loppusivuja.

5.5.1 Omistuskirjoitus

Omistuskirjoitus on yleensä lyhyt, ja se painetaan leipätekstiä pienemmällä tekstikoolla. Omistuskirjoitus sijoitetaan hieman sivun puolivälin yläpuolelle. Sivun kääntöpuoli on tyhjä.

5.5.2 Alkulause, esipuhe ja johdanto

Käsitteitä alkulause, esipuhe ja johdanto käytetään suomen kielessä toistensa synonyymeina. Seuraavaan listaan on valittu niiden yksi mahdollinen käyttötapa; toisissa yhteyksissä samalla käsitteellä voi olla eri määritelmä.

Alkulause sijoitetaan teoksen alkuun. Sen tarkoituksena on esitellä lukijalle kirja tai kirjan tekijä. Yleensä alkulauseen kirjoittaa joku muu kuin tekijä itse. Alkulause ladotaan teoksen leipätekstistä poikkeavalla kirjaintyypillä, tavallisesti kursiivilla ja mahdollisesti isommalla pistekoolla.

Tekijän itsensä laatima *esipuhe* on teoksen lyhyt esittely, jossa tekijä selostaa tavoitteensa. Esipuhe ladotaan yleensä suoralla kirjaintyypillä.

Johdannossa esitellään teoksen rakenne. Myös johdanto on tekijän itsensä kirjoittama, ja se ladotaan tavallisesti samalla kirjaintyypillä kuin muukin teksti.

5.5.3 Sisällysluettelo

Sisällysluettelo koostuu julkaisun eri osien sanatarkoista otsikoista. Jokaisen otsikon vieressä, usein pisteviivalla yhdistettynä, on sivunumero, jolta kyseessä oleva osa alkaa.

Yleistä sisällysluetteloa voidaan täydentää teoksen eri osien sisällysluetteloilla. Luetteloiden yksityiskohtaisuudesta voidaan päättää kussakin tapauksessa erikseen. Yleinen käytäntö on sijoittaa sisällysluettelo teoksen alkuun.

Sisällysluettelon yhteydessä voi olla luettelo kuvista, taulukoista ja kaavioista.

5.5.4 Lähdeluettelo

Lähdeluettelo on yleensä teoksen lopussa.

Lähdeviitteiden ulkoasusta ks. kohta 5.9.4.

5.5.5 Hakemisto

Hakemisto on yksityiskohtainen luettelo, johon sisältyvät julkaisussa mainittujen henkilöiden, paikkojen ja tapahtumien nimet sekä niiden sijainti tekstissä.

Hakemisto voidaan luoda erilaisin hakuperustein. Se voi olla esimerkiksi aakkosellinen, aiheenmukainen, kronologinen, numeerinen jne.

Samassa hakemistossa on usein rinnakkain useita eri hakujärjestelmiä.

On mahdollista joko luoda useita erityishakemistoja (tekijähakemisto, maantieteellisten nimien hakemisto jne.) tai kerätä kaikki hakusanat yhteen yleishakemistoon.

Hakemiston ulkoasu

Sen jälkeen kun julkaisun taitto on tehty, on toimeksiantajan tehtävä täydentää ja tarkastaa hakemisto (esimerkiksi täydentää sivuihin viittaava numerointi).

Jos hakemisto ilmestyy erillisenä niteenä, sen otsikossa on mainittava varsinaisen julkaisun tekijä, nimi, kustannuspaikka ja julkaisuvuosi, siten kuin ne on annettu nimiösivulla.

Kausi- tai sarjajulkaisun hakemiston otsikko sisältää julkaisun täydellisen nimen, niteen numeron ja hakemiston kattaman ajanjakson.

Kausijulkaisujen nidekohtaisten hakemistojen yhteyteen on suositeltavaa lisätä kumulatiivisia hakemistoja. Viittauksissa on tämän mukaisesti mainittava vuosi ja niteen numero.

Jos teoksen osan jokaisessa niteessä on oma sivunumerointi, on viittauksissa mainittava niteen numero tai ilmestymispäivä.

Elävät sivuotsikot painetaan jokaiselle sivulle, ja ne ilmoittavat teoksen nimen ja hakemistotyypin. Jos kyseessä on laaja hakemisto, on sivun uloimpaan yläkulmaan hyvä painaa kunkin sivun ensimmäisen ja viimeisen sanan alkukirjaimet tai nämä sanat kokonaisuudessaan.

Jos hakemisto sijoitetaan teoksen alkuun, sen sivunumeroinnin tulee olla erillinen itse tekstin sivunumeroinnista.

Kausi- ja sarjajulkaisujen hakemistot julkaistaan jokaisen osan yhteydessä sekä mahdollisuuksien mukaan kerran vuodessa. Samoin kumulatiiviset hakemistot julkaistaan säännöllisin väliajoin.

5.6 Tekstin jaottelu

Teksti tulisi rakentaa niin, että lukijan on helppo seurata kirjoittajan ajatuksenkulkua. Esitystavan pitäisi siis olla mahdollisimman selkeä ja tarpeeksi väljä. Tästä syystä eri otsikkotasoja ei saisi olla enempää kuin seitsemän. Väliotsikon alla olevan tekstimäärän pitäisi olla suhteessa otsikkotasoon.

Jaottelu monitasoista numerointia käyttäen

Teksti voidaan jaotella osiin, osastoihin, lukuihin, jaksoihin, kappaleisiin, kohtiin jne. numeroiden, kirjainten, luetelmaviivojen ja luettelomerkkien avulla. Tekstin jaottelussa noudatetaan yleensä seuraavaa alenevaa järjestystä:

- roomalaiset numerot versaalilla (I, II, III, IV...),
- versaalikirjaimet (A, B, C, D...),
- arabialaiset numerot (1, 2, 3, 4...),
- gemenakirjaimet (a, b, c, d...),
- roomalaiset numerot gemenalla (i, ii, iii, iv, v...),
- luetelmaviivat (—),
- pisteet puolilihavalla (•).

Huom.
- Roomalaiset numerot gemenalla: tämä käytäntö koskee pääasiassa virallista lehteä (a, b jne. kohtien alakohtina). Pisteet puolilihavalla: tätä käytäntöä on vältettävä säädöksiä laadittaessa. Virallista lehteä koskevista säännöistä ks. ensimmäinen osa, kohdat 2.7 ja "Yhteenveto".
- Luetteloissa arabialaisia numeroita seuraa sulkeva sulkumerkki. Gemenalla kirjoitettuja kirjaimia ja roomalaisia numeroita seuraa aina sulkumerkki.

Tavallisimmat tavat jaotella teksti ovat seuraavanlaisia:

Ensimmäinen osa

UNIONIN TOIMINTA

I luku

UNIONIN KEHITYS

I Yleinen poliittinen tilanne

A Budjettivalta

1 Kehityksen pääpiirteet

a) Annetut direktiivit

Jaottelu ilman numerointia

Tekstin jaottelun voi osoittaa myös käyttämättä edellä esitetyn kaltaisia otsikoita (osa, luku jne.), kirjaimia tai järjestyslukuja. Tässä tapauksessa eri otsikkotasojen on käytävä selvästi ilmi alkuperäisestä asiakirjasta, ja ulkoasu viimeistellään ladonnassa.

UNIONIN TOIMINTA

UNIONIN KEHITYS

Yleinen poliittinen tilanne

Budjettivalta

Kehityksen pääpiirteet

Annetut direktiivit

Desimaalinumerointi

Kolmas jaottelutapa on desimaalinumerointi:

Ensimmäinen osa – UNIONIN TOIMINTA

I luku – *UNIONIN KEHITYS*

1 Yleinen poliittinen tilanne

1.1 Budjettivalta

1.1.1 Kehityksen pääpiirteet

Tässä tapauksessa alaotsikkotasojen määrää ei pidä kasvattaa liian suureksi.

Juokseva numerointi

Teoksissa, jotka sisältävät paljon tekstin sisäisiä viitteitä, on käytännöllistä numeroida tekstikappaleet juoksevasti. Viitattaessa käytetään näitä juoksevia numeroita, jotka ovat riippumattomia lopullisesta sivunumeroinnista.

Juoksevaa numerointia voidaan myös käyttää yhdessä jonkin muun jaottelutavan kanssa.

5.7 Luetteloiden kirjoittaminen

Yksinkertainen luettelo

Luettelon edellä ei välttämättä tarvita kaksoispistettä; sen käyttö riippuu johtolauseen sanamuodosta. Lyhyiden jaksojen loppuun ei yleensä tarvitse lisätä pilkkua tai muutakaan välimerkkiä. Jos välimerkkiä kuitenkin halutaan käyttää, tulisi jokaisen jakson perään lisätä johdonmukaisesti piste, pilkku tai puolipiste, ei kaikkia sekaisin. Luettelo päätetään pisteeseen. (Lisää luettelon kirjoittamisesta: ks. liite C, ”Sekalaista”.)

Neljä vuodenaikaa ovat

1) kevät

2) kesä

3) syksy

4) talvi.

Puheenjohtajiston antamassa julistuksessa esitetään seuraavat kohdat:

— vaaditaan kansainvälisille järjestöille vapaata pääsyä alueelle

— vedotaan osapuoliin tulitauon aloittamiseksi.

Huom. Virallista lehteä koskevista säännöistä ks. kohta 3.5.

Useita sisäkkäisiä luetteloita

Sisäkkäin esiintyvät luettelot jaotellaan edellä esitetyn säännön mukaan numeroiden, kirjainten, luetelmaviivojen ja pisteiden avulla seuraavasti:

Kaksi luetteloa	Kolme luetteloa	Neljä luetteloa
Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx, b) xxxx, c) xxxx; 2) xxxx.	Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx: — xxxx, — xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.	Xxxxxxxx: 1) xxxxxx: a) xxxx: — xxxx; — xxxx: • xxxx, • xxxx; b) xxxx; 2) xxxx.

Huom. Virallista lehteä koskevista säännöistä ks. kohta 3.5.

5.8 Tekstin korostuskeinot

Tekstiä voidaan korostaa kursiivilla, lihavoinnilla tai alleviivaamalla. Etenkin viimeksi mainittua keinoa on syytä käyttää säästeliäästi. Kursiivi on mahdollinen mm. seuraavissa tapauksissa:

— teosten, julkaisujen tai artikkelien nimissä (ks. myös kohta 5.9.4)

> Edellä olevat tiedot on otettu Maailmanpankin vuosijulkaisun *The World Bank Atlas* vuoden 1995 painoksesta.

— eläin- ja kasvilajien latinankielisissä tieteellisissä nimissä

> Korvataan 2 artiklan 1 kohdassa olevan taulukon kohdat, jotka koskevat lohta (*Salmo salar*).

— vieraskielisissä sanoissa ja lyhyissä ilmauksissa.

> Asiaa selvittämään on perustettava *ad hoc* -työryhmä.

Kursiivilla ladotussa tekstissä korostettavat kohdat ladotaan suoralla kirjaintyypillä.

Korostuskeinojen liiallinen käyttö vie niiltä tehon, kuten seuraavat esimerkit osoittavat:

> Me eurooppalaiset elämme *markkinatalousjärjestelmässä*. Kun kysymyksessä on tämäntyylinen talous, ei yleensä ole tarvetta huolehtia *kannustimista*. *Taloudellisten suunnitelmien koordinointi* (joka on *taloudellisen järjestyksen pääsaavutus*) vaatii tietyn *informaatio- ja pakotejärjestelmän*.

> Yrityksille, joissa työympäristö ei täytä **lakisääteisiä vähimmäisvaatimuksia** tai jotka ovat **rajatapauksia**, määrätään korkeimmat vakuutusmaksut. Tämä kannustaa yrityksiä pyrkimään kohti **parempaa työympäristöä** ja **lainkuuliaisuutta**. Lisäksi avoimeksi jää vaihtoehto, joka mahdollistaa **EMMI-elimelle** maksetun vakuutusmaksun karttumisen.

5.9 Viittaukset

Lähdeviitteen tarkoituksena on ilmoittaa, kenen tekstiä tai ajatuksia lainataan sekä mistä teoksesta tai teoksen osasta lainatun tai referoidun kohdan löytää. Viitteet voivat olla tekstiviitteitä tai alaviitteitä. Asetuksiin, direktiiveihin, perussopimuksiin, kansainvälisiin sopimuksiin tai Euroopan unionin tuomioistuimen asioihin viitattaessa on pidettävä huolta siitä, että viittaukset ja kyseisten asiakirjojen nimet ovat tarkoin oikeassa muodossa.

Tekstiviitteiden on oltava lyhyitä, ja ne sijoitetaan tekstiin sulkeissa.

5.9.1 Viittaukset unionin säädöksiin

Viittauksissa käytettävät muodot

Unionin säädöksiin viittaamisesta virallisessa lehdessä julkaistavissa teksteissä sekä säädösten numeroinnista ks. ensimmäinen osa.

Viittaus asetukseen mainitsemalla sen nimi kokonaisuudessaan

Asetuksen numero muodostaa osan sen nimestä. Juoksevassa tekstissä viittaus rakentuu seuraavan kaavan mukaisesti:

1) asia
2) antopäivä
3) asetuksen nimen muut osat, mm. numero.

> Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta 9 päivänä lokakuuta 1990 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90 sisältää – –

Lueteltaessa useita säädöksiä käytetään kaavaa, jonka mukaan säädöksen nimi ilmaistaan kokonaisuudessaan.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90, annettu 9 päivänä lokakuuta 1990, Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta

Asetukseen viittaaminen toistamiseen

Tällöin voidaan käyttää myös lyhyttä muotoa, jolloin ilmoitetaan vain asetuksen numero.

Asetus (ETY) N:o 3037/90 sisältää – –

Muussa kuin säädöstekstissä

Tällöin saatetaan säädökseen viitata mainitsemalla sen numeron ohella nimi. Tässä tapauksessa kirjoitustapa noudattaa samaa kaavaa kuin edellä ensimmäisessä esimerkissä, kuitenkin ilman antamispäivää.

Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta annetun [neuvoston] asetuksen (ETY) N:o 3037/90 mukaan – –

Numeroitujen säädösten, artiklojen, kohtien ym. luetteleminen

Lueteltaessa useita peräkkäisiä numeroituja säädöksiä, artikloja, kohtia tms. noudatetaan seuraavia sääntöjä:

1) Jos lueteltavia säädöksiä, artikloja tai kohtia on enintään kolme, luetellaan jokainen erikseen:

asetukset (EU) 2015/17, (EU) 2015/18 ja (EU) 2015/19

asetuksen 2, 3 ja 4 artiklassa säädetään

2) Jos lueteltavia on neljä tai enemmän, noudatetaan seuraavaa kaavaa:

asetuksen 3 artiklan 5–8 kohtaa ei sovelleta

On huomattava, että tämä sääntö poikkeaa Suomessa noudatettavasta viittaamistavasta. Sääntö on omaksuttu sen vuoksi, että samaa periaatetta noudatetaan useissa eri kielitoisinnoissa ja näin tekstien vertailtavuus säilyy.

Jos numerosarjassa ei viitata esimerkiksi saman toimielimen säädöksiin taikka saman säädöksen peräkkäisiin artikloihin, luetellaan jokainen erikseen.

Viittaukset viralliseen lehteen

Ks. kohta 3.1.

5.9.2 Viittaukset perussopimuksiin

Viitattaessa perussopimusten artikloihin on kiinnitettävä erityistä huomiota sopimusten eri historiallisiin vaiheisiin ja etenkin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen artiklojen numerointimuutoksiin. Perussopimuksia muutettaessa säädöksissä, jotka on annettu ennen kunkin muutoksen voimaantuloa, säilyvät niiden alkuperäinen numero ja nimi.

Pariisin sopimus (1952)
(allekirjoituspäivämäärä: 18.4.1951, voimaantulo: 23.7.1952)

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY) perustettiin Pariisin sopimuksella, jonka voimassaolo päättyi 23.7.2002.

Rooman sopimukset (1958)
(allekirjoituspäivämäärä: 25.3.1957, voimaantulo: 1.1.1958)

Euroopan talousyhteisö (ETY) ja Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom) perustettiin Rooman sopimuksilla.

Brysselin sopimus (1967)
(allekirjoituspäivämäärä: 8.4.1965, voimaantulo: 1.7.1967)

Brysselin sopimus eli ”sulautumissopimus” pyrki uudistamaan Euroopan unionin toimielimiä perustamalla siihen aikaan olemassa oleville kolmelle yhteisölle (EHTY, ETY ja Euratom) yhteisen neuvoston ja yhteisen komission. Se kumottiin Amsterdamin sopimuksella.

Maastrichtin sopimus (1993)
(allekirjoituspäivämäärä: 7.2.1992, voimaantulo: 1.11.1993)

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (ns. unionisopimus, Maastrichtin sopimus) tullessa voimaan Euroopan talousyhteisöstä tuli Euroopan yhteisö (ja samalla lyhenne ETY muuttui EY:ksi). Euroopan talousyhteisön perustamissopimus muutettiin Euroopan yhteisön perustamissopimukseksi.

Unionista tehty sopimus koostui useasta osasta: määräykset Euroopan unionista (A–D artikla sekä J–S artikla), määräykset Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta Euroopan yhteisön perustamiseksi (G artikla), määräykset Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta (H artikla) ja määräykset Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta (I artikla). Sen vuoksi viittaukset piti yksilöidä esim. seuraavasti:

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 130 a artikla
Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan mukainen

Viittauksissa ei ollut tarkoituksenmukaista käyttää muotoilua, jossa olisi viitattu perustamissopimuksen artiklaan ”sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella”, vaan kuten esimerkissä edellä, viitattiin yksinomaan ”Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ... artiklaan”.

Amsterdamin sopimus (1999)
(allekirjoituspäivämäärä: 2.10.1997, voimaantulo: 1.5.1999)

Amsterdamin sopimuksen 12 artiklassa määrättiin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen artiklojen numeroimisesta uudelleen sopimukseen sisältyvän vastaavuustaulukon mukaisesti (A, B, C jne. artikla muutettiin 1, 2, 3 jne. artiklaksi).

Amsterdamin sopimus: https://publications.europa.eu/s/fp31

Nizzan sopimus (2003)
(allekirjoituspäivämäärä: 26.2.2001, voimaantulo: 1.2.2003)

Nizzan sopimuksen tavoitteena oli uudistaa Euroopan unionin toimielinrakennetta jotta EU voi toimia tehokkaasti laajennuttuaan 25 jäsenmaahan.

Lissabonin sopimus (2009)
(allekirjoituspäivämäärä: 13.12.2007, voimaantulo: 1.12.2009)

Lissabonin sopimuksen 5 artiklalla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen numerointia muutettiin jälleen, tällä kertaa Lissabonin sopimuksen liitteenä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Lissabonin sopimus, vastaavuustaulukko: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0009.01/DOC_17&format=PDF

Euroopan yhteisön perustamissopimusta (EY:n perustamissopimus) muutettiin ja se nimettiin uudelleen sopimukseksi Euroopan unionin toiminnasta (SEUT).

EY:n perustamissopimuksessa tarkoitetun ”Euroopan yhteisön” tilalle tuli ”Euroopan unioni”. Näin ollen ilmaisu ”yhteisö” on korvattava ilmaisulla ”unioni” tai muilla asianmukaisilla ilmaisuilla:

unionin politiikka *(ei* ”yhteisön politiikka”*)*
kolmansien maiden rahayksiköt *(ei esim.* ”muiden kuin yhteisömaiden rahayksiköt”*)*

Huom. Yhteisöä käytetään edelleen puhuttaessa Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perustamissopimuksesta sekä historiallisissa viittauksissa.

Ks. myös kohta 3.4.1 (järjestys viittauksissa perussopimuksiin säädöksissä).

5.9.3 Viittaukset unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa

Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisut: **EU:C:2005:446**

Muut kuin Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisut: **ECLI:EU:C:2005:446**

Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisut

Sähköinen oikeustapauskokoelma

Euroopan unionin tuomioistuin otti vuoden 2014 ensimmäisen puoliskon aikana vaiheittain käyttöön uuden tavan viitata oikeuskäytäntöön. Viittaustavassa yhdistetään ECLI-tunnus (lyhennettä ”ECLI” lukuun ottamatta) ratkaisun tavanomaiseen kutsumanimeen ja asian rekisterinumeroon. Sitä sovelletaan kaikkeen vuoden 1954 jälkeiseen oikeuskäytäntöön. ECLI-tunnus otettiin käyttöön unionin tuomioistuimissa vaiheittain alkuvuodesta 2014 lähtien ja vuoden 2016 kuluessa sen käyttötapa yhtenäistettiin unionin tuomioistuinten välillä:

tuomio 12.7.2005, Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, 19 kohta

Jos ratkaisua ei ole julkaistu kokonaisuudessaan oikeustapauskokoelmassa, lisätään maininta ”ei julkaistu”:

tuomio 6.6.2007, Walderdorff v. komissio, T-442/04, ei julkaistu, EU:T:2007:161

Lisätietoja

Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivut: Curia (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/fi)

Eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus (ECLI)

Ks. kohta 4.5.

Oikeustapauskokoelmat paperiversioina

Oikeustapaukset on julkaistu paperiversioina *Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeustapauskokoelmassa* (vuoteen 2011 saakka) tai julkaisussa *Oikeustapausten henkilöstöasioiden oikeustapauskokoelmassa* (vuoteen 2009 saakka).

Huom. Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä unionin tuomioistuinten suomenkieliset nimet muuttuivat. Tuomioistuinjärjestelmä kokonaisuudessaan on 1.12.2009 lähtien nimeltään Euroopan unionin tuomioistuin.

Muut kuin Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisut

Oikeuskäytäntöön voidaan viitata myös muissa kuin Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisuissa. Viittauksia voi olla yleisluontoisissa julkaisuissa ja virallisessa lehdessä julkaistuissa säädöksissä (erityisesti komission päätöksissä, jotka liittyvät valtiontukeen tai yrityskeskittymiin jne.).

Kyseiset julkaisut on suunnattu muille kuin asiantuntijoille, joten viittaustapa sisältää enemmän tietoja.

Huom. Virallisessa lehdessä julkaistavissa Euroopan unionin tuomioistuimen tiedonannoissa on noudatettava tuomioistuimen viittaussääntöjä.

Tammikuun 1. päivästä 2015 lähtien tapa, jolla viitataan oikeuskäytäntöön, antaa jonkin verran liikkumavaraa varsinaisen tekstin laatijalle, mutta alaviitteissä olevat ECLI-viittaukset on vakioitu.

Varsinainen teksti

Viittauksessa oikeuskäytäntöön on oltava vähintään seuraavat osat:

- ratkaisun laji (tuomio, määräys jne.),
- tuomioistuimen nimi.

Seuraavat tiedot voidaan lisätä, jos niistä on asiayhteydessä hyötyä:

- asian kutsumanimi,
- ratkaisun päivämäärä.

Alaviite

Alaviiteviittauksen vakiomuoto sisältää aina seuraavat osat seuraavassa järjestyksessä:

- tuomioistuimen nimi,
- ratkaisun laji (tuomio, määräys jne.),
- ratkaisun päivämäärä,
- asian kutsumanimi,
- asian numero,
- ratkaisun ECLI-tunnus,
- erityisesti sovellettava(t) kohta (kohdat), jos tarpeen.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi (1) **asetuksen (EY) N:o 304/2003 – –**

(1) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.1.2006, komissio v. parlamentti ja neuvosto, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, 60–65 kohta.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi asiassa komissio vastaan parlamentti ja neuvosto (1) **10 päivänä tammikuuta 2006 antamassaan tuomiossa asetuksen (EY) N:o 304/2003 – –**

(1) Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 10.1.2006, komissio v. parlamentti ja neuvosto, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, 60 kohta.

Jos sama ratkaisu mainitaan asiakirjassa useaan kertaan, on hyvä määrittää ensimmäisen esiintymiskerran yhteydessä, miten siihen myöhemmin viitataan:

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi (1) **asetuksen (EY) N:o 304/2003 (jäljempänä 'asia komissio v. parlamentti ja neuvosto') – –**

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi asiassa komissio vastaan parlamentti ja neuvosto (1) **10 päivänä tammikuuta 2006 antamassaan tuomiossa (jäljempänä '10.1.2006 annettu tuomio') asetuksen (EY) N:o 304/2003 – –**

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin kumosi (1) **asetuksen (EY) N:o 304/2003 (jäljempänä 'asiassa C-178/03 annettu tuomio') – –**

Tätä viittaustapaa sovelletaan sekä viitattaessa Euroopan yhteisöjen/unionin tuomioistuimen ratkaisuihin, jotka on julkaistu paperiversiona oikeustapauskokoelmassa, että viitattaessa myöhempiin ratkaisuihin, jotka on julkaistu vain sähköisessä muodossa.

Tiivistelmätaulukko

Muissa kuin Euroopan unionin tuomioistuimen julkaisuissa sovellettava viittauskäytäntö **(24 kieliversiota)**

Mistä ECLI-tunnuksen löytää

Yksittäisen ratkaisun ECLI-tunnuksen pikahaun voi tehdä kirjoittamalla asian numeron hakulomakkeeseen:

— Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivuilla (kenttä ”Asian numero”) (https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=fi),

— EUR-Lex-verkkosivuilla (kenttä ”Tekstihaku”) (https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=fi).

Mistä asian kutsumanimen löytää

Euroopan unionin tuomioistuin antaa asialle kutsumanimen. Se löytyy luetteloista, joihin voi tutustua Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivuilla (ks. sivu ”Asianumeroiden mukainen järjestys”) (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/fi). Luetteloista on ainoastaan englannin- ja ranskankieliset versiot.

Ennen 1.1.2015

Tuomioistuimen tuomioihin viitataan tekstin keskellä seuraavasti:

— Ennen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamista (15.11.1989) annetut tuomiot:
yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 52/84, komissio vastaan Belgia, 15.1.1986 antama tuomio (Kok., s. 89, 12 kohta)

— Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisen jälkeen annetut tuomiot:
yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-328/90, komissio vastaan Kreikka, 30.1.1992 antama tuomio (Kok., s. I-425, 2 kohta)

yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-45/90, Speybrouck vastaan parlamentti, 28.1.1992 antama tuomio (Kok., s. II-33, 2 kohta)

— Vuodesta 1994 lähtien annetut henkilöstöasioita koskevat tuomiot:
yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-3/92, Latham vastaan komissio, 9.2.1994 antama tuomio (Kok. H., s. I-A-23 ja II-83, 2 kohta)

— Vuodesta 2006 lähtien annetut henkilöstöasioita koskevat tuomiot:
yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-344/05 P, komissio vastaan De Bry, 9.11.2006 antama tuomio (Kok. H., s. I-B-2-19 ja II-B-2-127)

yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-156/03, Pérez-Díaz vastaan komissio, 8.6.2006 antama tuomio (Kok. H., s. I-A-2-135 ja II-A-2-649)

virkamiestuomioistuimen asiassa F-1/05, Landgren vastaan ETF, 26.10.2006 antama tuomio (Kok. H., s. I-A-1-123 ja II-A-1-459)

— Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen annetut tuomiot:
unionin tuomioistuimen asiassa C-541/08, Fokus Invest, 11.2.2010 antama tuomio (Kok., s. I-1025)

5.9.4 Kirjallisuusviittaukset

Kirjallisuusviittaukset sisältävät erilaisia elementtejä, jotka riippuvat siitä, millaiseen tietolähteeseen viitataan ja missä niitä käytetään – bibliografiassa, alaviitteessä tai tekstissä. Viite-elementtien esitystapa (välimerkit, muotoilu jne.) noudattaa aina samaa tyyliä viitteen paikasta riippumatta. Mitä tulee elementtien järjestykseen, tekstin sisäisille viittauksille on olemassa erityinen tapa, joka seuraa nimen ja päivämäärän viittausjärjestelmää.

Teokseen viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä tai toimittaja (toimittajan rooli on merkitty lyhenteellä ”toim.”):
   - tekijäorganisaatio ja/tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) teoksen nimi kursiivilla ja tarpeen vaatiessa painoksen tai laitoksen numero
3) kustantaja, julkaisupaikka (valinnainen), julkaisuvuosi jne.
4) pysyvä tunniste, jos sellainen on annettu, URI-osoitteen muodossa, esimerkiksi DOI-tunniste:

Euroopan komissio: Viestinnän pääosasto, *Lyhyt EU-opas*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2775/311202.

Euroopan komissio: Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, Kotevska, B., ja Pavlou, V., *Promotion of Gender Balance in Political Decision-making*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2838/749712.

Pesonen, P., *Ranskalais-suomalainen sanakirja*, 7. painos, Otava, Helsinki, 1993.

Blanchin, C., *L’autonomie de la clause compromissoire: un modèle pour la clause attributive de jurisdiction?*, Travaux et recherches de l’Université Panthéon-Assas Paris II, L.G.D.J, Paris, 1995.

Butcher, J., Drake, C., ja Leach, M., *Butcher’s Copy-editing – The Cambridge handbook for editors, copy-editors and proofreaders*, 4. painos, Cambridge University Press, 2006, https://doi.org/10.1017/CBO9780511482106.

Parkinson Zamora, L., ja Faris, W. B. (toim.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995.

Teoksen osaan viittaaminen: kirjoitus tai artikkeli

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä:
   - tekijäorganisaatio ja/tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) artikkelin tai kirjoituksen otsikko lainausmerkeissä
3) teoksen toimittaja, jota edeltää ”teoksessa:” ja sen jälkeen ”(toim.)”
4) teoksen nimi kursiivilla ja tarpeen vaatiessa painoksen tai laitoksen numero
5) kustantaja, julkaisupaikka (valinnainen), julkaisuvuosi, sivut jne.
6) pysyvä tunniste, jos sellainen on annettu, URI-osoitteen muodossa, esimerkiksi DOI-tunniste:

Sallinen, A., ”Suomalaisten kommunikoijakuva”, teoksessa: Isotalus, P. (toim.), *Puheesta ja vuorovaikutuksesta*, viestintätieteiden laitoksen julkaisuja 11, Jyväskylän yliopisto, 1994, s. 73–84.

Slemon, S., ”Magic realism as postcolonial discourse”, teoksessa: Parkinson Zamora, L., ja Faris, W. B. (toim.), *Magical Realism – Theory, history, community*, Duke University Press, Durham, 1995, s. 407–426.

Sarjajulkaisuun tai sen osaan viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä, jos se on tiedossa:
   - tekijäorganisaatio ja/tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) tarvittaessa artikkelin tai koko numeron otsikko lainausmerkeissä
3) sarjajulkaisun nimi kursiivilla
4) numero, päiväys tai ilmestymistiheys
5) kustantaja (valinnainen), julkaisupaikka (valinnainen), julkaisuvuosi, asiaankuuluvat sivut jne.
6) pysyvä tunniste, jos sellainen on annettu, URI-osoitteen muodossa, esimerkiksi DOI-tunniste:

Euroopan yhteisöjen komissio: Talouden ja rahoituksen pääosasto, ”Economic transformation in Hungary and Poland”, *European Economy*, nro 43, maaliskuussa 1990, Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Luxemburg.

Huom. 1.7.2009 alkaen: ”Euroopan unionin julkaisutoimisto”. Varmista, että ennen kyseistä päivämäärää julkaistujen julkaisujen alkuperäinen nimi säilyy.

Montonen, M., ”Katselun tuolla puolen – tv-ohjelmien vastaanottotutkimuksen uusia tuulia”, *Tiedotustutkimus*, osa 15, nro 1, Tiedotusopillinen yhdistys TOY ry., Tampere, 1992, s. 16–27.

Manley, S., Moslemzadeh Tehrani, P., ja Rasiah, R., ”The (non-)use of African law by the International Criminal Court”, *European Journal of International Law*, osa 34, nro 3, 2023, s. 555–580, https://doi.org/10.1093/ejil/chad035.

Muuhun kuin vakiintuneesti julkaistavaan aineistoon (raportteihin, valmisteluasiakirjoihin, kokouspöytäkirjoihin jne.) viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä:
   - tekijäorganisaatio ja
   - tarvittaessa, tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) asiakirjan otsikko lainausmerkeissä
3) asiakirjan numero tai rekisteriviite
4) asiakirjan päiväys
5) URI- tai URL-osoite, jos sellainen on:

Euroopan komissio, ”Consultation on a monitoring framework for the 8th environment action programme”, Ares(2021)4555569, 14. heinäkuuta 2021, https://environment.ec.europa.eu/system/files/2021-07/Explanatory%20Note%208EAP%20Indicators.pdf.

Huom. Asiakirjoja, joita käytetään Euroopan unionin lainsäädännön valmisteluun, kuten komission COM- tai SWD-asiakirjoja (katso EUR-Lexin valmistelevat asiakirjat), ei pidetä muuna kuin vakiintuneesti julkaistavana aineistona. Niihin tulee viitata samalla tavalla kuin oikeudellisiin asiakirjoihin. Jos tällainen dokumentti julkaistaan sähköisenä tai painettuna julkaisuna, johon on määritetty tunnisteet, kuten DOI, sovelletaan sääntöä, jonka mukaan viitataan koko teokseen.

Datajoukkoon viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä:
   - tekijäorganisaatio ja/tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) datajoukon nimi lainausmerkeissä
3) tarpeen vaatiessa version tai laitoksen numero
4) julkaisija, jos se on eri kuin tekijä
5) julkaisupäivä:
   - laatimispäivä tai
   - jos lähdettä on päivitetty, päivitysajankohta ja suluissa laatimispäivä
6) viittauspäivä (päivä, jolloin lähdettä käytettiin)
7) pysyvä tunniste URI-osoitteen muodossa, esimerkiksi DOI-tunniste tai muu tiedon tarjoajan hallinnoima pysyvä ja linkittyvä tunniste:

Euroopan komissio: Tietotekniikan pääosasto, ”National Interoperability Framework Observatory (NIFO) – Digital public administration factsheets 2020”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 1. joulukuuta 2020, nähty viimeksi 6. joulukuuta 2023, https://doi.org/10.2906/100105103105116/1.

Euroopan komissio: Oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto, ”Safety Gate (the EU rapid alert system – non-food)”, versio 0.1, 14. joulukuuta 2018 (laadittu 1. helmikuuta 2016), nähty viimeksi 16. kesäkuuta 2023, http://data.europa.eu/88u/dataset/rapex-rapid-alert-system-non-food.

Verkkosivuun viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä:
   - tekijäorganisaatio ja/tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) verkkosivun otsikko lainausmerkeissä
3) verkkosivuston nimi
4) julkaisupäivä, jos se on tiedossa:
   - laatimispäivä tai
   - jos lähdettä on päivitetty, päivitysajankohta ja suluissa laatimispäivä
5) viittauspäivä (päivä, jolloin lähdettä käytettiin)
6) URI- tai URL-osoite:

Euroopan komissio, ”Statement by the European Commission following the fourth meeting of the EU–UK Joint Committee”, STATEMENT/20/1948, Euroopan komission nettisivu, 19. lokakuuta 2020, nähty viimeksi 20. kesäkuuta 2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/statement_20_1948.

Huom. Verkkosivuihin viittaamista koskevat säännöt eivät koske HTML-muodossa olevia julkaisuja. Vaikka nämä julkaisut näyttävät verkkosivuilta, niiden yksilöinnissä käytetään kansainvälisiä tunnisteita, kuten DOI-tunnisteita, ja viittaamisessa noudatetaan samoja sääntöjä kuin teokseen (koko teos, osa teoksesta jne.) viitattaessa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin, *Euroopan ulkosuhdehallinto koordinoijana – Toiminta enimmäkseen vaikuttavaa mutta joitakin puutteita tiedonhallinnassa, henkilöstöhallinnossa ja raportoinnissa*, erityiskertomus 02/2024, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2865/472167.

Sosiaalisen median julkaisuun viittaaminen

Viitteessä eri elementit erotetaan toisistaan pilkuilla. Elementtien järjestys on seuraava:

1) tekijä:
   - tekijäorganisaatio tai
   - tekijän sukunimi ja etunimen alkukirjain (-kirjaimet)
2) sosiaalisen median alustan nimi, jonka jälkeen tulee kaksoispiste ja tekijän sosiaalisessa mediassa käyttämä nimi suluissa
3) julkaisun otsikko tai koko julkaisu (lyhennettynä) lainausmerkeissä
4) jos kyseessä on uudelleenjulkaisu, alkuperäisen tekijän nimi ja sosiaalisessa mediassa käyttämä nimi
5) julkaisupäivä
6) viittauspäivä (päivä, jolloin lähdettä käytettiin)
7) URI- tai URL-osoite:

Euroopan unionin julkaisutoimisto (Facebook: @Cordis_EU), ”75 Results Packs publications, thematic collections of #H2020 #EUfunded research projects, offered on Cordis”, 16. marraskuuta 2020, nähty viimeksi 29. elokuuta 2023, https://www.facebook.com/EUresearchResults/posts/1116540438853325.

Viittaaminen tekstissä

Tekstiin sijoitettavassa viitteessä on tekijän sukunimi tai tekijäorganisaation nimi sekä julkaisuvuosi, esimerkiksi ”(Virtanen, 1991)”.

Jos tekstissä viitataan useisiin saman tekijän samana vuonna julkaisemiin lähteisiin, julkaisuvuoden perään tulee pieni a-, b-, c- jne. kirjain ilman välilyöntiä, esimerkiksi ”(Virtanen, 1991a)”.

... ja sitä käsitellään tarkemmin asiakirjassa *Ohjeasiakirja vesivoimaa koskevista vaatimuksista EU:n luontolainsäädännön valossa* (Euroopan komissio: Ympäristöasioiden pääosasto, 2018b).

Tällöin lähdeluettelossa julkaisuvuosi annetaan sulkeissa järjestyksessä toisena elementtinä, ei viimeisenä tai toiseksi viimeisenä:

> Euroopan komissio (2018), ”In-depth analysis in support of the Commission communication COM(2018) 773 – A clean planet for all – A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy”, 28. marraskuuta, https://climate.ec.europa.eu/system/files/2018-11/com_2018_733_analysis_in_support_en.pdf.
>
> Euroopan komissio: Ympäristöasioiden pääosasto (2013), *Guidelines on Wilderness in Natura 2000 – Management of terrestrial wilderness and wild areas within the Natura 2000 network*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, https://data.europa.eu/doi/10.2779/33572.
>
> Euroopan komissio: Ympäristöasioiden pääosasto (2018a), *Energiansiirtoinfrastruktuuri ja EU:n luonnonsuojelusäädökset – Ohjeasiakirja*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, https://data.europa.eu/doi/10.2779/736467.
>
> Euroopan komissio: Ympäristöasioiden pääosasto (2018b), *Ohjeasiakirja vesivoimaa koskevista vaatimuksista EU:n luontolainsäädännön valossa*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, https://data.europa.eu/doi/10.2779/4055.
>
> Euroopan komissio: Ympäristöasioiden pääosasto (2019), *Natura 2000 -alueiden suojelu ja käyttö – Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, https://data.europa.eu/doi/10.2779/795128.

Yleistä

Jos teoksella on (mukaan lukien tekijäorganisaatio) enintään viisi tekijää, viittauksessa mainitaan kaikki tekijät. Muussa tapauksessa ilmoitetaan viisi ensimmäistä tekijää ja lisätään lyhenne ”ym.”:

> Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus, Pirona, A., Atkinson, A., Sumnall, H., ja Begley, E., *Health Responses to New Psychoactive Substances*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2016, https://data.europa.eu/doi/10.2810/536519.

> Jakimovski, D., Grozdanovski, K., Rangelov, G., Pavleva, V., Banović, P. ym., ”Cases of Crimean-Congo haemorrhagic fever in North Macedonia, July to August 2023”, *Eurosurveillance*, osa 28, nro 34, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.34.2300409.

Viitteissä käytetään tavallisia lyhenteitä: s., vrt., jne.

Teoksen tiedot kuten painos, julkaisupaikka jne. on annettava suomeksi, vaikka julkaisu olisi saatavilla vain toisella kielellä.

5.10 Lainaukset

Lainaukset voivat olla

- toisista teoksista lainattuja katkelmia
- toisten henkilöiden puheesta lainattuja ajatuksia.

Lainata voidaan joko referoimalla tai siteeraamalla. Jos lainaus on sanasanainen, se liitetään tekstiyhteyteen lainausmerkeissä.

Pitkät lainaukset voidaan erottaa muusta tekstistä typografisin keinoin esimerkiksi sisentämällä ja latomalla ne leipätekstiä pienemmällä tekstikoolla tai tihentämällä riviväliä. Sisennystä käytettäessä lainausmerkkejä ei tarvita.

(Ks. myös kohta 4.2.3, ”Lainausmerkit”.)

Lainauksesta puuttuvien osien merkitseminen

Jos lainauksesta puuttuu osa, se korvataan yleensä kahdella lyhyellä ajatusviivalla (myös kolme pistettä voi tulla kyseeseen silloin kun ei ole vaaraa, että ne sekoittuvat kirjoittajan tyylikeinona käyttämien kolmen pisteen kanssa).

— Jos lainauksesta puuttuu kokonainen kappale, se korvataan omalla rivillään olevilla kahdella ajatusviivalla:

> ”Xxxxxxxx xxxxxx xxx xxxxx.
> – –
> Xxxx xxxx xxxxxxxxx xxx.”

— Jos pois on jätetty osa virkkeen lopusta, ajatusviivojen perään tulee piste:

> ”Direktiivissä säädetään parhaimpiin saatavilla oleviin teknologioihin nojautuen päästöille rajat – –.”

— Alusta tai keskeltä katkaistu jakso voidaan nivoa tekstiyhteyteen, jolloin ei tarvita poiston merkkejä:

> Euroopan unionin tiedotteen mukaan uusi direktiivi säätää ”parhaimpiin saatavilla oleviin teknologioihin nojautuen päästöille rajat” sekä vahvistaa ”yleisperiaatteet näiden laitosten omistajia tai haltijoita koskevien perusvelvoitteiden osalta”.

Iso ja pieni alkukirjain lainauksessa

Jos lainausta edeltää kaksoispiste, se alkaa joko isolla tai pienellä alkukirjaimella sen mukaan, kumpi alkuperäisessä tekstissä on:

> Puheenjohtaja D. Spring totesi yleiskokouksessa seuraavaa: ”Yhdistyneiden Kansakuntien viisikymmenvuotispäivää juhlistavan kokouksen yhteydessä annettiin julistus lisääntyvistä odotuksista järjestöä kohtaan.”

> Puheenjohtaja D. Spring totesi yleiskokouksessa seuraavaa: ”– – kokouksen yhteydessä annettiin julistus lisääntyvistä odotuksista järjestöä kohtaan.”

Lainausmerkin paikka lainauksessa

Pilkku on aina jälkimmäisen lainausmerkin jäljessä, koska se ei kuulu lainaukseen:

> ”Komissio voi liittää tiedonantoihin mielipiteensä Euroopan neuvostossa käsiteltävistä kysymyksistä”, todetaan tiedotteessa.

Sen sijaan piste sekä kysymys- ja huutomerkki ovat jälkimmäisen lainausmerkin edellä, jos kyseessä on johtolauseellinen sitaatti; nämä välimerkit kuuluvat lainaukseen.

> Tiedotteessa todetaan: ”Komissio voi liittää tiedonantoihin mielipiteensä Euroopan neuvostossa käsiteltävistä kysymyksistä.”

5.11 Kuvat

Valokuvat, piirrokset ja graafiset esitykset

Mustavalkokuvien originaalien on oltava teräviä ja sävykkäitä sekä mieluummin kiiltävälle kuin mattapintaiselle paperille vedostettuja, jotta harmaasävyt toistuisivat hyvin (painolevyllä tai rasterilaatalla). Valokuvat on toimitettava painoon puhtaina eikä niitä saa taittaa.

Sähköisessä muodossa toimitettavien tai skannattaviksi tarkoitettujen asiakirjojen on oltava hyvälaatuisia ja mieluiten lopullisessa kuvamuodossa. Internetissä julkaistaviksi tarkoitetut tiedostot voi lähettää pakattuina, mutta niiden on oltava hyvälaatuisia.

Kuvatekstit

Kuvatekstin tehtävä on selittää kuvaa, ei olla sille painolastina. Kannattaa siis suosia lyhyitä ja selkeitä kuvatekstejä.

Värien käyttö

Värien käytön kuvituksessa tulisi sopia teoksen sisältöön ja ulkoasun kokonaisuuteen. Värien määrä vaikuttaa suoraan tuotannon monimutkaisuuteen ja lopullisiin kustannuksiin.

Esimerkiksi värivalokuvien painaminen edellyttää laadukasta (päällystettyä) paperia, jonka tasainen ja tiivis pinta toistaa eri sävyt parhaiten.

Viivakuvat (kaaviot, käyrät jne.) sen sijaan vaativat vähemmän viimeistelyä (ilman rasteria). Niiden tuotannossa voidaan käyttää halvempaa kalanterikiillotettua paperia.

5.12 Taulukot

Taulukon tehtävä on havainnollistaa tai selittää tekstiä. On siis tärkeää esittää taulukko yksinkertaisesti ja niin selkeästi kuin mahdollista.

Taulukon sarakkeiden otsikoissa tai tekstiriveillä ei tulisi käyttää lyhenteitä, samoin on vältettävä kirjoittamasta sanoja kokonaan versaalilla.

Kaikki taulukon alaosassa olevat selitykset, jotka eivät ole alaviitteitä, varustetaan merkinnällä *Huom.*

Huom. e. s. = ei sovelleta.

Monikieliset teokset tai taulukot

Kun on kyse monikielisestä julkaisusta, erikieliset tekstiosuudet pannaan aakkosjärjestykseen, joka noudattaa kielten nimien omakielistä kirjoitustapaa (ks. kohta 7.2.1).

Kolmas osa

Kaikille kielille yhteiset käytänteet

Yleiset sopimukset ovat kielellisiä sääntöjä, joista Euroopan unionin toimielimet ovat sopineet varmistaakseen yhdenmukaistamisen EU:n 24 virallisella kielellä.

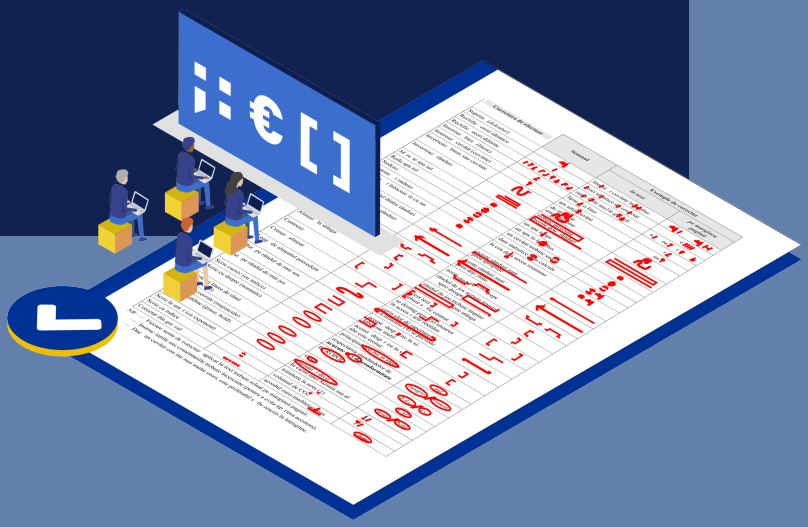

6 Typografiset ohjeet ja tekstien korjaaminen

Yhdenmukaistettujen julkaisujen laatimiseksi monikielisessä ympäristössä noudatetaan typografisia ohjeita ja vakiomuotoista esitystapaa koskevia työkäytäntöjä.

6.1 Käsikirjoituksen lukeminen

Tekstin laatijalle tarkoitetuista, käsikirjoituksen ulkoasua koskevista periaatteista on kerrottu edellä kohdassa 4.2.

Vastaanotettuaan käsikirjoituksen julkaisutoimiston korjauslukijat lukevat sen ja valmistelevat sen lähetettäväksi painoon.

Korjauslukijoiden tulisi saada käsitys teoksen kokonaisuudesta ja tekstin rakenteesta, jotta he voivat soveltaa tässä käsikirjassa annettuja käytänteitä ja sääntöjä. Kuitenkin he joutuvat usein työskentelemään ”sivu kerrallaan” ja kadottavat näin tekstin punaisen langan.

Korjauslukijat merkitsevät muistiin tekstissä havaitsemansa ongelmakohdat, jotka selvitetään tekstin laatijan kanssa.

(Ks. myös kohta 4.1.2 ja 4.1.3.)

6.2 Sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset

Korjattaessa sähköisessä muodossa olevia käsikirjoituksia niihin voidaan tehdä systemaattisia korjauksia etsi/korvaa-toimintojen avulla.

Erityisiä tarkoitukseen kehitettyjä ohjelmia voidaan käyttää tekstin rakenteen johdonmukaisuuden, viittausten, lyhenteiden jne. tarkistamiseen sekä yhteisten käytänteiden soveltamiseen.

(Ks. myös kohta 4.2)

6.3 Korjauslukumerkit

Olipa painomenetelmä mikä tahansa, paino toimittaa asiakkaalle vedokset, jotta tämä voi tarkistaa ladonnan.

Korjauslukijat lukevat käsikirjoitusta ja vedosta rinnakkain ja tekevät vedoksiin tarpeelliset korjaukset.

Jotta korjaukset olisivat täysin ymmärrettäviä, käytetään tavanomaisia korjauslukumerkkejä (ks. jäljempänä).

Korjaukset tehdään aina tekstistä katsoen joko oikeanpuoleiseen vierukseen vasemmalta oikealle tai vasemmanpuoleiseen vierukseen oikealta vasemmalle. Käsin kirjoitettujen huomautusten on oltava selviä, lukukelpoisia ja yksiselitteisiä. Painossa korjauksia julkaisuihin tekevä latoja ei välttämättä osaa muokattavana olevan julkaisun kieltä.

Ohje painajalle	Merkki	Esimerkit	
		Tekstissä	*Vieruksessa*
Kirjaimen poisto		Poisto kirjains.	
Usean kirjaimen poisto		Poista useita kirjaimia.	
Vaihdettava kirjain		Vaihda kirjain.	*a*
Lisättävä kirjain tai kirjaimia		Lisää kirjain.	*mia*
Lisättävä sana tai sanoja		Lisää tai sanoja.	*sana*
Usean kirjaimen muutos		Muuta useita kirjaimia.	*imi*
Kirjainjärjestyksen muutos	*tai*	Muuta kirjainjärjestystä.	
Sanajärjestyksen muutos		sanajärjestystä. Muuta Tämän paikka sanan on muutettava	
Rivijärjestyksen muutos		rivijärjestystä. Muuta	
Sanavälejä suurennettava	*tai*	Sanavälejä täytyy suurentaa.	
Sanavälejä pienennettävä		Pienennä sanaväliä	
Sanaväli jätettävä pois		Yhdys sana	
Kirjain poistettava ja väli suljettava		Yl-määräinen	
Kirjain poistettava ja väli jätettävä		Väli jätettävä	
Riviväliä suurennettava		Nämä rivit ovat liian lähellä toisiaan.	
Riviväliä pienennettävä		Nämä rivit ovat liian kaukana toisistaan.	
Tekstiä nostettava tai laskettava		Tämä rivi on hyvin epätasainen.	
Sisennettävä		Kappale loppuu tähän. Uusi kappale alkaa.	
Sisennys poistettava		Virke loppuu tähän. Tämä ei ole uusi kappale.	
Keskitettävä		Keskitä teksti.	
Uusi kappale		Uusi kappale. Uusi kappale.	
Yhdistettävä samaksi kappaleeksi		Yhdistetään nämä kaksi samaksi kappaleeksi.	
Kirjaimet siirrettävä seuraavalle riville		Tavutus on pie- essä	
Kirjaimet siirrettävä edelliselle riville		Tavutus on pi- elessä	
Kursivoi		Bubo bubo	*ital.*
Muuta normaaliksi		Muuta *normaaliksi*	*rom.*
Muuta suuraakkoset pienaakkosiksi		UNESCO	*b.d.c.*
Muuta suuraakkosiksi tai kapiteeliksi		aleksis kivi	*cap.* *tai* *cap.*
Muuta puolilihavaksi		Tämä sana on tärkeä!	*demi-gras*
Lisää kirjainväliä		Kirjaimet ovat tiukassa.	
Yläindeksi		106	6
Alaindeksi		H2O	2
Vakioväli (esim. ohuke)		123/000 markka	
Korjauksen peruutus		Korjaus oli turha.	

Huom. — Tekstiin tehdyllä korjauksella on aina oltava vastaava merkintä reunuksessa. Muuten se voi helposti jäädä huomaamatta.

— Kun reunukseen kirjoitetaan ohjeita tai kommentteja, ne on aina rengastettava, ettei niitä lisättäisi painettavaan tekstiin.

— Kun yhdessä sanassa on monta virhettä, on syytä kirjoittaa uudelleen koko sana, etenkin jos sanassa on vain kolme tai neljä kirjainta.

6.4 Välilyönnit välimerkkien yhteydessä

Seuraavan taulukon säännöistä on sovittu toimielinten välisesti. Joissakin tapauksissa kansalliset typografiset koodit eroavat ohessa esitetyistä. Näihin yhdenmukaisiin ohjeisiin on päädytty, koska on haluttu yksinkertaistaa käytänteitä ja ottaa samalla huomioon monikansallinen työskentely-ympäristö.

	Merkki	Tekstinkäsittelyohjelmalla kirjoitetussa tekstissä (Word tms.)	ASCII-koodi	Typografinen ulkoasu (kirjapaino- ja toimituskäyttöön)
	a) Välimerkit ja erikoismerkit			
	,	xx, xx		xx,■xx (00,00)
	;	xx; xx		xx;■xx
	.	xx. Xx		xx.■Xx
	:	xx: xx		xx:■xx
	!	xx! Xx		xx!■Xx
	?	xx? Xx		xx?■Xx
	-	xx-xx		xx-xx
	–	xx – xx	*Alt 0150*	xx■–■xx
	/	xx/xx		xx/xx
	( )	xx (xx) xx		xx■(xx)■xx
	[ ]	xx [xx] xx		xx■[xx]■xx
(1)	” ”	xx ”xx” xx	*Alt 0148* xx *Alt 0148*	xx■”xx”■xx
(2)	’ ’	xx ’xx’ xx	*Alt 0146* xx *Alt 0146*	xx■’xx’■xx
		~~xx ´xx´ xx~~	~~*Alt Gr ´ xx Alt Gr ´*~~	~~xx■´xx´■xx (akuutti-aksentti) (*)~~
	%	00●%		00♦%
(3)	+	+●00		+♦00
	–	–●00	*Alt 0150*	–♦00
	±	±●00	*Alt 241*	±♦00
	°C (°F)	00●°C		00♦°C
	°	00°		00°
	&	xx & xx		xx■&■xx
	…	xx … xx	*Alt 0133* tai *Ctrl-Alt-piste (.)*	xx■…■xx
	b) Viitenumerot ja alaviitteet			
(4)	xx (10)	xx● (10) (alaviitekomento)		xx♦ (10)

(1) Ks. myös kohdat 4.2.3, 5.10 ja 10.4.5 (lainausmerkit).
(2) Puolilainausmerkkejä käytetään ainoastaan tietyissä tapauksissa säädöstekstissä (ks. kohta 3.6).
(3) Poikkeus: puhelinnumeroissa (ks. kohta 9.3) maanumeroa edeltää +-merkki ilman välilyöntiä (+32 2202020).
(4) Kun tekstiin lisätään alaviitteitä käyttäen automaattista toimintoa, alaviitettä osoittavan merkin tai numeron ympärille ei synny sulkeita. Kun on kyse lopullisesta asiakirjasta, sulkeet voi lisätä tekstiä laadittaessa. Kun on kyse julkaistavista asiakirjoista, kirjapaino lisää sulkeet.

Huom. ■ = tavallinen välilyönti

♦ = kiinteä puolivälilyönti (ohuke)

● = kiinteä väli (saa käyttää vain yllä mainituissa tapauksissa; kaikissa muissa tapauksissa tulee käyttää tavallista välilyöntiä).

6.5 Välit ja välimerkit numeroissa

Pilkkua käytetään erottamaan kokonaisluvut desimaaleista. Luvun kokonaisosa ryhmitellään kolmen numeron ryhmiin, joiden välissä on ohuke, ei piste. Luvun desimaaliosa kirjoitetaan yhdeksi kokonaisuudeksi:

152 231,324567

Englannin-, iirin- ja maltankielisissä julkaisuissa virallista lehteä lukuun ottamatta voidaan käyttää desimaalipistettä pilkun asemesta.

Numeroiden kirjoittamisesta ks. myös kohta 10.2.

Miljoona vai miljardi

Julkaisuissa, joissa esiintyy paljon tilastoja ja taulukoita, on suositeltavaa kirjoittaa luvut seuraavalla tavalla:

- kolmeen desimaaliin asti:

  1,326 miljardia (ei 1 326 miljoonaa)

- kun desimaaleja on enemmän kuin kolme, siirrytään alemmalle tasolle:

  1 326,1 miljoonaa (ei 1,3261 miljardia)

Kirjoitustapa helpottaa lukemista ja lukujen vertailua keskenään.

7 Maiden, kielten ja rahayksiköiden lyhenteet

Yhteisillä sopimuksilla yksinkertaistetaan ja yhdenmukaistetaan maiden nimien, kielten, valuuttojen ja niiden lyhenteiden kirjoittamista sekä niiden luettelointijärjestystä eri tapauksissa.

7.1 Maat

Jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja EU:n ulkopuolisten maiden nimityksiin, lyhenteisiin ja luettelointijärjestykseen sovelletaan tavanomaisia sääntöjä.

7.1.1 Nimitykset ja käytettävät lyhenteet

(ks. myös liitteet A5 ja A6)

Jäsenvaltiot

Euroopan unionin jäsenvaltioiden nimet ja nimien lyhenteet kirjoitetaan yhtenäisellä tavalla seuraavien sääntöjen mukaisesti:

— kaksikirjaimista ISO-koodia suositellaan käytettäväksi (ISO 3166-2 -kirjaintunnus), paitsi Kreikan osalta, josta suositellaan käytettäväksi lyhennettä EL

— protokollajärjestys perustuu maantieteellisten nimien omakieliseen kirjoitustapaan (ks. myös kohta 7.1.2, ”Valtioiden järjestys luetteloissa”).

Lyhytnimi alkuperäiskielillä (maantieteellinen nimi) (1)	Virallinen nimi alkuperäiskielillä (protokollanimi)	Lyhytnimi suomeksi (maantieteellinen nimi)	Virallinen nimi suomeksi (protokollanimi)	Maakoodi (2)	Entinen lyhenne (3)
Belgique/België	Royaume de Belgique / Koninkrijk België	Belgia	Belgian kuningaskunta	BE	B
България (4)	Република България	Bulgaria	Bulgarian tasavalta	BG	—
Česko	Česká republika	Tšekki	Tšekin tasavalta	CZ	—
Danmark	Kongeriget Danmark	Tanska	Tanskan kuningaskunta	DK	DK
Deutschland	Bundesrepublik Deutschland	Saksa	Saksan liittotasavalta	DE	D
Eesti	Eesti Vabariik	Viro	Viron tasavalta	EE	—
Éire/Ireland (5)	Éire/Ireland	Irlanti	Irlanti	IE	IRL
Ελλάδα (6)	Ελληνική Δημοκρατία	Kreikka	Helleenien tasavalta	EL	EL
España	Reino de España	Espanja	Espanjan kuningaskunta	ES	E
France	République française	Ranska	Ranskan tasavalta	FR	F
Hrvatska	Republika Hrvatska	Kroatia	Kroatian tasavalta	HR	—
Italia	Repubblica italiana	Italia	Italian tasavalta	IT	I
Κύπρος (7)	Κυπριακή Δημοκρατία	Kypros	Kyproksen tasavalta	CY	—
Latvija	Latvijas Republika	Latvia	Latvian tasavalta	LV	—
Lietuva	Lietuvos Respublika	Liettua	Liettuan tasavalta	LT	—
Luxembourg	Grand-Duché de Luxembourg	Luxemburg	Luxemburgin suurherttuakunta	LU	L
Magyarország	Magyarország	Unkari	Unkari	HU	—
Malta	Repubblika ta’ Malta	Malta	Maltan tasavalta	MT	—

Lyhytnimi alkuperäiskielillä (maantieteellinen nimi) (1)	Virallinen nimi alkuperäiskielillä (protokollanimi)	Lyhytnimi suomeksi (maantieteellinen nimi)	Virallinen nimi suomeksi (protokollanimi)	Maakoodi (2)	Entinen lyhenne (3)
Nederland (8)	Koninkrijk der Nederlanden	Alankomaat	Alankomaiden kuningaskunta	NL	NL
Österreich	Republik Österreich	Itävalta	Itävallan tasavalta	AT	A
Polska	Rzeczpospolita Polska	Puola	Puolan tasavalta	PL	—
Portugal	República Portuguesa	Portugali	Portugalin tasavalta	PT	P
România	România	Romania	Romania	RO	—
Slovenija	Republika Slovenija	Slovenia	Slovenian tasavalta	SI	—
Slovensko	Slovenská republika	Slovakia	Slovakian tasavalta	SK	—
Suomi/Finland	Suomen tasavalta / Republiken Finland	Suomi	Suomen tasavalta	FI	FIN
Sverige	Konungariket Sverige	Ruotsi	Ruotsin kuningaskunta	SE	S

(1) Lyhytnimeä alkuperäiskielillä käytetään laitettaessa maita protokollajärjestykseen monikielisissä julkaisuissa (ks. kohta 7.1.2).
(2) Käytettävä lyhenne = ISO-koodi, paitsi Kreikan osalta, josta on käytettävä lyhennettä EL (ISO = GR).
(3) Entisiä lyhenteitä käytettiin vuoden 2002 loppuun asti (yleensä sama kuin autoissa käytettävä kansainvälinen maakoodi).
(4) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: България = Bulgaria.
(5) Nimeä ”Irlannin tasavalta” ei tule käyttää. Vaikka tämä nimi esiintyy eräissä asiakirjoissa, se ei ole virallinen.
(6) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: Ελλάδα = Elláda.
(7) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: Κύπρος = Kýpros.
(8) Tulee käyttää nimeä ”Alankomaat”, ei ”Hollanti”, joka muodostaa vain osan Alankomaista.

Kolmannet maat

Myös kolmansista maista suositellaan käytettäväksi kaksikirjaimista ISO-koodia (ISO 3166-2 -kirjaintunnus).

Nimien kirjoitusasusta (lyhytnimet, protokollanimet, ISO-koodit) ks. liitteet A5 ja A6.

Suositeltavasta järjestyksestä luetteloissa ks. kohta 7.1.2.

Ehdokasmaat

Lyhytnimi alkuperäiskielellä (maantieteellinen nimi)	Lyhytnimi suomeksi (maantieteellinen nimi)	Virallinen nimi suomeksi (protokollanimi)	Maakoodi
Bosna i Hercegovina/Босна и Херцеговина	Bosnia ja Hertsegovina	Bosnia ja Hertsegovina	BA
Crna Gora / Црна Гора	Montenegro	Montenegro	ME
Republica Moldova	Moldova	Moldovan tasavalta	MD
საქართველო (1)	Georgia	Georgia	GE
Северна Македонија (2)	Pohjois-Makedonia	Pohjois-Makedonian tasavalta	MK
Shqipëria	Albania	Albanian tasavalta	AL
Srbija / Србија	Serbia	Serbian tasavalta	RS
Türkiye	Turkki	Turkin tasavalta	TR
Україна (3)	Ukraina	Ukraina	UA

(1) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: საქართველო = Sakartvelo.
(2) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: Северна Македонија = Severna Makedonija.
(3) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: Україна = Ukraina.

Virallinen nimi vai lyhytnimi?

Täydellistä nimeä (virallista nimeä) käytetään, kun valtioon viitataan oikeudellisena kokonaisuutena:

Tämä direktiivi on osoitettu Ranskan tasavallalle.
Belgian kuningaskunta valtuutetaan...

Huom. Jos valtioiden nimet esiintyvät tekstissä niin usein, että lyhytnimen käyttö tuntuu sopivammalta, se on hyvä mainita lisäyksellä ”jäljempänä ’– –’ ”.

Lyhyttä muotoa (lyhytnimeä) käytetään viitattaessa valtioon maantieteellisenä tai taloudellisena alueena:

Ranskassa asuvat työntekijät *(tai:* Ranskan maaperällä*)*
Kreikan vienti

7.1.2 Valtioiden järjestys luetteloissa

Jäsenvaltiot

Tekstissä

Jäsenvaltiot luetellaan maantieteellisen nimen omakieliseen kirjoitusasuun perustuvassa aakkosjärjestyksessä (protokollajärjestys) (ks. kohta 7.1.1).

Taulukoissa

Maiden nimet tulisi kirjoittaa julkaisun kielellä (tapaus A). Joissakin tapauksissa ja teknisistä syistä (kaikki monikielisten julkaisujen taulukot ladotaan yhdellä kertaa) on kuitenkin mahdollista käyttää maista omakielistä kirjoitusasua (tapaus B). Molemmissa tapauksissa valtiot luetellaan protokollajärjestyksessä.

Tapaus A

Jäsenvaltio	Allekirjoittaminen	Voimaantulo
Belgia	21.12.1990	1.1.1991
Bulgaria	1.2.2007	15.2.2007
Tšekki	10.10.2005	1.1.2006
Tanska	10.10.1991	1.1.1992
Saksa	1.9.1990	1.1.1991
Viro	1.9.2005	1.1.2006
Irlanti	12.12.1990	1.1.1991
Kreikka	10.10.1990	1.1.1991
Espanja	3.2.1991	1.6.1991
Ranska	3.3.1991	1.6.1991
Kroatia	1.1.2013	1.7.2013
Italia	10.10.1991	1.1.1992
Kypros	10.10.2005	1.1.2006
Latvia	10.10.2005	1.1.2006
Liettua	10.10.2005	1.1.2006
Luxemburg	10.10.1990	1.1.1991
Unkari	10.10.2005	1.1.2006
Malta	10.10.2005	1.1.2006
Alankomaat	11.11.1990	1.1.1991
Itävalta	10.12.1990	1.1.1991
Puola	10.10.2005	1.1.2006
Portugali	1.3.1991	1.6.1991
Romania	1.2.2007	15.2.2007
Slovenia	10.10.2005	1.1.2006
Slovakia	10.10.2005	1.1.2006
Suomi/Finland	1.2.1991	1.6.1991
Ruotsi	3.3.1991	1.1.1992

Tapaus B

Jäsenvaltio	Allekirjoittaminen	Voimaantulo
Belgique/België	21.12.1990	1.1.1991
България	1.2.2007	15.2.2007
Česko	10.10.2005	1.1.2006
Danmark	10.10.1991	1.1.1992
Deutschland	1.9.1990	1.1.1991
Eesti	1.9.2005	1.1.2006
Éire/Ireland	12.12.1990	1.1.1991
Ελλάδα	10.10.1990	1.1.1991
España	3.2.1991	1.6.1991
France	3.3.1991	1.6.1991
Hrvatska	1.1.2013	1.7.2013
Italia	10.10.1991	1.1.1992
Κύπρος	10.10.2005	1.1.2006
Latvija	10.10.2005	1.1.2006
Lietuva	10.10.2005	1.1.2006
Luxembourg	10.10.1990	1.1.1991
Magyarország	10.10.2005	1.1.2006
Malta	10.10.2005	1.1.2006
Nederland	11.11.1990	1.1.1991
Österreich	10.12.1990	1.1.1991
Polska	10.10.2005	1.1.2006
Portugal	1.3.1991	1.6.1991
România	1.2.2007	15.2.2007
Slovenija	10.10.2005	1.1.2006
Slovensko	10.10.2005	1.1.2006
Suomi/Finland	1.2.1991	1.6.1991
Sverige	3.3.1991	1.1.1992

Kolmannet maat tai kolmannet maat ja jäsenvaltiot

Tekstissä

Tekstissä, silloin kun luetellaan kolmansia maita tai kolmansia maita yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, maiden järjestys riippuu julkaisun kielestä. Suomenkielisissä julkaisuissa käytetään suomenkielistä aakkosjärjestystä:

	Australia, Espanja, Japani, Romania, Tanska

Taulukoissa

Silloin kun kaikkien kielitoisintojen taulukot ladotaan yhtä aikaa, on käytettävä kaikille kielille yhteistä järjestystä. Sen vuoksi maat (joko kolmannet maat yksinään tai yhdessä jäsenvaltioiden kanssa) luetellaan lyhenteiden mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Lyhenteet sijoitetaan taulukossa mieluiten ensimmäiseen sarakkeeseen, jotta järjestysperuste kävisi heti ilmi.

Maakoodi	Sopimuspuoli	Tuotanto (tonnia)	Henkilöstö (tuhatta)
AT	Itävalta	50 000	75
AU	Australia	70 000	120
BE	Belgia	25 500	38
CH	Sveitsi	12 500	15
CN	Kiina	750 000	1 500
DK	Tanska	22 000	40
JP	Japani	150 000	150
NL	Alankomaat	32 000	45
NZ	Uusi-Seelanti	45 000	51
SE	Ruotsi	10 000	15
US	Yhdysvallat	350 000	220

Jos jäsenvaltiot mainitaan yhtenä ryhmänä taulukon alussa, ne on pantava protokollajärjestykseen (ks. kohta 7.1.1, ensimmäinen taulukko).

Toisessa sarakkeessa olevat maiden nimet on aina kirjoitettava julkaisun kielellä. On mahdollista myös mainita pelkästään maakoodit, jos ne on selitetty mieluiten julkaisun alkuun sijoitetussa lyhenneluettelossa.

Huom. Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista sitä pidetään EU:n ulkopuolisena maana kuten muitakin kolmansia maita, eikä sille anneta erityistä sijaa. Esimerkiksi kuvissa tai taulukoissa, joissa luetellaan jäsenvaltiot, joita seuraavat ETA-maat ja niiden jälkeen muita kolmansia maita, Yhdistynyt kuningaskunta on jälkimmäisten luettelossa ISO-koodien mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

7.2 Kielet

Kielitoisintojen luetteloihin ja kieliluetteloihin sovelletaan eri sääntöjä.

7.2.1 Kielten järjestys luetteloissa ja ISO-koodit (monikieliset julkaisut)

Yleissääntö

Monikielisissä julkaisuissa erikieliset tekstiosuudet esitetään kielten virallisten nimien omakieliseen kirjoitusasuun perustuvassa aakkosjärjestyksessä. Käytettävät lyhenteet ovat ISO 639-1 -standardin mukaiset, alpha-2-koodi.

Tätä järjestystä on käytettävä esimerkiksi julkaisun otsikossa, kun kyseessä on monikielinen kansi, monikielisen julkaisun kieliluettelossa, monikielisellä sivustolla olevalla kotisivulla ja kielivalikossa jne.

Huom. Kieliversioiden järjestystä ei pidä sekoittaa kielten järjestykseen luetteloissa (ks. kohta 7.2.2).

Omakielinen nimi (1)	Suomenkielinen nimi	ISO-koodi (2)
български (3)	bulgaria	bg
español (4)	espanja	es
čeština	tšekki	cs

Omakielinen nimi (1)	Suomenkielinen nimi	ISO-koodi (2)
dansk	tanska	da
Deutsch	saksa	de
eesti keel	viro	et
ελληνικά (5)	kreikka	el
English	englanti	en
français	ranska	fr
Gaeilge	iiri (6)	ga
hrvatski	kroaatti	hr
italiano	italia	it
latviešu valoda	latvia	lv
lietuvių kalba	liettua	lt
magyar	unkari	hu
Malti	malta	mt
Nederlands	hollanti	nl
polski	puola	pl
português	portugali	pt
română	romania	ro
slovenčina (slovenský jazyk)	slovakki	sk
slovenščina (slovenski jezik)	sloveeni	sl
suomi	suomi	fi
svenska	ruotsi	sv

(1) Kielen nimi kirjoitetaan joko isolla tai pienellä alkukirjaimella kielen omakielisen kirjoitusasun mukaan.
(2) Kielten ISO-koodit kirjoitetaan tavallisesti pienaakkosin, mutta typografisista syistä joudutaan joskus käyttämään myös versaalikirjaimia.
(3) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: български = bulgarski; ελληνικά = elliniká.
(4) Espanjankielisessä tekstissä ilmaus *lengua española* tai nimi *español* korvaa käytännössä usein – Espanjan viranomaisten vaatimuksesta – termin *castellano*. Viimeksi mainittu on itse asiassa kielen virallinen nimi, mutta sitä käytetään ainoastaan asetettaessa kieliä aakkosjärjestykseen.
(5) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: ελληνικά = elliniká.
(6) Joskus on käytetty myös nimitystä gaeli, mutta iiri ja gaeli eivät ole toistensa synonyymejä. Ks. kohta 7.2.4.

Tätä sääntöä on ehdottomasti noudatettava valtiosopimusten ja muiden kansainvälisten sopimusten lopussa olevassa tekstissä (allekirjoitussivuilla).

Erityinen järjestys

Tapauksissa, joissa on kyse neuvoston säädösten täytäntöönpanemiseksi kansallisella tasolla laadittavista monikielisistä asiakirjoista, kuten passista ja terveystodistuksesta, erikielisten tekstien järjestys määräytyy tapauksittain kyseisen neuvoston säädöksen mukaisesti. Yleensä järjestys on se, että kulloinkin kyseeseen tulevan jäsenmaan pääkieli tai -kielet mainitaan ensin. Tämän jälkeen tulevat englannin- ja ranskankieliset tekstit (tässä järjestyksessä) ja seuraavaksi muilla kielillä laaditut tekstit yllä olevan taulukon mukaisessa järjestyksessä.

1) jäsenmaan kieli/kielet
2) englanti
3) ranska
4) muut kielet yllä olevassa taulukossa esitetyssä järjestyksessä.

Ehdokasmaat

Omakielinen nimi	Suomenkielinen nimi	ISO-koodi
bosanski/босански	bosnia	bs
crnogorski/црногорски	montenegro	cnr (1)
ქართული (2)	georgialainen	ka
македонски (3)	makedonia	mk
română (4)	romania	ro
shqip	albania	sq
srpski/српски	serbia	sr
türkçe	turkki	tr
українська мова (5)	ukraina	uk

(1) ISO 639-2.
(2) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: ქართული = kartuli.
(3) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: македонски = makedonski.
(4) Nimitys käytettäväksi Moldovan virallisesta kielestä.
(5) Translitteraatio latinalaisin kirjaimin: українська мова = ukrainska mova.

7.2.2 Kielten järjestys luetteloissa (yksikieliset tekstit)

Noudatetaan kielten nimien julkaisun kielen mukaista aakkosjärjestystä, suomeksi siis bulgaria, englanti, espanja, hollanti, iiri (1), italia, kreikka, kroaatti, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni, suomi, tanska, tšekki, unkari ja viro.

Silloin kun sopimus on tehty myös kolmannen sopimuksen allekirjoittaneen maan kielellä, joka ei ole unionin kieli, mainitaan unionin kielet protokollasyistä ensin:

Sopimus on tehty englannin, italian, ranskan, saksan ja arabian kielellä.

7.2.3 Maininta julkaisukielistä

Teoksen julkaisukielet luetellaan (esimerkiksi julkaisuluetteloissa) jollakin seuraavista tavoista (kohdassa 7.2.1 mainitun yleissäännön mukaisesti):

BG/ES/CS/DA/DE/ET/EL/EN/FR/GA/HR/IT/LV/LT/HU/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/FI/SV tai mikä tahansa näiden osittainen yhdistelmä	*Sama teksti* on julkaistu *kaikilla* mainituilla kielillä *samassa teoksessa*. Merkintä tarkoittaa, että teos koostuu saman tekstin eri kielitoisinnoista.
BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV t ai mikä tahansa näiden osittainen yhdistelmä	*Sama teksti* on julkaistu *kaikilla* mainituilla kielillä *kunkinkielinen teksti* omana teoksenaan.
BG-ES-CS-DA-DE-ET-EL-EN-FR-GA-HR-IT-LV-LT-HU-MT-NL-PL-PT-RO-SK-SL-FI-SV tai mikä tahansa näiden osittainen yhdistelmä	*Eri tekstit* on julkaistu *joillakin mainituista* kielistä ja koottu *samaan teokseen*.

Huom. Kielten ISO-koodit kirjoitetaan tavallisesti pienaakkosin, mutta typografisista syistä joudutaan joskus käyttämään myös versaalikirjaimia.

7.2.4 Toimielimissä käytettäviä kieliä koskevat säännöt

EY:n perustamissopimuksen 290 artiklassa (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen nykyinen 342 artikla) ja Euratomin perustamissopimuksen 190 artiklassa määrätään, että neuvosto

(1) Nimitystä gaeli ei käytetä puhuttaessa Irlannin virallisesta kielestä; gaeli ja iiri eivät ole toistensa synonyymejä. Ks. laatikkoa kohdassa 7.2.4.

vahvistaa yhteisön toimielimissä käytettäviä kieliä koskevat säännöt yksimielisesti, ”sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön määräysten soveltamista”.

Neuvosto antoi tämän nojalla 15. huhtikuuta 1958 asetuksen N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä. Asetusta on sen jälkeen muutettu eri liittymisasiakirjoilla.

Yhteisön toimielimillä on tällä hetkellä 24 virallista kieltä ja työkieltä (ks. kohta 7.2.1).

Iirin kieli

Iirin kieli ei ennen 1. tammikuuta 2007 kuulunut yhteisön toimielinten työkieliin. Irlannin ja yhteisön vuonna 1971 tekemän sopimuksen mukaisesti iiri katsottiin yhteisön viralliseksi kieleksi, mutta iiriksi laadittiin ainoastaan yhteisön primäärioikeus (ts. perustamissopimukset ja jäsenvaltioiden väliset sopimukset).

Vuoden 2007 tammikuun 1. päivästä lähtien iiri on EU:n täysivaltainen virallinen kieli. Sen osalta on kuitenkin säädetty viiden vuoden mittaisesta ja uusittavissa olevasta poikkeuksesta (ks. neuvoston asetus (EY) N:o 920/2005, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2005 (EUVL L 156, 18.6.2005, s. 3)). Asetuksen mukaan ”Euroopan unionin toimielimillä ei – – ole velvollisuutta laatia kaikkia säädöksiä iirin kielellä tai julkaista niitä kyseisellä kielellä *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*”, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamia asetuksia. Tämän poikkeuksen voimassaoloa on jatkettu 31. joulukuuta 2016 saakka neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2010 nojalla (EUVL L 343, 29.12.2010, s. 5). Poikkeuksen voimassaoloa on jatkettu uudelleen neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2015/2264 (EUVL L 322, 8.12.2015, s. 1), mutta sen soveltamisalaa on vaiheittain rajoitettava, jotta poikkeuksesta voidaan luopua 31. joulukuuta 2021. Poikkeusta ei enää sovelleta 1 päivästä tammikuuta 2022.

Iiri vai gaeli?

Nämä kaksi kielen nimeä eivät ole synonyymejä, vaikka niitä joskus synonyymisesti käytetäänkin.

gaeli = ryhmä kelttiläisiä kieliä, joita puhutaan Irlannissa ja Skotlannissa
iiri = kelttiläinen kieli, jota puhutaan Irlannissa

Irlannin ensimmäinen virallinen kieli on iiri. Maan toinen virallinen kieli on englanti.

Maltan kieli

Neuvosto sääti 1. toukokuuta 2004 tilapäisestä poikkeuksesta, jolla unioni vapautettiin kolmeksi vuodeksi velvollisuudesta laatia säädökset maltan kielellä ja julkaista ne maltaksi *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Poikkeus, jonka voimassaolo oli jatkettavissa yhdellä vuodella, koski kaikkia säädöksiä, lukuun ottamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston yhdessä antamia asetuksia (ks. neuvoston asetus (EY) N:o 930/2004 (EUVL L 169, 1.5.2004, s. 1)). Sittemmin neuvosto on päättänyt, että poikkeuksen soveltaminen lopetetaan vuonna 2007 kolmen ensimmäisen voimassaolovuoden jälkeen.

7.3 Rahayksiköt

Euron ja muiden valuuttojen käyttöön sovelletaan tavanomaisia sääntöjä, jotka koskevat muun muassa niiden listausjärjestystä, niiden kirjoittamistapoja, käyttöajankohtaa jne.

7.3.1 Euro ja sentti

Euro

Eurooppa-neuvoston Madridissa joulukuussa 1995 tekemän päätöksen perusteella yhteisen rahan nimi on **euro**. Sen sadasosa on suomeksi nimeltään **sentti**.

Euroalue

Euroalueella tarkoitetaan maita, joissa on käytössä yhteinen raha euro.

Euro ja ecu

Tammikuun 1. päivästä 1999 lähtien euro on korvannut ecun. Yksi euro vastaa yhtä ecua (neuvoston asetus (EY) N:o 1103/97 (EYVL L 162, 19.6.1997, s. 1); ks. myös neuvoston asetus (EY) N:o 974/98 (EYVL L 139, 11.5.1998, s. 1)). Teksteissä olleet vanhat viittaukset ecuun (ennen vuotta 1999 laaditut) säilyvät ecu-muodossa.

Sentti

Periaatteessa termiä ”sentti” käytetään kaikissa EU-kielissä. Tämä periaate ei kuitenkaan estä nimen yleisessä kielenkäytössä esiintyvien eri muotojen käyttöä jäsenvaltioissa (neuvoston asetuksen (EY) N:o 974/98, annettu 3 päivänä toukokuuta 1998, johdanto-osan 2 kappaleen mukaisesti).

Suositeltavin muoto unionin teksteissä on ”sentti” **(tätä muotoa on käytettävä kaikissa säädösteksteissä).**

Ks. myös kohta 7.3.3, Rahayksiköiden merkintä:

- Käyttöohjeet (euro, EUR vai €)
- ISO-koodin ja euron tunnuksen paikka
- Miljoonat ja miljardit

7.3.2 Rahayksiköiden esittämisjärjestys ja ISO-koodit

Rahayksiköiden lyhenteinä käytetään voimassa olevia ISO-koodeja (ks. liite A7; ks. myös ISO 4217 -järjestelmän ylläpitäjän sivusto).

Jäsenvaltioiden rahayksiköt

Jäsenvaltioiden rahayksiköt luetellaan lyhenteiden mukaisessa aakkosjärjestyksessä lukuun ottamatta euroa, joka mainitaan ensimmäisenä.

ISO-koodi	Virallinen nimi
EUR	euro
BGN	lev
CZK	Tšekin koruna
DKK	Tanskan kruunu
HUF	forintti
PLN	zloty
RON	Romanian leu
SEK	Ruotsin kruunu

Muut rahayksiköt

Protokollajärjestykseen liittyvistä syistä muut rahayksiköt luetellaan jäsenvaltioiden rahayksiköiden jälkeen lyhenteiden mukaisessa aakkosjärjestyksessä (ISO 4217 -koodit):

ISO-koodi	Virallinen nimi
CAD	Kanadan dollari
CHF	Sveitsin frangi
JPY	jeni
USD	Yhdysvaltain dollari

Taulukoissa rahayksiköt esitetään ISO-koodien mukaisessa aakkosjärjestyksessä (ks. liite A7).

Jäsenvaltioiden entiset, eurolla korvatut rahayksiköt

Jäsenvaltioiden entiset rahayksiköt, jotka korvattiin eurolla, ovat seuraavat:

ISO-koodi	Virallinen nimi
ATS	Itävallan šillinki
BEF	Belgian frangi
CYP	Kyproksen punta
DEM	Saksan markka
EEK	Viron kruunu
ESP	Espanjan peseta
FIM	Suomen markka
FRF	Ranskan frangi
GRD	drakma
HRK	kuna
IEP	Irlannin punta
ITL	Italian liira
LTL	liti
LUF	Luxemburgin frangi
LVL	lati
MTL	Maltan liira
NLG	Alankomaiden guldeni
PTE	Portugalin escudo
SIT	tolar
SKK	Slovakian koruna

Ehdokasmaiden rahayksiköt

ISO-koodi	Maa	Virallinen nimi
ALL	Albania	lek
BAM	Bosnia ja Hertsegovina	vaihdettava markka
EUR	Montenegro	euro
GEL	Georgia	lari
MDL	Moldova	Moldovan leu
MKD	Pohjois-Makedonia	denaari
RSD	Serbia	Serbian dinaari
TRY	Turkki	Turkin liira
UAH	Ukraina	grivna

7.3.3 Rahayksiköiden merkintä

Rahayksikön kirjoittaminen kokonaisuudessaan

Kun rahayksikköön viitataan yleisesti mutta määrää ei ilmoiteta, se kirjoitetaan kokonaisuudessaan muualla paitsi liitteissä ja taulukoissa (ks. ISO-koodin käyttö (EUR)).

kokonaismäärä euroina
hinta ilmoitettuna Englannin punnissa

ISO-koodin käyttö

Tekstissä

Kun rahayksikkö seuraa numeroilla ilmaistua määrää taulukossa tai liitteessä, voidaan käyttää kiinteän välin jälkeen ISO-koodia.

12 500 EUR
1 550 GBP

Taulukoissa

Taulukon sarakkeiden otsakkeissa ISO-koodia tulisi käyttää vain tilanpuutteen takia. Edeltävää kerrointa ei saa kirjoittaa kokonaisuudessaan käytettäessä ISO-koodia.

(euroa)
(EUR)
(miljoonaa euroa)
(mrd. EUR), ei: (miljardia EUR)

Kun ilmaistaan koko taulukon yhteistä yksikköä, rahayksikkö kirjoitetaan mahdollisesti edeltävän kertoimen kanssa kokonaisuudessaan sulkeisiin taulukon yläpuolelle, oikeaan reunaan tasattuna ja kursiivilla.

(miljoonaa euroa)

Euron tunnus (€)

Euron tunnusta käytetään pääasiassa vain graafisissa esityksissä. Kuitenkin sen käyttö on sallittua epävirallisissa yhteyksissä, kuten esim. myynninedistämisjulkaisuissa ja julkaisuluetteloissa sekä lehdistötiedotteissa.

Tekstinkäsittelyohjelmissa euron tunnuksen voi yleensä tuottaa painamalla samanaikaisesti näppäimiä AltGr ja e. Euron tunnuksen tekniset tiedot ja ladattavissa olevat versiot ovat komission eurosivustolla (https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/euro).

Huom.	HTML-tiedostoissa on syytä ottaa huomioon, missä muodossa asiakirjaa käytetään. HTML-koodi € saattaa näyttää ruudulla oikealta, mutta merkki ei tulostu paperille näkyviin. Ongelmien välttämiseksi euron tunnus on siksi syytä liittää tekstiin käyttämällä kuvatiedostoa (gif tai jpg). Intranetissä tai internetissä julkaistaviksi tarkoitetuissa teksteissä on syytä välttää kokonaan euron tunnuksen käyttöä ja käyttää sen sijaan aina sanaa euro.

ISO-koodin (EUR) paikka määrän ilmauksissa

EUR-koodi ja euron tunnus kirjoitetaan luvun jälkeen. Koodi ja tunnus erotetaan luvusta kiinteällä välillä:

30 EUR

Huom.	Englannissa, iirissä ja maltassa koodi on ennen lukua:
	an amount of EUR 30

Euron tunnuksen (€) paikka määrän ilmauksissa

Euron tunnus kirjoitetaan luvun jälkeen. Koodi ja tunnus erotetaan luvusta kiinteällä välillä:

	30 €

Huom.	Englannissa, hollannissa, iirissä ja maltassa tunnus on ennen lukua:
	€30 ***(ilman väliä)***

Miljoonat ja miljardit

Kun esitetään esimerkiksi budjettitietoja, tulisi käyttää seuraavia muotoja:

— Tiettyä kerrointa käytetään enintään kolmen desimaalipilkun jälkeisen numeron kanssa:

1,326 miljardia ***(ei*: 1 326 miljoonaa*)***

— Mikäli desimaalipilkun jälkeen on useampi kuin kolme merkitsevää numeroa:

1 326,1 miljoonaa ***(ei*: 1,3261 miljardia*)***

8 Alaviitteet

Alaviitteet ja niiden järjestys ovat samat kaikissa kieliversioissa.

8.1 Alaviitteiden numerot

Alaviitteiden numerot merkitään samalla tavalla julkaisujen kaikissa kielitoisinnoissa. Seuraavat kaksi merkintätapaa ovat mahdollisia:

— Numero yläindeksinä suluissa, jotka on kirjoitettu tekstin pistekoolla. Alaviitemerkintää edeltää ohuke.

Viittaukset komission asetukseen (1) **on mainittu myös neuvoston tiedonannossa** (2) **mutta ei tuomioistuimen tekstissä** (3)**.**

— Asteriski yläindeksinä suluissa, jotka on kirjoitettu tekstin pistekoolla. Alaviitemerkintää edeltää ohuke. Tällä tavoin merkitään alaviite, joka toistuu teoksessa tai kausijulkaisussa täsmälleen samanlaisena säännöllisesti.

Lukujen lähteenä on käytetty Eurostatin julkaisua (*)**.**

Alaviitteet numeroidaan yleensä sivukohtaisesti ja sijoitetaan sivun alalaitaan. Ne ladotaan leipätekstiä pienemmällä pistekoolla (tavallisimmin vähintään kaksi pistettä pienemmällä) ja erotetaan tekstistä linjalla. On myös mahdollista numeroida alaviitteet juoksevasti läpi tekstin tai sijoittaa ne kappaleen tai teoksen loppuun.

Virallisessa lehdessä alaviitteet numeroidaan juoksevasti. Alaviitteiden numerointi aloitetaan uudestaan numerosta 1 jokaisessa liitteessä.

Alaviitteen numero (sulkumerkit mukaan lukien) ladotaan aina laihalla suoralla (myös kursivoidussa tai lihavoidussa tekstissä sekä otsikoissa).

Taulukossa alaviite kirjoitetaan *aina* taulukon linjojen sisäpuolelle, jos vastaava numerokin on linjojen sisäpuolella.

Alaviitteet: tekstin valmistelu/tekstinkäsittelyohjeita:

ks. kohta 4.2.3.

8.2 Alaviitteiden järjestys

Sivun alalaidassa saattaa olla useita erilaisia merkintöjä: alaviitteitä, huomautuksia ja lähdeviitteitä.

Näiden merkintöjen järjestys on sama kaikissa kielitoisinnoissa:

(*) Komission väliaikainen päätös.

(1) Lukuun ottamatta rahoitusvaraukseen kirjattuja määrärahoja.

(2) Vilja, öljykasvit, valkuaiskasvit ja peltojen poisto viljelykäytöstä.

Huom. **Luvut ovat väliaikaisia.**

Lähde: **Euroopan komissio, maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto.**

Huom.

— Numeroidut ja asteriskilla merkityt alaviitteet erotetaan niiden jälkeen tulevista huomautuksista ohuella välillä.

— Alaviitteiden loppuun kuuluu aina piste.

Jos sama alaviite toistuu, käytetään muissa julkaisuissa kuin virallisessa lehdessä mieluummin merkintää ”Ks. alaviite x” tai ”Ks. alaviite x, s. 00” kuin ”*Idem*” tai ”*Ibidem*”, joka saattaa aiheuttaa sekaannusta. Korjauslukija joko kirjoittaa vedokseen koko alaviitteen oikealle paikalleen tai korjaa numeroinnin. Koska alaviitteiden sijainti painetuilla sivuilla ei ole sama kuin käsikirjoituksessa, saattaisi merkintä ”*Idem*” tai ”*Ibidem*” esiintyä esimerkiksi vasemmanpuoleisen sivun ensimmäisenä alaviitteenä.

Jos alaviite toistuu virallisessa lehdessä, toistetaan sen teksti kokonaisena uudelleen jokaisessa alaviitteessä.

9 Muita yhteisiä käytänteitä

Muut sopimukset koskevat osoitteita, sähköpostiosoitteita, puhelinnumeroita, viittausta teoksiin, Euroopan unionin hallinnollista rakennetta jne.

9.1 Osoitteet

Periaatteessa kansainvälistä muotoa käytetään aina Euroopan unionin toimielinten teoksissa ja käytetty kieli riippuu siitä, onko teos yksikielinen vai monikielinen.

9.1.1 Osoitteet: yleisiä periaatteita

Osoitteiden esitystavan määrittäminen on hankalaa, koska eri maiden käytänteet poikkeavat toisistaan. Lisäksi esitystapa on erilainen kansallisessa ja kansainvälisessä postiliikenteessä. Käytännössä EU:n toimielinten asiakirjoissa käytetään aina kansainvälistä tapaa merkitä osoite.

Osoitteiden esitystavasta saa yksityiskohtaisempia tietoja kansallisten postipalvelujen verkkosivuilta. Linkkejä eri maiden postipalveluiden sivuille on Maailman postiliiton (UPU) verkkosivuilla (https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions).

Maailman postiliitolla on myös yleisiä suosituksia, mutta EU:n toimielinten asiakirjojen kohdalla on lisäksi otettava huomioon, onko kyseessä yksi- vai monikielinen asiakirja.

Hyödyllisiä linkkejä

UPU, osoitejärjestelmä (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions

UPU, postiosoitejärjestelmä jäsenvaltioissa (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_5

UPU, Universal POST*CODE® DataBase (EN, FR):
https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_1

Käytettävät kielet ja merkit

Se osa osoitetta, jossa mainitaan vastaanottajamaan nimi, kirjoitetaan lähettäjämaan suositusten mukaisesti (mieluiten lähettäjämaan kielellä tai kansainvälisesti tunnetulla kielellä).

Vastaanottajamaan nimi kirjoitetaan isoin kirjaimin osoitteen viimeiselle riville.

Koska kansallisissa suosituksissa on eroja siinä, kirjoitetaanko osoitteen viimeinen rivi tai kaksi tai kolme viimeistä riviä suuraakkosin, esitystapaa on päätetty yhtenäistää: vain maan nimi kirjoitetaan suuraakkosin.

Jos vastaanottajamaassa ei käytetä latinalaisia aakkosia tai maan nimi ei muuten ole ilmeinen, vastaanottajamaan ja mahdollisesti kaupungin nimi olisi kirjoitettava kansainvälisesti tunnetulla kielellä, jotta lähetyksen eteneminen kauttakulkumaissa sujuisi ongelmitta.

Osoitteen muut osat on kirjoitettava vastaanottajamaan suositusten mukaisesti.

Postinumerot

Aiemmin kansainvälisessä postiliikenteessä käytössä olleet koodit on monissa maissa poistettu käytöstä tai niitä on muutettu (tämä koskee Euroopassa käytössä olleita radio-, tele- ja postihallintojen yhteistyökonferenssin suosituksia vuodelta 1965 ja muissa maissa käytettyjä kaksikirjaimisia ISO-standardin mukaisia maakoodeja (ISO 3166-2 -kirjaintunnus)).

Tammikuun 1. päivänä huhtikuuta 2024, seitsemän EU:n jäsenvaltiota käyttää vielä kaksikirjaimisia maakoodeja: Kroatia (HR), Kypros (CY), Latvia (LV), Liettua (LT), Luxemburg (L), Suomi (FI) ja Ruotsi (SE).

Huom.	Latvian maakoodi sijoitetaan kaupungin nimen jälkeen ja erotetaan kaupungin nimestä pilkulla ja välilyönnillä.
	Riga, LV-1073

Aiemmin käytössä olleita maakoodeja ei pidä käyttää muihin jäsenvaltioihin osoitetuissa lähetyksissä. Saksassa koneellinen postinlajittelu voi viivästyttää lähetystä, jos osoitteessa on vanha maakoodi.

Lisätietoja jäsenvaltioiden postinumeroista on kohdassa 9.1.5.

9.1.2 Osoitteet yksikielisissä asiakirjoissa

Jos osoitteet esitetään samaa esitysrakennetta käyttäen kaikissa asiakirjan kielitoisinnoissa (esimerkiksi osoiteluettelona, joka sijoitetaan kaikkiin toisintoihin samalle sivulle), sovelletaan monikielisiä asiakirjoja koskevia sääntöjä (ks. kohta 9.1.3).

Lähetys latinalaista aakkostoa käyttävään maahan

EU:n toimielinten, elinten ja virastojen yksikielisissä asiakirjoissa osoitteet kirjoitetaan yleensä asiakirjan tai lähettäjämaan kielellä. Tämä koskee erityisesti kaupunkien ja maiden nimiä:

Euroopan komissio
Portugalin-edustusto
Jean Monnet -keskus
1069-068 **Lissabon**
PORTUGALI

Kaupungin ja maan nimeä edeltävät tiedot voivat kuitenkin olla myös vastaanottajamaan kielellä:

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet
1069-068 Lissabon
PORTUGALI

Jotta lähetyksen eteneminen kauttakulkumaassa sujuisi ongelmitta, on suositeltavaa lisätä vastaanottajamaan (ja mahdollisesti kaupungin) nimi kansainvälisesti tunnetulla kielellä. Esimerkkinä lähetys Puolasta Saksaan:

Herrn E. Muller
Goethestr. 13
22767 Hamburg
NIEMCY/GERMANY

Bulgarian- ja kreikankielisissä asiakirjoissa osoitteet kirjoitetaan latinalaisin kirjaimin ja vastaanottajamaan kielellä, jos mahdollista, muussa tapauksessa englanniksi.

Lähetys EU:n ulkopuoliseen maahan, jossa ei käytetä latinalaista aakkostoa

Jos lähetys on osoitettu EU:n ulkopuoliseen maahan, jossa ei käytetä latinalaista aakkostoa (Japani, Kiina, Saudi-Arabia jne.), osoite ja etenkin maan nimi kirjoitetaan kansainvälisesti tunnetulla kielellä

(usein englanniksi). Se osa osoitteesta, jossa mainitaan kadunnimi, voidaan kirjoittaa latinalaisin kirjaimin translitteroituna:

European Commission
Representation in Beijing
15 Dong Zhi Men Wai Daije, Sanlitun
100600 Beijing
CHINA

Lähetys EU:n jäsenvaltioon, jossa ei käytetä latinalaista aakkostoa (Bulgaria, Kreikka ja Kypros)

Jos kyseessä on esimerkiksi suomenkielinen asiakirja, Bulgarian, Kreikan tai Kyproksen postiosoitteet kirjoitetaan latinalaisin kirjaimin (osoitteeseen voi lisätä tarvittaessa esimerkiksi translitteroidun kadunnimen).

Euroopan komissio
Bulgarian-edustusto
Moskovska 9
1000 Sofia
BULGARIA

Euroopan komissio
Kreikan-edustusto
Vassilissis Sofias 2
106 74 Ateena
KREIKKA

Euroopan komissio
Kyproksen-edustusto
Iris Tower, 8th Floor
Agapinoros 2
CY-1076 Nikosia
KYPROS

Bulgarian- ja kreikankielisissä asiakirjoissa kaupungin ja maan nimi lisätään latinalaisin kirjaimin (englanninkielinen translitterointi).

Европейска комисия
Представителство
в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/**Sofia**
БЪЛГАРИЯ/**BULGARIA**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/**Athens**
ΕΛΛΑΔΑ/**GREECE**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/**Nicosia**
ΚΥΠΡΟΣ/**CYPRUS**

Brysselin pääkaupunkiseudun erityistapaus

Euroopan unionin toimielinten, elinten ja virastojen asiakirjoissa Brysselin kaksikielisen pääkaupunkiseudun postiosoitteiden kirjoittamisessa täytyy noudattaa seuraavia sääntöjä.

Yksikielinen asiakirja joko ranskaksi tai hollanniksi

ranska
(osoitteet vain ranskaksi)

Conseil de l'Union européenne
Rue de la Loi 175
1048 Bruxelles
BELGIQUE

hollanti
(osoitteet vain hollanniksi)

Raad van de Europese Unie
Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË

Yksikielinen asiakirja jollain muulla EU-kielellä

Osoitteen alkuosan voi kirjoittaa joko kaksikielisessä muodossa tai yhdellä kielellä, joka on mielellään tunnistettavissa kansainvälisellä tasolla. Kadun, kaupungin ja maan nimi täytyy kuitenkin kirjoittaa kaksikielisessä muodossa.

Conseil de l'Union européenne/
Raad van de Europese Unie
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Council of the European Union
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Ranskankielisten maiden osoitteet

Belgian, Ranskan ja Luxemburgin kadunnimissä ja numeroissa käytetään toisistaan poikkeavia esitystapoja:

BELGIA Rue de la Source 200	*Numero kadunnimen jälkeen (ilman pilkkua)*
RANSKA 24 rue de l'Allée-au-Bois	*Numero kadunnimen edellä (ilman pilkkua)*
LUXEMBURG 2, rue Mercier	*Numero kadunnimen edellä (pilkulla erotettuna)*

9.1.3 Osoitteet monikielisissä asiakirjoissa

EU:n toimielinten, elinten ja erillisvirastojen monikielisiä asiakirjoja varten osoiteluettelot laaditaan yleensä vain kerran, jolloin osoitteet ovat muodoltaan yhtenäisiä ja johdonmukaisia.

Huom. Jos kyseessä on yksikielinen asiakirja, jossa osoitteet esitetään samaa esitysrakennetta käyttäen kaikissa asiakirjan kielitoisinnoissa (esimerkiksi osoiteluettelona, joka sijoitetaan kaikkiin toisintoihin samalle sivulle), sovelletaan monikielisiä asiakirjoja koskevia sääntöjä.

Euroopan unionin jäsenvaltiot

Euroopan unionin jäsenvaltioiden osoitteet esitetään kunkin valtion kielellä ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Belgia: osoitteet kirjoitetaan ranskaksi ja hollanniksi (Belgian viranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen mukaan maan kolmatta virallista kieltä, saksaa, ei käytetä osoitteissa).
- Bulgaria, Kreikka ja Kypros: osoitteet kirjoitetaan paikallisten aakkostojen merkistöä käyttäen ja latinalaisin kirjaimin (englanninkielinen translitterointi). Bulgarialaisin ja kreikkalaisin kirjaimin kirjoitetuissa osoitteissa kaupungin ja maan nimet esitetään myös latinalaisin kirjaimin (englanninkielinen translitterointi).
- Irlanti: osoitteet kirjoitetaan iiriksi ja englanniksi.
- Malta: osoitteet kirjoitetaan maltaksi ja englanniksi.
- Suomi: osoitteet kirjoitetaan suomeksi ja ruotsiksi.

Esimerkkejä osoitteiden kirjoitustavoista eri unionikielillä on kohdassa 9.1.4.

EU:n ulkopuoliset maat

Sellaisten EU:n ulkopuolisten maiden tapauksessa, joissa ei käytetä latinalaista aakkostoa (Kiina, Japani ja arabian kieltä käyttävät maat jne.), osoitteet on translitteroitava käyttäen latinalaista aakkostoa. Maan ja mahdollisesti kaupungin nimi kirjoitetaan kansainvälisesti tunnetulla unionin kielellä, yleensä englanniksi.

9.1.4 Osoitteet jäsenvaltioissa: esitystapa ja esimerkkejä

Seuraavassa esimerkissä on monikielinen osoitteiden luettelo. Esimerkeistä käy ilmi vain osoitteiden esitystapa. Voimassa olevat osoitetiedot (katuosoite, posti- ja puhelinnumero) on tarkistettava ajan tasalla olevasta lähteestä.

Belgia

Commission européenne
Représentation en Belgique
Rue Archimède 73
1000 Bruxelles
BELGIQUE

Tél. +32 22953844
Fax +32 22950166

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in België
Archimedesstraat 73
1000 Brussel
BELGIË

Tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Bulgaria

Европейска комисия
Представителство в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/Sofia
БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

Тел. +359 29335252
Факс +359 29335233

European Commission
Representation in Bulgaria
Moskovska 9
1000 Sofia
BULGARIA

Tel. +359 29335252
Fax +359 29335233

Tšekki

Evropská komise
Zastoupení v Česku
Pod Hradbami 17
160 00 Praha 6
ČESKO

Tel. +420 224312835
Fax +420 224312850

Postiosoite:

PO Box 192
160 41 Praha 6
ČESKO

Tanska

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Højbrohus
Østergade 61
1004 København K
DANMARK

Tlf. +45 33144140
Fax +45 33111203

Saksa

Europäische Kommission
Vertretung in Berlin
Unter den Linden 78
10117 Berlin
DEUTSCHLAND

Tel. +49 302280-2000
Fax +49 302280-2222

Viro

Euroopa Komisjon
Esindus Eestis
Kohtu 10
10130 Tallinn
EESTI/ESTONIA

Tel +372 6264400
Faks +372 6264439

Irlanti

An Coimisiún Eorpach
Ionadaíocht in Éirinn
Áras na hEorpa
12-14 Sráid an Mhóta Íochtar
Baile Átha Cliath 2
D02 W710
ÉIRE

Teil. +353 16341111
Facs +353 16341112

European Commission
Representation in Ireland
Europe House
12–14 Lower Mount Street
Dublin 2
D02 W710
IRELAND

Tel. +353 16341111
Fax +353 16341112

Kreikka

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ. +30 2107251000
Φαξ +30 2107244620

European Commission
Representation in Greece
Vassilissis Sofias 2
106 74 Athens
GREECE

Tel. +30 2107251000
Fax +30 2107244620

Espanja

Comisión Europea
Representación en España
Paseo de la Castellana, 46
28046 Madrid
Madrid
ESPAÑA

Tel. +34 914315711
Fax +34 915760387

Ranska

Commission européenne
Représentation en France
288 boulevard Saint-Germain
75007 Paris
FRANCE

Tél. +33 140633800
Fax +33 145569417

Kroatia

Europska komisija
Predstavništvo u Hrvatskoj
Ulica Augusta Cesarca 2
HR-10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel. +385 14691300
Faks +385 14627499

Italia

Commissione europea
Rappresentanza in Italia
Via IV Novembre 149
00187 Roma RM
ITALIA

Tel. +39 06699991
Fax +39 066791658

Kypros

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

Τηλ. +357 22817770
Φαξ +357 22768926

European Commission
Representation in Cyprus
Iris Tower, 8th Floor
Agapinor Street 2
CY-1076 Nicosia
CYPRUS

Tel. +357 22817770
Fax +357 22768926

Latvia

Eiropas Komisija
Pārstāvniecība Latvijā
Jēkaba kazarmas
Torņu iela 4–1C
Rīga, LV-1050
LATVIJA

Tālr. +371 7325270
Fakss +371 7325279

Liettua

Europos Komisija
Atstovybė Lietuvoje
Naugarduko g. 10
LT-01141 Vilnius
LIETUVA/LITHUANIA

Tel. +370 52313191
Faks. +370 52313192

Luxemburg

Commission européenne
Représentation au Luxembourg
Bâtiment Jean Monnet
Rue Alcide De Gasperi
L-2920 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tél. +352 4301-1
Fax +352 4301-34433

Office des publications de l'Union européenne
20, rue de Reims
L-2417 Luxembourg
LUXEMBOURG

Postiosoite:

Office des publications de l'Union européenne
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

Unkari

Európai Bizottság
Magyarországi Képviselete
Budapest
Bérc u. 23.
1016
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

Tel. +36 12099700
Fax +36 14664221

Malta

Il-Kummissjoni Ewropea
Rappreżentanza ta' Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

European Commission
Representation in Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

Tel. +356 2342500
Faks +356 21344897

Alankomaat

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in Nederland
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
NEDERLAND

Tel. +31 703135300
Fax +31 703646619

Itävalta

Europäische Kommission
Vertretung in Österreich
Kärntnerring 5-7
1010 Wien
ÖSTERREICH

Tel. +43 151618-0
Fax +43 15134225

Puola

Przedstawicielstwo
Komisji Europejskiej w Polsce
Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND

Tel. +48 225568989
Faks +48 225568998

Portugali

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet 1-10.º
1069-068 Lisboa
PORTUGAL

Tel. +351 213509800
Fax +351 213509801/02/03

Romania

Comisia Europeană
Reprezentanța din România
Str. Jules Michelet nr. 18, sector 1
010463 București
ROMÂNIA

Tel. +40 212035400
Fax +40 212128808

Slovenia

Evropska komisija
Predstavništvo v Sloveniji
Dunajska 20
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

Tel. +386 12528800
Faks +386 14252085

Slovakia

Európska komisia
Zastúpenie na Slovensku
Palisády 29
811 06 Bratislava
SLOVENSKO/SLOVAKIA

Tel. +421 254431718
Fax +421 254432972

Suomi

Euroopan komissio
Suomen-edustusto
Pohjoisesplanadi 31
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND

P. +358 96226544
F. +358 9656728

Europeiska kommissionen
Representationen i Finland
Norra esplanaden 31
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Tfn +358 96226544
Fax +358 9656728

Ruotsi

Europeiska kommissionen
Representationen i Sverige
Regeringsgatan 65, 6 tr.
Box 7323
SE-103 90 Stockholm
SVERIGE

Tfn +46 856244411
Fax +46 856244412

Muita esitystapoja (Belgia ja Suomi)

Belgia

Commission européenne/
Europese Commissie
Rue Archimède/Archimedesstraat 73
1000 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Tél./tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Suomi

Akateeminen Kirjakauppa /
Akademiska Bokhandeln
Pohjoisesplanadi 39 /
Norra esplanaden 39
PL/PB 128
FI-00101 Helsinki/Helsingfors
SUOMI/FINLAND

P./tfn +358 96226544
F./fax +358 9656728

Huom. Nämä puhelinnumerot on lueteltu kansainvälisessä muodossa. Paikallispuheluissa on huomioitava kyseisen maan käytänteet. Ne vaihtelevat maittain ja muuttuvat jatkuvasti, minkä vuoksi ei ole käytännöllistä luetella niitä tässä yhteydessä. Käytänteisiin kuuluu:

- lisänumeroiden käyttö joissakin maissa (esimerkiksi 0 Belgiassa ja Ranskassa sekä 06 Unkarissa)
- kaupunkikoodin lisääminen, jos puhelu soitetaan kaupunkialueen ulkopuolelta (esimerkiksi Liettuassa)
- nollan lisääminen, jos puhelun vastaanottaja asuu eri kaupunkialueella
- eri palveluntarjoajien täydentävien koodien käyttäminen ja
- puhelinnumeron siirrettävyys (jonka myötä suuntanumero on tarpeeton, eikä sijainnilla ole merkitystä).

9.1.5 Osoitteet jäsenvaltioissa: erityistapauksia

Postinumerot, Eircode ja maakoodit

Taulukossa on esitetty postinumeroiden tarkka rakenne kaikissa jäsenvaltioissa.

Maa	Postinumero/ Eircode (1)	Maakoodi	Huomioita
Belgia	4 numeroa		
Bulgaria	4 numeroa		
Tšekki	5 numeroa		Kolmannen ja neljännen numeron välissä on välilyönti. Postinumeron ja kaupungin nimen välissä on kaksi välilyöntiä.
Tanska	4 numeroa		

(jatkoa)

Maa	Postinumero/ Eircode (1)	Maakoodi	Huomioita
Saksa	5 numeroa		Postinumeron edessä ei pidä koskaan käyttää maakoodia (D- tai DE-). Maakoodin käyttäminen voi viivästyttää lähetyksiä, jotka lajitellaan koneellisesti.
Viro	5 numeroa		
Irlanti	7 aakkos-numeerista merkkiä (Eircode)		Dubliniin osoitettuihin lähetyksiin on lisättävä aluekoodi, jos mahdollista. Eircode sijoitetaan erilliselle riville maan nimen yläpuolelle.
Kreikka	5 numeroa		Kolmannen ja neljännen numeron välissä on välilyönti.
Espanja	5 numeroa		Maakunnan nimi lisätään kaupungin nimen jälkeen (eri riville). Ks. luettelo UPUn verkkosivuilta (EN).
Ranska	5 numeroa		
Kroatia	5 numeroa	HR	Postinumeron edessä käytetään maakoodia HR-.
Italia	5 numeroa		Kaupungin nimen jälkeen lisätään maakunnan lyhenne. Ks. luettelo UPUn verkkosivuilta (EN).
Kypros	4 numeroa	CY	Postinumeron edessä käytetään maakoodia CY-.
Latvia	4 numeroa (oikealle)	LV	Postinumeron edessä käytetään maakoodia LV-. Se sijoitetaan kaupungin nimen perään pilkulla erotettuna.
Liettua	5 numeroa	LT	Postinumeron edessä käytetään maakoodia LT-.
Luxemburg	4 numeroa	L	Postinumeron edessä käytetään maakoodia L-.
Unkari	4 numeroa		Kadun nimi laitetaan kaupungin nimen alapuolelle. Postinumero laitetaan omalle rivilleen maan nimen yläpuolelle.
Malta	3 kirjainta ja 4 numeroa		Postinumero sijoitetaan kaupungin nimen alapuolelle. Kirjainten ja numeroiden välissä on välilyönti.
Alankomaat	4 numeroa ja 2 kirjainta		Kirjainten ja numeroiden välissä on välilyönti. Postinumeron ja kaupungin nimen välissä on kaksi välilyöntiä.
Itävalta	4 numeroa		
Puola	5 numeroa		Toisen ja kolmannen numeron välissä on yhdysmerkki.
Portugali	7 numeroa		Neljännen ja viidennen numeron välissä on yhdysmerkki.
Romania	6 numeroa		
Slovenia	4 numeroa		
Slovakia	5 numeroa		Kolmannen ja neljännen numeron välissä on välilyönti.
Suomi	5 numeroa	FI	Postinumeron edessä käytetään maakoodia FI- (tai Ahvenanmaalle AX-).
Ruotsi	5 numeroa	SE	Postinumeron edessä käytetään maakoodia SE-. Kolmannen ja neljännen numeron välissä on välilyönti.

(1) Postinumero sijoitetaan kaupungin nimen eteen, ellei toisin mainita. Sitä käytetään määrittelemään tietyn alueen osoitteita. Sen sijaan Eircode, joka otettiin käyttöön Irlannissa heinäkuussa 2015, on kunkin asuin- ja yritysosoitteen yksilöllinen koodi.

Huom. Käytännön syistä (kielitoisintojen yhtenäisyys) luettelo on protokollajärjestyksessä.

Muita huomautuksia

Joissakin jäsenvaltioissa (Belgia, Irlanti, Malta ja Suomi) käytetään kahta tai useampaa virallista kieltä, jotka ovat EU:n toimielimissä käytettyjä kieliä. (Vaikka kreikka ja turkki ovat Kyproksen virallisia kieliä, EU:n toimielimissä käytetään virallisena kielenä vain kreikkaa.) Belgian osalta on huomattava, että Belgian viranomaisten kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti osoitteissa ei käytetä saksan kieltä. Seuraavissa jäsenvaltioissa käytetään osoitteissa kahta virallista kieltä: Belgia: ranska ja hollanti; Irlanti: iiri ja englanti; Malta: maltan kieli ja englanti; Suomi: suomi ja ruotsi.

Joidenkin maiden kohdalla on otettava huomioon eri aakkostot (Bulgaria, Kreikka/Kypros).

Osoitteiden kirjoittamistapa lähetyksissä, jotka on osoitettu näihin kahteen ryhmään kuuluviin maihin, riippuu asiakirjan kielestä sekä siitä, onko kyseessä yksi- vai monikielinen asiakirja.

Osoite Belgiaan, Irlantiin, Maltalle tai Suomeen osoitetussa lähetyksessä

Yksikieliset asiakirjat

- Asiakirjat, jotka on laadittu jollakin vastaanottajamaan virallisista kielistä: pääsääntöisesti osoitteet merkitään vain kyseisellä kielellä.
- Asiakirjat, jotka on laadittu jollakin toisella EU:n virallisella kielellä: osoitteet merkitään vastaanottajamaan kummallakin virallisella kielellä (kuten monikielisten asiakirjojen kohdalla).

Monikieliset asiakirjat

Osoitteet merkitään vastaanottajamaan kummallakin virallisella kielellä.

Osoite Bulgariaan, Kreikkaan tai Kyprokselle osoitetussa lähetyksessä

Yksikieliset asiakirjat

- Bulgariaksi tai kreikaksi laaditut asiakirjat: osoite merkitään asiakirjan kielellä, mutta kaupungin ja maan nimi lisätään englanniksi.
- Asiakirjat, jotka on laadittu jollakin toisella EU:n virallisella kielellä: osoite merkitään latinalaisin kirjaimin (tarvittaessa esimerkiksi kadunnimi translitteroidaan).

Monikieliset asiakirjat

Osoite merkitään bulgariaksi/kreikaksi ja kaupungin ja maan nimi lisätään englanniksi. Osoite merkitään kokonaisuudessaan myös latinalaisin kirjaimin (englanninkielinen translitterointi).

9.2 Sähköiset osoitteet

Sähköiset osoitteet kirjoitetaan seuraavasti:

- Sähköposti (jäljessä kaksoispiste)

  Sähköposti: etunimi.sukunimi@ec.europa.eu

- Internet (jäljessä kaksoispiste)

  Internet: https://europa.eu

Yhdenmukaisuuden vuoksi lyhennettä URL ei enää käytetä sähköisen osoitteen merkinnässä.

Sähköposti- tai internet-sanan voi myös jättää pois etenkin silloin, jos tilaa on vähän.

etunimi.sukunimi@ec.europa.eu

https://www.europarl.europa.eu

Huom. Internetosoitteisiin tulisi merkitä siirtoprotokolla (esim. http://), jotta varmistettaisiin linkkien oikeanlainen konfiguraatio internetsivujen lataamista varten.

9.3 Puhelinnumerot

Puhelinnumeroiden kirjoittamisesta on annettu ohjeita kansainvälisen televiestintäliiton laatimissa eri standardeissa (etenkin suosituksissa ITU-T E.122, E.123 ja E.126).

Käytännössä näihin ohjeisiin liittyy kuitenkin erinäisiä hankaluuksia varsinkin suositeltujen esitystapojen osalta. Yksinkertaisuuden vuoksi EU:n viranomaiset ovat sopineet yhtenäisestä esitystavasta kaikilla EU:n virallisilla kielillä seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Puhelinnumero kirjoitetaan kansainvälisessä muodossa.
- Ulkomaanliikenteen maanumeroa edeltää +-merkki (ilman välilyöntiä), joka ilmaisee, että on tarpeen käyttää ulkomaanpuhelutunnusta.
- Maanumeron perässä on välilyönti, jonka jälkeen mahdollinen maan sisäinen suuntanumero ja varsinainen puhelinnumero kirjoitetaan kokonaisuudessaan yhteen:

  +33 140633900

- Alanumero erotetaan muusta numerosta yhdysmerkillä. Alanumeron numerot kirjoitetaan yhteen:

  +32 222020-43657

Huom. Kansainvälistä numeroa on paikallispuheluja varten mukautettava kyseisen maan käytänteiden mukaisesti (esim. maan sisäisen suuntanumeron lisääminen kansainvälisen maanumeron ja varsinaisen puhelinnumeron väliin). Koska puhelinnumeroiden merkintätavoissa on erilaisia kansallisia käytänteitä, jotka muuttuvat jatkuvasti, Euroopan unionin toimielinten ja elinten asiakirjoissa puhelinnumerot esitetään aina kansainvälisessä muodossa.

Ryhmitellyt puhelinnumerot

Kun samassa yhteydessä luetellaan useita puhelinnumeroita, ne erotetaan vinoviivalla, jonka kummallakin puolella on välilyönti:

+33 140633900 / 140678900 / 140123456

Kun samassa yhteydessä luetellaan peräkkäisiä puhelinnumeroita lyhennetyssä muodossa, käytetään vinoviivaa ilman välilyöntejä. Yhdysmerkkiä käytetään erottamaan muuttuva osa numerosta samaan tapaan kuin alanumeroissa (ks. neljäs luetelmakohta yllä):

+33 1406339-00/01/02

Lyhenteet, ilmaisut ja merkit

Käytettävät lyhenteet ovat seuraavat:

- P. tai p. (lyhenteen perässä piste, ilman kaksoispistettä)
- F. tai f. (lyhenteen perässä piste, ilman kaksoispistettä)
- Teleksi tai teleksi (ilman kaksoispistettä)
- Matkap. tai matkap. (lyhenteen perässä piste, ilman kaksoispistettä).

Puhelinnumeron merkkinä voi olla kuvallinen symboli:

☎ +33 1406339-00/01/02

Huom. Matkapuhelinnumeron yhteydessä ei tule käyttää lyhennettä GSM, koska GSM on vain yksi mahdollisista matkapuhelinverkoista (esim. GPRS, UMTS jne.).

Europe Direct

Poikkeuksena on Europe Direct -palvelun puhelinnumero (yleensä julkaisun nimiösivun kääntöpuolella), joka esitetään edelleen muodossa:

00 800 6 7 8 9 10 11

9.4 Kirjallisuusviitteet ja viittaukset *Euroopan unionin viralliseen lehteen*

Kirjallisuusviitteet

Kirjallisuusviitteet kirjoitetaan yhtenevällä tavalla kaikissa kielitoisinnoissa.

Yksityiskohtaisemmista säännöistä ks. kohta 5.9.4.

Viittaukset Euroopan unionin viralliseen lehteen

Ks. kohta 3.1.

Kun on kyse muista Euroopan unionin tuomioistuimen teksteistä kuin niistä, jotka on julkaistu virallisessa lehdessä, käytetään myös seuraavia viittaustapoja:

EUVL L, 2023/2387
EUVL C, C/2023/90

Huom.	Viittauksissa ennen virallisen lehden säädöskohtaiseen julkaisumuotoon siirtymistä 1. lokakuuta 2023 käytetään myös seuraavia viittaustapoja:	
	—	31. joulukuuta 1967 asti:
		EYVL 1963, 190, s. 3077
	—	1. tammikuuta 1968–31. tammikuuta 2003:
		EYVL 2002, L 31, s. 1
	—	1. helmikuuta 2003–30. syyskuuta 2023:
		EUVL 2009, L 195, s. 1
		EUVL 2010, C 48, s. 14

9.5 Euroopan unionin hallintorakenne: viralliset nimet ja esittämisjärjestys

Euroopan unionin hallintorakenne koostuu toimielimistä ja elimistä, toimielinten välisistä yksiköistä, virastoista ja muista organisaatioista.

9.5.1 Toimielimet ja elimet

Toimielinten ja elinten nimet luetellaan **protokollajärjestyksessä**.

Seuraava luettelo sisältää viralliset nimitykset protokollajärjestyksessä 1. joulukuuta 2009 alkaen (Lissabonin sopimuksen voimaantulo). Luettelon jälkeisessä taulukossa esitetään myös eri yhteyksissä käytettävät nimet sekä lyhenteet ja toimipaikat.

Ks. myös Liite A9 – Toimielinten, elinten ja laitosten nimet: monikielinen luettelo.

a) Toimielimet

- Euroopan parlamentti
- Eurooppa-neuvosto
  - Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja

- Euroopan unionin neuvosto
- Euroopan komissio
- Euroopan unionin tuomioistuin
  - unionin tuomioistuin
  - unionin yleinen tuomioistuin

    Huom. Virkamiestuomioistuin (perustettu 2004) lopetti toimintansa 1. syyskuuta 2016 sen toimivallan siirryttyä unionin yleiselle tuomioistuimelle.

- Euroopan keskuspankki
- Euroopan tilintarkastustuomioistuin

Kolme neuvostoa, joita ei saa sekoittaa

Euroopan unionissa

Eurooppa-neuvosto

Valtion- ja hallitusten päämiesten (presidenttien tai pääministerien) sekä Euroopan komission puheenjohtajan kokoukset (periaatteessa neljä kertaa vuodessa). Näitä kokouksia sanotaan usein ”huippukokouksiksi”. Eurooppa-neuvosto vahvistaa unionin yleiset poliittiset suuntaviivat.

Euroopan unionin neuvosto

Euroopan unionin neuvostossa kokoontuvat säännöllisesti jäsenvaltioiden ministerit. Käsiteltävästä asiasta riippuu, mitkä ministerit osallistuvat kokoukseen. Neuvosto on unionin poliittisen päätöksenteon tärkein keskus, ja se antaa suurimman osan unionin lainsäädännöstä.

Euroopan unionin ulkopuolella

Euroopan neuvosto

Euroopan neuvosto on hallitustenvälinen organisaatio, eikä se ole Euroopan unionin toimielin.

b) Ulkosuhteista vastaava elin

- Euroopan ulkosuhdehallinto
  - unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja

c) Neuvoa-antavat elimet

- Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
- Euroopan alueiden komitea

d) Muut elimet

- Euroopan investointipankki
  - Euroopan investointirahasto
- Euroopan oikeusasiamies
- Euroopan tietosuojavaltuutettu
- Euroopan tietosuojaneuvosto
- Euroopan syyttäjänvirasto
- Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus

Toimielimet ja elimet – Eri yhteyksissä käytettävät nimet

Koko nimi	Lyhennetty nimi (1)	Lyhenne	Toimipaikka
Euroopan parlamentti	parlamentti	EP	Strasbourg (2)
Eurooppa-neuvosto	—	—	Bryssel
Euroopan unionin neuvosto	neuvosto *Huom.* Suurelle yleisölle tarkoitetuissa teksteissä: • ministerineuvosto (laajassa merkityksessä) tai • erityiskokoonpanot (esim. maatalousneuvosto).	—	Bryssel
Euroopan komissio	komissio	—	Bryssel (3)
Euroopan unionin tuomioistuin (*toimielin*)	unionin tuomioistuin	—	Luxemburg
• unionin tuomioistuin (*tuomioistuin*)	tuomioistuin	—	Luxemburg
• unionin yleinen tuomioistuin	—	—	Luxemburg
Euroopan keskuspankki	keskuspankki	EKP	Frankfurt am Main
Euroopan tilintarkastustuomioistuin (4) *Virallisessa lehdessä*: tilintarkastustuomioistuin	tilintarkastustuomioistuin, ei: ”tuomioistuin”	—	Luxemburg
Euroopan ulkosuhdehallinto	—	EUH	Bryssel
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea	komitea	ETSK (5)	Bryssel
Euroopan alueiden komitea (6) *Virallisessa lehdessä, L-sarjassa*: alueiden komitea	komitea	AK	Bryssel
Euroopan investointipankki	investointipankki	EIP	Luxemburg
Euroopan oikeusasiamies	oikeusasiamies	—	Strasbourg (7)
Euroopan tietosuojavaltuutettu	tietosuojavaltuutettu	—	Bryssel
Euroopan tietosuojaneuvosto	tietosuojaneuvosto	—	Bryssel
Euroopan syyttäjänvirasto	—	EPPO	Luxemburg
Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus	—	—	Bukarest

(1) Lyhennettyä nimeä saa käyttää vain tapauksissa, joissa ei ole mahdollisuutta sekoittaa keskenään eri elinten nimityksiä (erityisesti komiteat). Muutoin on käytettävä kokonaisia nimiä myös ensimmäisen käyttökerran jälkeen.
(2) Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourg. Istuntoja järjestetään myös Brysselissä. Pääsihteeristö sijaitsee Luxemburgissa.
(3) Komission kotipaikka on Bryssel, mutta sillä on yksiköitä Luxemburgissa.
(4) Euroopan tilintarkastustuomioistuin on yleisesti käytetty epävirallinen nimitys. Säädösteksteissä esiintyvä virallinen muoto on kuitenkin Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuin (30.11.2009 asti Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuin), vaikka tätä muotoa ei juuri koskaan tapaa teksteissä. Euroopan unionin virallisessa lehdessä käytetään yksinkertaista muotoa tilintarkastustuomioistuin.
(5) Lyhennettä Ecosoc ei käytetä; ei myöskään lyhyttä muotoa talous- ja sosiaalikomitea eikä lyhennettä TSK.
(6) ”Euroopan unionin alueiden komitea” on yleisesti käytetty nimi. Oikeudellisissa teksteissä ja virallisen lehden L-sarjassa käytetään nimeä ”alueiden komitea”. Käytössä olevaa lyhennettä ei pidä muuttaa (komitean pyyntö).
(7) Oikeusasiamiehen kotipaikka on sama kuin Euroopan parlamentin.

9.5.2 Toimielinten yhteiset toimistot

Toimielinten yhteiset toimistot ovat hallinnollisesti yhteydessä Euroopan komissioon (katso myös kohta 9.6).

Nimi	Lyhennetty nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös *(perustamissäädös)* (1)
Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (2) • Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (3)	henkilöstövalintatoimisto • henkilöstökoulutuskesk	EPSO (*) • EUSA (	Bryssel	EYVL L 197, 26.7.2002, s. 53 • EUVL L 37, 10.2.2005, s. 14
Euroopan unionin julkaisutoimisto (4)	julkaisutoimisto	OP (*)	Luxemburg	EUVL L 168, 30.6.2009, s. 41 *(EYVL 152, 13.7.1967, s. 18)*
unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu (5)	—	CERT-EU	Bryssel	EUVL L, 2023/2841, 18.12.2023

(*) Lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa.
(1) Perussäädös on periaatteessa perustamissäädös. Jos perustamissäädös on uudelleenlaadittu tai kodifioitu tai jos se on kumottu ja korvattu uudella säädöksellä, muuttavasta säädöksestä tulee uusi perussäädös (alkuperäinen perustamissäädös mainitaan tällöin suluissa).
(2) Tavallinen nimi.
(3) Hallinnollisesti yhteydessä Euroopan unionin henkilöstövalintatoimistoon.
(4) 30.6.2009 saakka: ”Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto”.
(5) Hallinnollisesti yhteydessä digitaalisten palvelujen pääosastoon.

9.5.3 Hajautetut laitokset (virastot)

Hajautetut laitokset (virastot) ovat erityisellä säädöksellä perustettuja laitoksia, joilla on erityinen tehtävä.

Laitokset luetellaan yleensä **julkaisukielen mukaisessa aakkosjärjestyksessä**.

Nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös ***(perustamissäädös)*** (1)	Muutokset (2)
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	Cedefop (*)	Thessaloniki	EUVL L 30, 31.1.2019, s. 90 *(EYVL L 39, 13.2.1975, s. 1)*	
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	ESMA	Pariisi	EYVL L 331, 15.12.2010, s. 84	
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	Eurofound (*)	Dublin	EUVL L 30, 31.1.2019, s. 74 *(EYVL L 139, 30.5.1975, s. 1)*	
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	EFSA (*)	Parma	EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1	
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	EMCDDA	Lissabon	EUVL L 376, 27.12.2006, s. 1 *(EYVL L 36, 12.2.1993, s. 1)*	Muutossäädös: EUVL L 166, 30.6.2023, s. 6 Voimaantulo: 1.7.2023 EMCDDA korvataan nimellä EUDA: 2.7.2024
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	EFCA	Vigo	EUVL L 128, 21.5.2005, s. 1	
Euroopan kemikaalivirasto	ECHA (*)	Helsinki	(EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1)	Oikaisu: EUVL L 136, 29.5.2007, s. 3
Euroopan koulutussäätiö	ETF (*)	Torino	EUVL L 354, 31.12.2008, s. 82 *(EYVL L 131, 23.5.1990, s. 1)*	
Euroopan lääkevirasto	EMA (*)	Amsterdam	EUVL L 136, 30.4.2004, s. 1	Muutossäädös (toimipaikka): EUVL L 291, 16.11.2018, s. 3
Euroopan meriturvallisuusvirasto	EMSA	Lissabon	EYVL L 208, 5.8.2002, s. 1	

(jatkoa)

Nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös *(perustamissäädös)* (1)	Muutokset (2)
Euroopan pankkiviranomainen	EPV	Pariisi	EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12	Muutossäädös (toimipaikka): EUVL L 291, 16.11.2018, s. 1
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	Frontex (*)	Varsova	EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1 *(EUVL L 349, 25.11.2004, s. 1)*	
BERECin tukivirasto (lyhennetty nimi: BEREC-virasto)	—	Riika	EUVL L 321, 17.12.2018, s. 1 *(EUVL L 337, 18.12.2009, s. 1)*	
Euroopan tasa-arvoinstituutti	EIGE (*)	Vilna	EUVL L 403, 31.12.2006, s. 9	
Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen	—	Bryssel	EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1	
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	ECDC (*)	Tukholma	EUVL L 142, 30.4.2004, s. 1	
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	EU-OSHA (*)	Bilbao	EUVL L 30, 31.1.2019, s. 58 *(EYVL L 216, 20.8.1994, s. 1)*	
Euroopan työviranomainen	ELA	Bratislava	EUVL L 186, 11.7.2019, s. 21	Perustaminen: 31.7.2019
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	EUSPA (*)	Praha	EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69	
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	CdT (*)	Luxemburg	EYVL L 314, 7.12.1994, s. 1	
Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	ACER (*)	Ljubljana	EUVL L 158, 14.6.2019, s. 22 *(EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1)*	
Euroopan unionin huumevirasto	EUDA (*)	Lissabon	EUVL L 166, 30.6.2023, s. 6	Voimaantulo: 1.7.2023 EMCDDA korvataan nimellä EUDA: 2.7.2024
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	ENISA (*)	Iraklion	EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15 *(EUVL L 77, 13.3.2004, s. 1)*	
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	CEPOL	Budapest	EUVL L 319, 4.12.2015, s. 1 *(EUVL L 256, 1.10.2005, s. 63)*	
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	Europol	Haag	EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53 *(EYVL C 316, 27.11.1995, s. 1)*	
Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto	EASA	Köln	EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1 *(EYVL L 240, 7.9.2002, s. 1)*	
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	FRA (*)	Wien	EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1	
Euroopan unionin rautatievirasto	ERA	Lille-Valenciennes	EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1 *(EUVL L 164, 30.4.2004, s. 1)*	
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	Eurojust	Haag	EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138 *(EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1)*	
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	EUIPO	Alicante	EUVL L 154, 16.6.2017, s. 1 *(EYVL L 11, 14.1.1994, s. 1)*	
Euroopan unionin turvapaikkavirasto	—	Malta	EUVL L 468, 30.12.2021, s. 1	
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	EIOPA	Frankfurt am Main	EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48	
Euroopan ympäristökeskus	EEA	Kööpenhamina	EUVL L 126, 21.5.2009, s. 13	

(jatkoa)

Nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös *(perustamissäädös)* (1)	Muutokset (2)
rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen	AMLA	Frankfurt am Main	EUVL L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj	
vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	eu-LISA (*)	Tallinna	EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99 *(EUVL L 286, 1.11.2011, s. 1)*	
yhteinen kriisinratkaisuneuvosto	SRB	Bryssel	EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1	Oikaisu: EUVL L 10, 18.4.2015, s. 62
yhteisön kasvilajikevirasto	CPVO	Angers	EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1	Kirjoitusasun muutos Valmisteilla oleva muutossäädös
Hyväksytyt muutokset				
—	—			—
Valmisteluvaiheessa Käynnissä tai suunnitteilla on menettelyjä, joiden tuloksena virastojen nimet saattavat muuttua.				
yhteisön kasvilajikevirasto *Ehdotus*: Euroopan kasvilajikevirasto	CPVO *Ehdotus*: (?)		*Menettely*: COM(2013) 262 – 2013/137 (COD) seurattava (EP pyysi komissiota peruuttamaan ehdotuksensa ja esittämään uuden)	
Allamainitut virastot ovat perustamisvaiheessa (uudet virastot)				
—	—		—	

(*) Lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa.

(1) Perussäädös on periaatteessa perustamissäädös. Jos perustamissäädös on uudelleenlaadittu tai kodifioitu tai jos se on kumottu ja korvattu uudella säädöksellä, muuttavasta säädöksestä tulee uusi perussäädös (alkuperäinen perustamissäädös mainitaan tällöin suluissa).

(2) Muutostyypit:

— ”oikaisu”, ”muutossäädös” (tai muu): perussäädöksen muutokset, jotka koskevat viraston nimeä, lyhennettä tai toimipaikkaa;

— ”kirjoitusasun muutos”: perussäädöksessä käytetyn nimen kirjoitusasu on muutettu toimielinten yhteisiä kirjoitussääntöjä vastaavaksi erityisesti pienten ja isojen kirjainten käytön osalta (neuvoston juristilingvistien suostumuksella; oikaisua ei tarvita).

Huom. Ks. myös päätös 2004/97/EY, Euratom, tehty 13 päivänä joulukuuta 2003, Euroopan unionin tiettyjen laitosten ja virastojen kotipaikan vahvistamisesta (EUVL L 29, 3.2.2004, s. 15).

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan virastot ja elimet

Nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös *(perustamissäädös)* (1)
Euroopan puolustusvirasto	—	Bryssel	EUVL L 266, 13.10.2015, s. 55 *(EUVL L 245, 17.7.2004, s. 17)*
Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia	ETPA	Bryssel	EUVL L, 2024/3116, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3116/oj *(EUVL L 194, 26.7.2005, s. 15)*
Euroopan unionin satelliittikeskus	EUSK	Torrejón de Ardoz	EUVL L 188, 27.6.2014, s. 73 *(EYVL L 200, 25.7.2001, s. 5)*
Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos	EUTT	Pariisi	EUVL L 41, 12.2.2014, s. 13 *(EYVL L 200, 25.7.2001, s. 1)*

(1) Perussäädös on periaatteessa perustamissäädös. Jos perustamissäädös on uudelleenlaadittu tai kodifioitu tai jos se on kumottu ja korvattu uudella säädöksellä, muuttavasta säädöksestä tulee uusi perussäädös (alkuperäinen perustamissäädös mainitaan tällöin suluissa).

9.5.4 Toimeenpanovirastot

Toimeenpanovirastot ovat komission neuvoston asetuksella (EY) N:o 58/2003 (EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1) perustamia oikeudellisia yksiköitä, joiden tehtävinä ovat tietyt unionin yhden tai useamman ohjelman toimeenpanoon liittyvät tehtävät. Nämä virastot on perustettu määräajaksi.

Nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös (+ oikaisu tai muutossäädös)
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	CINEA (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	Eismea (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	EACEA (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	HADEA (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	REA (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	ERCEA (*)	Bryssel	EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9

(*) Lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa.

9.5.5 Euratomin virastot ja elimet

Nämä virastot tai elimet on perustettu tukemaan Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perustamissopimuksen tavoitteita.

Nimi	Lyhennetty nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös
Euratomin hankintakeskus	—	—	Luxemburg	EUVL L 41, 15.2.2008, s. 15
eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten	Fusion for Energy (1)	F4E (*)	Barcelona	EUVL L 90, 30.3.2007, s. 58

(*) Lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa.
(1) Yleiskielinen nimi: ITER-yhteisyritys tai Fusion for Energy -yhteisyritys.

9.5.6 Muut laitokset

Muita tässä lueteltuja organisaatioita – yhteisyrityksiä ja muita kumppanuuksia – on perustettu EU:n tutkimus-, teknologian kehittämis- ja demonstrointiohjelmissa tehtävää yhteistyötä varten.

Yleisesti käytetty nimi	Lyhennetty nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös
Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	—	EIT (*)	Budapest	EUVL L 189, 28.5.2021, s. 61
Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (1)	CBE-yhteisyritys	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
Euroopan rautatiet -yhteisyritys (2)	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys	EuroHPC-yhteisyritys	—	Luxemburg	EUVL L 256, 19.7.2021, s. 3
globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (3)	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
puhtaan ilmailun yhteisyritys (4)	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
puhtaan vedyn yhteisyritys (5)	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
siruyhteisyritys (6)	—	—	Bryssel	EUVL L 229, 18.9.2023, s. 55

Yleisesti käytetty nimi	Lyhennetty nimi	Lyhenne	Toimipaikka	Perussäädös
yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (7)	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17
älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys	—	—	Bryssel	EUVL L 427, 30.11.2021, s. 17

(*) Lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa.
(1) Korvaa biopohjaisten teollisuudenalojen yhteisyrityksen.
(2) Korvaa Shift2Rail-yhteisyrityksen.
(3) Korvaa IMI 2 -yhteisyrityksen.
(4) Korvaa Clean Sky 2 -yhteisyrityksen.
(5) Korvaa toisen polttokenno- ja vety-yhteisyrityksen.
(6) Korvaa keskeiset digitaaliteknologiat -yhteisyritys.
(7) Korvaa SESAR-yhteisyrityksen.

9.6 Komission pääosastot ja muut osastot: viralliset nimet

Kirjainkoodit (vain sisäiseen käyttöön) ja numerokoodit (ainoastaan tietojenkäsittelykäyttöön).

Katso myös:
Linkki pääosastojen luetteloon
Linkki komissaarien luetteloon.

Täydellinen nimi ja esittämisjärjestys	Lyhennetty nimi	Yleisesti käytetty lyhenne	Kirjainkoodi (sisäiseen käyttöön) (1)	Näkymätön numero-koodi (2)	Toimiala(t)
pääsihteeristö			SG	31	pääsihteeristö
uudistus- ja investointityöryhmä		SG Reform	REFOR	28	uudistukset ja investoinnit
oikeudellinen yksikkö			SJ	32	oikeudellinen yksikkö
viestinnän pääosasto	viestinnän PO		COMM	61	viestintä
IDEA – Ideointi, debatti, edistäminen ja aktivointi			IDEA	46	ideointi, debatti, edistäminen ja aktivointi
budjettipääosasto	budjetti-PO		BUDG	19	budjetti
henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosasto	henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan PO		HR	09	henkilöstöhallinto ja turvallisuustoiminta
digitaalisten palvelujen pääosasto	digitaalisten palvelujen PO		DIGIT	50	digitaaliset palvelut
sisäisen tarkastuksen toimiala			IAS	25	sisäisen tarkastuksen toimiala
Euroopan petostentorjuntavirasto		OLAF	OLAF	57	Euroopan petostentorjuntavirasto
talouden ja rahoituksen pääosasto	talouden ja rahoituksen PO		ECFIN	02	talous ja rahoitus
sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto	sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan PO		GROW	62	sisämarkkinat, teollisuus, yrittäjyys ja pk-yritystoiminta
puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosasto	puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden PO		DEFIS	26	puolustusteollisuus ja avaruusasiat
kilpailun pääosasto	kilpailun PO		COMP	04	kilpailu

(jatkoa)

Täydellinen nimi ja esittämisjärjestys	Lyhennetty nimi	Yleisesti käytetty lyhenne	Kirjainkoodi (sisäiseen käyttöön) (1)	Näkymätön numero-koodi (2)	Toimiala(t)
työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto	työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden PO		EMPL	05	työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasiat
maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto	maatalouden ja maaseudun kehittämisen PO		AGRI	06	maatalouden ja maaseudun kehittäminen
liikenteen ja liikkumisen pääosasto	liikenteen ja liikkumisen PO		MOVE	07	liikenne ja liikkuminen
energian pääosasto	energian PO		ENER	27	energia
ympäristöasioiden pääosasto	ympäristöasioiden PO		ENV	11	ympäristöasiat
ilmastotoimien pääosasto	ilmastotoimien PO		CLIMA	87	ilmastotoimet
tutkimuksen ja innovoinnin pääosasto	tutkimuksen ja innovoinnin PO		RTD	12	tutkimus ja innovointi
viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto	viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian PO	Connect	CNECT	13	viestintäverkot, sisällöt ja teknologia
yhteinen tutkimuskeskus		JRC (3)	JRC	53	yhteinen tutkimuskeskus
meri- ja kalastusasioiden pääosasto	meri- ja kalastusasioiden PO		MARE	14	meri- ja kalastusasiat
rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto	rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin PO		FISMA	15	rahoitusvakaus, rahoituspalvelut ja pääomamarkkinaunioni
alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto	alue- ja kaupunkipolitiikan PO		REGIO	16	alue- ja kaupunkipolitiikka
verotuksen ja tulliliiton pääosasto	verotuksen ja tulliliiton PO		TAXUD	21	verotus ja tulliliitto
koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto	koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin PO		EAC	63	koulutus, nuorisoasiat, urheilu ja kulttuuri
terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto	terveyden ja elintarviketurvallisuuden PO		SANTE	64	terveys ja elintarviketurvallisuus
Terveyshätätilanteiden valmiusviranomainen		HERA	HERA	30	
muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto	muuttoliike- ja sisäasioiden PO		HOME	65	muuttoliike- ja sisäasiat
oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto	oikeus- ja kuluttaja-asioiden PO		JUST	76	oikeus- ja kuluttaja-asiat
kauppapolitiikan ja taloudellisen turvallisuuden pääosasto	kauppapolitiikan ja taloudellisen turvallisuuden PO		TRADE	67	kauppapolitiikka ja taloudellinen turvallisuus
laajentumisasioiden ja itäisten naapurialueiden pääosasto	laajentumisasioiden ja itäisten naapurialueiden PO		ENEST	69	laajentumisasiat ja itäiset naapurialueet
Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden asioiden pääosasto	Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden asioiden PO		MENA	29	Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden asiat
kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto	kansainvälisten kumppanuuksien PO		INTPA	55	kansainväliset kumppanuudet

(jatkoa)

Täydellinen nimi ja esittämisjärjestys	Lyhennetty nimi	Yleisesti käytetty lyhenne	Kirjainkoodi (sisäiseen käyttöön) (1)	Näkymätön numero-koodi (2)	Toimiala(t)
EU:n pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosasto (ECHO)	EU:n pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden PO (ECHO)	ECHO	ECHO	51	EU:n pelastuspalveluasiat ja humanitaarisen avun operaatiot (ECHO)
Eurostat		Eurostat	ESTAT	34	Eurostat
tulkkauksen pääosasto	tulkkauksen PO		SCIC	38	tulkkaus
käännöstoimen pääosasto	käännöstoimen PO		DGT	47	käännöstoimi
Euroopan unionin julkaisutoimisto	julkaisutoimisto	OP	OP	43	julkaisutoimisto
ulkopolitiikan välineiden hallinto			FPI	59 (4)	ulkopolitiikan välineiden hallinto
henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto	henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto		PMO	40	
infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto (Bryssel)	infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto (Bryssel)		OIB	39	
infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto (Luxemburg)	infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto (Luxemburg)		OIL	41	
Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimisto	Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (5)	EPSO	EPSO	42	
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto		Eismea	EISMEA	81	
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto		EACEA	EACEA	82	
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto		CINEA	CINEA	84	
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto		ERCEA	ERCEA	85	
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto		REA	REA	86	
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto		HADEA	HADEA	90	
				89 (6)	

(1) Koodi on varattu yksinomaan sisäiseen käyttöön. Kaikissa julkaistaviksi tarkoitetuissa asiakirjoissa (sekä painetuissa että sähköisissä) käytetään sovittuja lyhenteitä.
(2) Tietyissä tietojärjestelmissä käytetään kabineteista **koodia 60**.
(3) YTK-lyhennettä ei käytetä enää (JRC = lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa).
(4) Tietyissä tietojärjestelmissä käytetään FPI:stä **koodia 66**.
(5) Tavallinen nimi. Täydellistä nimeä käytetään ainoastaan oikeudellisissa teksteissä, jotka koskevat EPSO:n perussääntöä.
(6) **Koodia 89** käytetään kriisinratkaisuneuvostosta (ks. kohta 9.5.3, hajautetut laitokset (virastot)).

Ks. Komission pääosastot ja muut osastot: muutokset.

Neljäs osa

Ohjeita suomenkielisiin julkaisuihin

Kaikille kielille yhteisiä käytänteitä täydentävät erityisesti suomen kieltä koskevat erityissäännöt ja -käytänteet sekä luettelo lähdeteoksista.

10 Kielioppiseikkoja

Kielioppiseikkoja

10.1 Iso ja pieni alkukirjain

1) Virke aloitetaan isolla kirjaimella.

2) Kaksoispisteen jälkeen käytetään pientä alkukirjainta, jos sitä seuraa vain yksi virke.

Komitea vaati uudelleen: hiilidioksidipäästöjä on rajoitettava.

Kaksoispisteen jälkeen käytetään isoa alkukirjainta seuraavissa tapauksissa:

a) Kaksoispistettä seuraa kaksi tai useampia virkkeitä.

Komitea vaati uudelleen: Hiilidioksidipäästöjä on rajoitettava. Vahvistetut aikataulut on sisällytettävä pöytäkirjaan.

Tällaisia kaksoispisteeseen viittaavia monivirkkeisiä jaksoja on kuitenkin käytettävä varoen, sillä usein on hankalaa tietää, mitkä kaikki virkkeet jaksoon on tarkoitettu kuulumaan.

b) Kaksoispistettä seuraa lainaus.

Descartes totesi viisaasti: ”Cogito, ergo sum.”

Jos lainaus alkaa keskeltä lausetta, käytetään tietenkin pientä alkukirjainta. Lisää lainausten kirjoittamisesta kohdassa 5.10.

3) Erisnimissä on aina iso alkukirjain:

Suomi, Alicante, Helvi Hämäläinen

Erisnimen ja yleisnimen raja ei aina ole selvä:

Lähi-itä, Kaukoitä,

mutta:

itämaat, länsivallat

4) Kaksi- tai useampiosaisen paikannimen jälkiosat kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, jos ne itse ovat erisnimiä, muuten käytetään pientä kirjainta:

Latinalainen Amerikka, Komorien islamilainen liittotasavalta, Pohjoinen jäämeri, Atlantin valtameri, Amerikan yhdysvallat, (mutta: Yhdysvallat)

Yhdysmerkin sisältävien paikannimien, jotka tarkoittavat osaa nimen jälkiosan tarkoittamasta alueesta, molemmat osat kirjoitetaan isolla:

Keski-Eurooppa, Varsinais-Suomi, Etelä-Italia, Manner-Eurooppa

Jos sen sijaan yhdysnimi tarkoittaa jotain muuta alueellista ominaisuutta kuin maantieteellistä sijaintia, kirjoitetaan alkuosa pienellä:

nyky-Suomi, teollisuus-Suomi, ruuhka-Suomi

5) Laitosten, toimielinten, instituutioiden, kansainvälisten järjestöjen tms. nimien kirjoittamisessa noudatetaan ensisijaisesti sitä kirjoitusasua, jota asianomainen laitos tai elin itse käyttää, jolla se on rekisteröity tai ilmoitettu perustamisasiakirjassa tai muussa vastaavassa säädöksessä:

Sibelius-Akatemia, Suomen Pankki, Helsingin Sanomat

Jos nimeen sisältyy kaksi tai useampia osia, yleiskielen ohjeen mukaan aloitetaan vain ensimmäinen osa isolla alkukirjaimella:

Euroopan unioni, Euroopan rahapoliittinen instituutti, Pohjoismaiden neuvosto, Euroopan investointipankki

On huomattava, että jälkiosa kirjoitetaan pienellä myös silloin, kun se esiintyy yksin.

Euroopan unionin tiedote – tiedote

Euroopan unionin neuvosto – neuvosto

Euroopan unionin tuomioistuin – tuomioistuin

Euroopan unionin virallinen lehti – virallinen lehti

6) Hallintoelinten, viranomaisten, komiteoiden yms. nimet kirjoitetaan pienellä.

eduskunta

komissio

oikeusasiamies

pääosasto

tilintarkastustuomioistuin

unioni

valtioneuvosto

valtiovarainministeriö

vetoomusvaliokunta

yhteinen kriisinratkaisuneuvosto

Pienellä kirjoitetaan komiteoiden, sopimusten, asiakirjojen, julkilausumien tms. nimet.

humalan hallintokomitea, sopimus Euroopan unionista

Komission julkaisemien valkoisten ja vihreiden kirjojen nimet kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, jos kyseessä on tietty julkaisu, esimerkiksi *Valkoinen kirja sosiaalipolitiikasta* (tällöin nimi esiintyy samassa kirjoitusasussa kuin kirjan kannessa).

Muulloin valkoinen ja vihreä kirja kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, esimerkiksi *kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä käsittelevä valkoinen kirja*.

7) Isoa kirjainta voidaan käyttää kohteliaisuusmuotona kirjeissä.

Herra Tasavallan Presidentti, Hänen Kuninkaallinen Korkeutensa

10.2 Numerot

Tavallisessa tekstissä kirjoitetaan lyhyet lukusanat yleensä kirjaimin ja suuret luvut merkitään tavallisesti numeroin.

10.2.1 Yleistä

Tavallisessa tekstissä (toisin kuin matemaattisessa tai tilastollisessa) kirjoitetaan lyhyet (kymmentä pienemmät) lukusanat yleensä kirjaimin. Jos kuitenkin tekstissä on paljon lukuja, on havainnollisuuden vuoksi parempi käyttää numeroita.

Numeroilmauksia ei pitäisi kirjoittaa peräkkäin.

Liitteessä 1 oleva 2 kohta (ei: liitteen 1 2 kohta)
Vuoden 1994 kokonaisliikevaihto oli 5,6 miljardia markkaa. *(Ei:* Kokonaisliikevaihto oli vuonna 1994 5,6 miljardia markkaa.*)*

Suuret luvut merkitään tavallisesti numeroin. Ne jaetaan lopusta lukien kolmen numeron ryhmiin, jotka erotetaan ohukkeella.

1 250 350

Suuret luvut erotetaan kolmen numeron ryhmiin myös kirjaimin kirjoitettaessa.

miljoona kaksisataaviisikymmentätuhatta kolmesataaviisikymmentä

Kolmen numeron ryhmiin kirjoittamisen sääntö ei koske esimerkiksi vuosilukuja eikä asetusten tms. numeroita.

vuonna 1993 (vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkolme)
neuvoston asetus (ETY) N:o 2137/85
neuvoston direktiivi 78/660/ETY

Numeroiden kirjoittamisesta lisää kohdissa 4.2.3 (Tekstinkirjoitusohjeita) ja 6.5. Välilyönneistä numeroiden, välimerkkien ja erikoismerkkien yhteydessä ks. kohta 6.4.

10.2.2 Päätteiden liittäminen numeroihin

Numeroin merkityn luvun sijapääte saadaan luvun viimeisestä taipuvasta osasta. Luvuissa 11–19 loppuosa *-toista* on taipumaton, joten taivutusmuoto osoitetaan edellisen osan päätteellä. Pitkä vokaali merkitään aina kokonaan.

2:n	5:n	300:n	20:n	14:n	(=nelj/n/toista)
2:ta	5:tä	300:aa	20:tä	14:ää	(=nelj/ää/toista)
2:ssa	5:ssä	300:ssa	20:ssä	14:ssä	(=nelj/ssä/toista)
2:een	5:een	300:aan	20:een	14:ään	(=nelj/ään/toista)

Kun sijapääte merkitään järjestyslukuun, kaksoispisteen jälkeen tulee ensin järjestysluvun tunnus ja sitten sijapääte.

5:s (=viide/s)	11:s (=yhde/s/toista)
5:ttä (=viide/t+tä)	11:ttä (=yhde/t+tä/toista)
5:nnessä (=viide/nne+ssä)	11:nnessä (=yhde/nne+ssä/toista)
5:nteen (=viide/nte+en)	11:nteen (=yhde/nte+en/toista)
5:nsiin (=viide/nsi+in)	11:nsiin (=yhde/nsi+in/toista)

10.2.3 Numeroiden taivuttaminen

Numeroilmaus on tavallisesti sanaliitto, jolloin sija ilmenee pääsanasta.

100 mk:lla

Jos lukusanan sijamuoto ei ilmene viereisestä sanasta, se on merkittävä näkyviin päätteen avulla.

Työttömien määrässä saavutettiin 500 000:n raja.

Pääte merkitään lukusanaan myös silloin, jos luku ja siihen liittyvä sana eivät esiinny peräkkäin,

5:llä tämän ryhmän opiskelijalla

samoin jos sekä luku että sen pääsana ovat partitiivissa.

Pankki myi 60:tä huoneistoa (vrt. pankki myi 60 huoneistoa).
On kiellettyä käyttää ajosiimakalastuksessa yli 2 000:ta koukkua samanaikaisesti alusta kohti.
Päiväraha ei saa ylittää 90:tä prosenttia päiväpalkasta.

Jos näissä tapauksissa mittayksiköstä käytetään lyhennettä, partitiivin pääte merkitään lyhenteen eikä lukusanan perään kuten muulloinkin lyhennettä tai tunnusta käytettäessä.

10 %:a pienempi (mutta: 10:tä prosenttia pienempi)

Seuraavanlaiset ilmaukset aiheuttavat usein hankaluuksia.

100 m:n juoksu	*ei:* 100 m juoksu
48 km:n etäisyydellä	*ei:* 48 km etäisyydellä
15 %:n mukaan	*ei:* 15 % mukaan
ennen v:ta 1966	*ei:* ennen v. 1966

10.3 Päiväys

Yleiskielisissä julkaisuissa päiväys merkitään oikeinkirjoitussääntöjen mukaisesti.

15. syyskuuta 1995
15.9.1995

Virkkeen alussa päiväys aloitetaan kuukauden nimellä, ei numerolla.

Joulukuun 12. päivänä
Tammikuun 27 päivänä 1996 tehty päätös – –

Numeroita käytettäessä päivämäärä merkitään normaalisti järjestyksessä päivä, kuukausi, vuosi. Nollaa ei suomen kielessä tarvitse merkitä, ellei se ole jonkin erityisen syyn vuoksi välttämätöntä (kuten taulukoissa tai lomakkeissa).

15.9.1995 (ei siis yleensä: 15.09.1995)

Kansainvälisen standardointijärjestön suosittelemaa ns. alenevaa merkintätapaa (*1995-09-15*) ei ole tarpeen käyttää tavallisessa tekstissä, vaikka se saattaa esiintyä esimerkiksi lomakkeissa.

Direktiiveissä, asetuksissa ym. unionin säädöksissä käytetään päiväyksissä säädöskielen mukaista merkitsemistapaa: päivää ilmaisevan lukusanan perässä ei käytetä pistettä.

Neuvoston asetus, annettu 15 päivänä syyskuuta 1995

Tällöin sana *päivänä* on kirjoitettava.

Euroopan unionin tuomioistuimen teksteissä käytetään päiväyksen pitkää muotoa vain silloin, kun viitataan EU:n säädösten nimiin, jotka on kirjoitettu täydellisinä. Muulloin käytetään lyhyttä muotoa.

Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä toukokuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/337/ETY – –
Luvasta, joka on annettu 31.8.1989, käy ilmi, että – –

10.4 Välimerkit

Välimerkit auttavat erottamaan tekstin osat toisistaan ja ymmärtämään tekstin merkitystä.

10.4.1 Piste

Irrallisten, omalla rivillään olevien ilmausten, kuten otsikon ja allekirjoituksen sekä osoitteen eri rivien, jäljessä ei käytetä pistettä.

Lyhenteissä käytetään pistettä osoittamassa sanan lopun puuttumista.

esim.
milj.
mrd.
pj.
os. (osoite; osasto)
o.s. (omaa sukua)

Mitta- ja rahayksiköiden lyhenteet ja isokirjainlyhenteet ovat kuitenkin pisteettömiä.

EY = Euroopan yhteisö(t)
kk = kuukausi, kuukautta
mm = millimetri(ä)

Seuraavanlaisten pisteeseen päättyvien lyhenteiden perään ei ole tarpeen lisätä kaksoispistettä.

huom. *(ei* siis: huom.:)
p. *(ei:* p.:*)*

Jos pisteellinen lyhenne tai päivämäärä päättää virkkeen, ei toista pistettä kirjoiteta.

Direktiivien, asetusten, päätösten jne. artiklojen numerot merkitään ilman pistettä.

20 artikla
54 artiklan 3 kohdan g alakohta

Alaviite katsotaan itsenäiseksi, kokonaiseksi virkkeeksi, ja sen jälkeen tulee piste.

(*) 1 euro = noin 5,95 FIM.

Euroopan unionin virallisen lehden alaviitekäytännöstä ks. kohta 3.1 ja alaviitteistä tarkemmin ks. luku 8.

10.4.2 Kaksoispiste

Kaksoispistettä voidaan käyttää muun muassa seuraavissa tapauksissa:

1) Luetelman edellä, jos johdantolauseessa on jokin sana (esim. *seuraava*), joka viittaa jäljempänä tulevaan tekstiin.

> **Työryhmän tehtävät ovat seuraavat:**
>
> **– analysoida tuen vaikutukset**
>
> **– selvittää tuen tarvitsijoiden määrä**
>
> **– suunnitella tukijärjestelmä.**

Kaksoispistettä käytetään luettelon edellä myös silloin, kun luettelolla ei ole johdantolausetta vaan otsikko, johon ei sisälly predikaattia.

2) Viittaamassa seuraavaan lauseeseen, joka sisältää perustelun, päätelmän, seurauksen tai selityksen.

> **Olen omistanut vain yhden auton: Saabin.**

3) Ilmaisemassa suhdetta.

> **1:10 000**

10.4.3 Puolipiste

Puolipistettä käytetään virkkeen osien välissä, esimerkiksi luetteloissa tietojen ryhmittelemiseen, kuten seuraavassa:

> **Jääkaapit, pakastimet ja muut jäähdytys- tai jäädytyslaitteet ja -laitteistot, sähköllä toimivat ja muut; lämpöpumput, muut kuin nimikkeen 8415 ilmastointilaitteet**

Puolipistettä voidaan käyttää myös erottamassa luettelon osia toisistaan.

> **Alkuperätuotteille myönnetään määräysten mukaiset etuudet, jos tulliviranomaisia tyydyttävällä tavalla osoitetaan, että**
>
> **a) viejä on lähettänyt nämä tuotteet yhteisöstä tai Unkarista maahan, jossa näyttely pidetään, ja pitänyt niitä siellä näytteillä;**
>
> **b) kyseinen viejä on myynyt tai muuten luovuttanut tuotteet yhteisössä tai Unkarissa olevalle vastaanottajalle;**
>
> **c) tuotteet on lähetetty näyttelyn aikana tai välittömästi sen jälkeen siinä tilassa, jossa ne lähetettiin näyttelyä varten; ja**
>
> **d) sen jälkeen kun tuotteet on lähetetty näyttelyyn, niitä ei ole käytetty muihin tarkoituksiin kuin tässä näyttelyssä esittelyyn.**

Lisää säädöksiin sisältyvien luettelojen kirjoittamisesta ks. kohta 3.5.1; muiden tekstien osalta ks. kohta 5.7 ja liite C.

10.4.4 Pilkku

Pääsääntö:

Virkkeen eri lauseet erotetaan toisistaan pilkulla. Pilkku tarvitaan myös relatiivilauseen jälkeen, jos päälause jatkuu.

> **Jos tonnikala-alus, jolla on seychelliläinen tarkkailija, poistuu Seychellien vesiltä, on kaikin keinoin varmistettava tarkkailijan paluu Seychelleille.**

Poikkeukset:

Rinnasteisia sivulauseita ei eroteta toisistaan pilkulla (sivulause alkaa alistuskonjunktiolla tai relatiivipronominilla tai lauseet ovat alisteisia kysymyslauseita). On muistettava, että jälkimmäisen sivulauseen rinnastuskonjunktiota ei aina kirjoiteta näkyviin.

Rikkaiden ja köyhien välinen kuilu vain kasvaa, vaikka ongelma on jo tiedostettu ja (vaikka) sen poistamiseen on uhrattu varoja ja voimia jo vuosikymmeniä.

Mutta- ja *vaan*-sanojen edellä sekä hyvin lyhyissä lauseissa pilkun käyttö on mahdollista, mutta ei välttämätöntä.

Asia on tärkeä(,) mutta sitä ei käsitellä tässä kokouksessa.

Luulisi(,) että kyseessä on tietoinen sumutus.

Konjunktion *kuin* edelle ei tule pilkkua, jos se ei aloita täydellistä sivulausetta. Täydellisenkin *kuin*-lauseen edeltä pilkku jää tavallisesti pois, jos edellä on sana, johon *kuin* viittaa.

Saavutus oli parempi kuin viime vuonna.

Sain paremman palkan(,) kuin olin odottanutkaan.

Kahden peräkkäisen konjunktion väliin ei tule pilkkua.

Voidaan ajatella, että jos näin ei tehdä, hanke kariutuu.

Kun on kyse kaksi- tai kolmisanaisista alistuskonjunktioista *(niin että, sitten kun, samalla kun, ikään kuin, niin pian kuin, siltä osin kuin, siinä määrin kuin),* pilkun paikka voi vaihdella:

1) Pilkku voi jäädä kokonaan pois.

Julkaisua ruvettiin valmistelemaan samalla kun muu toiminta jatkui tavanomaisena.

2) Pilkku voi olla liittokonjunktion edessä.

Paino palautti vedokset ajoissa, niin että ne ehdittiin lukea ennen kesälomia.

3) Pilkku voi olla konjunktioiden välissä.

Teksti on laadittava niin, että se on mahdollisimman helppolukuinen.

Sekä – – että -rakenteessa ei ole pilkkua, mutta *mitä – – sitä*-, *milloin – – milloin*-, *toisaalta – – toisaalta* rakenteisiin tulee pilkku.

Täydennyksiä:

Peräkkäiset adjektiiviattribuutit:

***kirjan toinen, uusittu painos*= toinen ja uusittu**

***kirjan toinen uusittu painos*= toinen sellainen painos, joka on uusittu**

Jos nimiluettelossa esitetään ensin sukunimi, sen ja etunimen väliin tulee pilkku.

Liikanen, Erkki, komission jäsen, Bryssel

Ei pilkkua seuraavissa tapauksissa:

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä joulukuuta 1995

viisi kuusi kappaletta

Myöskään lauseenvastikkeita ei eroteta muusta lauseyhteydestä pilkulla. Poikkeuksena ovat ainoastaan hyvin selvästi muusta lauseesta erottuvat lisäykset.

Asia on, tehdyt lisäykset huomioon ottaen, loppuun käsitelty.

Desimaaliluvuissa käytetään suomen kielessä desimaalipilkkua.

20,50.

Desimaaliluvuista ks. myös kohta 6.5.

10.4.5 Lainausmerkit

Suomessa lainausmerkkeinä käytetään ns. kokolainausmerkkejä (” ”).

Säädöstekstissä on käytettävä puolilainausmerkkejä ainoastaan seuraavanlaisissa tapauksissa (ks. kohta 3.6):

Euroopan unionin jäsenvaltiot, jäljempänä ’jäsenvaltiot’, perustavat tällä yleissopimuksella Euroopan poliisiviraston, jäljempänä ’Europol’.

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan ’yleissopimuksella’ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehtyä yleissopimusta tietotekniikan käytöstä tullialalla.

Lainausmerkeistä ks. myös kohta 4.2.3, Tekstinkäsittelyohjeita; lainausten kirjoittamisesta kohta 5.10.

10.4.6 Kaari- ja hakasulkeet

Kun tekstissä on kahdet sisäkkäiset sulkeet, voidaan käyttää joko kaksia kaarisulkeita tai hakasulkeita kaarisulkeiden sisällä.

Kokouksessa oli läsnä joitakin työmarkkinaosapuolten edustajia (Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestö [UNICE], Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö [EAY] ja julkisten yritysten Euroopan keskus [ECPE]) sekä teollisuuden edustajia.

Asetusten nimissä käytetään aina kaarisulkeita.

Tukipalkkiot (asetuksen (EY) N:o 1502/95 4 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta)

10.4.7 Yhdysmerkki

1) Yhdysmerkkiä käytetään yhdyssanan osien välissä:

a) Kun osien välissä on sama vokaali.

johdanto-osa, Lähi-itä, naudanliha-ala

b) Kun yhdysosat ovat rinnasteiset.

tieteellis-tekninen yhteistyö, kustannus-hyötyanalyysi

c) Kun yhdyssanan toisena osana on erisnimi.

Eurooppa-sopimus, Tukholman-suurlähettiläämme

d) Kun alkuosana on lyhenne, kirjain, numero tai muu merkki tai kielenaines.

Taric-lisäkoodi, TLC-laite, CN-koodi, 50-prosenttinen

e) Kun yhdyssanan toisena osana on kieleen vakiintumaton vierassana tai sana *ei*.

sioux-intiaani, ei-alkuperäaines

Kieleen jo mukautuneita lainasanoja yhdistettäessä ei yhdysmerkkiä tarvita.

debentuurilaina, moselviini

f) Kun alkuosana on kaksi- tai useampiosainen sanaliitto.

vapaasti tehtaalla -hinta (huom. sanaväli)

vapaasti tehtaalla- tai vapaasti satamassa -hinta

Jos useampiosaisen yhdyssanan määriteosakin on yhdyssana, ei sanaväliä tule.

Pohjois-Karjala-projekti (ei: Pohjois-Karjala -projekti)

g) Rinnasteisissa yhdyssanoissa tai yhdyssanojen ja sanaliittojen yhdistelmissä pois jätetyn merkkinä.

meri- tai sisävesiliikenne

rahoitus- ja tekninen yhteistyö

tekninen ja rahoitusyhteistyö *(ei:* tekninen- ja rahoitusyhteistyö*)*

yleiset suhteellisuus- ja syrjintäkiellon periaatteet

2) Yhdysmerkkiä käytetään tavuviivana rivin lopussa. Tavutussäännöistä ks. tarkemmin kohta 10.5.

3) Yhdysmerkkiä käytetään eräissä yhdysnimissä:

Isossa-Britanniassa, Papua-Uuteen-Guineaan

10.4.8 Ajatusviiva

Lyhyttä ajatusviivaa (*Alt 0150*) käytetään rajakohtien, ääriarvojen ja osapuolien välillä.

2–4 metrin pituinen, 1990–1995, 1.4.–30.4., 3–6-vuotiaat, 1096 90 10–1099 10 10, Suomi–Sveitsi-sekakomitea, Euro–Välimeri-kumppanuus, Helsingin–Turun rata *(Vertaa kuitenkin:* Helsinki-Vantaan lentoasema*)*

Säädösteksteissä artikloihin viitattaessa rajakohta ilmaistaan seuraavasti:

2, 3 ja 4 artiklassa

2–5 artiklassa

2, 2 a, 2 b, 3 ja 4 artiklassa

Huomaa: teoksen tms. tekijöiden nimet erotetaan toisistaan ajatusviivalla.

Uusi-Mattila–Nieminen: Opaskirja

Yleiskielestä pitkää ajatusviivaa (*Alt 0151*) käytetään EU:n teksteissä luetelmaviivana (ns. ranskalainen viiva). Luetteloiden kirjoittamisesta ks. kohta 5.7 ja liite C.

10.4.9 Vinoviiva

Vinoviivaa käytetään

1) osoittamassa suhdetta

m/s (metriä sekunnissa)

2) lomakkeissa tms. osoittamassa vaihtoehtoa

naimisissa/naimaton/leski/eronnut

Huom. tavallisessa tekstissä vinoviiva tulee korvata sanalla *tai*.

3) asetusten ym. nimissä.

(ETY) N:o 3554/90.

Jos vinoviivan kummallakin puolella on vain yksi sana, välilyöntejä ei tule, mutta jos vinoviiva erottaa sanajaksoja, molemmin puolin tulee välilyönti.

sakko/muistutus

Irish pound / Punt

Belgische frank / franc belge

10.5 Tavutus

Tavutukseen liittyy joukko ohjeita, joita olisi hyvä noudattaa mahdollisuuksien mukaan.

1) Yhtä vokaalia ei eroteta rivin alkuun tai loppuun, vaikka kyseessä olisi tavu (sama pätee yhdyssanan osiin).

Ei: aino-a, lumena-jo

2) Yhdistämättömiä sanoja ei jaeta vokaalien välistä.

Ei: hake-akseen, tuomi-oita, vaan hakeak-seen, tuo-mioi-ta

3) Yhdyssanat jaetaan osiensa rajalta.

Ei: varapää-sihteeri vaan vara-pääsihteeri

4) Sanaa ei pitäisi jakaa eri sivuille.

5) Heittomerkki jää pois riviltä toiselle jaettaessa.

Esim. rei-itys

6) Jos yhdysmerkin jommallakummalla puolella on väli, merkki seuraa sitä sanaa, johon se liittyy ilman väliä. Jos välejä ei ole, merkki jää rivin loppuun.

AKT–EY-
ministerineuvosto

Pohjois-Korean- suurlähettiläs
Suur- New York
Vapaasti rajalla -hinta

7) Numeroilmausten, esimerkiksi asetusten nimiin sisältyvien numerosarjojen, jakamista eri riveille tulisi välttää.

Ei siis	*eikä*
(ETY) N:o 2868/ 88	2 kohdan

8) Numeron ja päätteen rajalta ei jaeta.

Ei siis	*eikä*
22:- ta	22- :ta

Jos on välttämätöntä, hyvin pitkät luvut voi jakaa tuhansien ja miljoonien rajalta ja pääteainekset tavurajalta.

3 567- 890:een
20:n- nessä
20:nnes- sä
104:n- teen

9) Lyhenteistä, pääteaineksesta ja numeroyhdistelmistä ei mielellään jaeta muita kuin kaksi- tai useampiosaisia, jotka jaetaan osien väliltä.

apul.- prof.	sair.- vak.tsto

Päätteen jakamista pitäisi välttää. Pakottavissa tapauksissa pääteaines voidaan jakaa tavurajalta. Tavuviivaa ei koskaan merkitä kaksoispisteen jälkeen.

kg:is- sa	cm:ä- kään

Numeron jälkeistä lyhennettä tai tunnusta (merkkiä) ei pitäisi kirjoittaa rivin alkuun. Lyhentämättömänä sanan voi kirjoittaa.

Ei siis	*vaan*
1 500 mk	1 500 markkaa

10) Erikoislainasanoista selvät yhdyssanat jaetaan osiensa välistä.

serbo/kroaatti, sub/trooppinen

Muissa tapauksissa on kaksi mahdollista tavutustapaa:

pro/g/ressiivinen, sub/s/tanssi

11) Vieraat erisnimet jaetaan osiensa rajoilta.

Söder-ström, Bel-grad

Kirjainryhmää, joka tarkoittaa yhtä äännettä, ei pidä hajottaa.

Eschen-burg, Näs-sjö, Mi-chel

10.6 Yksikkö vai monikko

Yksikön ja monikon vaihtoehtoisessa käytössä on monenlaisia pulmia. Seuraavassa käsitellään niistä usein esiintyviä.

10.6.1 Nominit

Yksikkö on suositeltavin seuraavankaltaisissa ilmauksissa:

suomen ja ruotsin kielellä

ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa

tämän direktiivin 3, 4 ja 5 artiklassa

8 artiklan 1 ja 2 kohdassa

se, mitä I, II ja III luvussa säädetään

Lukusanan edellä oleva adjektiiviattribuutti on yleensä monikossa.

viimeiset kymmenen vuotta

Puhujan esittämistä kolmesta huomautuksesta vain yksi oli aiheellinen.

Pronominit noudattavat normaalisti pääsanansa lukua, mutta poikkeuksia ovat sanat, joiden korrelaatti tarkoittaa elollisten olentojen kollektiivia. Tällöin puhutaan ryhmän yksittäisistä jäsenistä, ei ryhmästä kokonaisuutena.

Presidenttipari saapui Brysselin lentokentälle. Sieltä he lähtivät junalla kohti Luxemburgia.

10.6.2 Verbit

Lukusanojen yhteydessä käytetään yksikköä.

Neljä jäsenvaltiota vastusti ehdotusta.

Monikkoa käytetään seuraavankaltaisessa tapauksessa:

Kaksi supervaltaa eivät ole päässeet yksimielisyyteen liennytyksen keinoista.

Tällöin kirjoittaja olettaa, että supervaltoja on vain kaksi. Jos verbi olisi yksikössä, väitettäisiin, että supervaltoja on enemmän kuin nuo kaksi.

Kaksi supervaltaa ei ole päässyt yksimielisyyteen liennytyksen keinoista.

Monikollisen subjektin kanssa predikaatti on monikossa. Laitosten ym. nimien yhteydessä predikaatti voi kuitenkin olla myös yksikössä.

Valtiopäivät ovat hyväksyneet lain. / Valtiopäivät on hyväksynyt lain.

Puolustusvoimat suorittavat/suorittaa kovapanosammuntoja Perämerellä.

Kuitenkin monikkomuotoisen erisnimen yhteydessä käytetään yksikköä.

Yhdysvallat ei ole ratifioinut Rion ympäristösopimusta.

Viimeiset kiusaukset kertoo Paavo Ruotsalaisen elämästä.

10.7 Lyhenteet

Pääperiaate on, että lyhenteitä käytetään juoksevassa tekstissä mahdollisimman vähän.

10.7.1 Yleistä

Pääperiaate on, että lyhenteitä käytetään juoksevassa tekstissä mahdollisimman vähän. Aina kun lyhennettä käytetään, on huolehdittava siitä, että lukijalle käy selväksi, mitä lyhenne tarkoittaa. Yleisimmistä lyhenteistä ks. liite A4.

Lyhenteitä muodostetaan suomen kielessä neljällä tavalla:

1) Loppulyhenteet, joissa sana on katkaistu lopusta.

p. = puhelin

s. = sivu

s = sekuntia

v. = vuonna

v = vuotta

2) Sisälyhenteet, joissa lyhenteessä ovat mukana sanan alku- ja loppukirjaimet, mutta ei sen sisäosa.

hra = herra

klo = kello

nro = numero

rva = rouva

tsto = toimisto

Sanan *numero* lyhenteestä huomattakoon, että säädöskielessä se kirjoitetaan muodossa *N:o* silloin, kun se esiintyy EU:n säädösten nimissä.

3) Koostelyhenteet, joissa lyhenteessä on mukana sanan ensimmäinen kirjain sekä kirjain tai pari sanan sisäosista. Jos koostelyhenne on lyhennetty usean sanan ilmauksesta, lyhenteessä ovat yleensä mukana sanojen ensimmäiset kirjaimet.

AKT-valtiot = Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot

BKTL = bruttokansantulo

CD-ROM (*tai* cd-rom)

mrd. = miljardia

PO = pääosasto

4) Lyhennesanat eli lyhenteet, jotka voidaan lukea normaalin suomen kielen sanan lailla.

aids

Coreper

EFTA/Efta

EMU/Emu
Euratom
euro
Gatt/GATT
Nato/NATO
Opec/OPEC
Unicef

Lyhennesanan alkukirjain on iso, jos kyseessä on erisnimen lyhenne. Koko lyhennesanan kirjoittaminen isoin kirjaimin ei ole suositettavaa – riittää, kun ensimmäinen kirjain on iso. On kuitenkin syytä muistaa, että jos laitokset, toimielimet, instituutiot, kansainväliset järjestöt tms. käyttävät nimestään tiettyä lyhennettä, sen kirjoitusasua on noudatettava.

On muistettava, että valuuttayksiköt *ecu* ja *euro* eivät ole erisnimen lyhenteitä. Ne siis kirjoitetaan pienillä kirjaimilla. (Euro)sentin merkitsemiseksi suositetaan käytettävän ensisijaisesti euron kymmenyksiä. Niinpä 50 senttiä suositetaan merkittäväksi 0,50 euroa. Jos sentin lyhennettä tarvitaan, suositetaan merkintää ”c”, siis viisi senttiä = 5 c.

10.7.2 Päätteiden liittäminen lyhenteisiin

Loppulyhenteisiin ja koostelyhenteisiin pääte liitetään kaksoispisteen avulla.

EMS:ään
ERM:ään
EUVL:ään
p:ssa
PO:n
TYJ:n

Isoin kirjaimin kirjoitetun lyhenteen lukutapa vaikuttaa päätteen valintaan. Lyhenne voidaan ajatella luettavan joko kokonaisina sanoina

BKT:seen (bruttokansantuotteeseen)
EUVL:een (Euroopan unionin viralliseen lehteen)

tai kirjain kirjaimelta.

BKT:hen (”bee-koo-teehen”)
EUVL:ään (”ee-uu-vee-ällään”)

Epäselvissä tapauksissa on turvallisinta valita pääte viimeisen kirjaimen ääntöasun mukaan.

Sisälyhenteisiin ja lyhennesanoihin sijapääte liitetään suoraan.

aidsia
EFTAan/Eftaan
EMUun/Emuun
euroon
nrossa
TACit

tstossa

Huom. kuitenkin *EHTY:n*, *ETY:n* ja *ETA:n*, joiden kirjoitusasu poikkeaa edellä olevasta säännöstä.

Kansainvälisten rahayksiköiden nimet tulisi mahdollisuuksien mukaan mieluummin kirjoittaa kokonaan

(1 300 Espanjan pesetaa)

kuin käyttää valuuttatunnusta.

(1 300 ESP)

Jos valuuttatunnusta käytetään, siihen lisätään pääte sen mukaan, miten rahayksikkö luetaan suomeksi.

150 FRF:lle (*lue* Ranskan frangille)

Taivutettaessa mittayksiköiden lyhenteitä, jotka ovat muotoa *mg/l*, pääte merkitään ensimmäiseen osaan.

mg:aan/l

10.8 Yhteen ja erilleen kirjoittaminen

Yhteen- ja erilleenkirjoittamistapaukset ovat monelta osin sopimuksenvaraisia, ja niitä on siksi hankala muistaa. Seuraavaan on poimittu joitakin usein esiintyviä tapauksia.

1) Jos infinitiivin tai partisiipin edellä on määrite, ilmaus kirjoitetaan tavallisesti erilleen.

mukaan lukien, näin ollen

läsnä ollessa

lukuun ottamatta

ennalta ehkäisevä, olemassa oleva, voimaan tuleva

merkille pantava, varteen otettava

arvossa pidetty, mukaan luettuna, niin sanottu

ennen mainitsematon

Yhteen kirjoitetaan tapaukset, joiden merkitys on erikoistunut.

ohimennen

asiaankuuluva, asiantunteva, käänteentekevä, paikkansapitävä, yhteensopiva

asiaankuulumaton

allekirjoittanut

2) Jos verbin *-minen*-johdosta edeltää adverbiaali, ilmaus kirjoitetaan tavallisesti erilleen.

puhtaaksi kirjoittaminen, virasta erottaminen, uudelleen hakeminen, käyttöön ottaminen

Yhteen taas kirjoitetaan yhdysverbien johdokset.

irtisanominen (vrt. irtisanoa), laiminlyöminen (vrt. laiminlyödä), allekirjoittaminen (vrt. allekirjoittaa)

Yhteen kirjoitetaan myös tapaukset, joissa *-minen*-johdosta edeltää genetiiviattribuutti.

etujen yhteensovittaminen, tehtaan käyttöönottaminen

3) Yhteen kirjoitetaan tapaukset, joissa jälkiosana on muunlainen teonnimi.

voimaantulo, poissaolo, maastamuutto

uudelleenkäsittely

uudelleenarviointi

käyttöönotto

4) Kun jälkiosana on *-inen*-loppuinen adjektiivi, kirjoitetaan nominatiivialkuiset tapaukset yhteen.

ensisijainen, erikokoinen

Genetiivialkuiset *-inen*-loppuiset ovat useimmiten erilleen kirjoitettavia.

metrin mittainen, alueiden välinen, sopimuksen mukainen, Euroopan laajuinen, Afrikan laajuinen

Yhteen kirjoitetaan kuitenkin ne genetiivialkuiset tapaukset, jotka ovat vakiintuneet yhdyssanoiksi:

asianmukainen, kansainvälinen, mannertenvälinen, suomenkielinen, samansuuruinen

Muutamat genetiivialkuiset voidaan kirjoittaa joko yhteen tai erilleen:

tämän kaltainen, tämänkaltainen

vastaavan tyyppinen, vastaavantyyppinen

5) Muita erilleenkirjoittamistapauksia:

ensi kerralla, joka tapauksessa, viime kädessä

alun perin, perin pohjin

sen sijaan, sitä paitsi, muun muassa

ajan mittaan, ennen kaikkea, ennen pitkää, kesken kaiken, paikka paikoin,

saman tien, suurin piirtein, yhtä suuri, itsestään selvä, itse kukin, varta vasten, kerta kaikkiaan

6) Yhteen kirjoitetaan:

jompikumpi (jommankumman, jommassakummassa)

jotenkuten, kutakuinkin, nimenomaan, päinvastoin

10.9 Appositioattribuutin (tittelin) taipuminen

Suomen kielessä titteleitä *rouva* ja *herra* käytetään vain, jos henkilön muu titteli tai etunimi ei ole tiedossa.

Komission jäsen Mario Monti ja herra Lang – –

Määritteetön titteli ei taivu.

Puhemies Riitta Uosukaiselle tulleet valitukset – –

Suurlähettiläs John Vassallon mielestä – –

Hallintovirkamies Michel Collinsin tekemässä ehdotuksessa – –

Määritteellinen titteli yleensä taipuu.

Euroopan parlamentin oikeusasiamiehelle Jacob Södermanille on jo lähetetty lukuisia selvityspyyntöjä.

Yhteisöaloitteiden yksikön päällikön Lea Verstraeten mielestä – –

Johtavalle hallintovirkamiehelle Jan Baumgartlille päivä oli kiireinen.

Lyhenteet *vt., vs., tp.* tittelin edessä ovat nekin määritteitä ja aiheuttavat sen taipumisen:

Kokous määräsi tehtävään vt. pääjohtajan Carl Burtonin.

Huomaa merkitysero:

Tarmokkaalle presidentti Clintonille = Presidentti Clinton on tarmokas.

Tarmokkaalle presidentille Clintonille = Clinton on tarmokas presidentti.

Peräkkäisten taipumattomien tittelien väliin tulee pilkku.

Pääjohtaja, tohtori Sirkka Hämäläiselle – –

Sen sijaan taipuvan ja taipumattoman tittelin väliin ei tule pilkkua.

Vierailunsa aikana hän tapasi komission jäsenen tohtori Monika Wulf-Mathiesin.

10.10 Päätteiden liittäminen vierasperäisiin nimiin

Vierasperäisiä paikan- ja henkilönnimiä taivutettaessa pääperiaate on, että päätteet määräytyvät nimen ääntöasun, eivät kirjoitusasun mukaan.

1) Jos nimi päättyy kirjoitettuna konsonanttiin mutta äännettynä vokaaliin, nimen ja päätteen väliin tulee heittomerkki.

Versailles’ssa, Glasgow’hun, Bordeaux’hon, Camus’n

Heittomerkkiä voi käyttää selvyyden vaatiessa myös silloin, kun ei ole selvää, mikä osa nimestä kuuluu vartaloon, mikä päätteeseen.

Montin’in, *vrt.* Montinin

2) Heittomerkkiä ei tarvita, jos nimi päättyy sekä kirjoitettuna että äännettynä konsonanttiin.

Cannesissa [kannissa]

3) Ranskan ja englannin mykkään *e*:hen päättyvissä nimissä pääte liitetään suoraan nimeen.

de Gaullen, Cambridgessa

4) Englannin *r*-loppuisia nimiä käsitellään konsonanttiloppuisten tavoin, samoin ranskalaisia nimiä, joiden nominatiivi äännettynä päättyy nasaalivokaaliin.

Doverin, Dantonin

5) Illatiivissa pitkä vokaali merkitään toistamalla edellinen vokaalinmerkki, vaikka se ääntyisikin toisin kuin kirjoitetaan.

Toulouseen, Sydneyyn

6) Jos nimi on kirjoitettuna takavokaalinen mutta äännettynä etuvokaalinen, on pääte takavokaalinen.

Birminghamissa, Thamesilla

7) Jos nimen ääntämisestä on epäselvyyttä, esim. kahta käytäntöä, pääte liitetään nimeen sidevokaalin (i) avulla.

Carndonaghissa vrt. Carndonagh'ssa
[kaandounassa]

10.11 Rektioseikkoja

Monet sanat vaativat määritteensä määrämuotoon. Ohessa muutamia esimerkkejä. Kustakin annetaan ensimmäisenä suositeltava vaihtoehto.

perustua

Sopimuspuolten väliset suhteet perustuvat ihmisoikeuksien kunnioittamiseen (mieluummin kuin ”kunnioittamiselle”).

syy

syy virasta eroamiseen (mieluummin kuin ”eroamiselle”)

talousarvio

talousarvio vuodeksi 1994 / vuoden 1994 talousarvio (mieluummin kuin ”talousarvio vuodelle 1994”)

vaikutus

lumisateen vaikutus liikenteeseen (mieluummin kuin ”vaikutus liikenteelle”)

valuutta

Palkka maksetaan ulkomaan valuuttana (mieluummin kuin ”valuutassa”).

varauma

varauma sopimukseen / sopimusta koskeva varauma

vuosikertomus

vuosikertomus vuodelta 1994 / vuosikertomus vuodesta 1994 / vuoden 1994 vuosikertomus

11 Lähdeteoksia

Euroopan unionin julkaisutoimiston julkaisuissa pyritään noudattamaan yleiskielen suosituksia ja sääntöjä. Koska samat julkaisut ilmestyvät usein kaikilla Euroopan unionin virallisilla kielillä, joudutaan julkaisujen yhtenäisyyden takia tekemään joitakin kompromisseja. Muun muassa tästä syystä EU:n julkaisuilla on tiettyjä erityispiirteitä, joihin edellä olevassa kielioppikysymyksiä käsittelevässä osassa monissa yhteyksissä viitataan. Suomen yleiskielen säännöt löytyvät mm. seuraavista oppaista, joita on myös käytetty lähteenä tätä julkaisua toimitettaessa:

Iisa, K., Oittinen, H., ja Piehl, A., *Kielenhuollon käsikirja*, 3., lisätty ja muutettu painos, Yrityskirjat Oy, Helsinki, 1997.

Iisa, K., ja Piehl, A., *Virkakielestä kaikkien kieleen*, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 67, Helsinki, 1992.

Ikola, O. (toim.), *Nykysuomen käsikirja*, kolmas uudistettu laitos, 2. painos, Weilin+Göös, Jyväskylä, 1991.

Itkonen, T., *Uusi kieliopas*, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Sulkava, 2000.

Kielikello. Kielenhuollon tiedotuslehti, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. (Lyhentämisestä nrossa 4/1995, julkishallinnon nimien oikeinkirjoituksesta nrossa 1/1996.)

Kielitoimiston nimiopas, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 148, Tampere, 2008.

Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 147, Tampere, 2007.

Kielitoimiston sanakirja 1–3, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 140, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä, 2006.

Maiden nimet kuudella kielellä, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 77, Helsinki, 1995.

Suomen kielen perussanakirja 1–3, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 55, Valtion painatuskeskus, Helsinki, 1990, 1992, 1994.

Liitteet

Liitteissä on muun muassa varmennetut ja validoidut viitetiedot, jotka on yhdessä kerätty ja esitetty luetteloiden ja taulukoiden muodossa.

Liite A1 Euroopan tunnuksen graafinen käsikirja

Euroopan neuvosto • Euroopan komissio

Eurooppa-lippu

Euroopan lippu ei symboloi ainoastaan Euroopan unionia vaan laajassa mielessä myös Euroopan yhtenäisyyttä ja eurooppalaista identiteettiä. Kultaisten tähtien muodostama ympyrä edustaa eurooppalaisten välistä yhteisvastuullisuutta ja sopusointua.

Lipussa olevien tähtien lukumäärä ei liity mitenkään jäsenvaltioiden lukumäärään. Tähtien lukumääräksi on valittu kaksitoista, koska se on täydellisyyden ja yhtenäisyyden perinteinen vertauskuva. Näin ollen lippu pysyy samanlaisena Euroopan unionin laajentumisesta huolimatta.

Euroopan lipun historia

Euroopan neuvosto on vuonna 1949 tapahtuneesta perustamisestaan lähtien tiedostanut tarpeen luoda tunnus, johon Euroopan asukkaat voisivat samastua. Parlamentaarinen yleiskokous päätti yksimielisesti 25 päivänä lokakuuta 1955 ottaa tunnukseksi sinistä taustaa vasten olevan kultaisten tähtien muodostaman ympyrän. Ministerineuvosto hyväksyi 8.12.1955 tämän tunnuksen Eurooppa-lipuksi.

Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous ilmaisi moneen otteeseen toivomuksen, että muut Euroopan järjestöt ottaisivat käyttöönsä tämän saman symbolin pikemmin kuin erilliset tunnukset, jotta käsitys yhdistyneen demokraattisen Euroopan toisiaan täydentävien järjestöjen välisestä yhteishengestä ei heikentyisi.

Aloitteen Euroopan yhteisön oman lipun hankkimisesta teki Euroopan parlamentti. Asiaa koskeva päätöslauselma tehtiin vuonna 1979 pian sen jälkeen kun Euroopan parlamentin vaalit oli ensimmäistä kertaa pidetty yleisellä ja yhtäläisellä äänioikeudella. Huhtikuussa 1983 annetussa päätöslauselmassa parlamentti valitsi yhteisön lipuksi Euroopan neuvoston vuonna 1955 käyttöön ottaman lipun. Eurooppa-neuvosto korosti kokouksessaan Fontainebleaussa kesäkuussa 1984 sitä, kuinka tärkeää on parantaa Euroopan kansalaisten ja koko maailman Eurooppa-kuvaa. Kesäkuussa 1985 Milanossa se hyväksyi Kansalaisten Eurooppa -komitean (Adonnino-komitea) ehdotuksen siitä, että yhteisöllä olisi oltava oma lippu. Euroopan neuvoston suostuttua siihen, että yhteisö käyttää sen vuonna 1955 hyväksymää tunnusta, yhteisön toimielimet ottivat sen käyttöönsä vuoden 1986 alussa.

Näin Eurooppa-lippu ja -tunnus edustavat sekä Euroopan neuvostoa että Euroopan unionia. Se on nyt vakiintunut Euroopan olemuksen ja yhdistyneen Euroopan itseoikeutetuksi symboliksi.

Euroopan neuvosto ja Euroopan unionin toimielimet ovat ilmaisseet tyytyväisyytensä siihen, että Eurooppa-lippu ja tunnus kiinnostavat Euroopan kansalaisia yhä enemmän. Euroopan komissio ja Euroopan neuvosto valvovat sitä, että symbolia käytetään sen arvoa kunnioittaen, ja puuttuvat tarvittaessa tunnuksen väärinkäyttöön.

Johdanto

Tämän graafisen ohjeiston tarkoituksena on esitellä Euroopan tunnuksen oikeaa painatusta ja käyttöä. Ohjeissa esitellään tunnus, sen mittasuhteet ja hyväksytyt standardivärit.

Symbolikuvaus

Taivaansinisellä pohjalla kaksitoista kultaista tähteä muodostaa ympyrän, joka edustaa Euroopan kansojen unionia. Tähtien lukumääräksi on vahvistettu kaksitoista, joka on täydellisyyden ja yhtenäisyyden vertauskuva.

Heraldinen kuvaus

Taivaansinisellä pohjalla oleva kahdestatoista kultaisesta viisisakaraisesta tähdestä, joiden kärjet eivät kosketa toisiaan, muodostuva ympyrä.

Geometrinen kuvaus

Tunnus muodostuu sinisestä suorakulmiosta, jonka vaakasivu on puolitoista kertaa pystysivu. Kaksitoista kultaista tähteä asettuvat tasaisesti näkymättömän ympyrän kehälle. Ympyrän keskipiste sijaitsee suorakulmion lävistäjien leikkauspisteessä. Ympyrän säde on kolmasosa pystysivun korkeudesta. Kukin viisisakaraisista tähdistä on näkymättömän ympyrän sisällä, jonka säde on 1/18 pystysivun korkeudesta. Kaikki tähdet sijaitsevat kohtisuoraan, toisin sanoen yksi sakara ylöspäin ja kaksi sakaraa tangosta kohtisuoraan sijaitsevalla näkymättömällä viivalla. Tähdet sijaitsevat kuten kellotaulun tunnit. Niiden lukumäärä on muuttumaton.

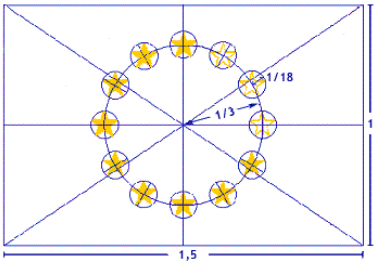

Määräykset väreistä

Tunnus

Tunnuksen värit ovat seuraavat: Suorakulmion pohjan väri on Pantone Reflex Blue ja tähtien Pantone Yellow. Kansainvälinen Pantone-värivalikoima on yleisesti käytössä ja helposti kaikkien saatavissa.

Neliväripainatus

Neliväripainatusta käytettäessä ei voida käyttää mainittuja kahta vakioväriä. Ne on sen vuoksi saatava neliväripainon neljän värin pohjalta. Pantone Yellow saadaan 100-prosenttisesta Process Yellow'sta. Sekoittamalla 100-prosenttista Process Cyania 80-prosenttiseen Process Magentaan saadaan Pantone Reflex Blue'ta hyvin lähellä oleva sininen.

Internet

Pantone Reflex Blue vastaa web-paletin väriä RGB: 0/51/153 (heksadesimaali: 003399) ja Pantone Yellow vastaa web-paletin väriä RGB: 255/204/0 (heksadesimaali: FFCC00).

Yksivärimenetelmä

Jos käytetään vain mustaa, suorakulmion ääriviivat ja tähdet painetaan mustalla valkoiselle pohjalle.

Mikäli ainoa käytettävissä oleva väri on sininen (sen on luonnollisesti oltava Reflex Blue), tausta painetaan 100-prosenttisella sinisellä ja tähdet negatiivivalkoisina.

Tulostaminen värilliselle pohjalle

Tunnus painetaan mieluiten valkoiselle pohjalle. Monivärisiä pohjia on syytä välttää. Erityisesti on vältettävä pohjia, joihin sininen ei sovi. Jos on pakko käyttää värillistä pohjaa, merkki rajataan valkoisella, jonka leveys on 1/25 suorakulmion korkeudesta.

Esimerkkejä väärästä painatuksesta

1. Tunnus on painettu ylösalaisin.

2. Tähdet on suunnattu väärin.

3. Tähdet on sijoitettu ympyrään väärin. Tähtien on sijaittava kuten kellotaulun tunnit.

Ulkopuolisten käyttöoikeus

Periaatteet ulkopuolisten oikeudesta käyttää Euroopan tunnusta on vahvistettu Euroopan neuvoston kanssa tehdyssä hallinnollisessa sopimuksessa. Tämä sopimus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* (EUVL C 271, 8.9.2012, s. 5).

Kyseisen sopimuksen mukaan kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäljempänä ’käyttäjä’, voi käyttää Euroopan tunnusta tai jotakin sen elementeistä, kunhan tämä käyttö

a) ei luo virheellisesti vaikutelmaa tai oletusta käyttäjän ja jonkin Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston toimielimen, elimen, toimiston tai viraston välisestä yhteydestä;

b) ei saa yleisöä virheellisesti uskomaan, että käyttäjä on saanut joltakin Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston toimielimeltä, elimeltä, toimistolta tai virastolta sponsori- tai muuta tukea, hyväksynnän tai luvan;

c) ei tapahdu yhteydessä, johon liittyy sellainen tavoite tai sellaista toimintaa, joka on ristiriidassa Euroopan unionin tai Euroopan neuvoston tavoitteiden ja periaatteiden kanssa taikka on muuten laitonta.

Euroopan tunnuksen käyttöön edellä olevien ehtojen mukaisesti ei tarvita kirjallista lupaa.

Käyttäjällä ei ole oikeutta rekisteröidä Euroopan tunnusta tai sen heraldista jäljitelmää tavaramerkkinä eikä minään muunakaan teollis- tai tekijänoikeutena.

Euroopan tunnuksen käyttöä koskevissa kysymyksissä katso:
https://europa.eu/european-union/abouteuropa/legal_notices_fi#parapraph_1446

EU:n ulkopuolisista maista tulevat pyynnöt

Euroopan neuvosto
”Directorate of Legal Advice and Public International Law (Dlapil)”
67075 Strasbourg Cedex
FRANCE

P. +33 388412000
F. +33 388412052
Sähköposti: legal.advice@coe.int

Voit ladata alkuperäiset kuvatiedostot käytettäväksesi seuraavasta osoitteesta:
https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag_fi

Liite A2 Tunnukset

Tunnukset esitetään tässä vain tiedoksi rajoittamatta toimielinten, elinten, toimeenpanovirastojen ja virastojen omia ehtoja, jotka koskevat tunnusten julkaisemista.

Joissakin tunnuksissa on esitettävä myös toimielimen, elimen, toimeenpanoviraston tai viraston nimi, joka vaihtelee joissakin tapauksissa esityskielestä riippuen. Tämän luettelon yksinkertaistamiseksi vaihtelevat nimet on jätetty tunnuksista pois.

Ks. myös kohta 9.5 (viralliset nimet ja esittämisjärjestys).

Toimielimet ja elimet

Euroopan unioni		
parlamentti		
Eurooppa-neuvosto		
neuvosto		
komissio (1)		
unionin tuomioistuin		
Euroopan keskuspankki		

tilintarkastustuomioistuin		
Euroopan ulkosuhdehallinto		
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea		
Euroopan alueiden komitea		
Euroopan investointipankki		
Euroopan investointirahasto		
oikeusasiamies		
tietosuojavaltuutettu		

(1) Helmikuusta 2012 alkaen myös toimeenpanovirastojen tulee käyttää Euroopan komission tunnusta (ks. kohta 9.5.4). Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto säilyttää kuitenkin entisellään oman tunnuksensa.

Toimielinten yhteiset toimistot ja virastot

BERECin tukivirasto		
Euratomin hankintakeskus		
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus		
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen		
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö		
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen		
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus		
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto		
Euroopan kemikaalivirasto		

Euroopan koulutussäätiö	ETF Working together Learning for life	ETF Working together Learning for life
Euroopan lääkevirasto	EUROPEAN MEDICINES AGENCY SCIENCE MEDICINES HEALTH	EUROPEAN MEDICINES AGENCY SCIENCE MEDICINES HEALTH
Euroopan meriturvallisuusvirasto	EMSA	EMSA
Euroopan pankkiviranomainen	EBA EUROPEAN BANKING AUTHORITY	
Euroopan puolustusvirasto	EUROPEAN DEFENCE AGENCY	EUROPEAN DEFENCE AGENCY
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	FRONTEX	
Euroopan syyttäjänvirasto	EPPO EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE	EPPO EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE
Euroopan tasa-arvoinstituutti	EIGE	EIGE
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	ecdc	ecdc

Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia	European Security and Defence College	European Security and Defence College
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (1)	erc	erc
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto		
Euroopan työviranomainen	ELA	ELA
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	EUSPA European Union Agency for the Space Programme	EUSPA European Union Agency for the Space Programme
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	www.cdt.europa.eu	www.cdt.europa.eu
Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	ACER Agency for the Cooperation of Energy Regulators	
Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus		
Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto	eu careers	eu careers

Euroopan unionin julkaisutoimisto		
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	enisa	enisa
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	CEPOL	CEPOL
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	EUROPOL	EUROPOL
Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto	EASA European Union Aviation Safety Agency	
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	FRA EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS	FRA EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS
Euroopan unionin rautatievirasto	EUROPEAN UNION AGENCY FOR RAILWAYS	EUROPEAN UNION AGENCY FOR RAILWAYS
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	EUROJUST	EUROJUST
Euroopan unionin satelliittikeskus	SATCEN EUROPEAN UNION SATELLITE CENTRE	SATCEN EUROPEAN UNION SATELLITE CENTRE

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	EUIPO	EUIPO
Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos	euiss European Union Institute for Security Studies	euiss European Union Institute for Security Studies
Euroopan unionin turvapaikkavirasto	euaa EUROPEAN UNION AGENCY FOR ASYLUM	euaa EUROPEAN UNION AGENCY FOR ASYLUM
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	eiopa	eiopa
Euroopan ympäristökeskus		
Eurostat	eurostat	eurostat
Fusion for Energy -yhteisyritys	FUSION FOR ENERGY	FUSION FOR ENERGY
vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	eu-LISA	eu-LISA
yhteinen kriisinratkaisuneuvosto	SRB Single Resolution Board	SRB Single Resolution Board

yhteisön kasvilajikevirasto		

(1) Helmikuusta 2012 alkaen myös toimeenpanovirastojen tulee käyttää Euroopan komission tunnusta (ks. kohta 9.5.4). Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto säilyttää kuitenkin entisellään oman tunnuksensa.

Liite A3 Mittayksiköitä ja merkkejä

1. Mittayksiköitä

h (tunti, -a), min (minuutti, -a), s (sekunti, -a)

km (kilometri, -ä), hm (hehtometri, -ä), dam (dekametri, -ä), m (metri, -ä), dm (desimetri, -ä), cm (senttimetri, -ä), mm (millimetri, -ä), µm (mikrometri, -ä)

km^2 (neliökilometri, -ä), ha (hehtaari, -a), a (aari, -a), m^2 (neliömetri, -ä), cm^2 (neliösenttimetri, -ä)

m^3 (kuutiometri, -ä), cm^3 (kuutiosenttimetri, -ä)

hl (hehtolitra, -a), l (litra, -a), dl (desilitra, -a), cl (senttilitra, -a), ml (millilitra, -a)

t (tonni, -a), kg (kilogramma, -a), g (gramma, -a), mg (milligramma, -a), µg (mikrogramma, -a)

kJ (kilojoule, -a), J (joule, -a), kcal (kilokalori, -a)

MW (megawatti, -a), kW (kilowatti, -a), W (watti, -a), MWh (megawattitunti, -a), kWh (kilowattitunti, -a),

kA (kiloampeeri, -a), A (ampeeri, -a), MV (megavoltti, -a), kV (kilovoltti, -a)

bar (baari, -a), mbar (millibaari, -a)

milj. (miljoona, -a), mrd. (miljardi, -a)

Huom. Mittayksiköiden lyhenteet ja tunnukset ovat pisteettömiä. Virallisluonteisissa teksteissä (kuten virallisen lehden julkaisuissa) yksikkö kirjoitetaan aina kirjaimin, paitsi liitteissä, joissa voidaan käyttää myös symboleita. Poikkeuksen muodostavat kuitenkin yksiköt litra ja metri, jotka kirjoitetaan myös liitteissä kirjaimin.

2. Merkkejä ja symboleja

Luettelo tilastollisissa, matemaattisissa ja talousarvion taulukoissa käytettävistä merkeistä ja symboleista.

–	ei mitään ilmoitettavaa
0	suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
:	tietoa ei ole
≠	epävarma tai arvioitu luku
*	arvioitu luku
r	uusi tai korjattu (tarkistettu) tieto
<	pienempi
>	suurempi
Δ	ero, kasvu
Ø	keskiarvo
MP/ØP	painotettu keskiarvo
Σ	yhteensä/summa
%	prosentti
% AT	prosenttinen muutos
AM	keskimääräinen vuosikasvu
⊥	sarjan katkaisukohta
p.m.	tiedoksi
1996–1999	useamman kalenterivuoden jakso (esim. 1.1.1996–31.12.1999)
1997/1998	12 peräkkäisen kuukauden jakso (esim. verotusvuosi huhtikuusta maaliskuuhun)

Liite A4 Lyhenneluettelo

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W Y

Tähän luetteloon on koottu Euroopan unionin julkaisuissa yleisimmin esiintyviä, lähinnä kansainvälisten järjestöjen, yleissopimusten ja joidenkin keskeisten käsitteiden lyhenteitä. Lyhenteiden kirjoittamista koskevista säännöistä ks. kohta 10.7.

A

AC	Arktinen neuvosto *(Arctic Council)*
ACER	Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto
ACP	*African, Caribbean and Pacific States; États d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique* ks. AKT
ADB	Aasian kehityspankki *(Asian Development Bank)* Afrikan kehityspankki (myös lyh. AfDB esiintyy) *(African Development Bank)*
ADR	eurooppalainen sopimus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista *(accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route)*
AEBR	Euroopan raja-alueiden liitto *(Association of European Border Regions)*
AEIDL	Euroopan paikallisen kehittämisen tiedotusyhdistys *(European association for information on local development)*
AELE	*Association européenne de libre-échange* ks. Efta
AEN	*Agence pour l'énergie nucléaire* ks. NEA
AER	Euroopan alueiden liitto *(Assembly of European Regions)*
AETR	Euroopan sopimus kansainvälisessä tieliikenteessä käytettävien ajoneuvojen miehistöjen työstä *(accord européen relatif au travail des équipages des véhicules effectuant des transports internationaux par route)*
AfDB	Afrikan kehityspankki *(African Development Bank)*
AGR	eurooppalainen sopimus kansainvälisistä pääliikenneväylistä (AGR-sopimus) *(accord européen sur les grandes routes de trafic international)*
AIE	*Agence internationale de l'énergie* ks. IEA
AIEA	*Agence internationale de l'énergie atomique* ks. IAEA
AK	Euroopan alueiden komitea
AKT	Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtiot
ALCA	Amerikkojen vapaakauppa-alue *(Área de Libre Comercio de las Américas)*
ALENA	*Accord de libre-échange nord-américain* ks. Nafta
ALV, alv	arvonlisävero
ANASE	*Association des nations de l'Asie du Sud-Est* ks. ASEAN
ANC	Afrikan kansalliskongressi *(African National Congress)*
ARE	Euroopan alueiden liitto *(Assemblée des régions d'Europe)*

ARFE	Euroopan raja-alueiden liitto *(Association des régions frontalières européennes)*
ASE	*Agence spatiale européenne* ks. ESA
ASEAN, Asean	Kaakkois-Aasian maiden liitto *(Association of South-East Asian Nations)*
ASEM	Aasian ja Euroopan vuoropuhelu *(Asia-Europe Meeting)*
ASOR	linja-autoilla tapahtuvaa satunnaista kansainvälistä matkustajaliikennettä koskeva sopimus *(accord relatif aux services occasionnels internationaux de voyageurs par route effectués par autocars ou par autobus)*
ATE	alustava talousarvioesitys
ATP	helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskeva sopimus (ATP-sopimus) *(accord relatif aux transports internationaux de denrées périssables et aux engins spéciaux à utiliser pour ces transports)*
AU	Afrikan unioni *(African Union)*

B

BAD, BAfD	Afrikan kehityspankki *(Banque africaine de développement)*
BCE	*Banque centrale européenne* ks. EKP
BCEAO	Länsi-Afrikan valtioiden keskuspankki *(Banque centrale des États de l'Afrique de l'Ouest)*
BEAC	1) Barentsin euroarktinen neuvosto *(Barents Euro-Arctic Council)* 2) Keski-Afrikan valtioiden pankki *(Banque des États de l'Afrique centrale)*
BEE	*Bureau européen de l'environnement* ks. EEB
BEI	*Banque européenne d'investissement* ks. EIP
Benelux	Belgian, Alankomaiden ja Luxemburgin taloudellinen yhteenliittymä *(Union économique de la Belgique, des Pays-Bas et du Luxembourg)*
BERD	*Banque européenne pour la reconstruction et le développement* ks. EBRD
BEREC	Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin (*Body of European Regulators for Electronic Communications*)
BEUC	Euroopan kuluttajaliitto *(Bureau européen des unions de consommateurs; European Consumers' Organisation)*
BIRD	*Banque internationale pour la reconstruction et le développement (Banque mondiale)* ks. IBRD
BIT	Kansainvälinen työtoimisto (ILOn pysyvä valmisteluelin) *(Bureau international du travail)*
BKT	bruttokansantuote
BKTL	bruttokansantulo
BKTLmh	markkinahintainen bruttokansantulo
BKTmh	markkinahintainen bruttokansantuote
BLEU	Belgian ja Luxemburgin talousliitto *(Belgo-Luxembourg Economic Union)*
BSE	BSE-tauti *(bovine spongiform encephalopathy)*

BWC	biologisten aseiden kieltosopimus *(Biological Weapons Convention)*

C

CAD	*Comité d'aide au développement* ks. DAC
CAP	*common agricultural policy* ks. YMP
CBSS	Itämeren valtioiden neuvosto *(Council of the Baltic Sea States)*
CCAMLR	Etelämantereen meren elollisten luonnonvarojen säilyttämistä käsittelevä toimikunta *(Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources)*
CCC	tulliyhteistyöneuvosto *(Customs Co-operation Council)*
CCG	Persianlahden yhteistyöneuvosto *(Conseil de coopération du Golfe)*
CCNR	*Commission centrale pour la navigation du Rhin* ks. RNKK
CCR	*Centre commun de recherche* ks. JRC
CCRE	Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto *(Conseil des communes et régions d'Europe)*
CCT	yhteinen tullitariffi *(Common Customs Tariff)*
CDI	1) *Centre pour le développement industriel* *(Centre for the Development of Industry)* ks. TKK 2) YK:n teollistamisneuvosto *(Conseil du développement industriel (ONU))*
CdR	*Comité des régions* ks. AK
CdT	Euroopan unionin elinten käännöskeskus *(Centre de traduction des organes de l'Union européenne)*
CE	*Communauté(s) européenne(s)* ks. EY
CEAO	Länsi-Afrikan talousyhteisö *(Communauté économique de l'Afrique de l'Ouest)*
CEAC	*Commission européenne de l'aviation civile* ks. ECAC
CECA	*Communauté européenne du charbon et de l'acier* ks. EHTY
Cedeao	Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisö *(Communauté économique des États de l'Afrique de l'Ouest)*
Cedefop	Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus *(Centre européen pour le développement de la formation professionnelle)*
CEE	1) *Communauté économique européenne* ks. ETY 2) kansainvälinen sähkölaitteiden koestusmääräyksiä valmisteleva komissio *(Commission internationale de certification de conformité de l'équipement électrique)*
CEEA	*Communauté européenne de l'énergie atomique (Euratom)* ks. Euratom
CEEP	julkisten yritysten Euroopan keskus *(Centre européen de l'entreprise publique)*
CEFIC	Euroopan kemianteollisuuden järjestö *(Conseil européen des fédérations de l'industrie chimique)*

Cefta	Keski-Euroopan vapaakauppasopimus *(Central European Free Trade Agreement)*
CEI	*Communauté des États indépendants* ks. IVY
Celex	toimielinten välinen yhteisölainsäädännön tietokoneavusteinen dokumentointijärjestelmä (sen on korvannut EUR-Lex)
CEMAC	Keski-Afrikan talous- ja rahayhteisö *(Communauté économique et monétaire de l'Afrique centrale)*
CEMR	Euroopan kuntien ja alueiden neuvosto *(Council of European Municipalities and Regions)*
CEMT	Euroopan kuljetusministerikonferenssi *(conférence européenne des ministres des transports)*
CEN	Euroopan standardointikomitea *(Comité européen de normalisation)*
CEN/Cenelec	yhteinen eurooppalainen standardointilaitos *(Comité européen de normalisation)*
Cenelec	Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea *(Comité européen de normalisation électrotechnique)*
CEPOL	Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto
CEPT	Euroopan posti- ja telehallintojen konferenssi *(Conférence européenne des administrations des postes et des télécommunications)*
Cern	Euroopan ydintutkimuskeskus *(Centre européen de la recherche nucléaire)*
CES	*Confédération européenne des syndicats* ks. EAY
CESE	*Comité économique et social européen* ks. ETSK
CFA	Afrikan valuuttayhteisö *(Communauté financière africaine)*
CFSP	*common foreign and security policy* ks. YUTP
CHR	YK:n ihmisoikeustoimikunta *((UN) Commission on Human Rights)*
CIEM	*Conseil international pour l'exploration de la mer* ks. ICES
CIG	*Conférence intergouvernementale* ks. HVK
CIPM	kansainvälinen paino- ja mittakomitea *(Comité international des poids et mesures)*
CIPR	*Commission internationale de protection contre les radiations* ks. ICRP
CITES	villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus *(Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna)*
CLRAE	Euroopan neuvoston paikallis- ja aluehallintoasiain kongressi *(Congress of Local and Regional Authorities of Europe)*
CMR	yleissopimus tavaran kansainvälisessä tiekuljetuksessa käytettävästä rahtisopimuksesta (CMR-sopimus) *(Convention relative au contrat de transport international de marchandises par route)*
CN	1) yhdistetty nimikkeistö *(Combined Nomenclature)* 2) *Conseil nordique* ks. PN
Cnuced	*Conférence des Nations unies sur le commerce et le développement* ks. UNCTAD
CNUED	*Conférence des Nations unies sur l'environnement et le développement* ks. UNCED

COGECA	EU-maiden maatalouden osuustoimintajärjestöjen keskusjärjestö *(Comité génréral de la coopération agricole de l'Union européenne)*
COLREG	yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäyksen ehkäisemiseksi merellä *(convention sur le règlement international pour prévenir les abordages en mer)*
COP	ilmastonmuutosta käsittelevä konferenssi *(conference of the parties)*
COPA	EU-maiden tuottajajärjestöjen keskusjärjestö *(Comité des organisations agricoles professionnelles)*
CoR	*Committee of the Regions* ks. AK
CORDI	*comité de la recherche et du développement industriel*
CORDIS	yhteisön tutkimus- ja kehitystietopalvelu *(Community Research and Development Information Service)* (kirjoitetaan aina suuraakkosin samannimisen yrityksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti)
Coreper	pysyvien edustajien komitea *(Comité des représentants permanents)*
COST	Euroopan tiede- ja teknologiayhteistyö *(coopération européenne en science et technologie)* *(European cooperation in science and technology)* (vanha nimi: Euroopan tieteellis-tekninen tutkimusyhteistyö)
COTIF	kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskeva yleissopimus *(convention relative aux transports internationaux ferroviaires)*
CPLRE	Congrès des pouvoirs locaux et régionaux du Conseil de l'Europe ks. CLRAE
CPVO	yhteisön kasvilajikevirasto *(Community Plant Variety Office)*
CREST	tieteen ja tekniikan tutkimuskomitea *(Comité de la recherche scientifique et technique)*
CSCE	*Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe* ks. Etyk
CSDP	*common security and defence policy* ks. YTPP
CSW	naisten asemaa käsittelevä toimikunta (YK) *((UN) Commission on the Status of Women)*
CTA	maatalouden ja maaseudun teknisen yhteistyön keskus *(Technical Centre for Agricultural and Rural Cooperation)*
CWS	kemiallisten aseiden kieltosopimus *(Chemical Weapons Convention)*

D

DAC	kehitysapukomitea (OECD) *(Development Assistance Committee (OECD))*
DAS	tarkastuslausuma *(déclaration d'assurance)*
DECT	digitaalinen langaton televiestintä *(digital enhanced cordless telecommunications)*
DG	*direction générale* ks. PO
DHA	humanitaaristen asiain osasto (YK) *((UN) Department for Humanitarian Affairs)*
DOM	*département(s) d'outre-mer* ks. MD

E

EAEC	*European Atomic Energy Community* ks. Euratom
EAFRD	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto *(European Agricultural Fund for Rural Development)*
EAGF	Euroopan maatalouden tukirahasto *(European Agricultural Guarantee Fund)*
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EAPC	Euro-atlanttinen kumppanuusneuvosto (epävirallinen nimi) *(Euro-Atlantic Partnership Council)*
EAR	Euroopan jälleenrakennusvirasto (toiminnan loppu: 31.12.2008) *(European Agency for Reconstruction)*
EAS	ks. EUSA
EASA	Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto
EASO	Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto *(European Asylum Support Office)*
EAY	Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö
EBRD	Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki *(European Bank for Reconstruction and Development)*
EC	*European Community (Communities)* ks. EY
ECA	Afrikan talouskomissio (YK) *((UN) Economic Commission for Africa)*
ECAC	Euroopan siviili-ilmailukonferenssi *(European Civil Aviation Conference)*
ECAFE	Aasian ja Kaukoidän talouskomissio (YK) *((UN) Economic Commission for Asia and Far East)*
ECB	*European Central Bank* ks. EKP
ECDC	Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus *(European Centre for Disease Prevention and Control)*
ECE	Euroopan talouskomissio (YK) *((UN) Economic Commission for Europe)*
ECHA	Euroopan kemikaalivirasto *(European Chemicals Agency)*
ECHO	EU:n pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosasto (ECHO) (ks. kohta 9.6, ”Komission pääosastot: viralliset nimet”)
ECLAC	Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden talouskomissio (YK) *((UN) Economic Commission for Latin America and the Caribbean)*
eContent	eurooppalainen digitaalinen sisältö (ohjelma)
Ecosoc	YK:n talous- ja sosiaalineuvosto *((UN) Economic and Social Council)*
ECRI	rasismin ja suvaitsemattomuuden vastainen eurooppalainen komissio
ECSA	*European Community Studies Association*
ECSC	*European Coal and Steel Community* ks. EHTY
ecu	Euroopan valuuttayksikkö *(European currency unit)* Euro on korvannut ecun 1. tammikuuta 1999 lähtien. ks. myös kohta 7.3.1
EDF	*European Development Fund* ks. EKR

EDMC	Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus *(European Drugs Monitoring Center)* – on neuvoston asetuksissa mainittu lyhenne; ks. myös EMCDDA
EDU	Europolin huumeyksikkö *(Europol Drugs Unit)*
EEA	1) *European Economic Area* ks. ETA 2) Euroopan ympäristökeskus *(European Environment Agency)*
EEB	Euroopan ympäristötoimisto *(European Environmental Bureau)*
EEC	*European Economic Community* ks. ETY
EEE	*Espace économique européen* ks. ETA
EEJ-verkko	tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten eurooppalainen verkosto *(European Extra-Judicial Network)*
EESC	*European Economic and Social Committee* ks. ETSK
eEurope	tietoyhteiskunta kaikille (toimintasuunnitelma)
Efics	Euroopan metsätalouden tieto- ja viestintäjärjestelmä *(European forestry information and communication system)*
EFSA	Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen *(European Food Safety Authority)*
Efta	Euroopan vapaakauppaliitto *(European Free Trade Association)*
EGE	luonnontieteiden ja uusien teknologioiden etiikkaa käsittelevä eurooppalainen työryhmä *(European Group on Ethics in Science and New Technologies)*
eGovernment	suomeksi: sähköinen hallinto
EGR	Euroopan globalisaatiorahasto
eHealth	terveysalan sähköiset palvelut
EHTY	Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolo päättyi 24.7.2002)
EIB	*European Investment Bank* ks. EIP
EIC	euroneuvontakeskukset *(Euro Info Centres)*
EIF	*European Investment Fund* ks. EIR
eInclusion	tietoyhteiskuntaan osallistuminen
Einecs, EINECS	Euroopan kaupallisessa käytössä olevien kemiallisten aineiden luettelo *(European inventory of existing commercial chemical substances)*
EIOPA	Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen *(European Insurance and Occupational Pensions Authority)*
EIP	Euroopan investointipankki
EIR	Euroopan investointirahasto
EIRO	Euroopan teollisuuden työmarkkinasuhteiden seurantakeskus *(European Industrial Relations Observatory)*
EIT	Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (sama lyhenne kaikilla kielillä – EUVL L 97, 9.4.2008, s. 1)
EITO	Eurooppalaisen tietotekniikan seurantaelin *(European Information Technology Observatory)*
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä

EKR	Euroopan kehitysrahasto
EKT	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä
EKTR	Euroopan kalatalousrahasto
eLearning	suomeksi: verkko-oppiminen
ELINCS	Euroopassa ilmoitettujen kemiallisten aineiden luettelo *(European list of notified chemical substances)*
Elise	työllisyyttä edistävä lainavakuutusjärjestelmä *(European loan insurance scheme for employment)*
EMA	Euroopan lääkevirasto *(European Medicines Agency)*
EMAS	unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä *(eco-management and audit scheme)*
EMCC	Euroopan muutosten seurantakeskus (Eurofound) *(European Monitoring Centre on Change)*
EMCDDA	Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus *(European Monitoring Centre for Drugs and Drugs Addiction)* – keskuksen itsensä käyttämä lyhenne; ks. myös EDMC
EMI	*European Monetary Institute,* ks. ERI
EMS	Euroopan valuuttajärjestelmä *(European Monetary System)*
EMSA	Euroopan meriturvallisuusvirasto *(European Maritime Safety Agency)*
EMU	talous- ja rahaliitto *(economic and monetary union)*
EN	Euroopan neuvosto
ENPI	eurooppalainen naapuruuden ja kumppanuuden väline *(European Neighbourhood and Partnership Instrument)*
EP	Euroopan parlamentti *(European Parliament)*
EPJ	Euroopan patenttijärjestö
EPO	1) *European Patent Office* ks. EPV 2) *European Patent Organisation* ks. EPJ
EPPO	Euroopan ja Välimeren maiden kasvinsuojelujärjestö *(European and Mediterranean Plant Protection organisation)*
EPV	1) Euroopan pankkiviranomainen 2) Euroopan patenttivirasto
ERDF	*European Regional Development Fund* ks. EAKR
ERI	Euroopan rahapoliittinen instituutti, jonka korvasi EKP
ERM	valuuttakurssimekanismi *(exchange rate mechanism)*
ERO	Euroopan radioviestintätoimisto *(European Radiocommunications Office)*
ESA	1) Euroopan avaruusjärjestö *(European Space Agency)* 2) Eftan valvontaviranomainen *(EFTA Surveillance Authority)* 3) *European system of integrated economic accounts* ks. EKT

ESBS	*European Central Bank System* ks. EKPJ
ESCAP	Aasian ja Tyynenmeren alueen talous- ja sosiaalikomissio (YK) *((UN) Economic and Social Commission for Asia and the Pacific)*
ESCB	*European System of Central Banks* ks. EKPJ
ESCWA	Länsi-Aasian talous- ja sosiaalikomissio (YK) *((UN) Economic and Social Commission for Western Asia)*
ESF	*European Social Fund* ks. ESR
ESMA	Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen *(European Securities and Markets Authority)*
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETA	Euroopan talousalue
ETEY	eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä
ETF	Euroopan koulutussäätiö *(European Training Foundation)*
ETPA	Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia
ETPP	Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikka
ETSI	Euroopan telealan standardointilaitos *(European Telecommunications Standards Institute)*
ETSK	Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (älä käytä TSK:ta)
ETUC	*European Trade Union Confederation* ks. EAY
ETUI	Euroopan työelämän tutkimuskeskus *(European Trade Union Institute)*
ETY	Euroopan talousyhteisö
ETYJ	Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö
Etyk	Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokous
EU	Euroopan unioni
EUI	Yliopistollinen Eurooppa-instituutti *(European University Institute)*
EUH	Euroopan ulkosuhdehallinto
EUIPO	Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto *(European Union Intellectual Property Office)*
eu-LISA	vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto *(European Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice)*
EUMC	Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskus (jonka korvasi Euroopan unionin perusoikeusvirasto, ks. FRA)
Eumetsat	Euroopan sääsatelliittijärjestö *(European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites)*
EUMM	Euroopan unionin tarkkailuvaltuuskunta *(European Union Monitoring Mission)*
EU-OSHA	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto *(European Agency for Safety and Health at Work)*
EUPM	Euroopan unionin poliisioperaatio *(European Union Police Mission)*
EUR	euro (ks. myös kohta 7.3.1)
EURAB	eurooppalainen tutkimuksen neuvoa-antava komitea *(European Research Advisory Board)*

Euratom	Euroopan atomienergiayhteisö *(European Atomic Energy Community)*
EURES	Euroopan työnvälitysverkosto *(European employment services)*
EUR-Lex	verkkosivusto, jonka kautta EU:n oikeudelliset tekstit ja muut julkiset asiakirjat ovat vapaasti saatavilla
Eurocadres	Euroopan koulutettujen ryhmien ja ylempien toimihenkilöiden neuvottelukunta
Eurocommerce	vähittäis-, tukku- ja kansainvälisen kaupan edustusto
Eurocontrol	Euroopan lennonvarmistusjärjestö *(European Organisation for the Safety of Air Navigation)*
Eurodac	turvapaikanhakijoiden digitaalisten sormenjälkien vertailujärjestelmä
Eurojust	Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto
Eurofound	Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö
EUROPMI	ks. UEAPME
Europol	Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto
Eurostat	ei ole enää lyhenne vaan tilastotoimiston (aikaisemmalta viralliselta nimeltään Euroopan yhteisöjen tilastotoimisto) nykyinen virallinen nimi; Euroopan unionin tilastotoimisto -nimeä käytetään vain selventävänä lisänimenä
Eurydice	Euroopan koulutusalan tietoverkko *(réseau d'information sur l'éducation en Europe)* (http://www.eurydice.org/)
EUSA	Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa) *(European School of Administration)*
EUSK	1) Euroopan unionin satelliittikeskus 2) Euroopan unionin sotilaskomitea
Eutelsat	Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestö *(European Telecommunications Satellite organisation)*
EUVL	*Euroopan unionin virallinen lehti* (1.2.2003 lähtien); ks. EYVL
EVM	Euroopan vakausmekanismi (http://www.esm.europa.eu/)
EY	Euroopan yhteisö(t)
EYVL	*Euroopan yhteisöjen virallinen lehti* (31.1.2003 saakka); ks. EUVL

F

FADN	maatalouden kirjanpidon tietoverkko *(farm accountancy data network)*
FAO	YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö *(Food and Agriculture Organization of the United Nations)*
FATF	rahanpesunvastainen toimintaryhmä *(Financial Action Task Force on Money Laundering)*
FECOM	Euroopan rahapoliittinen yhteistyörahasto (jonka korvasi ERI, jonka puolestaan korvasi EKP) *(Fonds européen de coopération monétaire)*
FED	*Fonds européen de développement* ks. EKR
FEDER	*Fonds européen de développement régional* ks. EAKR
FIDA	*Fonds international de développement agricole* ks. IFAD
FISIM	välilliset rahoituspalvelut *(financial intermediation services indirectly measured)*

FMI	*Fonds monétaire international* ks. IMF
FRA	Euroopan unionin perusoikeusvirasto *(European Union Agency for Fundamental Rights)*
Frontex	Euroopan raja- ja merivartiovirasto
FSE	*Fonds social européen* ks. ESR
FSM	*Fédération syndicale mondiale* ks. MAL
FTAA	*Free Trade Area of the Americas* ks. ALCA
FYROM	entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia *(Former Yugoslav Republic of Macedonia)*

G

GAFI	*Groupe d'action financière sur le blanchiment des capitaux* ks. FATF
GATS	palvelukaupan yleissopimus *(General Agreement on Trade in Services)*
GATT	tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus, jonka pohjalta syntyiWTO *(General Agreement on Tariffs and Trade)*
GCC	Persianlahden yhteistyöneuvosto *(Gulf Cooperation Council)*
GDP	*gross domestic product* ks. BKT
GDPmp	*gross domestic product at market prices* ks. BKTmh
GEIE	*Groupement européen d'intérêt économique* ks. ETEY
GMDSS	maailmanlaajuinen merihätä- ja turvallisuusjärjestelmä *(global maritime distress and safety system)*
GMO	muuntogeeninen organismi *(genetically modified organism)*
GNP	*gross national product* ks. BKTL
GNPmp	*gross national product at market prices* ks. BKTLmh
GNSS	maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä *(global navigation satellite system)*
GSA	Euroopan GNSS-virasto *(European GNSS Agency)*
GSP	yleinen tullietuusjärjestelmä *(generalised system of preferences)*

H

HCR	*Haut-Commissariat des Nations unies pour les réfugiés* ks. UNHCR
HDTV	teräväpiirtotelevisio *(high-definition television)*
HELCOM	Itämeren merellisen ympäristön suojelukomissio – Helsingin komissio *(Baltic Marine Environment Protection Commission – Helsinki Commission)*
HIV	HI-virus *(human immune deficiency virus)*
HVK	hallitustenvälinen konferenssi

I

IAEA	Kansainvälinen atomienergiajärjestö (YK) *(International Atomic Energy Agency (UN))*
IATA	Kansainvälinen lentoliikenneliitto *(International Air Transport Association)*
IBRD	Kansainvälinen jälleenrakennus- ja kehityspankki (Maailmanpankki) *(International Bank for Reconstruction and Development) (World Bank)*
IBSFC	Itämeren kalastuskomissio *(International Baltic Sea Fishery Commission)*
ICAO	Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö *(International Civil Aviation Organization)*
ICES	kansainvälinen merentutkimusneuvosto *(International Council for the Exploration of the Sea)*
ICJ	kansainvälinen tuomioistuin *(International Court of Justice)*
ICRC	Punaisen Ristin kansainvälinen komitea *(International Committee of the Red Cross)*
ICRP	Kansainvälinen säteilysuojatoimikunta *(International Commission on Radiological Protection)*
ICSU	Kansainvälinen tieteellisten järjestöjen neuvosto *(International Council for Scientific Unions)*
IDA	Kansainvälinen kehittämisjärjestö *(International Development Association)*
IE	energia-alan tutkimuslaitos *(Institute for Energy)*
IEA	Kansainvälinen energiajärjestö *(International Energy Agency)*
IEC	Kansainvälinen sähkötekniikan toimikunta *(International Electrotechnical Commission)*
IES	ympäristön ja kestävän kehityksen tutkimuslaitos *(Institute for Environment and Sustainability)*
IFAD	Kansainvälinen maatalouden kehittämisrahasto (YK) *(International Fund for Agricultural Development (UN))*
IFC	Kansainvälinen rahoitusyhtiö (YK) *(International Finance Corporation (UN))*
IFOP	*Instrument financier d'orientation de la pêche*
IGC	*Intergovernmental Conference* ks. HVK
IHCP	kuluttajien terveyden ja kuluttajansuojan laitos *(Institute for Health and Consumer Protection)*
IHO	Kansainvälinen hydrografinen järjestö *(International Hydrographic Organisation)*
ILO	1) Kansainvälinen työjärjestö (YK) *(International Labour Organization (UN))* 2) Kansainvälinen työtoimisto (ILOn pysyvä valmisteluelin) *(International Labour Office)*
IME	*Institut monétaire européen* ks. ERI
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto *(International Monetary Fund)*
IMS	älykkäät valmistusmenetelmät *(intelligent manufacturing systems)*
IMO	Kansainvälinen merenkulkujärjestö (YK) *(International Maritime Organization (UN))*

Inmarsat	Merenkulun tietoliikenteen kansainvälinen tekokuujärjestö *(International Maritime Satellite Organisation)*
INSTRAW	Kansainvälinen tutkimus- ja koulutusinstituutti naisten aseman parantamiseksi (YK) *(International Research and Training Institute for the Advancement of Women (UN))*
INTAS	entisen Neuvostoliiton valtioiden tieteenharjoittajien kanssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi perustettu kansainvälinen yhdistys *(International Association for the Promotion of the Cooperation with Scientists from the Independent States in the Former Soviet Union)*
IOC	hallitustenvälinen valtameritoimikunta (YK) *(Intergovernmental Oceanographic Commission (UN))*
IPSC	kansalaisten suojelun ja turvallisuuden tutkimuslaitos *(Institute for the Protection and Security of the Citizen)*
IPTS	tekniikan tulevaisuudentutkimuksen laitos *(Institute for Prospective Technology Studies)*
IRMM	vertailumateriaalien ja mittausten tutkimuslaitos *(Institute for Reference Materials and Measurements)*
ISBN	kirjan kansainvälinen standardinumero *(international standard book number)*
ISDN	digitaalinen monipalveluverkko *(integrated services digital network)*
ISIC	kansainvälinen toimialaluokitusstandardi *(International Standard Industrial Classification of all Economic Activities)*
ISO	Kansainvälinen standardisoimisjärjestö *(International Organisation for Standardisation)*
ISPA	liittymistä edeltävä rakennepolitiikan väline *(instrument structurel de préadhésion)*
ISSN	aikakausjulkaisun kansainvälinen standardinumero *(international standard serial number)*
ISTC	kansainvälinen tiede- ja teknologiakeskus *(International Science and Technology Center)*
ITC	Kansainvälinen kauppakeskus (YK ja Maailman kauppajärjestö) *(International Trade Center (UN and WTO))*
ITER	kansainvälinen fuusiokoereaktori *(international thermonuclear experimental reactor)*
ITSTC	tietotekniikan ohjauskomitea *(Information Technology Steering Committee)*
ITU	1) Kansainvälinen televiestintäliitto (YK) *(International Telecommunication Union (UN))* 2) transuraanien tutkimuslaitos *(Institute for Transuranium Elements)*
ITUC	Ammattiyhdistysliikkeen maailmanjärjestö *(International Trade Union Confederation)*
IUCN	Luonnon ja luonnonvarojen suojelua koskeva kansainvälinen liitto *(International Union for Conservation of Nature and Natural Resources)*
IUE	Yliopistollinen Eurooppa-instituutti *(Institut universitaire européen)*
IULA	Kansainvälinen kunnallisliitto *(International Union of Local Authorities)*
IVY	Itsenäisten valtioiden yhteisö

J

JAA	Euroopan ilmailuviranomaisten yhteistyöjärjestö *(Joint Aviation Authorities)*
JAI	*justice et affaires intérieures*

JET	*Joint European Torus* -yhteisyritys
JO	*Journal officiel (de l'Union européenne)* (31.1.2003 saakka: *Journal officiel des Communautés européennes*) ks. EUVL, EYVL
JRC	yhteinen tutkimuskeskus *(Joint Research Centre)* (lyhenne on sama kaikissa kieliversioissa; YTK-lyhennettä ei käytetä)

K

KEDO	Korean niemimaan energia-alan kehitysjärjestö *(Korean Peninsula Energy Development Organisation)*
KIE-maat	Keski- ja Itä-Euroopan maat
Kok.	Euroopan unionin tuomioistuimen oikeustapauskokoelma
KTT	korjaava ja täydentävä talousarvio

L

Life	ympäristöalan rahoitusväline *(l'Instrument financier pour l'environnement)*

M

MA	merentakaiset alueet
MAI	monenvälinen investointisopimus *(Multilateral Agreement on Investment)*
MAL	Maailman ammattiyhdistysten liitto
Marpol	kansainvälinen yleissopimus alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä
MD	Ranskan merentakaiset departementit
MEDA	Välimeren alueen kolmansien maiden talous- ja yhteiskuntarakenteiden uudistamisen liitännäistoimenpiteet *(measures to accompany the reform to the economic and social structures in non-member countries of the Mediterranean basin)*
MEP	Euroopan parlamentin jäsen
Mercosur	eteläiset yhteismarkkinat
MIGA	Monenkeskinen investointitakauslaitos (Maailmanpankki) *(Multilateral Investment Guarantee Agency (World Bank))*
MM	merentakaiset maat
MMA	merentakaiset maat ja alueet
MSC	meriturvallisuuskomitea (IMO) *(Maritime Safety Committee)*
MTL	Maailman työn liitto

N

NAFO	Luoteis-Atlantin kalastusjärjestö *(North-West Atlantic Fisheries Organisation)*
Nafta, NAFTA	Yhdysvaltain, Kanadan ja Meksikon vapaakauppasopimus *(North American Free Trade Agreement)*
Nato	Pohjois-Atlantin liitto *(North Atlantic Treaty Organisation)*
NEA	Ydinenergiajärjestö (OECD) *(Nuclear Energy Agency)*
NPT	ydinsulkusopimus *(Non-Proliferation Treaty)*

NUTS	yhteinen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistö *(nomenclature of territorial units for statistics; nomenclature des unités territoriales statistiques)*

O

OAS	Amerikan valtioiden järjestö *(Organisation of American States)*
OAU	Afrikan yhtenäisyysjärjestö *(Organization of African Unity)* sen korvasi AU
OCDE	*Organisation de coopération et de développement économiques* ks. OECD
ODIHR	ihmisoikeuksien ja demokraattisten instituutioiden toimisto (ETYJ) *((OSCE) Office for Democratic Institutions and Human Rights)*
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö *(Organisation for Economic Co-operation and Development)*
OHMI	*Office de l'harmonisation dans le marché intérieur (marques, dessins et modèles)* ks. SMHV
OIE	Maailman eläintautijärjestö *(Office international des épizooties)*
OIML	Lakisääteisen mittaustoiminnan kansainvälinen järjestö *(Organisation internationale de métrologie légale)*
OIT	*Organisation internationale du travail* ks. ILO
OJ	*Official Journal (of the European Union)* (31.1.2003 saakka: *Official Journal of the European Communities*) ks. EUVL, EYVL
OLAF	Euroopan petostentorjuntavirasto *(Office européen de lutte antifraude)*
ONU	*Organisation des Nations unies* ks. YK
OPEC	öljynviejämaiden järjestö *(Organisation of the Petroleum Exporting Countries)*
OPEP	*Organisation des pays exportateurs de pétrole* ks. OPEC
OSCE	*Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe* ks. ETYJ
OSHA	ks. EU-OSHA
OTAN	*Organisation du traité de l'Atlantique Nord* ks. Nato

P

PAC	*politique agricole commune* ks. YMP
PCT	patenttialan yhteistyön perussopimus *(Patent Cooperation Treaty)*
PECO	*pays d'Europe centrale et orientale* ks. KIE-maat
PESC	*politique étrangère et de sécurité commune* ks. YUTP
Phare	yhteisön avustusohjelma kumppanuusmaiden tukemiseksi Keski- ja Itä-Euroopassa (Phare käsitetään nykyään jo itsenäiseksi sanaksi eikä enää alkukirjainlyhenteeksi sanoista *Pologne-Hongrie: assistance à la restructuration des économies*)
PIB	*produit intérieur brut* ks. BKT

PIBpm	*produit intérieur brut au prix du marché* ks. BKTmh
pk-yritykset	pienet ja keskisuuret yritykset
PLO	Palestiinan vapautusjärjestö *(Palestine Liberation Organisation)*
PMN	Pohjoismaiden ministerineuvosto
PN	Pohjoismaiden neuvosto
PNB	*produit national brut* ks. BKTL
PNBpm	*produit national brut au prix du marché* ks. BKTLmh
PO	pääosasto (ks. myös kohta 9.6, komission pääosastojen luettelo)
POM	*pays d'outre-mer* ks. MM
POP	pysyvät orgaaniset yhdisteet *(persistent organic pollutant)*
PTK	poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea
PSB	*produit social brut* ks. BKTL
PTOM	*pays et territoires d'outre-mer* ks. MMA

R

Raxen	rasismin ja muukalaisvihan eurooppalainen tiedotusverkosto *(European Racism and Xenophobia Information Network)*
RCAP	riskipääomaa koskeva toimintasuunnitelma *(risk capital action plan)*
Reitox	huumausaineita ja niiden väärinkäyttöä koskeva eurooppalainen tietoverkko *(réseau européen d'information sur les drogues et les toxicomanies)*
RNKK	Reinin navigaation keskuskomissio

S

SACU	Eteläisen Afrikan tulliliitto *(Southern African Customs Union)*
SADC	Eteläisen Afrikan kehitysyhteisö *(Southern African Development Community)*
SAF	rakennesopeutusvarat *(structural adjustment facility)*
SALT	strategisten aseiden rajoittamisneuvottelut *(strategic arms limitation talks)*
SAN	suojattu alkuperänimitys
Sars	vakava äkillinen hengitystieoireyhtymä *(Severe Acute Respiratory Syndrome)*
SCE	eurooppaosuuskunta *(societas cooperativa europaea)*
SCF	elintarvikealan tiedekomitea *(Specific Committee for Food)*
SEBC	*Système européen de banques centrales* ks. EKPJ
SEC	*Système européen de comptes économiques intégrés* ks. EKT
SEU	sopimus Euroopan unionista

SEUT	sopimus Euroopan unionin toiminnasta
SIFIM	*services d'intermédiation financière indirectement mesurés* ks. FISIM
SIS	Schengenin tietojärjestelmä *(Schengen information system)*
SME	*système monétaire européen* ks. EMS
SMHV	sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (jonka korvasi Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto, ks. EUIPO)
SMM	suojattu maantieteellinen merkintä
SOLAS	kansainvälinen yleissopimus ihmishengen turvallisuudesta merellä *(International Convention for the Safety of Life at Sea)*
SPS	tilatukijärjestelmä *(single payment scheme)*
Stabex	vientitulojen vakauttamisjärjestelmä *(system for the stabilisation of ACP and OCT export earnings)*
Sysmin	kaivostoiminnan erityinen rahoitusjärjestelmä *(system for the stabilisation of ACP and OCT mining products)*

T

TABD	transatlanttinen liike-elämän välinen vuoropuhelu *(Transatlantic Business Dialogue)*
TAC	suurin sallittu saalis *(total allowable catch)*
Tacis	uusille itsenäisille valtioille ja Mongolialle suunnattu tekninen avustusohjelma *(Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States)* (Tacis käsitetään itsenäiseksi sanaksi eikä enää kirjainlyhenteeksi)
Taiex	teknisen avun tiedonvaihtotoimisto
Target	Euroopan laajuinen automatisoitu bruttoselvitysperiaatteella toimiva maksujärjestelmä
Taric	Euroopan unionin yhtenäistariffi
TDC	*tarif douanier commun* ks. CCT
TEN	Euroopan laajuiset verkot *(trans-European network)*
TIR	1) Kansainvälinen maantiekuljetus *(transport international routier)* 2) TIR-carnet'isiin merkittyjen tavaroiden kansainvälistä kuljetusta koskeva tulliyleissopimus (TIR-yleissopimus)
T&K	tutkimus ja kehitys
TKK	teollisuuden kehittämiskeskus
TRIPS	sopimus teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista *(trade-related aspects of intellectual property rights)*
TSK	ks. ETSK
TVA	*taxe sur la valeur ajoutée* ks. alv
TVHD	*télévision à haute définition* ks. HDTV

U

UACEE	Euroopan talousyhteisön pienteollisuusliitto *(Union de l'artisanat de la CEE)*
UCLAF	petostentorjunnan koordinointiyksikkö *(unité de coordination de la lutte antifraude)*, jonka korvasi OLAF

UDEAC	Keski-Afrikan valtioiden tulli- ja talousliitto *(Union douanière et économique des États de l'Afrique centrale)*
UDEAO	Länsi-Afrikan valtioiden tulli- ja talousliitto *(Union douanière et économique des États de l'Afrique de l'Ouest)*
UE	*Union européenne* ks. EU
UEAPME	Euroopan käsiteollisuuden sekä pienten ja keskisuurten yritysten liitto *(Union européenne de l'artisanat et des petites et moyennes entreprises)*
UEBL	*Union économique belgo-luxembourgeoise* ks. BLEU
UEM	talous- ja rahaliitto *(Union économique et monétaire)* ks. EMU
UMOA	Länsi-Afrikan rahaliitto *(Union monétaire ouest-africaine)*
UN	*United Nations* ks. YK
UNCED	YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssi *(United Nations Conference on Environment and Development)*
UNCTAD	YK:n kauppa- ja kehityskonferenssi *(United Nations Conference on Trade and Development)*
UNDP	YK:n kehitysohjelma *(United Nations Development Programme)*
UNDRO	YK:n katastrofiapuohjelma *(United Nations Disaster Relief Organiation)*
UNEP	YK:n ympäristöohjelma *(United Nations Environment Programme)*
Unesco	YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö *(United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)*
UNFCCC	YK:n ilmastonmuutoskonventti *(United Nations Framework Convention on Climate Change)*
UNFPA	YK:n väestörahasto *(United Nations Population Fund)*
UNHCR	YK:n pakolaisasiain päävaltuutettu *(United Nations High Commissioner for Refugees)*
UNICE	Euroopan teollisuuden ja työnantajain keskusjärjestö *(Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe)*
Unicef	YK:n lastenrahasto *(United Nations Children's Fund)*
UNIDO	YK:n teollistamisrahasto *(United Nations Industrial Development Organisation)*
UNIDROIT	yksityisoikeuden yhdenmukaistamiseksi toimiva kansainvälinen instituutti *(Institut international pour l'unification du droit privé)*
UNIFEM	YK:n naisten kehitysrahasto *(United Nations Development Fund for Women)*
UNITAR	YK:n koulutus- ja tutkimuslaitos *(United Nations Office on Drugs and Crime)*
UNODC	YK:n huumeiden ja rikosten torjunnasta vastaava järjestö *(United Nations Institute for Training and Research)*
UNRWA	YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelin *(United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East)*
UPU	Maailman postiliitto *(Universal Postal Union)*

V

VAT	*value added tax* ks. alv
VIH	*virus d'immunodéficience humaine* ks. HIV

W

WCO	Maailman tullijärjestö *(World Customs Organisation)*
WEU	Länsi-Euroopan unioni *(Western European Union)*
WFP	Maailman elintarvikeohjelma (YK) *(World Food Programme (UN))*
WHO	Maailman terveysjärjestö (YK) *(World Health Organization (UN))*
WIPO	Maailman henkisen omaisuuden järjestö (YK) *(World Intellectual Property Organisation (UN))*
WMO	Maailman ilmatieteellinen järjestö (YK) *(World Meteorological Organisation (UN))*
WRC	maailman radioviestintäkonferenssi (ITU) *(World Radiocommunication Conference)*
WTO	1) Maailman kauppajärjestö *(World Trade Organization)* 2) Maailman matkailujärjestö *(World Tourism Organisation)*

Y

YK	Yhdistyneet kansakunnat
YMJ	yhteinen markkinajärjestely
YMP	yhteinen maatalouspolitiikka
YOA	yhtenäiset ohjelma-asiakirjat
YTK	(ei käytetä yhteisestä tutkimuskeskuksesta; ks. JRC)
YTPP	yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka
YUTP	yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka
YVA	ympäristövaikutusten arviointi

Liite A5 Valtioiden, alueiden ja rahayksiköiden luettelo

Tässä luettelossa ei oteta kantaa siinä mainittujen valtioiden oikeudelliseen tai poliittiseen tilanteeseen.
Siihen on pyritty keräämään eri lähteistä saadut tiedot. Silloin kun tiedot ovat poikenneet toisistaan, ne on yhdenmukaistettu.

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Afganistan	Afganistanin islamilainen tasavalta	**AF**	Kabul	afganistanilainen	afganistanilainen	afgaani	**AFN**	100 pulia
Ahvenanmaa (6)	Ahvenanmaa	**AX**	Maarianhamina	ahvenanmaalainen	ahvenanmaalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Alankomaat (7)	Alankomaiden kuningaskunta	**NL**	Amsterdam (8)	alankomaalainen	alankomaalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Albania	Albanian tasavalta	**AL**	Tirana	albanialainen	albanialainen	lek	**ALL**	[100 qindarkaa]
Algeria	Algerian demokraattinen kansantasavalta	**DZ**	Alger	algerialainen	algerialainen	Algerian dinaari	**DZD**	100 centimeä
Amerikan Samoa (9)	*Amerikan Samoan territorio*	***AS***	*Pago Pago (10)*	*amerikansamoalainen*	*amerikansamoalainen*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Andorra	Andorran ruhtinaskunta	**AD**	Andorra la Vella	andorralainen	andorralainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Angola	Angolan tasavalta	**AO**	Luanda	angolalainen	angolalainen	kwanza	**AOA**	100 centimeä
Anguilla (11)	*Anguilla*	***AI***	*The Valley*	*anguillalainen*	*anguillalainen*	*Itä-Karibian dollari*	***XCD***	*100 senttiä*
Antarktis	*Antarktis*	***AQ***	*–*	*–*	*antarktislainen*	*–*	***–***	*–*
Antigua ja Barbuda	Antigua ja Barbuda	**AG**	St. John's	antiguabarbudalainen	antiguabarbudalainen	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Arabiemiraatit	Yhdistyneet arabiemiraatit	**AE**	Abu Dhabi	Arabiemiraattien kansalainen, arabiemiraattilainen	arabiemiraattilainen	Arabiemiirikuntien dirhami	**AED**	100 filiä
Argentiina	Argentiinan tasavalta	**AR**	Buenos Aires	argentiinalainen	argentiinalainen	Argentiinan peso	**ARS**	100 centavoa
Armenia	Armenian tasavalta	**AM**	Jerevan	armenialainen	armenialainen	dram	**AMD**	100 lumaa
Aruba (12)	*Aruba*	***AW***	*Oranjestad*	*arubalainen*	*arubalainen*	*Aruban guldeni*	***AWG***	*100 senttiä*

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Australia	Australian yhteisö	**AU**	Canberra	australialainen	australialainen	Australian dollari	**AUD**	100 senttiä
Azerbaidžan	Azerbaidžanin tasavalta	**AZ**	Baku	azerbaidžanilainen	azerbaidžanilainen	Azerbaidžanin manat	**AZN**	100 gopikaa
Bahama	Bahaman yhteisö	**BS**	Nassau	bahamalainen	bahamalainen	Bahaman dollari	**BSD**	100 senttiä
Bahrain	Bahrainin kuningaskunta	**BH**	Manama	bahrainilainen	bahrainilainen	Bahrainin dinaari	**BHD**	1 000 filiä
Bangladesh	Bangladeshin kansantasavalta	**BD**	Dhaka	bangladeshilainen	bangladeshilainen	taka	**BDT**	100 paisaa
Barbados	Barbados	**BB**	Bridgetown	barbadoslainen	barbadoslainen	Barbadosin dollari	**BBD**	100 senttiä
Belau (*ks.* Palau)								
Belgia	Belgian kuningaskunta	**BE**	Bryssel	belgialainen	belgialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Belize	Belize	**BZ**	Belmopan	belizeläinen	belizeläinen	Belizen dollari	**BZD**	100 senttiä
Benin	Beninin tasavalta	**BJ**	Porto-Novo (13)	beniniläinen	beniniläinen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Bermuda (14)	*Bermuda*	***BM***	*Hamilton*	*bermudalainen*	*bermudalainen*	*Bermudan dollari*	***BMD***	*100 senttiä*
Bhutan	Bhutanin kuningaskunta	**BT**	Thimphu	bhutanilainen	bhutanilainen	ngultrum	**BTN**	100 chetrumia
						Intian rupia	**INR**	100 paisaa
Bolivia	Bolivian monikansainen valtio	**BO**	Sucre (15)	bolivialainen	bolivialainen	boliviano	**BOB**	100 centavoa
Bosnia ja Hertsegovina	Bosnia ja Hertsegovina	**BA**	Sarajevo	bosniahertsegovinalainen	bosniahertsegovinalainen	vaihdettava markka	**BAM**	100 feningiä
Botswana	Botswanan tasavalta	**BW**	Gaborone	botswanalainen	botswanalainen	pula	**BWP**	100 thebeä
Bouvet'nsaari (16)	*Bouvet'nsaari*	***BV***	–	–	*bouvet'nsaarelainen*	–	**–**	–
Brasilia	Brasilian liittotasavalta	**BR**	Brasília	brasilialainen	brasilialainen	real	**BRL**	100 centavoa
Britannia (*ks.* Yhdistynyt kuningaskunta)								
Brittiläinen Intian valtameren alue (17)	*Brittiläinen Intian valtameren alue*	***IO***	–	–	*Brittiläiseltä Intian valtameren alueelta peräisin oleva*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Brittiläiset Neitsytsaaret (18)	*Brittiläiset Neitsytsaaret*	***VG***	*Road Town*	*Brittiläisten Neitsytsaarten asukas*	*Brittiläisiltä Neitsytsaarilta peräisin oleva*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Brunei	Brunei Darussalamin valtio	**BN**	Bandar Seri Begawan	bruneilainen	bruneilainen	Brunein dollari	**BND**	100 senttiä
Bulgaria	Bulgarian tasavalta	**BG**	Sofia	bulgarialainen	bulgarialainen	lev	**BGN**	100 stotinkia
Burkina	Burkina Faso	**BF**	Ouagadougou	burkinalainen	burkinalainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Burma (*ks. vir.* Myanmar/Burma)								
Burundi	Burundin tasavalta	**BI**	Gitega (19)	burundilainen	burundilainen	Burundin frangi	**BIF**	100 centimeä
Caymansaaret (20)	*Caymansaaret*	***KY***	*Georgetown*	*caymansaarelainen*	*caymansaarelainen*	*Caymansaarten dollari*	***KYD***	*100 senttiä*
Chile	Chilen tasavalta	**CL**	Santiago de Chile	chileläinen	chileläinen	Chilen peso	**CLP**	100 centavoa
Clipperton (21)	*Clippertoninsaari*	***CP*** (22)	—	—	*clippertonilainen*	—	**—**	—
Cookinsaaret (23)	Cookinsaaret	**CK**	Avarua	cookinsaarelainen	cookinsaarelainen	Uuden-Seelannin dollari	**NZD**	100 senttiä
Costa Rica	Costa Rican tasavalta	**CR**	San José	costaricalainen	costaricalainen	Costa Rican colon	**CRC**	100 céntimoa
Curaçao	*Curaçao*	***CW***	*Willemstad*	*curaçaolainen*	*curaçaolainen*	*Karibian guldeni*	***XCG***	*100 senttiä*
Djibouti	Djiboutin tasavalta	**DJ**	Djibouti	djiboutilainen	djiboutilainen	Djiboutin frangi	**DJF**	—
Dominica	Dominican yhteisö	**DM**	Roseau	dominicalainen	dominicalainen	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Dominikaaninen tasavalta	Dominikaaninen tasavalta	**DO**	Santo Domingo	dominikaanilainen	dominikaanilainen	Dominikaanisen tasavallan peso	**DOP**	100 centavoa
Ecuador	Ecuadorin tasavalta	**EC**	Quito	ecuadorilainen	ecuadorilainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Eesti (*ks.* Viro)								
Egypti	Egyptin arabitasavalta	**EG**	Kairo	egyptiläinen	egyptiläinen	Egyptin punta	**EGP**	100 piasteria
El Salvador	El Salvadorin tasavalta	**SV**	San Salvador	elsalvadorilainen	elsalvadorilainen	El Salvadorin colón (24)	**SVC**	100 centavoa
						Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia (*ks.* Pohjois-Makedonia)								
Eritrea	Eritrean valtio	**ER**	Asmara	eritrealainen	eritrealainen	nakfa	**ERN**	100 senttiä
Espanja	Espanjan kuningaskunta	**ES**	Madrid	espanjalainen	espanjalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Etelä-Afrikka	Etelä-Afrikan tasavalta	**ZA**	Pretoria (25)	eteläafrikkalainen	eteläafrikkalainen	randi	**ZAR**	100 senttiä
Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret (26)	*Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret*	***GS***	*King Edward Point (Grytviken)*	—	*Etelä-Georgiasta ja Eteläisiltä Sandwichsaarilta peräisin oleva*	—	—	—
Etelä-Korea	Korean tasavalta	**KR**	Soul	eteläkorealainen	eteläkorealainen	Etelä-Korean won	**KRW**	[100 chonia]
Etelä-Sudan	Etelä-Sudanin tasavalta	**SS**	Juba	eteläsudanilainen	eteläsudanilainen	Etelä-Sudanin punta	**SSP**	100 piasteria
Etiopia	Etiopian demokraattinen liittotasavalta	**ET**	Addis Abeba	etiopialainen	etiopialainen	birr	**ETB**	100 senttiä
Falklandinsaaret (27)	*Falklandinsaaret*	***FK***	*Port Stanley*	*falklandinsaarelainen*	*falklandinsaarelainen*	*Falklandin punta*	***FKP***	*100 pennyä*
Färsaaret (28)	*Färsaaret*	***FO***	*Tórshavn*	*färsaarelainen*	*färsaarelainen*	*Tanskan kruunu*	***DKK***	*100 äyriä*
Fidži	Fidžin tasavalta	**FJ**	Suva	fidžiläinen	fidžiläinen	Fidžin dollari	**FJD**	100 senttiä
Filippiinit	Filippiinien tasavalta	**PH**	Manila	filippiiniläinen	filippiiniläinen	Filippiinien peso	**PHP**	100 centavoa
Gabon	Gabonin tasavalta	**GA**	Libreville	gabonilainen	gabonilainen	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Gambia	Gambian tasavalta	**GM**	Banjul	gambialainen	gambialainen	dalasi	**GMD**	100 bututia
Georgia	Georgia	**GE**	Tbilisi	georgialainen	georgialainen	lari	**GEL**	100 tetriä
Ghana	Ghanan tasavalta	**GH**	Accra	ghanalainen	ghanalainen	Ghanan cedi	**GHS**	100 pesewaa
Gibraltar (29)	*Gibraltar*	***GI***	*Gibraltar*	*gibraltarilainen*	*gibraltarilainen*	*Gibraltarin punta*	***GIP***	*100 pennyä*
Grenada	Grenada	**GD**	St. George's	grenadalainen	grenadalainen	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Grönlanti (30)	*Grönlanti*	***GL***	*Nuuk*	*grönlantilainen*	*grönlantilainen*	*Tanskan kruunu*	***DKK***	*100 äyriä*
Guadeloupe (31)	*Guadeloupe*	***GP***	*Basse-Terre*	*guadeloupelainen*	*guadeloupelainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Guam (32)	*Guam*	***GU***	*Agaña*	*guamilainen*	*guamilainen*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Guatemala	Guatemalan tasavalta	**GT**	Guatemala (Ciudad de Guatemala)	guatemalalainen	guatemalalainen	quetzal	**GTQ**	100 centavoa
Guernsey (33)	Guernseyn voutikunta	**GG**	St. Peter Port	guernseyläinen	guernseyläinen	Guernseyn punta (34)	**GGP** (34)	100 pennyä
						Englannin punta	**GBP**	100 pennyä
Guinea	Guinean tasavalta	**GN**	Conakry	guinealainen	guinealainen	Guinean frangi	**GNF**	—
Guinea-Bissau	Guinea-Bissaun tasavalta	**GW**	Bissau	guineabissaulainen	guineabissaulainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Guyana	Guyanan kooperatiivinen tasavalta	**GY**	Georgetown	guyanalainen	guyanalainen	Guyanan dollari	**GYD**	100 senttiä
Haiti	Haitin tasavalta	**HT**	Port-au-Prince	haitilainen	haitilainen	gourde	**HTG**	100 centimeä
						Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Heard ja McDonaldinsaaret (35)	*Heardin ja McDonaldinsaarten territorio*	***HM***	—	—	*Heard ja McDonaldinsaarilta peräisin oleva*	—	—	—
Honduras	Hondurasin tasavalta	**HN**	Tegucigalpa	hondurasilainen	hondurasilainen	lempira	**HNL**	100 centavoa
Hongkong (36)	*Kiinan kansantasavallan erityishallintoalue Hongkong* (37)	***HK***	(38)	*hongkongilainen*	*hongkongilainen*	*Hongkongin dollari*	***HKD***	*100 senttiä*
Indonesia	Indonesian tasavalta	**ID**	Jakarta	indonesialainen	indonesialainen	Indonesian rupia	**IDR**	100 seniä
Intia	Intian tasavalta	**IN**	New Delhi	intialainen	intialainen	Intian rupia	**INR**	100 paisaa
Irak	Irakin tasavalta	**IQ**	Bagdad	irakilainen	irakilainen	Irakin dinaari	**IQD**	1 000 filiä
Iran	Iranin islamilainen tasavalta	**IR**	Teheran	iranilainen	iranilainen	Iranin rial	**IRR**	[100 dinaaria] (39)
Irlanti	Irlanti (40)	**IE**	Dublin	irlantilainen	irlantilainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Islanti	Islanti (41)	**IS**	Reykjavík	islantilainen	islantilainen	Islannin kruunu	**ISK**	—
Iso-Britannia (*ks.* Yhdistynyt kuningaskunta)								

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Israel	Israelin valtio	**IL**	(42)	israelilainen	israelilainen	sekeli	**ILS**	100 agorotia
Italia	Italian tasavalta	**IT**	Rooma	italialainen	italialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Itä-Timor	Itä-Timorin demokraattinen tasavalta	**TL**	Dili	itätimorilainen	itätimorilainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Itävalta	Itävallan tasavalta	**AT**	Wien	itävaltalainen	itävaltalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Jamaika	Jamaika	**JM**	Kingston	jamaikalainen	jamaikalainen	Jamaikan dollari	**JMD**	100 senttiä
Japani	Japani	**JP**	Tokio	japanilainen	japanilainen	jeni	**JPY**	[100 seniä] (43)
Jemen	Jemenin tasavalta	**YE**	Sanaa	jemeniläinen	jemeniläinen	Jemenin rial	**YER**	100 filiä
Jersey (44)	Jerseyn voutikunta	**JE**	Saint Helier	jerseyläinen	jerseyläinen	Jerseyn punta (45)	**JEP** (45)	100 pennyä
						Englannin punta	**GBP**	100 pennyä
Jordania	Jordanian hašemiittinen kuningaskunta	**JO**	Amman	jordanialainen	jordanialainen	Jordanian dinaari	**JOD**	100 piasteria [1 000 filiä]
Joulusaari (46)	*Joulusaaren territorio*	***CX***	*Flying Fish Cove*	*joulusaarelainen*	*joulusaarelainen*	*Australian dollari*	***AUD***	*100 senttiä*
Kambodža	Kambodžan kuningaskunta	**KH**	Phnom Penh	kambodžalainen	kambodžalainen	riel	**KHR**	[10 kakia] [100 seniä]
Kamerun	Kamerunin tasavalta	**CM**	Yaoundé	kamerunilainen	kamerunilainen	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Kanada	Kanada	**CA**	Ottawa	kanadalainen	kanadalainen	Kanadan dollari	**CAD**	100 senttiä
Kanaalisaaret (ks. Guernsey ja Jersey)								
Kap Verde	Kap Verden tasavalta	**CV**	Praia	kapverdeläinen	kapverdeläinen	Kap Verden escudo	**CVE**	100 centavoa
Kazakstan	Kazakstanin tasavalta	**KZ**	Astana	kazakstanilainen	kazakstanilainen	tenge	**KZT**	100 tiiniä
Kenia	Kenian tasavalta	**KE**	Nairobi	kenialainen	kenialainen	Kenian šillinki	**KES**	100 senttiä
Keski-Afrikan tasavalta	Keski-Afrikan tasavalta	**CF**	Bangui	keskiafrikkalainen	keskiafrikkalainen	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Kiina	Kiinan kansantasavalta	**CN**	Beijing (Peking)	kiinalainen	kiinalainen	juan renminbi	**CNY**	10 chiaota 100 feniä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Kirgisia	Kirgisian tasavalta	**KG**	Biškek	kirgisialainen	kirgisialainen	som	**KGS**	100 tyiyniä
Kiribati	Kiribatin tasavalta	**KI**	Tarawa	kiribatilainen	kiribatilainen	Australian dollari	**AUD**	100 senttiä
Kolumbia	Kolumbian tasavalta	**CO**	Bogotá	kolumbialainen	kolumbialainen	Kolumbian peso	**COP**	100 centavoa
Komorit	Komorien liitto	**KM**	Moroni	komorilainen	komorilainen	Komorien frangi	**KMF**	—
Kongo	Kongon tasavalta	**CG**	Brazzaville	Kongon tasavallan kansalainen	Kongon tasavallasta peräisin oleva	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Kongon demokraattinen tasavalta	Kongon demokraattinen tasavalta	**CD**	Kinshasa	Kongon demokraattisen tasavallan kansalainen (47)	Kongon demokraattisesta tasavallasta peräisin oleva (47)	Kongon frangi	**CDF**	100 centimeä
Kookossaaret (48)	*Kookossaarten territorio*	***CC***	*West Island*	*kookossaarelainen*	*kookossaarelainen*	*Australian dollari*	***AUD***	*100 senttiä*
Kreikka	Helleenien tasavalta	**EL**	Ateena	kreikkalainen	kreikkalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Kroatia	Kroatian tasavalta	**HR**	Zagreb	kroatialainen	kroatialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Kuuba	Kuuban tasavalta	**CU**	Havanna	kuubalainen	kuubalainen	Kuuban peso	**CUP**	100 centavoa
Kuwait	Kuwaitin valtio	**KW**	Kuwait	kuwaitilainen	kuwaitilainen	Kuwaitin dinaari	**KWD**	1 000 filiä
Kypros	Kyproksen tasavalta	**CY**	Nikosia	kyproslainen	kyproslainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Laos	Laosin demokraattinen kansantasavalta	**LA**	Viangchan (Vientiane)	laosilainen	laosilainen	kip	**LAK**	[100 attia]
Latvia	Latvian tasavalta	**LV**	Riika	latvialainen	latvialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Lesotho	Lesothon kuningaskunta	**LS**	Maseru	lesotholainen	lesotholainen	loti	**LSL**	100 lisenteä
						randi	**ZAR**	100 senttiä
Libanon	Libanonin tasavalta	**LB**	Beirut	libanonilainen	libanonilainen	Libanonin punta	**LBP**	[100 piasteria]
Liberia	Liberian tasavalta	**LR**	Monrovia	liberialainen	liberialainen	Liberian dollari	**LRD**	100 senttiä
Libya	Libyan valtio	**LY**	Tripoli	libyalainen	libyalainen	Libyan dinaari	**LYD**	100 dirhamia
Liechtenstein	Liechtensteinin ruhtinaskunta	**LI**	Vaduz	liechtensteinilainen	liechtensteinilainen	Sveitsin frangi	**CHF**	100 centimeä
Liettua	Liettuan tasavalta	**LT**	Vilna	liettualainen	liettualainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Luxemburg	Luxemburgin suurherttuakunta	**LU**	Luxemburg	luxemburgilainen	luxemburgilainen	euro	**EUR**	100 senttiä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Länsi-Sahara (49)	*Länsi-Sahara*	***EH***	*El Aaiún*	*länsisaharalainen*	*länsisaharalainen*	*Marokon dirhami*	***MAD***	*100 centimeä*
Macao (50)	*Kiinan kansantasavallan erityishallintoalue Macao* (51)	***MO***	*Macao* (52)	*macaolainen*	*macaolainen*	*pataca*	***MOP***	*100 avo*
Madagaskar	Madagaskarin tasavalta	**MG**	Antananarivo	madagaskarilainen	madagaskarilainen	ariary	**MGA**	5 iraimbilanjaa
Makedonia (*ks.* Pohjois-Makedonia)								
Malawi	Malawin tasavalta	**MW**	Lilongwe	malawilainen	malawilainen	Malawin kwacha	**MWK**	100 tambalaa
Malediivit	Malediivien tasavalta	**MV**	Male	malediivilainen	malediivilainen	rufiyaa	**MVR**	100 laaria
Malesia	Malesia	**MY**	Kuala Lumpur (53)	malesialainen	malesialainen	ringgit	**MYR**	100 seniä
Mali	Malin tasavalta	**ML**	Bamako	malilainen	malilainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Malta	Maltan tasavalta	**MT**	Valletta	maltalainen	maltalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Mansaari (54)	Mansaari	**IM**	Douglas	mansaarelainen	mansaarelainen	Mansaaren punta (55)	**IMP** (55)	100 pennyä
						Englannin punta	**GBP**	100 pennyä
Marokko	Marokon kuningaskunta	**MA**	Rabat	marokkolainen	marokkolainen	Marokon dirham	**MAD**	100 centimeä
Marshallinsaaret	Marshallinsaarten tasavalta	**MH**	Majuro	marshallinsaarelainen	marshallinsaarelainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Martinique (56)	*Martinique*	***MQ***	*Fort-de-France*	*martiniquelainen*	*martiniquelainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Mauritania	Mauritanian islamilainen tasavalta	**MR**	Nouakchott	mauritanialainen	mauritanialainen	ouguija	**MRU**	5 khoumia
Mauritius	Mauritiuksen tasavalta	**MU**	Port Louis	mauritiuslainen	mauritiuslainen	Mauritiuksen rupia	**MUR**	100 senttiä
Mayotte (57)	*Mayotte*	***YT***	*Mamoudzou*	*mayottelainen*	*mayottelainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Meksiko	Meksikon yhdysvallat	**MX**	México	meksikolainen	meksikolainen	Meksikon peso	**MXN**	100 centavoa
Mikronesia	Mikronesian federaatio	**FM**	Palikir	mikronesialainen	mikronesialainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Moldova	Moldovan tasavalta	**MD**	Chişinău	moldovalainen	moldovalainen	Moldovan leu	**MDL**	100 bania

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Monaco	Monacon ruhtinaskunta	**MC**	Monaco	monacolainen	monacolainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Mongolia	Mongolia	**MN**	Ulaanbaatar	mongolialainen	mongolialainen	tugrug	**MNT**	100 mongoa
Montenegro	Montenegro	**ME**	Podgorica	montenegrolainen	montenegrolainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Montserrat (58)	*Montserrat*	***MS***	*Plymouth* (59)	*montserratilainen*	*montserratilainen*	*Itä-Karibian dollari*	***XCD***	*100 senttiä*
Mosambik	Mosambikin tasavalta	**MZ**	Maputo	mosambikilainen	mosambikilainen	metical	**MZN**	100 centavoa
Myanmar/Burma	Myanmar/Burma (60)	**MM**	Naypyidaw	myanmarilainen/ burmalainen	myanmarilainen/ burmalainen	kyat	**MMK**	100 pyaa
Namibia	Namibian tasavalta	**NA**	Windhoek	namibialainen	namibialainen	Namibian dollari	**NAD**	100 senttiä
						randi	**ZAR**	100 senttiä
Nauru	Naurun tasavalta	**NR**	Yaren	naurulainen	naurulainen	Australian dollari	**AUD**	100 senttiä
Nepal	Nepal	**NP**	Kathmandu	nepalilainen	nepalilainen	Nepalin rupia	**NPR**	100 paisaa
Nicaragua	Nicaraguan tasavalta	**NI**	Managua	nicaragualainen	nicaragualainen	kultacórdoba	**NIO**	100 centavoa
Niger	Nigerin tasavalta	**NE**	Niamey	nigeriläinen	nigeriläinen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Nigeria	Nigerian liittotasavalta	**NG**	Abuja	nigerialainen	nigerialainen	naira	**NGN**	100 koboa
Niue (61)	Niue	**NU**	Alofi	niuelainen	niuelainen	Uuden-Seelannin dollari	**NZD**	100 senttiä
Norfolkinsaari (62)	*Norfolkinsaari*	***NF***	*Kingston*	*norfolkinsaarelainen*	*norfolkinsaarelainen*	*Australian dollari*	***AUD***	*100 senttiä*
Norja	Norjan kuningaskunta	**NO**	Oslo	norjalainen	norjalainen	Norjan kruunu	**NOK**	100 äyriä
Norsunluurannikko	Norsunluurannikon tasavalta	**CI**	Yamoussoukro (63)	norsunluurannikkolainen	norsunluurannikkolainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Oman	Omanin sulttaanikunta	**OM**	Masqat	omanilainen	omanilainen	Omanin rial	**OMR**	100 baizaa
Pakistan	Pakistanin islamilainen tasavalta	**PK**	Islamabad	pakistanilainen	pakistanilainen	Pakistanin rupia	**PKR**	100 paisaa
Palau	Palaun tasavalta	**PW**	Melekeok	palaulainen	palaulainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Panama	Panaman tasavalta	**PA**	Panamá	panamalainen	panamalainen	balboa	**PAB**	100 centésimoa

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
						Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Papua-Uusi-Guinea	Papua-Uuden-Guinean itsenäinen valtio	**PG**	Port Moresby	papuauusiguinealainen	papuauusiguinealainen	kina	**PGK**	100 toeaa
Paraguay	Paraguayn tasavalta	**PY**	Asunción	paraguaylainen	paraguaylainen	guarani	**PYG**	100 céntimoa
Peru	Perun tasavalta	**PE**	Lima	perulainen	perulainen	sol	**PEN**	100 céntimoa
Pitcairn (64)	*Pitcairn*	***PN***	*Adamstown*	*pitcairnilainen*	*pitcairnilainen*	*Uuden-Seelannin dollari*	***NZD***	*100 senttiä*
Pohjois-Korea	Korean demokraattinen kansantasavalta	**KP**	Pjongjang	pohjoiskorealainen	pohjoiskorealainen	Pohjois-Korean won	**KPW**	100 chonia
Pohjois-Makedonia	Pohjois-Makedonian tasavalta	**MK**	Skopje	makedonialainen/Pohjois-Makedonian tasavallan kansalainen (65)	Pohjois-Makedonian tasavallan, Pohjois-Makedonian (66) makedonialainen (66)	denaari	**MKD**	100 deniä
Pohjois-Mariaanit (67)	*Pohjois-Mariaanien yhteisö*	***MP***	*Saipan*	*pohjoismariaanilainen*	*pohjoismariaanilainen*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Portugali	Portugalin tasavalta	**PT**	Lissabon	portugalilainen	portugalilainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Puerto Rico (68)	*Puerto Ricon yhteisö*	***PR***	*San Juan*	*puertoricolainen*	*puertoricolainen*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Puola	Puolan tasavalta	**PL**	Varsova	puolalainen	puolalainen	zloty	**PLN**	100 groszia
Pyhä istuin / Vatikaanivaltio (69)	Pyhä istuin / Vatikaanivaltio	**VA**	— / Città del Vaticano	— / vatikaanilainen	Pyhästä istuimesta peräisin oleva / vatikaanilainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Päiväntasaajan Guinea	Päiväntasaajan Guinean tasavalta	**GQ**	Malabo	päiväntasaajanguinealainen	päiväntasaajanguinealainen	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Qatar	Qatarin valtio	**QA**	Doha	qatarilainen	qatarilainen	Qatarin rial	**QAR**	100 dirhamia
Ranska	Ranskan tasavalta	**FR**	Pariisi	ranskalainen	ranskalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet (70)	*Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet*	***TF***	(71)	—	—	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Ranskan Guayana (72)	*Ranskan Guayana*	***GF***	*Cayenne*	*ranskanguayanalainen*	*ranskanguayanalainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Ranskan Polynesia (73)	*Ranskan Polynesia*	***PF***	*Papeete*	*ranskanpolynesialainen*	*ranskanpolynesialainen*	*CFP-frangi*	***XPF***	*100 centimeä*
Réunion (74)	*Réunion*	***RE***	*Saint-Denis*	*réunionilainen*	*réunionilainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Romania	Romania	**RO**	Bukarest	romanialainen	romanialainen	Romanian leu	**RON**	100 bania
Ruanda	Ruandan tasavalta	**RW**	Kigali	ruandalainen	ruandalainen	Ruandan frangi	**RWF**	100 centimeä
Ruotsi	Ruotsin kuningaskunta	**SE**	Tukholma	ruotsalainen	ruotsalainen	Ruotsin kruunu	**SEK**	100 äyriä
Saint-Barthélemy (75)	*Saint-Barthélemyn yhteisö*	***BL***	*Gustavia*	*saintbarthélemylainen*	*saintbarthélemylainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha (76)	*Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha*	***SH***	*Jamestown*	*Saint Helenan, Ascensionin ja Tristan da Cunhan kansalainen*	*Saint Helenalta, Ascensionilta ja Tristan de Cunhalta peräisin oleva*	*Saint Helenan punta (Saint Helena ja Ascension)*	***SHP***	*100 pennyä*
						Englannin punta (Ascension ja Tristan da Cunha)	***GBP***	*100 pennyä*
Saint Kitts ja Nevis	Saint Kittsin ja Nevisin federaatio	**KN**	Basseterre	saintkittsnevisläinen	saintkittsnevisläinen	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Saint Lucia	Saint Lucia	**LC**	Castries	saintlucialainen	saintlucialainen	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Saint-Martin (77)	*Saint-Martinin yhteisö*	***MF***	*Marigot*	*saintmartinilainen*	*saintmartinilainen*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Saint-Pierre ja Miquelon (78)	*Saint-Pierren ja Miquelonin alueellinen yhteisö*	***PM***	*Saint-Pierre*	*Saint-Pierren ja Miquelonin asukas*	*Saint-Pierrestä ja Miquelonista peräisin oleva*	*euro*	***EUR***	*100 senttiä*
Saint Vincent ja Grenadiinit	Saint Vincent ja Grenadiinit	**VC**	Kingstown	Saint Vincent ja Grenadiinien kansalainen	Saint Vincent ja Grenadiineilta peräisin oleva	Itä-Karibian dollari	**XCD**	100 senttiä
Saksa	Saksan liittotasavalta	**DE**	Berliini	saksalainen	saksalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Salomonsaaret	Salomonsaaret	**SB**	Honiara	salomonsaarelainen	salomonsaarelainen	Salomonsaarten dollari	**SBD**	100 senttiä
Sambia	Sambian tasavalta	**ZM**	Lusaka	sambialainen	sambialainen	Sambian kwacha	**ZMW**	100 ngweetä
Samoa	Samoan itsenäinen valtio	**WS**	Apia	samoalainen	samoalainen	tala	**WST**	100 seneä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
San Marino	San Marinon tasavalta	**SM**	San Marino	sanmarinolainen	sanmarinolainen	euro	**EUR**	100 senttiä
São Tomé ja Príncipe	São Tomén ja Príncipen demokraattinen tasavalta	**ST**	São Tomé	saotomeprincipeläinen	saotomeprincipeläinen	dobra	**STN**	100 céntimoa
Saudi-Arabia	Saudi-Arabian kuningaskunta	**SA**	Riad	saudiarabialainen	saudiarabialainen	Saudi-Arabian rial	**SAR**	100 halalahia
Senegal	Senegalin tasavalta	**SN**	Dakar	senegalilainen	senegalilainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Serbia	Serbian tasavalta	**RS**	Belgrad	serbialainen	serbialainen	Serbian dinaari	**RSD**	100 paraa
Seychellit	Seychellien tasavalta	**SC**	Victoria	seychelliläinen	seychelliläinen	Seychellien rupia	**SCR**	100 senttiä
Sierra Leone	Sierra Leonen tasavalta	**SL**	Freetown	sierraleonelainen	sierraleonelainen	leone	**SLE**	100 senttiä
Singapore	Singaporen tasavalta	**SG**	Singapore	singaporelainen	singaporelainen	Singaporen dollari	**SGD**	100 senttiä
Sint Maarten	*Sint Maarten*	***SX***	*Philipsburg*	*sintmaartenlainen*	*sintmaartenlainen*	*Karibian guldeni*	***XCG***	*100 senttiä*
Slovakia	Slovakian tasavalta	**SK**	Bratislava	slovakialainen	slovakialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Slovenia	Slovenian tasavalta	**SI**	Ljubljana	slovenialainen	slovenialainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Somalia	Somalian liittotasavalta	**SO**	Mogadishu	somalialainen	somalialainen	Somalian šillinki	**SOS**	100 centésimoa
Sri Lanka	Sri Lankan demokraattinen sosialistinen tasavalta	**LK**	Sri Jayawardenapura Kotte (79)	srilankalainen	srilankalainen	Sri Lankan rupia	**LKR**	100 centiä
Sudan	Sudanin tasavalta	**SD**	Khartum	sudanilainen	sudanilainen	Sudanin punta	**SDG**	100 piasteria
Suomi	Suomen tasavalta	**FI**	Helsinki	suomalainen	suomalainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Suriname	Surinamen tasavalta	**SR**	Paramaribo	surinamelainen	surinamelainen	Surinamen dollari	**SRD**	100 senttiä
Svalbard ja Jan Mayen (80)	*Svalbard ja Jan Mayen*	***SJ***	*Longyearbyen (Svalbard), Olonkinbyen (Jan Mayen)*	*svalbardilainen, janmayenilainen*	*svalbardilainen, janmayenilainen*	*Norjan kruunu*	***NOK***	*100 äyriä*
Sveitsi	Sveitsin valaliitto	**CH**	Bern	sveitsiläinen	sveitsiläinen	Sveitsin frangi	**CHF**	100 centimeä
Swazimaa (81)	Eswatinin kuningaskunta	**SZ**	Mbabane	swazimaalainen	swazimaalainen	lilangeni	**SZL**	100 senttiä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Syyria	Syyrian arabitasavalta	**SY**	Damaskos	syyrialainen	syyrialainen	Syyrian punta	**SYP**	100 piasteria
Tadžikistan	Tadžikistanin tasavalta	**TJ**	Dušanbe	tadžikistanilainen	tadžikistanilainen	somoni	**TJS**	100 diramia
Taiwan	Taiwan (82)	**TW**	Taipei	taiwanilainen	taiwanilainen	Taiwanin uusi dollari	**TWD**	100 senttiä
Tansania	Tansanian yhdistynyt tasavalta	**TZ**	Dodoma (83)	tansanialainen	tansanialainen	Tansanian šillinki	**TZS**	100 senttiä
Tanska	Tanskan kuningaskunta	**DK**	Kööpenhamina	tanskalainen	tanskalainen	Tanskan kruunu	**DKK**	100 äyriä
Thaimaa	Thaimaan kuningaskunta	**TH**	Bangkok	thaimaalainen	thaimaalainen	baht	**THB**	100 satangia
Timor (*ks.* Itä-Timor)								
Togo	Togon tasavalta	**TG**	Lomé	togolainen	togolainen	CFA-frangi (BCEAO)	**XOF**	100 centimeä
Tokelau (84)	*Tokelausaaret*	***TK***	(85)	*tokelaulainen*	*tokelaulainen*	*Uuden-Seelannin dollari*	***NZD***	*100 senttiä*
Tonga	Tongan kuningaskunta	**TO**	Nuku'alofa	tongalainen	tongalainen	pa'anga	**TOP**	100 sanitia
Trinidad ja Tobago	Trinidadin ja Tobagon tasavalta	**TT**	Port of Spain	trinidadtobagolainen	trinidadtobagolainen	Trinidadin ja Tobagon dollari	**TTD**	100 senttiä
Tšad	Tšadin tasavalta	**TD**	N'Djamena	tšadilainen	tšadilainen	CFA-frangi (BEAC)	**XAF**	100 centimeä
Tšekki	Tšekin tasavalta	**CZ**	Praha	tšekkiläinen	tšekkiläinen	Tšekin koruna	**CZK**	100 haléria
Tunisia	Tunisian tasavalta	**TN**	Tunis	tunisialainen	tunisialainen	Tunisian dinaari	**TND**	1 000 millimea
Turkki	Turkin tasavalta	**TR**	Ankara	turkkilainen	turkkilainen	Turkin liira	**TRY**	100 kurusia
Turkmenistan	Turkmenistan	**TM**	Ašgabat	turkmenistanilainen	turkmenistanilainen	Turkmenistanin manat	**TMT**	100 tengeä
Turks- ja Caicossaaret (86)	*Turks- ja Caicossaaret*	***TC***	*Cockburn Town*	*Turks- ja Caicossaarten asukas*	*Turks- ja Caicossaarilta peräisin oleva*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Tuvalu	Tuvalu	**TV**	Funafuti	tuvalulainen	tuvalulainen	Australian dollari	**AUD**	100 senttiä
Uganda	Ugandan tasavalta	**UG**	Kampala	ugandalainen	ugandalainen	Ugandan šillinki	**UGX**	100 senttiä
Ukraina	Ukraina	**UA**	Kiova	ukrainalainen	ukrainalainen	grivna	**UAH**	100 kopijkaa
Unkari	Unkari	**HU**	Budapest	unkarilainen	unkarilainen	forintti	**HUF**	[100 filléria]

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)
Uruguay	Uruguayn itäinen tasavalta	**UY**	Montevideo	uruguaylainen	uruguaylainen	Uruguayn peso	**UYU**	100 centésimoa
Uusi-Kaledonia (87)	*Uusi-Kaledonia*	***NC***	*Nouméa*	*uusikaledonialainen*	*uusikaledonialainen*	*CFP-frangi*	***XPF***	*100 centimeä*
Uusi-Seelanti	Uusi-Seelanti	**NZ**	Wellington	uusiseelantilainen	uusiseelantilainen	Uuden-Seelannin dollari	**NZD**	100 senttiä
Uzbekistan	Uzbekistanin tasavalta	**UZ**	Taškent	uzbekistanilainen	uzbekistanilainen	sum	**UZS**	100 tijiniä
Valko-Venäjä	Valko-Venäjän tasavalta	**BY**	Minsk	valkovenäläinen	valkovenäläinen	Valko-Venäjän rupla	**BYN**	100 kopeekkaa
Vanuatu	Vanuatun tasavalta	**VU**	Port Vila	vanuatulainen	vanuatulainen	vatu	**VUV**	—
Vatikaanivaltio (*ks. vir.* Pyhä istuin)								
Venezuela	Venezuelan bolivariaaninen tasavalta	**VE**	Caracas	venezuelalainen	venezuelalainen	suvereeni bolívar	**VES** (88)	100 céntimoa
Venäjä	Venäjän federaatio	**RU**	Moskova	venäläinen	venäläinen	Venäjän rupla	**RUB**	100 kopeekkaa
Vietnam	Vietnamin sosialistinen tasavalta	**VN**	Hanoi	vietnamilainen	vietnamilainen	dong	**VND**	[10 hàota 100 xuta]
Viro	Viron tasavalta	**EE**	Tallinna	virolainen	virolainen	euro	**EUR**	100 senttiä
Wallis ja Futuna (89)	*Wallis ja Futunan territorio*	***WF***	*Matâ'utu*	*wallisfutunalainen*	*wallisfutunalainen*	*CFP-frangi*	***XPF***	*100 centimeä*
Yhdistynyt kuningaskunta (90)	Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta	**UK**	Lontoo	britti	brittiläinen	Englannin punta	**GBP**	100 pennyä
Yhdysvallat	Amerikan yhdysvallat	**US**	Washington	yhdysvaltalainen	yhdysvaltalainen	Yhdysvaltain dollari	**USD**	100 senttiä
Yhdysvaltain Neitsytsaaret (91)	*Yhdysvaltain Neitsytsaaret*	***VI***	*Charlotte Amalie*	*yhdysvaltainneitsytsaarelaine*	*yhdysvaltainneitsytsaarelainen*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Yhdysvaltain pienet erillissaaret (92)	*Yhdysvaltain pienet erillissaaret*	***UM***	—	—	*Yhdysvaltain pieniltä erillissaarilta peräisin oleva*	*Yhdysvaltain dollari*	***USD***	*100 senttiä*
Zimbabwe	Zimbabwen tasavalta	**ZW**	Harare	zimbabwelainen	zimbabwelainen	Zimbabwen gold	**ZWG**	100 senttiä

(jatkoa)

Valtio (lyhyt muoto)	Koko nimi (pitkä muoto)	Maakoodi (1)	Pääkaupunki / hallinnollinen keskus	Asukkaannimi	Adjektiivi (2)	Rahayksikkö (3)	Valuuttakoodi (4)	Rahan alayksikkö (5)

Kursivoitu alaviite koskee vain suomenkielistä versiota.

(1) **Palsta ”Maakoodi”**: ISO 3166-1 alpha-2 -koodit, kaksikirjaiminen koodi, paitsi Kreikan ja Yhdistyneen kuningaskunnan (joista on käytettävä lyhenteitä EL ja UK eikä GR ja GB) osalta. Ks. myös kohdat 7.1.1 (käytettävät lyhenteet), 7.1.2 (valtioiden järjestys luetteloissa) ja liite A6 (maakoodien aakkosellinen järjestys).

(2) ***Palsta ”Adjektiivi”**: Maiden nimistä johdetut asukkaannimitykset eivät tuota suomen kielessä juurikaan ongelmia. Hankalimmista tapauksista ks. luettelo liitteessä C (Sekalaista).*

(3) **Palsta ”Rahayksikkö”**: CFA-frangi (BCEAO) = Afrikan rahayhteisön frangi, vastuuviranomainen Banque centrale des États de l’Afrique de l’Ouest; CFA-frangi (BEAC) = Keski-Afrikan rahayhteistyön frangi, vastuuviranomainen Banque des États de l’Afrique centrale.

(4) **Palsta ”Valuuttakoodi”**: ISO 4217 -koodit, paitsi GGP (Guernsey), IMP (Mansaari) ja JEP (Jersey).

(5) **Palsta ”Rahan alayksikkö”**: Euron alayksikkö on sentti. Kuitenkin neuvoston 3 päivänä toukokuuta 1998 antaman asetuksen (EY) N:o 974/98 johdanto-osan toisen kappaleen mukaan nimen ”sentti” määritelmä ei estä nimen yleisessä käytössä esiintyvien eri muotojen käyttöä jäsenvaltioissa. Unionin teksteissä suositeltava muoto on ”sentti” (pakollinen lainsäädännössä). Sellaiset rahan alayksiköt, jotka eivät enää ole liikkeessä (mutta joita ei ole virallisesti lakkautettu), on merkitty hakasulkeisiin.

(6) **Ahvenanmaa**: Ahvenanmaa kuuluu Suomen suvereniteettiin ja sillä on itsehallinto. Euroopan unionin ja Ahvenanmaan erityissuhteista määrätään pöytäkirjassa, joka on liitetty liittymisasiakirjaan (ja jossa vahvistetaan lisäksi Ahvenanmaan kansainvälisen oikeuden mukainen erityisasema).

(7) **Alankomaat**: Tulee käyttää nimeä ”Alankomaat”, ei ”Hollanti”, joka muodostaa vain osan Alankomaista.

(8) **Alankomaat**: Amsterdam on perustuslaissa määritelty pääkaupunki; Haag on hallinnollinen pääkaupunki.

(9) **Amerikan Samoa**: Yhdysvaltain territorio.

(10) **Amerikan Samoa**: Pago Pago on virallinen pääkaupunki (hallinnollinen keskus: Fagatogo).

(11) **Anguilla**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(12) **Aruba**: Alankomaiden kuningaskunnan autonominen alue.

(13) **Benin**: Cotonou on hallinnollinen pääkaupunki.

(14) **Bermuda**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(15) **Bolivia**: Sucre on pääkaupunki perustuslain mukaan, La Paz on hallinnollinen pääkaupunki.

(16) **Bouvet’nsaari**: Norjalle kuuluva asumaton saari.

(17) **Brittiläinen Intian valtameren alue**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(18) **Brittiläiset Neitsytsaaret**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(19) **Burundi**: Gitega on poliittinen pääkaupunki ja Bujumbura on taloudellinen pääkaupunki 4.2.2019 alkaen.

(20) **Caymansaaret**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(21) **Clipperton**: Ranskan valtion omaisuutta.

(22) **Clipperton**: Koodi CP ei varsinaisesti kuulu ISO-koodiin 3166-1, mutta se on poikkeuksellisesti ISO:lle varattu koodi.

(23) **Cookinsaaret**: Uuteen-Seelantiin vapaasti assosioitunut itsehallintoalue.

(24) **El Salvador:** El Salvadorin colónilla on edelleen virallisen valuutan asema, vaikka sitä ei juuri enää käytetä.

(25) **Etelä-Afrikka**: Pretoria on hallinnollinen keskus, Kapkaupunki on lainsäädännöllinen keskus ja Bloemfontein on oikeudellinen keskus.

(26) **Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret**: Brittiläinen merentakainen territorio (hallinnoidaan Falklandinsaarilta).

(27) **Falklandinsaaret**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(28) **Färsaaret**: Tanskalle kuuluva itsehallintoalue.

(29) **Gibraltar**: Brittiläinen merentakainen territorio.

(30) **Grönlanti**: Tanskalle kuuluva itsehallintoalue.

(31) **Guadeloupe**: Ranskan merentakainen departementti (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).

(32) **Guam**: Yhdysvaltain territorio.

(33) **Guernsey**: Brittiläinen erillisalue (kruununsiirtomaa), joka ei ole osa Yhdistynyttä kuningaskuntaa mutta joka on riippuvainen sen ulkosuhteista.

(34) **Guernsey**: Englannin punnan variantti ilman omaa ISO-koodia. Jos tarvitaan erillinen koodi, GGP on yleensä käytössä.

(35) **Heard ja McDonaldinsaaret**: Australian asumaton territorio.

(36) **Hongkong**: Nimeä ”Hongkong, Kiina” käytetään lisäksi tietyissä erityistapauksissa. Perustuslain 151 artiklan mukaan Hongkongin erityishallintoalue voi ”Hongkong, Kiina” -nimeä käyttäen omatoimisesti pitää yllä ja kehittää suhteita sekä solmia ja panna toimeen sopimuksia valtioiden, alueiden ja asiaankuuluvien kansainvälisten organisaatioiden kanssa soveltuvilla aloilla. Näihin aloihin kuuluvat talous, kauppa, rahoitus ja raha, tavarankuljetus, viestintä, matkailu, kulttuuri ja urheilu.

(37) **Hongkong**: Koko nimestä voi käyttää myös lyhennettyä muotoa ”Hongkongin erityishallintoalue”.
(38) **Hongkong**: Virallinen pääkaupunki on Beijing (Peking). Hallinnollinen keskus sijaitsee Government Hill -kukkulalla.
(39) **Iran**: Virallisesti rial jaetaan 100 dinaariin, mutta rialin alhaisen arvon vuoksi sen osia ei enää käytetä. Käytännössä iranilaiset ilmaisevat rahan määrän tomaneina; yksi toman katsotaan 10 rialin arvoiseksi.
(40) **Irlanti**: Nimeä ”Irlannin tasavalta” ei tule käyttää. Vaikka tämä nimi esiintyy eräissä asiakirjoissa, se ei ole virallinen.
(41) **Islanti**: Nimeä ”Islannin tasavalta” ei tule käyttää. Vaikka tämä nimi esiintyy eräissä asiakirjoissa, se ei ole virallinen.
(42) **Israel**: Israelin parlamentti ja ulkoasiainministeriö sijaitsevat Jerusalemissa, Euroopan unionin jäsenvaltioiden suurlähetystöt Tel Avivissa.
(43) **Japani**: Seniä käytetään enää vain tilirahana.
(44) **Jersey**: Brittiläinen erillisalue (kruununsiirtomaa), joka ei ole osa Yhdistynyttä kuningaskuntaa mutta joka on riippuvainen sen ulkosuhteista.
(45) **Jersey**: Englannin punnan variantti ilman omaa ISO-koodia. Jos tarvitaan erillinen koodi, JEP on yleensä käytössä.
(46) **Joulusaari**: Australian territorio (ei tule sekoittaa Kiribatin tasavaltaan kuuluvaan Kirimatin atolliin, jota myös kutsutaan Joulusaareksi).
(47) **Kongon demokraattinen tasavalta**: Sanaa ”kongolainen” voi käyttää, jos siitä ei aiheudu sekaannusta Kongon tasavaltaan.
(48) **Kookossaaret**: Australian territorio.
(49) **Länsi-Sahara**: Marokko ja Polisario-rintama kiistelevät territoriosta. Vuonna 1976 jälkimmäinen julistautui Saharan demokraattiseksi arabitasavallaksi (SADR), mutta Euroopan unioni ei ole tunnustanut tätä virallisesti. Yhdistyneet kansakunnat (YK) tarkkailee tällä hetkellä neuvotteluja.
(50) **Macao**: Nimeä ”Macao, Kiina” käytetään lisäksi tietyissä erityistapauksissa. Perustuslain 136 artiklan mukaan Macaon erityishallintoalue voi ”Macao, Kiina” -nimeä käyttäen omatoimisesti pitää yllä ja kehittää suhteita sekä solmia ja panna toimeen sopimuksia valtioiden, alueiden ja asiaankuuluvien kansainvälisten organisaatioiden kanssa soveltuvilla aloilla. Näihin aloihin kuuluvat talous, kauppa, rahoitus ja raha, tavarankuljetus, viestintä, matkailu, kulttuuri, tiede, teknologia ja urheilu.
(51) **Macao**: Koko nimestä voi käyttää lyhennettyä muotoa ”Macaon erityishallintoalue”.
(52) **Macao**: Virallinen pääkaupunki on Beijing (Peking). Hallinnollinen keskus on Macaossa.
(53) **Malesia**: Kuala Lumpur on pääkaupunki perustuslain mukaan, Putrajaya on hallinnollinen pääkaupunki.
(54) **Mansaari**: Brittiläinen erillisalue (kruununsiirtomaa), joka ei ole osa Yhdistynyttä kuningaskuntaa mutta joka on riippuvainen sen ulkosuhteista.
(55) **Mansaari**: Englannin punnan variantti ilman omaa ISO-koodia. Jos tarvitaan erillinen koodi, IMP on yleensä käytössä.
(56) **Martinique**: Ranskan merentakainen departementti (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).
(57) **Mayotte**: Mayotte oli aiemmin Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer), jota kutsuttiin myös Mayotten departementtiyhteisöksi. Mayottesta tuli merentakainen departementti ja alue (DOM-ROM = département et région d’outre-mer) 31. maaliskuuta 2011.
(58) **Montserrat**: Brittiläinen merentakainen territorio.
(59) **Montserrat**: Koska tulivuorenpurkaus on tuhonnut pääkaupungin, hallinnolliset toimielimet on siirretty Bradesiin.
(60) **Myanmar/Burma**: Yhdistyneet kansakunnat käyttää nimiä ”Myanmar” (lyhyt muoto) ja ”Myanmarin liiton tasavalta” (koko nimi), mutta EU:n teksteissä on suositeltavaa käyttää muotoa ”Myanmar/Burma”.
(61) **Niue**: Uuteen-Seelantiin vapaasti assioitunut itsehallintoalue.
(62) **Norfolkinsaari**: Australian itsehallinnollinen territorio.
(63) **Norsunluurannikko**: Yamoussoukro on virallinen pääkaupunki, Abidjan on hallinnollinen keskus.
(64) **Pitcairn**: Brittiläinen merentakainen territorio.
(65) **Pohjois-Makedonia**: Prespan sopimuksen mukaan nimitystä ”makedonialainen / Pohjois-Makedonian tasavallan kansalainen” käytetään lyhentämättömänä.
(66) **Pohjois-Makedonia**: viitattaessa adjektiivisesti valtioon, sen virallisiin elimiin ja muihin julkisyhteisöihin sekä yksityisiin yhteisöihin ja toimijoihin, jotka ovat yhteydessä valtioon, jotka on perustettu säädöksellä ja jotka saavat valtiolta rahoitustukea ulkomaan toimintoihin, käytetään valtion virallisen nimen tai lyhytnimen mukaista muotoa eli ”Pohjois-Makedonian tasavallan” tai ”Pohjois-Makedonian”. Muita adjektiivimuotoja, kuten ”pohjoismakedonialainen” tai ”makedonialainen” ei saa käyttää missään edellä mainitussa tapauksessa.
Kun viitataan yksityisiin yhteisöihin tai toimijoihin, jotka eivät ole yhteydessä valtioon eivätkä julkisyhteisöihin, joita ei ole perustettu säädöksellä ja jotka eivät saa valtiolta rahoitustukea ulkomaan toimintoihinsa, voidaan käyttää adjektiivia ”makedonialainen”. Myös toiminnoista puhuttaessa voidaan käyttää adjektiivia ”makedonialainen”. Tämä ei vaikuta Prespan sopimuksessa vahvistettuun prosessiin, joka koskee liikenimiä, tavaramerkkejä ja tuotenimiä sekä kaupunkien yhdistelmänimiä, jotka olivat olemassa Prespan sopimuksen allekirjoituspäivänä.
(67) **Pohjois-Mariaanit**: Yhdysvaltoihin poliittisesti liittynyt liittovaltio.
(68) **Puerto Rico**: Yhdysvaltoihin poliittisesti liittynyt liittovaltio.
(69) **Pyhä istuin / Vatikaanivaltio**: Pyhä istuin ja Vatikaanivaltio ovat kansainvälisen oikeuden kaksi selvästi eri subjektia (lisätietoja virallisella internetsivustolla: http://www.vatican.va/news_services/press/documentazione/documents/corpo-diplomatico_index_en.html). Euroopan unionin toimielimiin, täysivaltaisiin valtioihin ja Yhdistyneiden kansakuntien erityisjärjestöihin on akkreditoitu Pyhä istuin eikä Vatikaanivaltio.
(70) **Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet**: Ranskan merentakainen territorio, jolla on erityisasema.
(71) **Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet**: Sitä hallinnoidaan (Réunionin) Saint-Pierrestä.
(72) **Ranskan Guayana**: Ranskan merentakainen departementti (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).
(73) **Ranskan Polynesia**: Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer); Ranskan Polynesia on Ranskan merentakainen paikallishallintoalue.
(74) **Réunion**: Ranskan merentakainen departementti (DOM-ROM = département et région d’outre-mer).
(75) **Saint-Barthélemy**: Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer), kutsutaan myös Saint-Barthélemyn alueelliseksi yhteisöksi.
(76) **Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha**: Brittiläinen merentakainen territorio.
(77) **Saint-Martin**: Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer), kutsutaan myös Saint-Martinin alueelliseksi yhteisöksi.
(78) **Saint-Pierre ja Miquelon**: Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer), kutsutaan myös Saint-Pierren ja Miquelonin alueelliseksi yhteisöksi.

(79) **Sri Lanka**: Sri Jayawardenapura Kotte on hallinnollinen pääkaupunki ja Colombo on kaupallinen pääkaupunki.
(80) **Svalbard ja Jan Mayen**: Norjalle kuuluva alue.
(81) **Swazimaa**: Lyhyttä muotoa ”Eswatini” voidaan myös käyttää (katso IATE 861172).
(82) **Taiwan**: ”Taiwan” on nimi, jota käyttävät hallitukset, jotka katkaisivat diplomaattiset suhteet Taipeihin Yhdistyneiden kansakuntien lokakuun 1971 päätöslauselman jälkeen. ”Kiinan tasavalta” on nimi, jonka Taipein viranomaiset tunnustavat viralliseksi.
(83) **Tansania**: Useat hallinnolliset laitokset sijaitsevat edelleen Dar es Salaamissa.
(84) **Tokelau**: Uuden-Seelannin territorio.
(85) **Tokelau**: Ei pääkaupunkia. Kullakin kolmesta atollista on oma hallinnollinen keskuksensa.
(86) **Turks- ja Caicossaaret**: Brittiläinen merentakainen territorio.
(87) **Uusi-Kaledonia**: Ranskan sui generis -yhteisö.
(88) **Venezuela**: Suvereeni bolívar (VES) laskettiin liikkeeseen 20. elokuuta 2018, ja sillä korvataan bolivar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Vaikka edellinen bolivar poistettiin liikkeestä samaan aikaan, tietyt Venezuelan keskuspankin määrittämät VEF-määräiset setelit jäävät liikkeeseen uuden valuutan rinnalla. Keskuspankki ilmoittaa myöhemmin näiden setelien liikkeestä poistamisen päivämäärän.
(89) **Wallis ja Futuna**: Ranskan merentakainen yhteisö (COM = collectivité d’outre-mer).
(90) **Yhdistynyt kuningaskunta**: Valtiosta tulee käyttää nimeä ”Yhdistynyt kuningaskunta”, ei ”Iso-Britannia” (käsittää Englannin, Skotlannin ja Walesin). Yhdistynyt kuningaskunta käsittää näiden kolmen kokonaisuuden lisäksi myös Pohjois-Irlannin. Puhtaasti maantieteellinen termi ”Britteinsaaret” käsittää myös Irlannin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan hallinnollisesti yhteydessä olevat alueet (Mansaari ja Kanaalisaaret, jotka eivät ole osa Yhdistynyttä kuningaskuntaa).
(91) **Yhdysvaltain Neitsytsaaret**: Yhdysvaltain territorio.
(92) **Yhdysvaltain pienet erillissaaret**: Yhdysvalloille kuuluvia alueita.

Liite A6 Maa- ja aluekoodit

(jatkoa)

Koodi (1)	Maa/alue
AD	Andorra
AE	Arabiemiraatit
AF	Afganistan
AG	Antigua ja Barbuda
AI	*Anguilla*
AL	Albania
AM	Armenia
AO	Angola
AQ	*Antarktis*
AR	Argentiina
AS	*Amerikan Samoa*
AT	**Itävalta**
AU	Australia
AW	*Aruba*
AX	Ahvenanmaa
AZ	Azerbaidžan
BA	Bosnia ja Hertsegovina
BB	Barbados
BD	Bangladesh
BE	**Belgia**
BF	Burkina
BG	**Bulgaria**
BH	Bahrain
BI	Burundi
BJ	Benin
BL	*Saint-Barthélemy*
BM	Bermuda
BN	Brunei
BO	Bolivia
BR	Brasilia
BS	Bahama
BT	Bhutan
BV	*Bouvet'nsaari*
BW	Botswana
BY	Valko-Venäjä
BZ	Belize
CA	Kanada

Koodi (1)	Maa/alue
CC	*Kookossaaret*
CD	Kongon demokraattinen tasavalta
CF	Keski-Afrikan tasavalta
CG	Kongo
CH	Sveitsi
CI	Norsunluurannikko
CK	Cookinsaaret
CL	Chile
CM	Kamerun
CN	Kiina
CO	Kolumbia
CP	*Clipperton*
CR	Costa Rica
CU	Kuuba
CV	Kap Verde
CW	*Curaçao*
CX	*Joulusaari*
CY	**Kypros**
CZ	**Tšekki**
DE	**Saksa**
DJ	Djibouti
DK	**Tanska**
DM	Dominica
DO	Dominikaaninen tasavalta
DZ	Algeria
EC	Ecuador
EE	**Viro**
EG	Egypti
EH	*Länsi-Sahara*
EL	**Kreikka**
ER	Eritrea
ES	**Espanja**
ET	Etiopia
FI	**Suomi**
FJ	Fidži
FK	*Falklandinsaaret*
FM	Mikronesia

(jatkoa)

Koodi (1)	Maa/alue
FO	*Färsaaret*
FR	**Ranska**
GA	Gabon
GD	Grenada
GE	Georgia
GF	*Ranskan Guayana*
GG	Guernsey
GH	Ghana
GI	*Gibraltar*
GL	*Grönlanti*
GM	Gambia
GN	Guinea
GP	*Guadeloupe*
GQ	Päiväntasaajan Guinea
GS	Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret
GT	Guatemala
GU	*Guam*
GW	Guinea-Bissau
GY	Guyana
HK	*Hongkong*
HM	*Heard ja McDonaldinsaaret*
HN	Honduras
HR	**Kroatia**
HT	Haiti
HU	**Unkari**
ID	Indonesia
IE	**Irlanti**
IL	Israel
IM	Mansaari
IN	Intia
IO	*Brittiläinen Intian valtameren alue*
IQ	Irak
IR	Iran
IS	Islanti
IT	**Italia**
JE	Jersey
JM	Jamaika
JO	Jordania
JP	Japani
KE	Kenia
KG	Kirgisia

(jatkoa)

Koodi (1)	Maa/alue
KH	Kambodža
KI	Kiribati
KM	Komorit
KN	Saint Kitts ja Nevis
KP	Pohjois-Korea
KR	Etelä-Korea
KW	Kuwait
KY	*Caymansaaret*
KZ	Kazakstan
LA	Laos
LB	Libanon
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LK	Sri Lanka
LR	Liberia
LS	Lesotho
LT	**Liettua**
LU	**Luxemburg**
LV	**Latvia**
LY	Libya
MA	Marokko
MC	Monaco
MD	Moldova
ME	Montenegro
MF	*Saint-Martin*
MG	Madagaskar
MH	Marshallinsaaret
MK	Pohjois-Makedonia
ML	Mali
MM	Myanmar/Burma
MN	Mongolia
MO	*Macao*
MP	*Pohjois-Mariaanit*
MQ	*Martinique*
MR	Mauritania
MS	*Montserrat*
MT	**Malta**
MU	Mauritius
MV	Malediivit
MW	Malawi
MX	Meksiko

(jatkoa)

Koodi (1)	Maa/alue
MY	Malesia
MZ	Mosambik
NA	Namibia
NC	*Uusi-Kaledonia*
NE	Niger
NF	*Norfolkinsaari*
NG	Nigeria
NI	Nicaragua
NL	**Alankomaat**
NO	Norja
NP	Nepal
NR	Nauru
NU	Niue
NZ	Uusi-Seelanti
OM	Oman
PA	Panama
PE	Peru
PF	*Ranskan Polynesia*
PG	Papua-Uusi-Guinea
PH	Filippiinit
PK	Pakistan
PL	**Puola**
PM	*Saint-Pierre ja Miquelon*
PN	*Pitcairn*
PR	*Puerto Rico*
PT	**Portugali**
PW	Palau
PY	Paraguay
QA	Qatar
RE	*Réunion*
RO	**Romania**
RS	Serbia
RU	Venäjä
RW	Ruanda
SA	Saudi-Arabia
SB	Salomonsaaret
SC	Seychellit
SD	Sudan
SE	**Ruotsi**
SG	Singapore
SH	*Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha*

(jatkoa)

Koodi (1)	Maa/alue
SI	**Slovenia**
SJ	*Svalbard ja Jan Mayen*
SK	**Slovakia**
SL	Sierra Leone
SM	San Marino
SN	Senegal
SO	Somalia
SR	Suriname
SS	Etelä-Sudan
ST	São Tomé ja Príncipe
SV	El Salvador
SX	*Sint Maarten*
SY	Syyria
SZ	Swazimaa
TC	*Turks- ja Caicossaaret*
TD	Tšad
TF	*Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet*
TG	Togo
TH	Thaimaa
TJ	Tadžikistan
TK	*Tokelau*
TL	Itä-Timor
TM	Turkmenistan
TN	Tunisia
TO	Tonga
TR	Turkki
TT	Trinidad ja Tobago
TV	Tuvalu
TW	Taiwan
TZ	Tansania
UA	Ukraina
UG	Uganda
UK	Yhdistynyt kuningaskunta
UM	*Yhdysvaltain pienet erillissaaret*
US	Yhdysvallat
UY	Uruguay
UZ	Uzbekistan
VA	Pyhä istuin / Vatikaanivaltio
VC	Saint Vincent ja Grenadiinit
VE	Venezuela
VG	*Brittiläiset Neitsytsaaret*

(jatkoa)

Koodi (1)	**Maa/alue**
VI	*Yhdysvaltain Neitsytsaaret*
VN	Vietnam
VU	Vanuatu
WF	*Wallis ja Futuna*
WS	Samoa
YE	Jemen
YT	*Mayotte*
ZA	Etelä-Afrikka
ZM	Sambia
ZW	Zimbabwe

(1) Koodeja ja luetteloissa käytettävää järjestystä koskevista säännöistä ks. kohta 7.1. Maiden nimet on lueteltu liitteessä A5.

Liite A7 Valuuttakoodit

Tämä liite sisältää taulukon valuutoista, jotka on lueteltu valuuttakoodin (ISO 4217) mukaisessa aakkosjärjestyksessä, taulukon, jossa luetellaan ehdokasmaiden valuutat ja taulukon, jossa luetellaan EU:n entiset valuutat.

Katso myös:

Valtioiden nimien aakkosellinen luettelo: liite A5
Rahayksiköiden esittämisjärjestys: kohta 7.3.2
ISO-koodit: ISO 4217 -standardin virallinen verkkosivu

31.3.2025
Curaçao, rahayksikkö: ”Alankomaiden Antillien guldeni” korvataan nimellä ”Karibian guldeni”, valuuttakoodi: ”ANG” korvataan nimellä ”XCG”
Sint Maarten, rahayksikkö: ”Alankomaiden Antillien guldeni” korvataan nimellä ”Karibian guldeni”, valuuttakoodi: ”ANG” korvataan nimellä ”XCG”
27.2.2025
Kuuba: vaihdettava peso, CUC (poistetaan)

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	**Maa/alue**	**Rahayksikkö**
AED	Arabiemiraatit	Arabiemiirikuntien dirhami
AFN	Afganistan	afgaani
ALL	Albania	lek
AMD	Armenia	dram
AOA	Angola	kwanza
ARS	Argentiina	Argentiinan peso
AUD	Australia	Australian dollari
	Joulusaari	
	Kiribati	
	Kookossaaret	
	Nauru	
	Norfolkinsaari	
	Tuvalu	
AWG	*Aruba*	Aruban guldeni
AZN	Azerbaidžan	Azerbaidžanin manat
BAM	Bosnia ja Hertsegovina	vaihdettava markka
BBD	Barbados	Barbadosin dollari
BDT	Bangladesh	taka
BGN	Bulgaria	lev
BHD	Bahrain	Bahrainin dinaari
BIF	Burundi	Burundin frangi
BMD	*Bermuda*	Bermudan dollari
BND	Brunei	Brunein dollari
BOB	Bolivia	boliviano
BRL	Brasilia	real

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	**Maa/alue**	**Rahayksikkö**
BSD	Bahama	Bahaman dollari
BTN	Bhutan (*)	ngultrum
BWP	Botswana	pula
BYN	Valko-Venäjä	Valko-Venäjän rupla
BZD	Belize	Belizen dollari
CAD	Kanada	Kanadan dollari
CDF	Kongon demokraattinen tasavalta	Kongon frangi
CHF	Liechtenstein	Sveitsin frangi
	Sveitsi	
CLP	Chile	Chilen peso
CNY	Kiina	juan renminbi
COP	Kolumbia	Kolumbian peso
CRC	Costa Rica	Costa Rican colon
CUP	Kuuba	Kuuban peso
CVE	Kap Verde	Kap Verden escudo
CZK	Tšekki	Tšekin koruna
DJF	Djibouti	Djiboutin frangi
DKK	*Färsaaret*	Tanskan kruunu
	Grönlanti	
	Tanska	
DOP	Dominikaaninen tasavalta	Dominikaanisen tasavallan peso
DZD	Algeria	Algerian dinaari
EGP	Egypti	Egyptin punta
ERN	Eritrea	nakfa
ETB	Etiopia	birr
EUR	Ahvenanmaa	euro
	Alankomaat	
	Andorra	
	Belgia	
	Espanja	
	Guadeloupe	
	Irlanti	
	Italia	
	Itävalta	
	Kreikka	
	Kroatia	
	Kypros	
	Latvia	
	Liettua	
	Luxemburg	

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	**Maa/alue**	**Rahayksikkö**
	Malta	
	Martinique	
	Mayotte	
	Monaco	
	Montenegro	
	Portugali	
	Pyhä istuin / Vatikaanivaltio	
	Ranska	
	Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet	
	Ranskan Guayana	
	Réunion	
	Saint-Barthélemy	
	Saint-Martin	
	Saint-Pierre ja Miquelon	
	Saksa	
	San Marino	
	Slovakia	
	Slovenia	
	Suomi	
	Viro	
FJD	Fidži	Fidžin dollari
FKP	*Falklandinsaaret*	Falklandin punta
GBP	Guernsey (*)	Englannin puntalari
	Jersey (*)	
	Mansaari (*)	
	Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha (Ascension ja Tristan da Cunha)	
	Yhdistynyt kuningaskunta	
GEL	Georgia	
GGP	Guernsey (*)	Guernseyn punta
GHS	Ghana	Ghanan cedi
GIP	*Gibraltar*	Gibraltarin punta
GMD	Gambia	dalasi
GNF	Guinea	Guinean frangi
GTQ	Guatemala	quetzal
GYD	Guyana	Guyanan dollari
HKD	*Hongkong*	Hongkongin dollari
HNL	Honduras	lempira
HTG	Haiti (*)	gourde
HUF	Unkari	forintti
IDR	Indonesia	Indonesian rupia

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	Maa/alue	Rahayksikkö
ILS	Israel	sekeli
IMP	Mansaari (*)	Mansaaren punta
INR	Bhutan (*)	Intian rupia
	Intia	
IQD	Irak	Irakin dinaari
IRR	Iran	Iranin rial
ISK	Islanti	Islannin kruunu
JEP	Jersey (*)	Jerseyn punta
JMD	Jamaika	Jamaikan dollari
JOD	Jordania	Jordanian dinaari
JPY	Japani	jeni
KES	Kenia	Kenian šillinki
KGS	Kirgisia	som
KHR	Kambodža	riel
KMF	Komorit	Komorien frangi
KPW	Pohjois-Korea	Pohjois-Korean won
KRW	Etelä-Korea	Etelä-Korean won
KWD	Kuwait	Kuwaitin dinaari
KYD	*Caymansaaret*	Caymansaarten dollari
KZT	Kazakstan	tenge
LAK	Laos	kip
LBP	Libanon	Libanonin punta
LKR	Sri Lanka	Sri Lankan rupia
LRD	Liberia	Liberian dollari
LSL	Lesotho (*)	loti
LYD	Libya	Libyan dinaari
MAD	*Länsi-Sahara*	Marokon dirham
	Marokko	
MDL	Moldova	Moldovan leu
MGA	Madagaskar	ariary
MKD	Pohjois-Makedonia	denaari
MMK	Myanmar/Burma	kyat
MNT	Mongolia	tugrug
MOP	*Macao*	pataca
MRU	Mauritania	ouguija
MUR	Mauritius	Mauritiuksen rupia
MVR	Malediivit	rufiyaa
MWK	Malawi	Malawin kwacha
MXN	Meksiko	Meksikon peso
MYR	Malesia	ringgit

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	**Maa/alue**	**Rahayksikkö**
MZN	Mosambik	metical
NAD	Namibia (*)	Namibian dollari
NGN	Nigeria	naira
NIO	Nicaragua	kultacórdoba
NOK	Norja	Norjan kruunu
	Svalbard ja Jan Mayen	
NPR	Nepal	Nepalin rupia
NZD	Cookinsaaret	Uuden-Seelannin dollari
	Niue	
	Pitcairn	
	Tokelau	
	Uusi-Seelanti	
OMR	Oman	Omanin rial
PAB	Panama (*)	balboa
PEN	Peru	sol
PGK	Papua-Uusi-Guinea	kina
PHP	Filippiinit	Filippiinien peso
PKR	Pakistan	Pakistanin rupia
PLN	Puola	zloty
PYG	Paraguay	guarani
QAR	Qatar	Qatarin rial
RON	Romania	Romanian leu
RSD	Serbia	Serbian dinaari
RUB	Venäjä	Venäjän rupla
RWF	Ruanda	Ruandan frangi
SAR	Saudi-Arabia	Saudi-Arabian rial
SBD	Salomonsaaret	Salomonsaarten dollari
SCR	Seychellit	Seychellien rupia
SDG	Sudan	Sudanin punta
SEK	Ruotsi	Ruotsin kruunu
SGD	Singapore	Singaporen dollari
SHP	*Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha (Saint Helena ja Ascension)*	Saint Helenan punta
SLE	Sierra Leone	leone
SOS	Somalia	Somalian šillinki
SRD	Suriname	Surinamen dollari
SSP	Etelä-Sudan	Etelä-Sudanin punta
STN	São Tomé ja Príncipe	dobra
SVC (2)	El Salvador (*)	El Salvadorin colón (2)
SYP	Syyria	Syyrian punta
SZL	Swazimaa	lilangeni

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	**Maa/alue**	**Rahayksikkö**
THB	Thaimaa	baht
TJS	Tadžikistan	somoni
TMT	Turkmenistan	Turkmenistanin manat
TND	Tunisia	Tunisian dinaari
TOP	Tonga	pa'anga
TRY	Turkki	Turkin liira
TTD	Trinidad ja Tobago	Trinidadin ja Tobagon dollari
TWD	Taiwan	Taiwanin uusi dollari
TZS	Tansania	Tansanian šillinki
UAH	Ukraina	grivna
UGX	Uganda	Ugandan šillinki
USD	*Amerikan Samoa*	Yhdysvaltain dollari
	Brittiläinen Intian valtameren alue	
	Brittiläiset Neitsytsaaret	
	Ecuador	
	El Salvador (*)	
	Guam	
	Haiti (*)	
	Itä-Timor	
	Marshallinsaaret	
	Mikronesia	
	Palau	
	Panama (*)	
	Pohjois-Mariaanit	
	Puerto Rico	
	Turks- ja Caicossaaret	
	Yhdysvallat	
	Yhdysvaltain Neitsytsaaret	
	Yhdysvaltain pienet erillissaaret	
UYU	Uruguay	Uruguayn peso
UZS	Uzbekistan	sum
VES (3)	Venezuela	suvereeni bolívar (3)
VND	Vietnam	dong
VUV	Vanuatu	vatu
WST	Samoa	tala
XAF	Gabon	CFA-frangi (BEAC)
	Kamerun	
	Keski-Afrikan tasavalta	
	Kongo	
	Päiväntasaajan Guinea	

Koodien mukainen aakkosellinen luettelo

Koodi (1)	Maa/alue	Rahayksikkö
	Tšad	
XCD	*Anguilla*	Itä-Karibian dollari
	Antigua ja Barbuda	
	Dominica	
	Grenada	
	Montserrat	
	Saint Kitts ja Nevis	
	Saint Lucia	
	Saint Vincent ja Grenadiinit	
XCG	*Curaçao*	Karibian guldeni
	Sint Maarten	
XOF	Benin	CFA-frangi (BCEAO)
	Burkina	
	Guinea-Bissau	
	Mali	
	Niger	
	Norsunluurannikko	
	Senegal	
	Togo	
XPF	*Ranskan Polynesia*	CFP-frangi
	Uusi-Kaledonia	
	Wallis ja Futuna	
YER	Jemen	Jemenin rial
ZAR	Etelä-Afrikka	randi
	Lesotho (*)	
	Namibia (*)	
ZMW	Sambia	Sambian kwacha
ZWG	Zimbabwe	Zimbabwen gold

(*) Seuraavissa maissa/territorioissa on liikkeessä kaksi rahayksikköä (ISO 4217):

- Bhutan: BTN, INR,
- El Salvador: SVC, USD,
- Guernsey: GBP, GGP,
- Haiti: HTG, USD,
- Insula Man: GBP, IMP,
- Jersey: GBP, JEP,
- Lesotho: LSL, ZAR,
- Namibia: NAD, ZAR,
- Panama: PAB, USD,

(1) ISO 4217 -koodit, paitsi GGP, IMP ja JEP, jotka ovat Englannin punnan (GBP) muunnelmia mutta joilla on omat koodinsa.

(2) El Salvadorin colónilla on edelleen virallisen valuutan asema, vaikka sitä ei juuri enää käytetä.

(3) Suvereeni bolívar (VES) laskettiin liikkeeseen 20. elokuuta 2018, ja sillä korvataan bolivar (VEF): 1 VES = 100 000 VEF. Vaikka edellinen bolivar poistettiin liikkeestä samaan aikaan, tietyt Venezuelan keskuspankin määrittämät VEF-määräiset setelit jäävät liikkeeseen uuden valuutan rinnalla. Keskuspankki ilmoittaa myöhemmin näiden setelien liikkeestä poistamisen päivämäärän.

EU: liittyvä valtio / ehdokasmaat

Koodi	Maa	Rahayksikkö
ALL	Albania	lek
BAM	Bosnia ja Hertsegovina	vaihdettava markka
EUR	Montenegro	euro
GEL	Georgia	lari
MDL	Moldova	Moldovan leu
MKD	Pohjois-Makedonia	denaari
RSD	Serbia	Serbian dinaari
TRY	Turkki	Turkin liira
UAH	Ukraina	grivna

EU: vanhat rahayksiköt

Koodi	Maa	Rahayksikkö
ATS	Itävalta	Itävallan šillinki
BEF	Belgia	Belgian frangi
CYP	Kypros	Kyproksen punta
DEM	Saksa	Saksan markka
EEK	Viro	Viron kruunu
ESP	Espanja	Espanjan peseta
FIM	Suomi	Suomen markka
FRF	Ranska	Ranskan frangi
GRD	Kreikka	drakma
HRK	Kroatia	kuna
IEP	Irlanti	Irlannin punta
ITL	Italia	Italian liira
LTL	Liettua	liti
LUF	Luxemburg	Luxemburgin frangi
LVL	Latvia	lati
MTL	Malta	Maltan liira
NLG	Alankomaat	Alankomaiden guldeni
PTE	Portugali	Portugalin escudo
SIT	Slovenia	tolar
SKK	Slovakia	Slovakian koruna

Liite A8 Kielikoodit (Euroopan unioni)

Kielten mukaisessa aakkosjärjestyksessä

Kieli	Koodi
bulgaria	bg
englanti	en
espanja	es
hollanti	nl
iiri	ga
italia	it
kreikka	el
kroaatti	hr
latvia	lv
liettua	lt
malta	mt
portugali	pt
puola	pl
ranska	fr
romania	ro
ruotsi	sv
saksa	de
slovakki	sk
sloveeni	sl
suomi	fi
tanska	da
tšekki	cs
unkari	hu
viro	et

Koodien mukaisessa aakkosjärjestyksessä

Koodi	Kieli
bg	bulgaria
cs	tšekki
da	tanska
de	saksa
el	kreikka
en	englanti
es	espanja
et	viro
fi	suomi
fr	ranska
ga	iiri
hr	kroaatti
hu	unkari
it	italia
lt	liettua
lv	latvia
mt	malta
nl	hollanti
pl	puola
pt	portugali
ro	romania
sk	slovakki
sl	sloveeni
sv	ruotsi

Koodeja ja luetteloissa käytettävää järjestystä koskevista säännöistä ks. kohta 7.2.1.

Liite A9 Toimielinten, elinten ja laitosten nimet: monikielinen luettelo

Tässä liitteessä on a) hakemisto sen kattamista kokonaisuuksista ja b) monikielinen luettelo vastaavista nimistä eri kieliversioissa; niiden esittämisjärjestys on nähtävissä kohdassa 9.5.

a) Hakemisto

- BERECin tukivirasto
- Euratomin hankintakeskus
- Euroopan alueiden komitea
- Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus
- Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
- Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö
- Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen
- Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus
- Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto
- Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti
- Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto
- Euroopan investointipankki
- Euroopan investointirahasto
- Euroopan kalastuksenvalvontavirasto
- Euroopan kemikaalivirasto
- Euroopan keskuspankki
- Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys
- Euroopan komissio
- Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto
- Euroopan koulutussäätiö
- Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus
- Euroopan lääkevirasto
- Euroopan meriturvallisuusvirasto
- Euroopan oikeusasiamies
- Euroopan pankkiviranomainen
- Euroopan parlamentti
- Euroopan puolustusvirasto
- Euroopan raja- ja merivartiovirasto
- Euroopan rautatiet -yhteisyritys
- Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys
- Euroopan syyttäjänvirasto
- Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
- Euroopan tasa-arvoinstituutti
- Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen
- Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus
- Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto
- Euroopan tietosuojaneuvosto
- Euroopan tietosuojavaltuutettu
- Euroopan tilintarkastustuomioistuin
- Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia
- Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto
- Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto
- Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto
- Euroopan työviranomainen
- Euroopan ulkosuhdehallinto
- Euroopan unioni
- Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto
- Euroopan unionin elinten käännöskeskus
- Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto
- Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus
- Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto

- Euroopan unionin huumevirasto
- Euroopan unionin julkaisutoimisto
- Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto
- Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto
- Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto
- Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto
- Euroopan unionin neuvosto
- Euroopan unionin perusoikeusvirasto
- Euroopan unionin rautatievirasto
- Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto
- Euroopan unionin satelliittikeskus
- Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto
- Euroopan unionin tuomioistuin
- Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos
- Euroopan unionin turvapaikkavirasto
- Euroopan unionin virkamiestuomioistuin
- Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
- Euroopan ympäristökeskus
- Eurooppa-neuvosto
- Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja
- eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten
- globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys
- innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys
- puhtaan ilmailun yhteisyritys
- puhtaan vedyn yhteisyritys
- rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen
- siruyhteisyritys
- unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu
- unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja
- unionin yleinen tuomioistuin
- vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto
- yhteinen kriisinratkaisuneuvosto
- yhteisön kasvilajikevirasto
- yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys
- älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys

b) Monikielinen luettelo

BERECin tukivirasto

bg Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Служба на ОЕРЕС, Рига)
es Agencia de Apoyo al ORECE (Oficina del ORECE, Riga)
cs Agentura na podporu BEREC (Úřad BEREC, Riga)
da Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret, Riga)
de Agentur zur Unterstützung des GEREK (GEREK-Büro, Riga)
et BERECi Tugiamet (BERECi Büroo, Riia)
el Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC, Ρίγα)
en Agency for Support for BEREC (BEREC Office, Riga)
fr Agence de soutien à l'ORECE (Office de l'ORECE, Riga)
ga Gníomhaireacht Tacaíochta BEREC (Oifig BEREC, Ríge)
hr Agencija za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a, Riga)
it Agenzia di sostegno al BEREC (Ufficio BEREC, Riga)
lv *BEREC* atbalsta aģentūra (*BEREC* birojs, Rīga)
lt BEREC paramos agentūra (BEREC biuras, Ryga)
hu A BEREC Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal, Riga)
mt l-Aġenzija għall-Appoġġ tal-BEREC (l-Uffiċċju tal-BEREC, Riga)
nl Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau, Riga)
pl Agencja Wsparcia BEREC (Urząd BEREC, Ryga)
pt Agência de Apoio ao ORECE (Gabinete do ORECE, Riga)
ro Agenția de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC, Riga)
sk Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC, Riga)
sl Agencija za podporo BEREC-u (Urad BEREC, Riga)
fi BERECin tukivirasto (BEREC-virasto, Riika)
sv Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån, Riga)

Euratomin hankintakeskus

bg Агенция за снабдяване към Евратом (Люксембург)
es Agencia de Abastecimiento de Euratom (AAE, Luxemburgo)
cs Zásobovací agentura Euratomu (Lucemburk)
da Euratoms Forsyningsagentur (ESA, Luxembourg)
de Euratom-Versorgungsagentur (ESA, Luxemburg)
et Euratomi Tarneagentuur (Luxembourg)
el Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ (Λουξεμβούργο)
en Euratom Supply Agency (ESA, Luxembourg)
fr Agence d'approvisionnement d'Euratom (AAE, Luxembourg)
ga Gníomhaireacht Soláthair Euratom (GSE,Lucsamburg)
hr Agencija za opskrbu Euratoma (Luxembourg)
it Agenzia di approvvigionamento dell'Euratom (ESA, Lussemburgo)
lv *Euratom* Apgādes aģentūra (Luksemburga)
lt Euratomo tiekimo agentūra (Liuksemburgas)
hu Euratom Ellátási Ügynökség (Luxembourg)
mt l-Aġenzija Fornitriċi tal-Euratom (il-Lussemburgu)
nl Voorzieningsagentschap van Euratom (Luxemburg)
pl Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)
pt Agência de Aprovisionamento da Euratom (Luxemburgo)
ro Agenția de Aprovizionare a Euratom (Luxemburg)
sk Agentúra Euratomu pre zásobovanie (ESA, Luxemburg)
sl Agencija za oskrbo Euratom) (ESA, Luxembourg
fi Euratomin hankintakeskus (Luxemburg)
sv Euratoms försörjningsbyrå (Luxemburg)

Euroopan alueiden komitea

bg Европейски комитет на регионите (КР, Брюксел)
es Comité Europeo de las Regiones (CDR, Bruselas)
cs Evropský výbor regionů (VR, Brusel)
da Det Europæiske Regionsudvalg (RU, Bruxelles)
de Europäischer Ausschuss der Regionen (AdR, Brüssel)
et Euroopa Regioonide Komitee (RK, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ, Βρυξέλλες)
en European Committee of the Regions (CoR, Brussels)
fr Comité européen des régions (CdR, Bruxelles)
ga Coiste Eorpach na Réigiún (an Bhruiséil)
hr Europski odbor regija (OR, Bruxelles)
it Comitato europeo delle regioni (CdR, Bruxelles)
lv Eiropas Reģionu komiteja (RK, Brisele)
lt Europos regionų komitetas (RK, Briuselis)
hu Régiók Európai Bizottsága (RB, Brüsszel)
mt il-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni (KtR, Brussell)
nl Europees Comité van de Regio's (CvdR, Brussel)
pl Europejski Komitet Regionów (KR, Bruksela)
pt Comité das Regiões Europeu (CR, Bruxelas)
ro Comitetul European al Regiunilor (CoR, Bruxelles)
sk Európsky výbor regiónov (VR, Brusel)
sl Evropski odbor regij (OR, Bruselj)
fi Euroopan alueiden komitea (AK, Bryssel)
sv Europeiska regionkommittén (ReK, Bryssel)

Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus

bg Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop, Солун)
es Centro Europeo para el Desarrollo de la Formación Profesional (Cedefop, Salónica)
cs Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)
da Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop, Thessaloniki)
de Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (Cedefop, Thessaloniki)
et Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop, Thessaloníki)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)
en European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop, Thessaloniki)
fr Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (Cedefop, Thessalonique)
ga an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop, Thessaloniki)
hr Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop, Solun)
it Centro europeo per lo sviluppo della formazione professionale (Cedefop, Salonicco)
lv Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (*Cedefop*, Saloniki)
lt Europos profesinio mokymo plėtros centras (*Cedefop*, Salonikai)
hu Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop, Theszaloníki)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (Cedefop, Salonka)
nl Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop, Thessaloniki)
pl Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop, Saloniki)
pt Centro Europeu para o Desenvolvimento da Formação Profissional (Cedefop, Salonica)
ro Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop, Salonic)
sk Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop, Solún)
sl Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop, Solun)
fi Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop, Thessaloniki)
sv Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop, Thessaloniki)

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen

bg Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA, Париж)
es Autoridad Europea de Valores y Mercados (AEVM, París)
cs Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA, Paříž)
da Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA, Paris)
de Europäische Wertpapier- und Marktaufsichtsbehörde (ESMA, Paris)
et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA, Pariis)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA, Παρίσι)
en European Securities and Markets Authority (ESMA, Paris)
fr Autorité européenne des marchés financiers (AEMF, Paris)
ga an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA, Páras)
hr Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA, Pariz)
it Autorità europea degli strumenti finanziari e dei mercati (ESMA, Parigi)
lv Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI, Parīze)
lt Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA, Paryžius)
hu Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA, Párizs)
mt l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA, Pariġi)
nl Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA, Parijs)
pl Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA, Paryż)
pt Autoridade Europeia dos Valores Mobiliários e dos Mercados (ESMA, Paris)
ro Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA, Paris)
sk Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA, Paríž)
sl Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA, Pariz)
fi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA, Pariisi)
sv Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma, Paris)

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö

bg Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound, Дъблин)
es Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound, Dublín)
cs Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound, Dublin)
da Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound, Dublin)
de Europäische Stiftung zur Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (Eurofound, Dublin)
et Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound, Dublin)
el Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, Δουβλίνο)
en European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound, Dublin)
fr Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (Eurofound, Dublin)
ga an Foras Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound, Baile Átha Cliath)
hr Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound, Dublin)
it Fondazione europea per il miglioramento delle condizioni di vita e di lavoro (Eurofound, Dublino)
lv Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (*Eurofound*, Dublina)
lt Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (*Eurofound*, Dublinas)
hu Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound, Dublin)
mt il-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound, Dublin)
nl Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound, Dublin)
pl Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound, Dublin)
pt Fundação Europeia para a Melhoria das Condições de Vida e de Trabalho (Eurofound, Dublim)
ro Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound, Dublin)
sk Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound, Dublin)
sl Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound, Dublin)
fi Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound, Dublin)
sv Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound, Dublin)

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen

bg Европейски орган за безопасност на храните (ЕОБХ, Парма)
es Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA, Parma)
cs Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA, Parma)
da Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA, Parma)
de Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA, Parma)
et Euroopa Toiduohutusamet (EFSA, Parma)
el Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA, Πάρμα)
en European Food Safety Authority (EFSA, Parma)
fr Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA, Parme)
ga an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA, Parma)
hr Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA, Parma)
it Autorità europea per la sicurezza alimentare (EFSA, Parma)
lv Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*, Parma)
lt Europos maisto saugos tarnyba (EFSA, Parma)
hu Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA, Parma)
mt l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA, Parma)
nl Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA, Parma)
pl Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA, Parma)
pt Autoridade Europeia para a Segurança dos Alimentos (EFSA, Parma)
ro Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA, Parma)
sk Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA, Parma)
sl Evropska agencija za varnost hrane (EFSA, Parma)
fi Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA, Parma)
sv Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa, Parma)

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus

bg Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании (ЕЦМНН, Лисабон)
es Observatorio Europeo de las Drogas y las Toxicomanías (OEDT, Lisboa)
cs Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA, Lisabon)
da Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA, Lissabon)
de Europäische Beobachtungsstelle für Drogen und Drogensucht (EBDD, Lissabon)
et Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA, Lissabon)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, Λισαβόνα)
en European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA, Lisbon)
fr Observatoire européen des drogues et des toxicomanies (OEDT, Lisbonne)
ga an Lárionad Faireacháin Eorpach um Dhrugaí agus um Andúil i nDrugaí (EMCDDA, Liospóin)
hr Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA, Lisabon)
it Osservatorio europeo delle droghe e delle tossicodipendenze (OEDT, Lisbona)
lv Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs (*EMCDDA*, Lisabona)
lt Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (ENNSC, Lisabona)
hu A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA, Lisszabon)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA, Liżbona)
nl Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EWDD, Lissabon)
pl Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA, Lizbona)
pt Observatório Europeu da Droga e da Toxicodependência (OEDT, Lisboa)
ro Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT, Lisabona)
sk Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA, Lisabon)
sl Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA, Lizbona)
fi Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA, Lissabon)
sv Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN, Lissabon)

Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto

bg Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Clima, Infraestructuras y Medio Ambiente (CINEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø (CINEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Klima, Infrastruktur und Umwelt (CINEA, Brüssel)
et Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA, Βρυξέλλες)
en European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour le climat, les infrastructures et l'environnement (CINEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, onneagar agus Comhshaol (CINEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per il clima, l'infrastruttura e l'ambiente (CINEA, Bruxelles)
lv Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (*CINEA*, Brisele)
lt Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA, Briuselis)
hu Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Klima, għall-Infrastruttura u għall-Ambjent (CINEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia do Clima, das Infraestruturas e do Ambiente (CINEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA, Bruselj)
fi Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea, Bryssel)

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti

bg Европейски институт за иновации и технологии (EIT, Будапеща)
es Instituto Europeo de Innovación y Tecnología (EIT, Budapest)
cs Evropský inovační a technologický institut (EIT, Budapešť)
da Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT, Budapest)
de Europäisches Innovations- und Technologieinstitut (EIT, Budapest)
et Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT, Budapest)
el Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT, Βουδαπέστη)
en European Institute of Innovation and Technology (EIT, Budapest)
fr Institut européen d'innovation et de technologie (EIT, Budapest)
ga an Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT, Búdapeist)
hr Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT, Budimpešta)
it Istituto europeo di innovazione e tecnologia (EIT, Budapest)
lv Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT, Budapešta)
lt Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT, Budapeštas)
hu Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT, Budapest)
mt l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, Budapest)
nl Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT, Boedapest)
pl Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT, Budapeszt)
pt Instituto Europeu de Inovação e Tecnologia (EIT, Budapeste)
ro Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT, Budapesta)
sk Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT, Budapešť)
sl Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT, Budimpešta)
fi Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT, Budapest)
sv Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT, Budapest)

Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto

bg Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (Eismea, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva para el Consejo Europeo de Innovación y las Pymes (Eismea, Bruselas)
cs Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (Eismea, Brusel)
da Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (Eismea, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für den Innovationsrat und für KMU (Eismea, Brüssel)
et Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet (Eismea, Brüssel)
el Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (Eismea, Βρυξέλλες)
en European Innovation Council and SMEs Executive Agency (Eismea, Brussels)
fr Agence exécutive pour le Conseil européen de l'innovation et les PME (Eismea, Bruxelles)
ga Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí agus na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (Eismea, an Bhruiséil)
hr Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (Eismea, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva del Consiglio europeo per l'innovazione e delle PMI (Eismea, Bruxelles)
lv Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (*Eismea*, Brisele)
lt Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga (*Eismea*, Briuselis)
hu Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (Eismea, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u għall-SMEs (Eismea, Brussell)
nl Uitvoerend Agentschap Europese Innovatieraad en het mkb (Eismea, Brussel)
pl Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP (Eismea, Bruksela)
pt Agência de Execução do Conselho Europeu da Inovação e das PME (Eismea, Bruxelas)
ro Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri (Eismea, Bruxelles)
sk Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (Eismea, Brusel)
sl Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (Eismea, Bruselj)
fi Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto (Eismea, Bryssel)
sv Genomförandeorganet för Europeiska innovationsrådet samt för små och medelstora företag (Eismea, Bryssel)

Euroopan investointipankki

bg Европейска инвестиционна банка (ЕИБ, Люксембург)
es Banco Europeo de Inversiones (BEI, Luxemburgo)
cs Evropská investiční banka (EIB, Lucemburk)
da Den Europæiske Investeringsbank (EIB, Luxembourg)
de Europäische Investitionsbank (EIB, Luxemburg)
et Euroopa Investeerimispank (EIP, Luxembourg)
el Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ, Λουξεμβούργο)
en European Investment Bank (EIB, Luxembourg)
fr Banque européenne d'investissement (BEI, Luxembourg)
ga an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI, Lucsamburg)
hr Europska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
it Banca europea per gli investimenti (BEI, Lussemburgo)
lv Eiropas Investīciju banka (EIB, Luksemburga)
lt Europos investicijų bankas (EIB, Liuksemburgas)
hu Európai Beruházási Bank (EBB, Luxembourg)
mt il-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI, il-Lussemburgu)
nl Europese Investeringsbank (EIB, Luxemburg)
pl Europejski Bank Inwestycyjny (EBI, Luksemburg)
pt Banco Europeu de Investimento (BEI, Luxemburgo)
ro Banca Europeană de Investiții (BEI, Luxemburg)
sk Európska investičná banka (EIB, Luxemburg)
sl Evropska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
fi Euroopan investointipankki (EIP, Luxemburg)
sv Europeiska investeringsbanken (EIB, Luxemburg)

Euroopan investointirahasto

bg Европейски инвестиционен фонд (ЕИФ, Люксембург)
es Fondo Europeo de Inversiones (FEI, Luxemburgo)
cs Evropský investiční fond (EIF, Lucemburk)
da Den Europæiske Investeringsfond (EIF, Luxembourg)
de Europäischer Investitionsfonds (EIF, Luxemburg)
et Euroopa Investeerimisfond (EIF, Luxembourg)
el Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ, Λουξεμβούργο)
en European Investment Fund (EIF, Luxembourg)
fr Fonds européen d'investissement (FEI, Luxembourg)
ga an Ciste Eorpach Infheistíochta (Lucsamburg)
hr Europski investicijski fond (Luxembourg)
it Fondo europeo per gli investimenti (FEI, Lussemburgo)
lv Eiropas Investīciju fonds (EIF, Luksemburga)
lt Europos investicijų fondas (EIF, Liuksemburgas)
hu Európai Beruházási Alap (EBA, Luxembourg)
mt il-Fond Ewropew tal-Investiment (FEI, il-Lussemburgu)
nl Europees Investeringsfonds (EIF, Luxemburg)
pl Europejski Fundusz Inwestycyjny (Luksemburg)
pt Fundo Europeu de Investimento (FEI, Luxemburgo)
ro Fondul European de Investiții (FEI, Luxemburg)
sk Európsky investičný fond (Luxemburg)
sl Evropski investicijski sklad (EIS, Luxembourg)
fi Euroopan investointirahasto (EIR, Luxemburg)
sv Europeiska investeringsfonden (EIF, Luxemburg)

Euroopan kalastuksenvalvontavirasto

bg Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA, Виго)
es Agencia Europea de Control de la Pesca (AECP, Vigo)
cs Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA, Vigo)
da Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA, Vigo)
de Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EFCA, Vigo)
et Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA, Vigo)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA, Βίγκο)
en European Fisheries Control Agency (EFCA, Vigo)
fr Agence européenne de contrôle des pêches (AECP, Vigo)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach (EFCA, Vigo)
hr Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA, Vigo)
it Agenzia europea di controllo della pesca (EFCA, Vigo)
lv Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (*EFCA*, Vigo)
lt Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA, Vigas)
hu Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA, Vigo)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd (EFCA, Vigo)
nl Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA, Vigo)
pl Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA, Vigo)
pt Agência Europeia de Controlo das Pescas (AECP, Vigo)
ro Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA, Vigo)
sk Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA, Vigo)
sl Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA, Vigo)
fi Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA, Vigo)
sv Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA, Vigo)

Euroopan kemikaalivirasto

bg Европейска агенция по химикали (ECHA, Хелзинки)
es Agencia Europea de Sustancias y Mezclas Químicas (ECHA, Helsinki)
cs Evropská agentura pro chemické látky (ECHA, Helsinky)
da Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA, Helsingfors)
de Europäische Chemikalienagentur (ECHA, Helsinki)
et Euroopa Kemikaaliamet (ECHA, Helsingi)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Ελσίνκι)
en European Chemicals Agency (ECHA, Helsinki)
fr Agence européenne des produits chimiques (ECHA, Helsinki)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA, Heilsincí)
hr Europska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
it Agenzia europea per le sostanze chimiche (ECHA, Helsinki)
lv Eiropas Ķimikāliju aģentūra (*ECHA*, Helsinki)
lt Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA, Helsinkis)
hu Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA, Helsinki)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA, Helsinki)
nl Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA, Helsinki)
pl Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA, Helsinki)
pt Agência Europeia dos Produtos Químicos (ECHA, Helsínquia)
ro Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA, Helsinki)
sk Európska chemická agentúra (ECHA, Helsinki)
sl Evropska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
fi Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, Helsinki)
sv Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa, Helsingfors)

Euroopan keskuspankki

bg Европейска централна банка (ЕЦБ, Франкфурт на Майн)
es Banco Central Europeo (BCE, Fráncfort del Meno)
cs Evropská centrální banka (ECB, Frankfurt nad Mohanem)
da Den Europæiske Centralbank (ECB, Frankfurt am Main)
de Europäische Zentralbank (EZB, Frankfurt am Main)
et Euroopa Keskpank (EKP, Frankfurt Maini ääres)
el Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ, Φρανκφούρτη)
en European Central Bank (ECB, Frankfurt am Main)
fr Banque centrale européenne (BCE, Francfort-sur-le-Main)
ga an Banc Ceannais Eorpach (BCE, Frankfurt am Main)
hr Europska središnja banka (ESB, Frankfurt na Majni)
it Banca centrale europea (BCE, Francoforte sul Meno)
lv Eiropas Centrālā banka (ECB, Frankfurte pie Mainas)
lt Europos Centrinis Bankas (ECB, Frankfurtas prie Maino)
hu Európai Központi Bank (EKB, Frankfurt am Main)
mt il-Bank Ċentrali Ewropew (BĊE, Frankfurt am Main)
nl Europese Centrale Bank (ECB, Frankfurt am Main)
pl Europejski Bank Centralny (EBC, Frankfurt nad Menem)
pt Banco Central Europeu (BCE, Frankfurt am Main)
ro Banca Centrală Europeană (BCE, Frankfurt pe Main)
sk Európska centrálna banka (ECB, Frankfurt nad Mohanom)
sl Evropska centralna banka (ECB, Frankfurt na Majni)
fi Euroopan keskuspankki (EKP, Frankfurt am Main)
sv Europeiska centralbanken (ECB, Frankfurt am Main)

Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (Брюксел)
es Empresa Común para una Europa Circular de Base Biológica (Bruselas)
cs společný podnik pro evropské oběhové biohospodářství (Brusel)
da fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für ein kreislauforientiertes biobasiertes Europa (Brüssel)
et bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (Βρυξέλλες)
en Circular Bio-based Europe Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Une Europe fondée sur la bioéconomie circulaire» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Eoraip Bhithbhunaithe Chiorclach (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (Bruxelles)
it impresa comune «Europa biocircolare» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa” (Brisele)
lt Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Ewropa Ċirkolari b’Bażi Bijoloġika (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Een circulair biogebaseerd Europa” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (Bruksela)
pt Empresa Comum para uma Europa Circular de Base Biológica (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Brusel)
sl Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (Bruselj)
fi Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (Bryssel)

Euroopan komissio

bg Европейска комисия (Брюксел)
es Comisión Europea (Bruselas)
cs Evropská komise (Brusel)
da Europa-Kommissionen (Bruxelles)
de Europäische Kommission (Brüssel)
et Euroopa Komisjon (Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες)
en European Commission (Brussels)
fr Commission européenne (Bruxelles)
ga an Coimisiún Eorpach (an Bhruiséil)
hr Europska komisija (Bruxelles)
it Commissione europea (Bruxelles)
lv Eiropas Komisija (Brisele)
lt Europos Komisija (Briuselis)
hu Európai Bizottság (Brüsszel)
mt il-Kummissjoni Ewropea (Brussell)
nl Europese Commissie (Brussel)
pl Komisja Europejska (Bruksela)
pt Comissão Europeia (Bruxelas)
ro Comisia Europeană (Bruxelles)
sk Európska komisia (Brusel)
sl Evropska komisija (Bruselj)
fi Euroopan komissio (Bryssel)
sv Europeiska kommissionen (Bryssel)

Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto

bg Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA, Brüssel)
et Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA, Βρυξέλλες)
en European Education and Culture Executive Agency (EACEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Oideachas agus Cultúr (EACEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA, Bruxelles)
lv Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (*EACEA*, Brisele)
lt Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA, Briuselis)
hu Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura (EACEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Educação e da Cultura (EACEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA, Bruselj)
fi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea, Bryssel)

Euroopan koulutussäätiö

bg Европейска фондация за обучение (ETF, Торино)
es Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
cs Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
da Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
de Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
et Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
el Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Τορίνο)
en European Training Foundation (ETF, Turin)
fr Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
ga an Foras Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
hr Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
it Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
lv Eiropas Izglītības fonds (*ETF*, Turīna)
lt Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
hu Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
mt il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
nl Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turijn)
pl Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
pt Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
ro Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
sk Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
sl Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
fi Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
sv Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus

bg Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (Букурещ)
es Centro Europeo de Competencia Industrial, Tecnológica y de Investigación en Ciberseguridad (Bucarest)
cs Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost (Bukurešť)
da Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed (Bukarest)
de Europäisches Kompetenzzentrum für Industrie, Technologie und Forschung im Bereich der Cybersicherheit (Bukarest)
et Küberturvalisuse Valdkonna Tööstuse, Tehnoloogia ja Teadusuuringute Euroopa Pädevuskeskus (Bukarest)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (Βουκουρέστι)
en European Cybersecurity Industrial, Technology and Research Competence Centre (Bucharest)
fr Centre de compétences européen pour l'industrie, les technologies et la recherche en matière de cybersécurité (Bucarest)
ga an Lárionad Eorpach um Inniúlachtaí Tionsclaíochta Cibearshlándála, Teicneolaíochta Cibearshlándála agus Taighde Cibearshlándála (Búcairist)
hr Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti (Bukurešt)
it Centro europeo di competenza per la cibersicurezza nell’ambito industriale, tecnologico e della ricerca (Bucarest)
lv Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kiberdrošības kompetenču centrs (Bukareste)
lt Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras (Bukareštas)
hu Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (Bukarest)
mt iċ-Ċentru Ewropew ta’ Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà (Bucharest)
nl Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (Boekarest)
pl Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (Bukareszt)
pt Centro Europeu de Competências Industriais, Tecnológicas e de Investigação em Cibersegurança (Bucareste)
ro Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (București)
sk Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (Bukurešť)
sl Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetsko varnost (Bukarešta)
fi Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (Bukarest)
sv Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (Bukarest)

Euroopan lääkevirasto

bg Европейска агенция по лекарствата (EMA, Амстердам)
es Agencia Europea de Medicamentos (EMA, Ámsterdam)
cs Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Amsterodam)
da Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA, Amsterdam)
de Europäische Arzneimittel-Agentur (EMA, Amsterdam)
et Euroopa Ravimiamet (EMA, Amsterdam)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA, Άμστερνταμ)
en European Medicines Agency (EMA, Amsterdam)
fr Agence européenne des médicaments (EMA, Amsterdam)
ga an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (EMA, Amstardam)
hr Europska agencija za lijekove (EMA, Amsterdam)
it Agenzia europea per i medicinali (EMA, Amsterdam)
lv Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*, Amsterdama)
lt Europos vaistų agentūra (EMA, Amsterdamas)
hu Európai Gyógyszerügynökség (EMA, Amszterdam)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini (EMA, Amsterdam)
nl Europees Geneesmiddelenbureau (EMA, Amsterdam)
pl Europejska Agencja Leków (EMA, Amsterdam)
pt Agência Europeia de Medicamentos (EMA, Amesterdão)
ro Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA, Amsterdam)
sk Európska agentúra pre lieky (EMA, Amsterdam)
sl Evropska agencija za zdravila (EMA, Amsterdam)
fi Euroopan lääkevirasto (EMA, Amsterdam)
sv Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA, Amsterdam)

Euroopan meriturvallisuusvirasto

bg Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ, Лисабон)
es Agencia Europea de Seguridad Marítima (AESM, Lisboa)
cs Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA, Lisabon)
da Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA, Lissabon)
de Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA, Lissabon)
et Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA, Lissabon)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA, Λισαβόνα)
en European Maritime Safety Agency (EMSA, Lisbon)
fr Agence européenne pour la sécurité maritime (AESM, Lisbonne)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí (EMSA, Liospóin)
hr Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA, Lisabon)
it Agenzia europea per la sicurezza marittima (EMSA, Lisbona)
lv Eiropas Jūras drošības aģentūra (*EMSA*, Lisabona)
lt Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, Lisabona)
hu Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA, Lisszabon)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA, Liżbona)
nl Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA, Lissabon)
pl Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA, Lizbona)
pt Agência Europeia da Segurança Marítima (EMSA, Lisboa)
ro Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA, Lisabona)
sk Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA, Lisabon)
sl Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA, Lizbona)
fi Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA, Lissabon)
sv Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa, Lissabon)

Euroopan oikeusasiamies

bg Европейски омбудсман (Страсбург)
es Defensor del Pueblo Europeo (Estrasburgo)
cs evropský veřejný ochránce práv (Štrasburk)
da Den Europæiske Ombudsmand (Strasbourg)
de Europäischer Bürgerbeauftragter (Straßburg)
et Euroopa Ombudsman (Strasbourg)
el Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο)
en European Ombudsman (Strasbourg)
fr Médiateur européen (Strasbourg)
ga an tOmbudsman Eorpach (Strasbourg)
hr Europski ombudsman (Strasbourg)
it Mediatore europeo (Strasburgo)
lv Eiropas Ombuds (Strasbūra)
lt Europos ombudsmenas (Strasbūras)
hu európai ombudsman (Strasbourg)
mt l-Ombudsman Ewropew (Strasburgu)
nl Europese Ombudsman (Straatsburg)
pl Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg)
pt Provedor de Justiça Europeu (Estrasburgo)
ro Ombudsmanul European (Strasbourg)
sk európsky ombudsman (Štrasburg)
sl Evropski varuh človekovih pravic (Strasbourg)
fi Euroopan oikeusasiamies (Strasbourg)
sv Europeiska ombudsmannen (Strasbourg)

Euroopan pankkiviranomainen

bg Европейски банков орган (ЕБО, Париж)
es Autoridad Bancaria Europea (ABE, París)
cs Evropský orgán pro bankovnictví (EBA, Paříž)
da Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA, Paris)
de Europäische Bankenaufsichtsbehörde (EBA, Paris)
et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA, Pariis)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ, Παρίσι)
en European Banking Authority (EBA, Paris)
fr Autorité bancaire européenne (ABE, Paris)
ga an tÚdarás Baincéireachta Eorpach (ÚBE, Páras)
hr Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA, Pariz)
it Autorità bancaria europea (ABE, Parigi)
lv Eiropas Banku iestāde (EBI, Parīze)
lt Europos bankininkystės institucija (EBI, Paryžius)
hu Európai Bankhatóság (EBH, Párizs)
mt l-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA, Pariġi)
nl Europese Bankautoriteit (EBA, Parijs)
pl Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB, Paryż)
pt Autoridade Bancária Europeia (EBA, Paris)
ro Autoritatea Bancară Europeană (ABE, Paris)
sk Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA, Paríž)
sl Evropski bančni organ (EBA, Pariz)
fi Euroopan pankkiviranomainen (EPV, Pariisi)
sv Europeiska bankmyndigheten (EBA, Paris)

Euroopan parlamentti

bg Европейски парламент (ЕП, Страсбург)
es Parlamento Europeo (PE, Estrasburgo)
cs Evropský parlament (EP, Štrasburk)
da Europa-Parlamentet (Strasbourg)
de Europäisches Parlament (EP, Straßburg)
et Euroopa Parlament (EP, Strasbourg)
el Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ, Στρασβούργο)
en European Parliament (EP, Strasbourg)
fr Parlement européen (PE, Strasbourg)
ga Parlaimint na hEorpa (PE, Strasbourg)
hr Europski parlament (EP, Strasbourg)
it Parlamento europeo (PE, Strasburgo)
lv Eiropas Parlaments (EP, Strasbūra)
lt Europos Parlamentas (EP, Strasbūras)
hu Európai Parlament (EP, Strasbourg)
mt il-Parlament Ewropew (PE, Strasburgu)
nl Europees Parlement (EP, Straatsburg)
pl Parlament Europejski (PE, Strasburg)
pt Parlamento Europeu (PE, Estrasburgo)
ro Parlamentul European (PE, Strasbourg)
sk Európsky parlament (EP, Štrasburg)
sl Evropski parlament (EP, Strasbourg)
fi Euroopan parlamentti (EP, Strasbourg)
sv Europaparlamentet (EP, Strasbourg)

Euroopan puolustusvirasto

bg Европейска агенция по отбрана (EDA, Брюксел)
es Agencia Europea de Defensa (AED, Bruselas)
cs Evropská obranná agentura (EDA, Brusel)
da Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA, Bruxelles)
de Europäische Verteidigungsagentur (EVA, Brüssel)
et Euroopa Kaitseagentuur (EDA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (ΕΟΑ, Βρυξέλλες)
en European Defence Agency (EDA, Brussels)
fr Agence européenne de défense (AED, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint (GEC, an Bhruiséil)
hr Europska obrambena agencija (EDA, Bruxelles)
it Agenzia europea per la difesa (AED, Bruxelles)
lv Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA, Brisele)
lt Europos gynybos agentūra (EGA, Briuselis)
hu Európai Védelmi Ügynökség (EDA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (AED, Brussell)
nl Europees Defensieagentschap (EDA, Brussel)
pl Europejska Agencja Obrony (EDA, Bruksela)
pt Agência Europeia de Defesa (AED, Bruxelas)
ro Agenția Europeană de Apărare (AEA, Bruxelles)
sk Európska obranná agentúra (EDA, Brusel)
sl Evropska obrambna agencija (EDA, Bruselj)
fi Euroopan puolustusvirasto (Bryssel)
sv Europeiska försvarsbyrån (Bryssel)

Euroopan raja- ja merivartiovirasto

bg Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, Варшава)
es Agencia Europea de la Guardia de Fronteras y Costas (Frontex, Varsovia)
cs Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex, Varšava)
da Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex, Warszawa)
de Europäische Agentur für die Grenz- und Küstenwache (Frontex, Warschau)
et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex, Varssavi)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex, Βαρσοβία)
en European Border and Coast Guard Agency (Frontex, Warsaw)
fr Agence européenne de garde-frontières et de garde-côtes (Frontex, Varsovie)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta (Frontex, Vársá)
hr Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, Varšava)
it Agenzia europea della guardia di frontiera e costiera (Frontex, Varsavia)
lv Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*, Varšava)
lt Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*, Varšuva)
hu Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, Varsó)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex, Varsavja)
nl Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex, Warschau)
pl Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex, Warszawa)
pt Agência Europeia da Guarda de Fronteiras e Costeira (Frontex, Varsóvia)
ro Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex, Varșovia)
sk Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, Varšava)
sl Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex, Varšava)
fi Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex, Varsova)
sv Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex, Warszawa)

Euroopan rautatiet -yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (Брюксел)
es Empresa Común para el Ferrocarril Europeo (Bruselas)
cs společný podnik pro evropské železnice (Brusel)
da fællesforetagendet for Europas jernbaner (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für Europas Eisenbahnen (Brüssel)
et Euroopa raudtee ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (Βρυξέλλες)
en Europe’s Rail Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Système ferroviaire européen» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas um Iarnród na hEorpa (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (Bruxelles)
it impresa comune «Ferrovie europee» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (Brisele)
lt Europos geležinkelių bendroji įmonė (Briuselis)
hu Európai Vasút Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Sistema Ferrovjarja Ewropea (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Europese spoorwegen” (Brussel)
pl Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe (Bruksela)
pt Empresa Comum do Setor Ferroviário Europeu (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre európske železnice (Brusel)
sl Skupno podjetje za evropske železnice (Bruselj)
fi Euroopan rautatiet -yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för Europas järnvägar (Bryssel)

Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys

bg Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (Съвместно предприятие EuroHPC, Люксембург)
es Empresa Común de Informática de Alto Rendimiento Europea (Empresa Común EuroHPC, Luxemburgo)
cs evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (společný podnik EuroHPC, Lucemburk)
da fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC, Luxembourg)
de Gemeinsames Unternehmen für europäisches Hochleistungsrechnen (Gemeinsames Unternehmen EuroHPC, Luxemburg)
et Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõte (ühisettevõte EuroHPC, Luxembourg)
el κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC, Λουξεμβούργο)
en European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC Joint Undertaking, Luxembourg)
fr entreprise commune pour le calcul à haute performance européen (entreprise commune EuroHPC, Luxembourg)
ga Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (Comhghnóthas EuroHPC, Lucsamburg)
hr Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (Zajedničko poduzeće EuroHPC, Luxembourg)
it impresa comune per il calcolo ad alte prestazioni europeo (impresa comune EuroHPC, Lussemburgo)
lv Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums *EuroHPC*, Luksemburga)
lt Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (bendroji įmonė „EuroHPC“, Liuksemburgas)
hu európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás, Luxembourg)
mt l-Impriża Konġunta għall-Computing ta’ Prestazzjoni Għolja Ewropew (l-Impriża Konġunta EuroHPC, il-Lussemburgu)
nl Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (Gemeenschappelijke Onderneming EuroHPC, Luxemburg)
pl Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC, Luksemburg)
pt Empresa Comum para a Computação Europeia de Alto Desempenho (Empresa Comum EuroHPC, Luxemburgo)
ro întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (întreprinderea comună EuroHPC, Luxemburg)
sk spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC, Luxemburg)
sl Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (Skupno podjetje EuroHPC, Luxembourg)
fi Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC-yhteisyritys, Luxemburg)
sv det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC, Luxemburg)

Euroopan syyttäjänvirasto

bg Европейска прокуратура (Люксембург)
es Fiscalía Europea (Luxemburgo)
cs Úřad evropského veřejného žalobce (Lucemburk)
da Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO, Luxembourg)
de Europäische Staatsanwaltschaft (EUStA, Luxemburg)
et Euroopa Prokuratuur (Luxembourg)
el Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (Λουξεμβούργο)
en European Public Prosecutor's Office (EPPO, Luxembourg)
fr Parquet européen (Luxembourg)
ga Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE, Lucsamburg)
hr Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, Luxembourg)
it Procura europea (EPPO, Lussemburgo)
lv Eiropas Prokuratūra (*EPPO*, Luksemburga)
lt Europos prokuratūra (Liuksemburgas)
hu Európai Ügyészség (Luxembourg)
mt l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE, il-Lussemburgu)
nl Europees Openbaar Ministerie (EOM, Luxemburg)
pl Prokuratura Europejska (Luksemburg)
pt Procuradoria Europeia (Luxemburgo)
ro Parchetul European (EPPO, Luxemburg)
sk Európska prokuratúra (Luxemburg)
sl Evropsko javno tožilstvo (EJT, Luxembourg)
fi Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO, Luxemburg)
sv Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo, Luxemburg)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

bg Европейски икономически и социален комитет (ЕИСК, Брюксел)
es Comité Económico y Social Europeo (CESE, Bruselas)
cs Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV, Brusel)
da Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU, Bruxelles)
de Europäischer Wirtschafts- und Sozialausschuss (EWSA, Brüssel)
et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ, Βρυξέλλες)
en European Economic and Social Committee (EESC, Brussels)
fr Comité économique et social européen (CESE, Bruxelles)
ga Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (CESE, an Bhruiséil)
hr Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO, Bruxelles)
it Comitato economico e sociale europeo (CESE, Bruxelles)
lv Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK, Brisele)
lt Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK, Briuselis)
hu Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB, Brüsszel)
mt il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE, Brussell)
nl Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC, Brussel)
pl Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES, Bruksela)
pt Comité Económico e Social Europeu (CESE, Bruxelas)
ro Comitetul Economic și Social European (CESE, Bruxelles)
sk Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV, Brusel)
sl Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO, Bruselj)
fi Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK, Bryssel)
sv Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK, Bryssel)

Euroopan tasa-arvoinstituutti

bg Европейски институт за равенство между половете (EIGE, Вилнюс)
es Instituto Europeo de la Igualdad de Género (EIGE, Vilna)
cs Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE, Vilnius)
da Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE, Vilnius)
de Europäisches Institut für Gleichstellungsfragen (EIGE, Vilnius)
et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE, Vilnius)
el Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE, Βίλνιους)
en European Institute for Gender Equality (EIGE, Vilnius)
fr Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (EIGE, Vilnius)
ga an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE, Vilnias)
hr Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE, Vilnius)
it Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (EIGE, Vilnius)
lv Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*, Viļņa)
lt Europos lyčių lygybės institutas (EIGE, Vilnius)
hu A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE, Vilnius)
mt l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE, Vilnius)
nl Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE, Vilnius)
pl Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE, Wilno)
pt Instituto Europeu para a Igualdade de Género (EIGE, Vilnius)
ro Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE, Vilnius)
sk Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE, Vilnius)
sl Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE, Vilna)
fi Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE, Vilna)
sv Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE, Vilnius)

Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen

bg Орган за европейските политически партии и европейските политически фондации (Брюксел)
es Autoridad para los Partidos Políticos Europeos y las Fundaciones Políticas Europeas (Bruselas)
cs Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace (Brusel)
da Myndigheden for Europæiske Politiske Partier og Europæiske Politiske Fonde (Bruxelles)
de Behörde für europäische politische Parteien und europäische politische Stiftungen (Brüssel)
et Euroopa Tasandi Erakondade ja Euroopa Tasandi Poliitiliste Sihtasutuste Amet (Brüssel)
el Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα (Βρυξέλλες)
en Authority for European Political Parties and European Political Foundations (Brussels)
fr Autorité pour les partis politiques européens et les fondations politiques européennes (Bruxelles)
ga an tÚdarás um Páirtithe Polaitiúla Eorpacha agus um Fhondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha (an Bhruiséil)
hr Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade (Bruxelles)
it Autorità per i partiti politici europei e le fondazioni politiche europee (Bruxelles)
lv Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestāde (Brisele)
lt Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija (Briuselis)
hu Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága (Brüsszel)
mt l-Awtorità għall-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej (Brussell)
nl Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen (Brussel)
pl Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych (Bruksela)
pt Autoridade para os Partidos Políticos Europeus e as Fundações Políticas Europeias (Bruxelas)
ro Autoritatea pentru Partidele Politice Europene și Fundațiile Politice Europene (Bruxelles)
sk Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie (Brusel)
sl Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (Bruselj)
fi Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen (Bryssel)
sv Myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser (Bryssel)

Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus

bg Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC, Стокхолм)
es Centro Europeo para la Prevención y el Control de las Enfermedades (ECDC, Estocolmo)
cs Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC, Stockholm)
da Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC, Stockholm)
de Europäisches Zentrum für die Prävention und die Kontrolle von Krankheiten (ECDC, Stockholm)
et Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC, Stockholm)
el Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC, Στοκχόλμη)
en European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm)
fr Centre européen de prévention et de contrôle des maladies (ECDC, Stockholm)
ga an Lárionad Eorpach um Ghalair a Chosc agus a Rialú (ECDC, Stócólm)
hr Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC, Stockholm)
it Centro europeo per la prevenzione e il controllo delle malattie (ECDC, Stoccolma)
lv Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (*ECDC*, Stokholma)
lt Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC, Stokholmas)
hu Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC, Stockholm)
mt iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC, Stokkolma)
nl Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC, Stockholm)
pl Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC, Sztokholm)
pt Centro Europeu de Prevenção e Controlo das Doenças (ECDC, Estocolmo)
ro Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC, Stockholm)
sk Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC, Štokholm)
sl Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC, Stockholm)
fi Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC, Tukholma)
sv Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC, Stockholm)

Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto

bg Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea en los ámbitos de la Salud y Digital (HADEA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HADEA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og det Digitale Område (HADEA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für Gesundheit und Digitales (HADEA, Brüssel)
et Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HADEA, Βρυξέλλες)
en European Health and Digital Executive Agency (HADEA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour la santé et le numérique (HADEA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an tSláinte agus an Digitiú (HADEA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HADEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per la salute e il digitale (HADEA, Bruxelles)
lv Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (*HADEA*, Brisele)
lt Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HADEA, Briuselis)
hu Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għas-Saħħa u għall-Qasam Diġitali (HADEA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Saúde e do Digital (HADEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HADEA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA, Bruselj)
fi Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea, Bryssel)

Euroopan tietosuojaneuvosto

bg Европейски комитет по защита на данните (Брюксел)
es Comité Europeo de Protección de Datos (CEPD, Bruselas)
cs Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB, Brusel)
da Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Bruxelles)
de Europäischer Datenschutzausschuss (EDSA, Brüssel)
et Euroopa Andmekaitsenõukogu (Brüssel)
el Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ, Βρυξέλλες)
en European Data Protection Board (EDPB, Brussels)
fr Comité européen de la protection des données (Bruxelles)
ga an Bord Eorpach um Chosaint Sonraí (EDPB, an Bhruiséil)
hr Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB, Bruxelles)
it Comitato europeo per la protezione dei dati (EDPB, Bruxelles)
lv Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK, Brisele)
lt Europos duomenų apsaugos valdyba (Briuselis)
hu Európai Adatvédelmi Testület (Brüsszel)
mt il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB, Brussell)
nl Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB, Brussel)
pl Europejska Rada Ochrony Danych (EROD, Bruksela)
pt Comité Europeu para a Proteção de Dados (CEPD, Bruxelas)
ro Comitetul European pentru Protecția Datelor (CEPD, Bruxelles)
sk Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB, Brusel)
sl Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP, Bruselj)
fi Euroopan tietosuojaneuvosto (Bryssel)
sv Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, Bryssel)

Euroopan tietosuojavaltuutettu

bg Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД, Брюксел)
es Supervisor Europeo de Protección de Datos (SEPD, Bruselas)
cs evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ, Brusel)
da Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS, Bruxelles)
de Europäischer Datenschutzbeauftragter (EDSB, Brüssel)
et Euroopa Andmekaitseinspektor (Brüssel)
el Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ, Βρυξέλλες)
en European Data Protection Supervisor (EDPS, Brussels)
fr Contrôleur européen de la protection des données (CEPD, Bruxelles)
ga an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí (MECS, an Bhruiséil)
hr Europski nadzornik za zaštitu podataka (ENZP, Bruxelles)
it Garante europeo della protezione dei dati (GEPD, Bruxelles)
lv Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU, Brisele)
lt Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP, Briuselis)
hu európai adatvédelmi biztos (Brüsszel)
mt il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD, Brussell)
nl Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS, Brussel)
pl Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD, Bruksela)
pt Autoridade Europeia para a Proteção de Dados (AEPD, Bruxelas)
ro Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD, Bruxelles)
sk európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS, Brusel)
sl Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP, Bruselj)
fi Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)
sv Europeiska datatillsynsmannen (Bryssel)

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

bg Европейска сметна палата (Люксембург)
es Tribunal de Cuentas Europeo (Luxemburgo)
cs Evropský účetní dvůr (EÚD, Lucemburk)
da Den Europæiske Revisionsret (Luxembourg)
de Europäischer Rechnungshof (Luxemburg)
et Euroopa Kontrollikoda (Luxembourg)
el Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)
en European Court of Auditors (ECA, Luxembourg)
fr Cour des comptes européenne (Luxembourg)
ga Cúirt Iniúchóirí na hEorpa (Lucsamburg)
hr Europski revizorski sud (Luxembourg)
it Corte dei conti europea (Lussemburgo)
lv Eiropas Revīzijas palāta (Luksemburga)
lt Europos Audito Rūmai (Liuksemburgas)
hu Európai Számvevőszék (Luxembourg)
mt il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA,il-Lussemburgu)
nl Europese Rekenkamer (Luxemburg)
pl Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)
pt Tribunal de Contas Europeu (TCE, (Luxemburgo)
ro Curtea de Conturi Europeană (Luxemburg)
sk Európsky dvor audítorov (Luxemburg)
sl Evropsko računsko sodišče (ERS, Luxembourg)
fi Euroopan tilintarkastustuomioistuin (Luxemburg)
sv Europeiska revisionsrätten (Luxemburg)

Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia

bg Европейски колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО, Брюксел)
es Escuela Europea de Seguridad y Defensa (EESD, Bruselas)
cs Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ, Brusel)
da Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi (ESDC, Bruxelles)
de Europäisches Sicherheits- und Verteidigungskolleg (ESVK, Brüssel)
et Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž (ESDC, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας (ΕΑΑΑ, Βρυξέλλες)
en European Security and Defence College (ESDC, Brussels)
fr Collège européen de sécurité et de défense (CESD, Bruxelles)
ga Coláiste Eorpach um Shlándáil agus um Chosaint (ESDC, an Bhruiséil)
hr Europska akademija za sigurnost i obranu (EASO, Bruxelles)
it Accademia europea per la sicurezza e la difesa (AESD, Bruxelles)
lv Eiropas Drošības un aizsardzības koledža (EDAK, Brisele)
lt Europos saugumo ir gynybos koledžas (ESGK, Briuselis)
hu Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola (EBVF, Brüsszel)
mt Il-Kulleġġ Ewropew ta' Sigurtà u ta' Difiża (KESD, Brussell)
nl Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA, Brussel)
pl Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO, Bruksela)
pt Academia Europeia de Segurança e Defesa (AESD, Bruxelas)
ro Colegiul European de Securitate și Apărare (CESA, Bruxelles)
sk Európska akadémia bezpečnosti a obrany (EABO, Brusel)
sl Evropska akademija za varnost in obrambo (EAVO, Bruselj)
fi Euroopan turvallisuus- ja puolustusakatemia (ETPA, Bryssel)
sv Europeiska säkerhets- och försvarsakademin (Esfa, Bryssel)

Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto

bg Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva Europea de Investigación (REA, Bruselas)
cs Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA, Brusel)
da Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning (REA, Bruxelles)
de Europäische Exekutivagentur für die Forschung (REA, Brüssel)
et Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA, Βρυξέλλες)
en European Research Executive Agency (REA, Brussels)
fr Agence exécutive européenne pour la recherche (REA, Bruxelles)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Thaighde (REA, an Bhruiséil)
hr Europska izvršna agencija za istraživanje (REA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva europea per la ricerca (REA, Bruxelles)
lv Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (*REA*, Brisele)
lt Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA, Briuselis)
hu Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għar-Riċerka (REA, Brussell)
nl Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA, Brussel)
pl Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA, Bruksela)
pt Agência de Execução Europeia da Investigação (REA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare (REA, Bruxelles)
sk Európska výkonná agentúra pre výskum (REA, Brusel)
sl Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA, Bruselj)
fi Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA, Bryssel)
sv Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA, Bryssel)

Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto

bg Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA, Брюксел)
es Agencia Ejecutiva del Consejo Europeo de Investigación (ERCEA, Bruselas)
cs Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA, Brusel)
da Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA, Bruxelles)
de Exekutivagentur des Europäischen Forschungsrats (ERCEA, Brüssel)
et Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA, Brüssel)
el Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA, Βρυξέλλες)
en European Research Council Executive Agency (ERCEA, Brussels)
fr Agence exécutive du Conseil européen de la recherche (ERCEA, Bruxelles)
ga Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Eorpaí um Thaighde (ERCEA, an Bhruiséil)
hr Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA, Bruxelles)
it Agenzia esecutiva del Consiglio europeo della ricerca (ERCEA, Bruxelles)
lv Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (*ERCEA*, Brisele)
lt Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA, Briuselis)
hu Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA, Brüsszel)
mt l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERCEA, Brussell)
nl Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA, Brussel)
pl Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA, Bruksela)
pt Agência de Execução do Conselho Europeu de Investigação (ERCEA, Bruxelas)
ro Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA, Bruxelles)
sk Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA, Brusel)
sl Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA, Bruselj)
fi Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA, Bryssel)
sv Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea, Bryssel)

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto

bg Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA, Билбао)
es Agencia Europea para la Seguridad y la Salud en el Trabajo (EU-OSHA, Bilbao)
cs Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)
da Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA, Bilbao)
de Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA, Bilbao)
et Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA, Bilbao)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA, Μπιλμπάο)
en European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA, Bilbao)
fr Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA, Bilbao)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA, Bilbao)
hr Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA, Bilbao)
it Agenzia europea per la sicurezza e la salute sul lavoro (EU-OSHA, Bilbao)
lv Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (*EU-OSHA*, Bilbao)
lt Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA, Bilbao)
hu Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA, Bilbao)
mt l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA, Bilbao)
nl Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA, Bilbao)
pl Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA, Bilbao)
pt Agência Europeia para a Segurança e a Saúde no Trabalho (EU-OSHA, Bilbau)
ro Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA, Bilbao)
sk Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA, Bilbao)
sl Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA, Bilbao)
fi Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA, Bilbao)
sv Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha, Bilbao)

Euroopan työviranomainen

bg Европейски орган по труда (ЕОТ, Братислава)
es Autoridad Laboral Europea (ALE, Bratislava)
cs Evropský orgán pro pracovní záležitosti (—, Bratislava)
da Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (—, Bratislava)
de Europäische Arbeitsbehörde (ELA, Bratislava)
et Euroopa Tööjõuamet (ELA, Bratislava)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (—, Μπρατισλάβα)
en European Labour Authority (ELA, Bratislava)
fr Autorité européenne du travail (AET, Bratislava)
ga an tÚdarás Eorpach Saothair (—, an Bhratasláiv)
hr Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA, Bratislava)
it Autorità europea del lavoro (ELA, Bratislava)
lv Eiropas Darba iestāde (EDI, Bratislava)
lt Europos darbo institucija (—, Bratislava)
hu Európai Munkaügyi Hatóság (—, Pozsony)
mt l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (—, Bratislava)
nl Europese Arbeidsautoriteit (ELA, Bratislava)
pl Europejski Urząd ds. Pracy (—, Bratysława)
pt Autoridade Europeia do Trabalho (AET, Bratislava)
ro Autoritatea Europeană a Muncii (ELA, Bratislava)
sk Európsky orgán práce (ELA, Bratislava)
sl Evropski organ za delo (ELA, Bratislava)
fi Euroopan työviranomainen (ELA, Bratislava)
sv Europeiska arbetsmyndigheten (—, Bratislava)

Euroopan ulkosuhdehallinto

bg Европейска служба за външна дейност (ЕСВД, Брюксел)
es Servicio Europeo de Acción Exterior (SEAE, Bruselas)
cs Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ, Brusel)
da Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (Bruxelles)
de Europäischer Auswärtiger Dienst (EAD, Brüssel)
et Euroopa välisteenistus (Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ, Βρυξέλλες)
en European External Action Service (EEAS, Brussels)
fr Service européen pour l'action extérieure (SEAE, Bruxelles)
ga an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, an Bhruiséil)
hr Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD, Bruxelles)
it Servizio europeo per l'azione esterna (SEAE, Bruxelles)
lv Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD, Brisele)
lt Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT, Briuselis)
hu Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ, Brüsszel)
mt is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE, Brussell)
nl Europese Dienst voor extern optreden (EDEO, Brussel)
pl Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ, Bruksela)
pt Serviço Europeu para a Ação Externa (SEAE, Bruxelas)
ro Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE, Bruxelles)
sk Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ, Brusel)
sl Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD, Bruselj)
fi Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH, Bryssel)
sv Europeiska utrikestjänsten (Bryssel)

Euroopan unioni

bg Европейски съюз (ЕС)
es Unión Europea (UE)
cs Evropská unie (EU)
da Den Europæiske Union (EU)
de Europäische Union (EU)
et Euroopa Liit (EL)
el Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)
en European Union (EU)
fr Union européenne (UE)
ga an tAontas Eorpach (AE)
hr Europska unija (EU)
it Unione europea (UE)
lv Eiropas Savienība (ES)
lt Europos Sąjunga (ES)
hu Európai Unió (EU)
mt l-Unjoni Ewropea (UE)
nl Europese Unie (EU)
pl Unia Europejska (UE)
pt União Europeia (UE)
ro Uniunea Europeană (UE)
sk Európska únia (EÚ)
sl Evropska unija (EU)
fi Euroopan unioni (EU)
sv Europeiska unionen (EU)

Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto

bg Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA, Прага)
es Agencia de la Unión Europea para el Programa Espacial (EUSPA, Praga)
cs Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA, Praha)
da Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA, Prag)
de Agentur der Europäischen Union für das Weltraumprogramm (EUSPA, Prag)
et Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA, Praha)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA, Πράγα)
en European Union Agency for the Space Programme (EUSPA, Prague)
fr Agence de l'Union européenne pour le programme spatial (EUSPA, Prague)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis (EUSPA, Prág)
hr Agencija Europske unije za svemirski program (EUSPA, Prag)
it Agenzia dell'Unione europea per il programma spaziale (EUSPA, Praga)
lv Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (*EUSPA*, Prāga)
lt Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA, Praha)
hu Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA, Prága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali (EUSPA, Praga)
nl Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa, Praag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA, Praga)
pt Agência da União Europeia para o Programa Espacial (EUSPA, Praga)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA, Praga)
sk Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA, Praha)
sl Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA, Praga)
fi Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA, Praha)
sv Europeiska unionens rymdprogrambyrå (EUSPA, Prag)

Euroopan unionin elinten käännöskeskus

bg Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT, (Люксембург)
es Centro de Traducción de los Órganos de la Unión Europea (CdT, (Luxemburgo)
cs Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, (Lucemburk)
da Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer (CdT, (Luxembourg)
de Übersetzungszentrum für die Einrichtungen der Europäischen Union (CdT, (Luxemburg)
et Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT, (Luxembourg)
el Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT, (Λουξεμβούργο)
en Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT, (Luxembourg)
fr Centre de traduction des organes de l'Union européenne (CdT, (Luxembourg)
ga Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (CdT, (Lucsamburg)
hr Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT, (Luxembourg)
it Centro di traduzione degli organismi dell'Unione europea (CdT, (Lussemburgo)
lv Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (*CdT*, (Luksemburga)
lt Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT, (Liuksemburgas)
hu Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT, (Luxembourg)
mt iċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea (CdT, (il-Lussemburgu)
nl Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT, (Luxemburg)
pl Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT, (Luksemburg)
pt Centro de Tradução dos Organismos da União Europeia (CdT, (Luxemburgo)
ro Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene (CdT, (Luxemburg)
sk Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT, (Luxemburg)
sl Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT, (Luxembourg)
fi Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT, (Luxemburg)
sv Översättningscentrum för Europeiska unionens organ (CdT, (Luxemburg)

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER, Любляна)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación de los Reguladores de la Energía (ACER, Liubliana)
cs Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER, Lublaň)
da Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER, Ljubljana)
de Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden (ACER, Ljubljana)
et Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER, Ljubljana)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER, Λιουμπλιάνα)
en European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER, Ljubljana)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération des régulateurs de l'énergie (ACER, Ljubljana)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER, Liúibleána)
hr Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER, Ljubljana)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione fra i regolatori nazionali dell'energia (ACER, Lubiana)
lv Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (*ACER*, Ļubļana)
lt Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER, Liubliana)
hu Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége (ACER, Ljubljana)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER, Ljubljana)
nl Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER, Ljubljana)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Lublana)
pt Agência da União Europeia de Cooperação dos Reguladores da Energia (ACER, Liubliana)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER, Ljubljana)
sk Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER, Ľubľana)
sl Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER, Ljubljana)
fi Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER, Ljubljana)
sv Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer, Ljubljana)

Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus

bg Европейско училище по администрация (EUSA, Брюксел)
es Escuela Europea de Administración (EUSA, Bruselas)
cs Evropská správní škola (EUSA, Brusel)
da Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA, Bruxelles)
de Europäische Verwaltungsakademie (EUSA, Brüssel)
et Euroopa Haldusjuhtimise Kool (EUSA, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (EUSA, Βρυξέλλες)
en European School of Administration (EUSA, Brussels)
fr École européenne d'administration (EUSA, Bruxelles)
ga an Scoil Riaracháin Eorpach (EUSA, an Bhruiséil)
hr Europska škola za javnu upravu (EUSA, Bruxelles)
it Scuola europea di amministrazione (EUSA, Bruxelles)
lv Eiropas Administrācijas skola (*EUSA*, Brisele)
lt Europos viešojo administravimo mokykla (EUSA, Briuselis)
hu Európai Közigazgatási Iskola (EUSA, Brüsszel)
mt l-Iskola Ewropea tal-Amministrazzjoni (EUSA, Brussell)
nl Europese Bestuursschool (EUSA, Brussel)
pl Europejska Szkoła Administracji (EUSA, Bruksela)
pt Escola Europeia de Administração (EUSA, Bruxelas)
ro Școala Europeană de Administrație (EUSA, Bruxelles)
sk Európska škola verejnej správy (EUSA, Brusel)
sl Evropska šola za upravo (EUSA, Bruselj)
fi Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (EUSA, Bryssel)
sv Europeiska förvaltningsskolan (Eusa, Bryssel)

Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto

bg Европейска служба за подбор на персонал (EPSO, Брюксел)
es Oficina Europea de Selección de Personal (EPSO, Bruselas)
cs Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO, Brusel)
da Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO, Bruxelles)
de Europäisches Amt für Personalauswahl (EPSO, Brüssel)
et Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO, Brüssel)
el Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO, Βρυξέλλες)
en European Personnel Selection Office (EPSO, Brussels)
fr Office européen de sélection du personnel (EPSO, Bruxelles)
ga an Oifig Eorpach um Roghnú Foirne (EPSO, an Bhruiséil)
hr Europski ured za odabir osoblja (EPSO, Bruxelles)
it Ufficio europeo di selezione del personale (EPSO, Bruxelles)
lv Eiropas Personāla atlases birojs (*EPSO*, Brisele)
lt Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO, Briuselis)
hu Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO, Brüsszel)
mt l-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal (EPSO, Brussell)
nl Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO, Brussel)
pl Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO, Bruksela)
pt Serviço Europeu de Seleção do Pessoal (EPSO, Bruxelas)
ro Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO, Bruxelles)
sk Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO, Brusel)
sl Evropski urad za izbor osebja (EPSO, Bruselj)
fi Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO, Bryssel)
sv Europeiska rekryteringsbyrån (Epso, Bryssel)

Euroopan unionin huumevirasto

bg Агенция на Европейския съюз по наркотиците (EUDA, Лисабон)
es Agencia de la Unión Europea sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
cs Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA, Lisabon)
da Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA, Lissabon)
de Drogenagentur der Europäischen Union (EUDA, Lissabon)
et Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA, Lissabon)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA, Λισαβόνα)
en European Union Drugs Agency (EUDA, Lisbon)
fr Agence de l'Union européenne sur les drogues (EUDA, Lisbonne)
ga Gníomhaireacht Drugaí an Aontais Eorpaigh (EUDA, Liospóin)
hr Agencija Europske unije za droge (EUDA, Lisabon)
it Agenzia dell'Unione europea sulle droghe (EUDA, Lisbona)
lv Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (*EUDA*, Lisabona)
lt Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA, Lisabona)
hu Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA, Lisszabon)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar id-Drogi (EUDA, Liżbona)
nl Drugsagentschap van de Europese Unie (EUDA, Lissabon)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA, Lizbona)
pt Agência da União Europeia sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
ro Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA, Lisabona)
sk Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA, Lisabon)
sl Agencija Evropske unije za droge (EUDA, Lizbona)
fi Euroopan unionin huumevirasto (EUDA, Lissabon)
sv Europeiska unionens narkotikamyndighet (Euda, Lissabon)

Euroopan unionin julkaisutoimisto

bg Служба за публикации на Европейския съюз (OP, (Люксембург)
es Oficina de Publicaciones de la Unión Europea (OP, (Luxemburgo)
cs Úřad pro publikace Evropské unie (OP, (Lucemburk)
da Den Europæiske Unions Publikationskontor (OP, (Luxembourg)
de Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union (OP, (Luxemburg)
et Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (OP, (Luxembourg)
el Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OP, (Λουξεμβούργο)
en Publications Office of the European Union (OP, (Luxembourg)
fr Office des publications de l'Union européenne (OP, (Luxembourg)
ga Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh (OP, (Lucsamburg)
hr Ured za publikacije Europske unije (OP, (Luxembourg)
it Ufficio delle pubblicazioni dell'Unione europea (OP, (Lussemburgo)
lv Eiropas Savienības Publikāciju birojs (*OP*, (Luksemburga)
lt Europos Sąjungos leidinių biuras (OP, (Liuksemburgas)
hu Az Európai Unió Kiadóhivatala (OP, (Luxembourg)
mt l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (OP, (il-Lussemburgu)
nl Bureau voor publicaties van de Europese Unie (OP, (Luxemburg)
pl Urząd Publikacji Unii Europejskiej (OP, (Luksemburg)
pt Serviço das Publicações da União Europeia (OP, (Luxemburgo)
ro Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP, (Luxemburg)
sk Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP, (Luxemburg)
sl Urad za publikacije Evropske unije (OP, (Luxembourg)
fi Euroopan unionin julkaisutoimisto (OP, (Luxemburg)
sv Europeiska unionens publikationsbyrå (OP, (Luxemburg)

Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto

bg Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA, Ираклион)
es Agencia de la Unión Europea para la Ciberseguridad (ENISA, Irákleio)
cs Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA, Heraklion)
da Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA, Heraklion)
de Agentur der Europäischen Union für Cybersicherheit (ENISA, Heraklion)
et Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA, Irákleio)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA, Ηράκλειο)
en European Union Agency for Cybersecurity (ENISA, Heraklion)
fr Agence de l'Union européenne pour la cybersécurité (ENISA, Héraklion)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándáil (ENISA, Heraklion)
hr Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA, Heraklion)
it Agenzia dell'Unione europea per la cibersicurezza (ENISA, Eraklion)
lv Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (*ENISA*, Hērakleja)
lt Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA, Heraklionas)
hu Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA, Iráklio)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, Heraklion)
nl Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa, Heraklion)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA, Iraklion)
pt Agência da União Europeia para a Cibersegurança (ENISA, Heráclio)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA, Heraklion)
sk Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA, Heraklion)
sl Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA, Iraklion)
fi Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA, Iraklion)
sv Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa, Heraklion)

Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto

bg Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL, Будапеща)
es Agencia de la Unión Europea para la Formación Policial (CEPOL, Budapest)
cs Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL, Budapešť)
da Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol, Budapest)
de Agentur der Europäischen Union für die Aus- und Fortbildung auf dem Gebiet der Strafverfolgung (EPA, Budapest)
et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL, Budapest)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (ΕΑΑ, Βουδαπέστη)
en European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, Budapest)
fr Agence de l'Union européenne pour la formation des services répressifs (CEPOL, Budapest)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Oiliúint i bhForfheidhmiú an Dlí (CEPOL, Búdaipeist)
hr Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL, Budimpešta)
it Agenzia dell'Unione europea per la formazione delle autorità di contrasto (CEPOL, Budapest)
lv Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (*CEPOL*, Budapešta)
lt Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL, Budapeštas)
hu Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL, Budapest)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL, Budapest)
nl Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol, Boedapest)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL, Budapeszt)
pt Agência da União Europeia para a Formação Policial (CEPOL, Budapeste)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL, Budapesta)
sk Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL, Budapešť)
sl Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL, Budimpešta)
fi Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL, Budapest)
sv Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol, Budapest)

Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол, Хага)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Policial (Europol, La Haya)
cs Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol, Haag)
da Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol, Haag)
de Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Strafverfolgung (Europol, Den Haag)
et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol, Haag)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ, Χάγη)
en European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol, The Hague)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération des services répressifs (Europol, La Haye)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol, an Háig)
hr Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol, Den Haag)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione nell'attività di contrasto (Europol, L'Aia)
lv Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols, Hāga)
lt Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas, Haga)
hu A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol, Hága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol, The Hague)
nl Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol, Den Haag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol, Haga)
pt Agência da União Europeia para a Cooperação Policial (Europol, Haia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol, Haga)
sk Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol, Haag)
sl Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol, Haag)
fi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol, Haag)
sv Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol, Haag)

Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto

bg Агенция за авиационна безопасност на Европейския съю (ЕААБ, Кьолн)
es Agencia de la Unión Europea para la Seguridad Aérea (AESA, Colonia)
cs Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA, Kolín nad Rýnem)
da Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA, Köln)
de Agentur der Europäischen Union für Flugsicherheit (EASA, Köln)
et Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA, Köln)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA, Κολονία)
en European Union Aviation Safety Agency (EASA, Cologne)
fr Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (AESA, Cologne)
ga Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (EASA, Köln)
hr Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, Köln)
it Agenzia dell'Unione europea per la sicurezza aerea (AESA, Colonia)
lv Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (*EASA*, Ķelne)
lt Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA, Kelnas)
hu Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA, Köln)
mt l-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA, Cologne)
nl Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA, Keulen)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA, Kolonia)
pt Agência da União Europeia para a Segurança da Aviação (AESA, Colónia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (AESA, Köln)
sk Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA, Kolín)
sl Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA, Köln)
fi Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA, Köln)
sv Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa, Köln)

Euroopan unionin neuvosto

bg Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
es Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
cs Rada Evropské unie (Brusel)
da Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
de Rat der Europäischen Union (Brüssel)
et Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
el Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
en Council of the European Union (Brussels)
fr Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
ga Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhruiséil)
hr Vijeće Europske unije (Bruxelles)
it Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
lv Eiropas Savienības Padome (Brisele)
lt Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
hu Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
mt il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
nl Raad van de Europese Unie (Brussel)
pl Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
pt Conselho da União Europeia (Bruxelas)
ro Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
sk Rada Európskej únie (Brusel)
sl Svet Evropske unije (Bruselj)
fi Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
sv Europeiska unionens råd (Bryssel)

Euroopan unionin perusoikeusvirasto

bg Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA, Виена)
es Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA, Viena)
cs Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA, Vídeň)
da Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA, Wien)
de Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA, Wien)
et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA, Viin)
el Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA, Βιέννη)
en European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, Vienna)
fr Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA, Vienne)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA, Vín)
hr Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA, Beč)
it Agenzia dell'Unione europea per i diritti fondamentali (FRA, Vienna)
lv Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (*FRA*, Vīne)
lt Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA, Viena)
hu Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA, Bécs)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA, Vjenna)
nl Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Wenen)
pl Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA, Wiedeń)
pt Agência dos Direitos Fundamentais da União Europeia (FRA, Viena)
ro Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA, Viena)
sk Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA, Viedeň)
sl Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA, Dunaj)
fi Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA, Wien)
sv Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA, Wien)

Euroopan unionin rautatievirasto

bg Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA, Лил-Валенсиен)
es Agencia Ferroviaria de la Unión Europea (AFE, Lille-Valenciennes)
cs Agentura Evropské unie pro železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
da Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA, Lille-Valenciennes)
de Eisenbahnagentur der Europäischen Union (ERA, Lille-Valenciennes)
et Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA, Lille-Valenciennes)
el Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA, Λίλλη-Βαλανσιέν)
en European Union Agency for Railways (ERA, Lille-Valenciennes)
fr Agence de l'Union européenne pour les chemins de fer (AFE, Lille-Valenciennes)
ga Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA, Lille-Valenciennes)
hr Agencija Europske unije za željeznice (ERA, Lille-Valenciennes)
it Agenzia dell'Unione europea per le ferrovie (ERA, Lille-Valenciennes)
lv Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (*ERA*, Lille-Valansjēna)
lt Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ESGA, Lilis ir Valansjenas)
hu Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA, Lille/Valenciennes)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA, Lille-Valenciennes)
nl Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA, Lille en Valenciennes)
pl Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA, Lille, Valenciennes)
pt Agência Ferroviária da União Europeia (AFE, Lille-Valenciennes)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA, Lille-Valenciennes)
sk Železničná agentúra Európskej únie (ERA, Lille-Valenciennes)
sl Agencija Evropske unije za železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
fi Euroopan unionin rautatievirasto (ERA, Lille-Valenciennes)
sv Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA, Lille-Valenciennes)

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto

bg Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст, Хага)
es Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Judicial Penal (Eurojust, La Haya)
cs Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust, Haag)
da Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust, Haag)
de Agentur der Europäischen Union für justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (Eurojust, Den Haag)
et Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust, Haag)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust, Χάγη)
en European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust, The Hague)
fr Agence de l'Union européenne pour la coopération judiciaire en matière pénale (Eurojust, La Haye)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiriúil (Eurojust, an Háig)
hr Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, Den Haag)
it Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione giudiziaria penale (Eurojust, L'Aia)
lv Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai kriminālietās (*Eurojust*, Hāga)
lt Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas, Haga)
hu Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust, Hága)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust, The Hague)
nl Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust, Den Haag)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust, Haga)
pt Agência da União Europeia para a Cooperação Judiciária Penal (Eurojust, Haia)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust, Haga)
sk Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, Haag)
sl Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust, Haag)
fi Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust, Haag)
sv Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust, Haag)

Euroopan unionin satelliittikeskus

bg Сателитен център на Европейския съюз (Satcen, Торехон де Ардос)
es Centro de Satélites de la Unión Europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
cs Satelitní středisko Evropské unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
da EU-Satellitcentret (Satcen, Torrejón de Ardoz)
de Satellitenzentrum der Europäischen Union (Satcen, Torrejón de Ardoz)
et Euroopa Liidu Satelliidikeskus (Satcen, Torrejón de Ardoz)
el Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Satcen, Τορεχόν ντε Αρντόθ)
en European Union Satellite Centre (Satcen, Torrejón de Ardoz)
fr Centre satellitaire de l'Union européenne (CSUE, Torrejón de Ardoz)
ga Lárionad Satailítí an Aontais Eorpaigh (Satcen, Torrejón de Ardoz)
hr Satelitski centar Europske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
it Centro satellitare dell'Unione europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
lv Eiropas Savienības Satelītcentrs (Satcen, Torehona de Ardosa)
lt Europos Sąjungos palydovų centras (SATCEN, Torechon de Ardosas)
hu Az Európai Unió Műholdközpontja (Satcen, Torrejón de Ardoz)
mt iċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
nl Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
pl Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen, Torrejón de Ardoz)
pt Centro de Satélites da União Europeia (Satcen, Torrejón de Ardoz)
ro Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen, Torrejón de Ardoz)
sk Satelitné stredisko Európskej únie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
sl Satelitski center Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
fi Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK, Torrejón de Ardoz)
sv Europeiska unionens satellitcentrum (Satcen, Torrejón de Ardoz)

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto

bg Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO, Аликанте)
es Oficina de Propiedad Intelectual de la Unión Europea (OPIUE, Alicante)
cs Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO, Alicante)
da Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO, Alicante)
de Amt der Europäischen Union für geistiges Eigentum (EUIPO, Alicante)
et Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO, Alicante)
el Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO, Αλικάντε)
en European Union Intellectual Property Office (EUIPO, Alicante)
fr Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (OUEPI (EUIPO (?)), Alicante)
ga Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh (EUIPO, Alicante)
hr Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO, Alicante)
it Ufficio dell'Unione europea per la proprietà intellettuale (EUIPO, Alicante)
lv Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (*EUIPO*, Alikante)
lt Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO, Alikantė)
hu Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO, Alicante)
mt l-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO, Alicante)
nl Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO, Alicante)
pl Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO, Alicante)
pt Instituto da Propriedade Intelectual da União Europeia (IPIUE, Alicante)
ro Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, Alicante)
sk Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO, Alicante)
sl Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO, Alicante)
fi Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO, Alicante)
sv Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO, Alicante)

Euroopan unionin tuomioistuin

bg Съд на Европейския съюз (Люксембург)/Съд
es Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUELuxemburgo) / Tribunal de Justicia
cs Soudní dvůr Evropské unie (SD, Lucemburk) / Soudní dvůr
da Den Europæiske Unions Domstol (Luxembourg)/Domstolen
de Gerichtshof der Europäischen Union (EuGH, Luxemburg)/Gerichtshof
et Euroopa Liidu Kohus / Euroopa Kohus (Luxembourg)
el Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, Λουξεμβούργο) / Δικαστήριο
en Court of Justice of the European Union (CJEU, Luxembourg)/Court of Justice
fr Cour de justice de l'Union européenne (CJUE, Luxembourg)/Cour de justice
ga Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE, Lucsamburg)/an Chúirt Bhreithiúnais
hr Sud Europske unije (SEU, Luxembourg)/Sud
it Corte di giustizia dell'Unione europea (CGUE, Lussemburgo)/Corte di giustizia
lv Eiropas Savienības Tiesa (EST, Luksemburga) / Tiesa
lt Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT, Liuksemburgas) / Teisingumo Teismas
hu Az Európai Unió Bírósága (Luxembourg)/Bíróság
mt il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE, il-Lussemburgu)/il-Qorti tal-Ġustizzja
nl Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ, Luxemburg)/Hof van Justitie
pl Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE, Luksemburg) / Trybunał Sprawiedliwości
pt Tribunal de Justiça da União Europeia (TJUE, Luxemburgo)/Tribunal de Justiça
ro Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE, Luxemburg)/Curtea de Justiție
sk Súdny dvor Európskej únie (SD, Luxemburg)/Súdny dvor
sl Sodišče Evropske unije (SEU, Luxembourg) / Sodišče
fi Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg) / unionin tuomioistuin
sv Europeiska unionens domstol (Luxemburg)/domstolen

Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos

bg Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността (ИЕСИС, Париж)
es Instituto de Estudios de Seguridad de la Unión Europea (IESUE, París)
cs Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (EUISS, Paříž)
da Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS, Paris)
de Institut der Europäischen Union für Sicherheitsstudien (EUISS, Paris)
et Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (EUISS, Pariis)
el Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (ΙΜΕΕΘΑ, Παρίσι)
en European Union Institute for Security Studies (EUISS, Paris)
fr Institut d'études de sécurité de l'Union européenne (IESUE, Paris)
ga Institiúid an Aontais Eorpaigh um Staidéar Slándála (EUISS, Páras)
hr Institut Europske unije za sigurnosne studije (EUISS, Pariz)
it Istituto dell'Unione europea per gli studi sulla sicurezza (IUESS, Parigi)
lv Eiropas Savienības Drošības izpētes institūts (*EUISS*, Parīze)
lt Europos Sąjungos saugumo studijų institutas (ESSSI, Paryžius)
hu Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete (EUISS, Párizs)
mt l-Istitut tal-Unjoni Ewropea għall-Istudji fuq is-Sigurtà (EUISS, Pariġi)
nl Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie (IVSEU, Parijs)
pl Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB, Paryż)
pt Instituto de Estudos de Segurança da União Europeia (IESUE, Paris)
ro Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE, Paris)
sk Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie (EUISS, Paríž)
sl Inštitut Evropske unije za varnostne študije (EUISS, Pariz)
fi Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos (EUTT, Pariisi)
sv Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier (EUISS, Paris)

Euroopan unionin turvapaikkavirasto

bg Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (—, Малта)
es Agencia de Asilo de la Unión Europea (AAUE, Malta)
cs Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA, Malta)
da Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA, Malta)
de Asylagentur der Europäischen Union (EUAA, Malta)
et Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, Malta)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA, Μάλτα)
en European Union Agency for Asylum (EUAA, Malta)
fr Agence de l'Union européenne pour l'asile (AUEA, Malte)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Thearmann (—, Málta)
hr Agencija Europske unije za azil (EUAA, Malta)
it Agenzia dell'Unione europea per l'asilo (EUAA, Malta)
lv Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (*EUAA*, Malta)
lt Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA, Malta)
hu Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (—, Málta)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Aż̀il (EUAA, Malta)
nl Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA, Malta)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA, Malta)
pt Agência da União Europeia para o Asilo (—, Malta)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Azil (—, Malta)
sk Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA, Malta)
sl Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
fi Euroopan unionin turvapaikkavirasto (—, Malta)
sv Europeiska unionens asylbyrå (EUAA, Malta)

Euroopan unionin virkamiestuomioistuin

bg Съд на публичната служба (Люксембург)
es Tribunal de la Función Pública (Luxemburgo)
cs Soud pro veřejnou službu (Lucemburk)
da Personaleretten (Luxembourg)
de Gericht für den öffentlichen Dienst (Luxemburg)
et Avaliku Teenistuse Kohus (Luxembourg)
el Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (Λουξεμβούργο)
en Civil Service Tribunal (Luxembourg)
fr Tribunal de la fonction publique (Luxembourg)
ga Binse na Seirbhíse Sibhialta (Lucsamburg)
hr Službenički sud (Luxembourg)
it Tribunale della funzione pubblica (Lussemburgo)
lv Civildienesta tiesa (Luksemburga)
lt Tarnautojų teismas (Liuksemburgas)
hu Közszolgálati Törvényszék (Luxembourg)
mt it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku (il-Lussemburgu)
nl Gerecht voor ambtenarenzaken (Luxemburg)
pl Sąd do spraw Służby Publicznej (Luksemburg)
pt Tribunal da Função Pública (Luxemburgo)
ro Tribunalul Funcției Publice (Luxemburg)
sk Súd pre verejnú službu (Luxemburg)
sl Sodišče za uslužbence (Luxembourg)
fi Euroopan unionin virkamiestuomioistuin (Luxemburg)
sv personaldomstolen (Luxemburg)

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen

bg Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA, Франкфурт на Майн)
es Autoridad Europea de Seguros y Pensiones de Jubilación (AESPJ, Fráncfort del Meno)
cs Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA, Frankfurt nad Mohanem)
da Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA, Frankfurt am Main)
de Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung (EIOPA, Frankfurt am Main)
et Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA, Frankfurt Maini ääres)
el Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA, Φρανκφούρτη)
en European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA, Frankfurt am Main)
fr Autorité européenne des assurances et des pensions professionnelles (AEAPP, Francfort-sur-le-Main)
ga an tÚdarás Eorpach um Árachas agus Pinsin Cheirde (EIOPA, Frankfurt am Main)
hr Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA, Frankfurt na Majni)
it Autorità europea delle assicurazioni e delle pensioni aziendali e professionali (EIOPA, Francoforte sul Meno)
lv Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI, Frankfurte pie Mainas)
lt Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA, Frankfurtas prie Maino)
hu Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA, Frankfurt am Main)
mt l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA, Frankfurt am Main)
nl Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa, Frankfurt am Main)
pl Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA, Frankfurt nad Menem)
pt Autoridade Europeia dos Seguros e Pensões Complementares de Reforma (EIOPA, Francoforte do Meno)
ro Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA, Frankfurt pe Main)
sk Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA, Frankfurt nad Mohanom)
sl Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA, Frankfurt na Majni)
fi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA, Frankfurt am Main)
sv Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa, Frankfurt am Main)

Euroopan ympäristökeskus

bg Европейска агенция за околна среда (ЕАОС, Копенхаген)
es Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA, Copenhague)
cs Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)
da Det Europæiske Miljøagentur (EEA, København)
de Europäische Umweltagentur (EUA, Kopenhagen)
et Euroopa Keskkonnaamet (EEA, Kopenhaagen)
el Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)
en European Environment Agency (EEA, Copenhagen)
fr Agence européenne pour l'environnement (AEE, Copenhague)
ga an Ghníomhaireacht Eorpach Comhshaoil (EEA, Cóbanhávan)
hr Europska agencija za okoliš (EEA, Kopenhagen)
it Agenzia europea dell'ambiente (AEA, Copenaghen)
lv Eiropas Vides aģentūra (EVA, Kopenhāgena)
lt Europos aplinkos agentūra (EAA, Kopenhaga)
hu Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA, Koppenhága)
mt l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA, Copenhagen)
nl Europees Milieuagentschap (EEA, Kopenhagen)
pl Europejska Agencja Środowiska (EEA, Kopenhaga)
pt Agência Europeia do Ambiente (AEA, Copenhaga)
ro Agenția Europeană de Mediu (AEM, Copenhaga)
sk Európska environmentálna agentúra (EEA, Kodaň)
sl Evropska agencija za okolje (EEA, København)
fi Euroopan ympäristökeskus (EEA, Kööpenhamina)
sv Europeiska miljöbyrån (EEA, Köpenhamn)

Eurooppa-neuvosto

bg Европейски съвет (Брюксел)
es Consejo Europeo (Bruselas)
cs Evropská rada (Brusel)
da Det Europæiske Råd (Bruxelles)
de Europäischer Rat (Brüssel)
et Euroopa Ülemkogu (Brüssel)
el Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες)
en European Council (Brussels)
fr Conseil européen (Bruxelles)
ga an Chomhairle Eorpach (an Bhruiséil)
hr Europsko vijeće (Bruxelles)
it Consiglio europeo (Bruxelles)
lv Eiropadome (Brisele)
lt Europos Vadovų Taryba (Briuselis)
hu Európai Tanács (Brüsszel)
mt il-Kunsill Ewropew (Brussell)
nl Europese Raad (Brussel)
pl Rada Europejska (Bruksela)
pt Conselho Europeu (Bruxelas)
ro Consiliul European (Bruxelles)
sk Európska rada (Brusel)
sl Evropski svet (Bruselj)
fi Eurooppa-neuvosto (Bryssel)
sv Europeiska rådet (Bryssel)

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja

bg Председател на Европейския съвет (Брюксел)
es Presidente del Consejo Europeo (Bruselas)
cs předseda Evropské rady (Brusel)
da Formanden for Det Europæiske Råd (Bruxelles)
de Präsident des Europäischen Rates (Brüssel)
et Euroopa Ülemkogu eesistuja (Brüssel)
el Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες)
en President of the European Council (Brussels)
fr président du Conseil européen (Bruxelles)
ga Uachtarán na Comhairle Eorpaí (an Bhruiséil)
hr Predsjednik Europskog vijeća (Bruxelles)
it presidente del Consiglio europeo (Bruxelles)
lv Eiropadomes priekšsēdētājs (Brisele)
lt Europos Vadovų Tarybos pirmininkas (Briuselis)
hu az Európai Tanács elnöke (Brüsszel)
mt il-President tal-Kunsill Ewropew (Brussell)
nl voorzitter van de Europese Raad (Brussel)
pl Przewodniczący Rady Europejskiej (Bruksela)
pt Presidente do Conselho Europeu (Bruxelas)
ro Președintele Consiliului European (Bruxelles)
sk predseda Európskej rady (Brusel)
sl predsednik Evropskega sveta (Bruselj)
fi Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja (Bryssel)
sv Europeiska rådets ordförande (Bryssel)

Eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten

bg Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитие на термоядрената енергия (F4E, Барселона)
es Empresa Común Europea para el ITER y el Desarrollo de la Energía de Fusión (F4E, Barcelona)
cs společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (F4E, Barcelona)
da europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (F4E, Barcelona)
de Europäisches gemeinsames Unternehmen für den ITER und die Entwicklung der Fusionsenergie (F4E, Barcelona)
et ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõte (F4E, Barcelona)
el Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E, Βαρκελώνη)
en European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy (F4E, Barcelona)
fr entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l'énergie de fusion (F4E, Barcelone)
ga an Comhghnóthas Eorpach um ITER agus um Fhuinneamh Comhleá a Fhorbairt (F4E, Barcelona)
hr Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (F4E, Barcelona)
it Impresa comune europea per ITER e lo sviluppo dell'energia da fusione (F4E, Barcellona)
lv Eiropas Kopuzņēmums *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (*F4E*, Barselona)
lt Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė (F4E, Barselona)
hu Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (F4E, Barcelona)
mt l-Impriża Konġunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp tal-Enerġija mill-Fużjoni (F4E, Barċellona)
nl Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (F4E, Barcelona)
pl Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E, Barcelona)
pt Empresa Comum Europeia para o ITER e o Desenvolvimento da Energia de Fusão (F4E, Barcelona)
ro întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E, Barcelona)
sk Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (F4E, Barcelona)
sl Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E, Barcelona)
fi eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten (F4E, Barcelona)
sv det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E, Barcelona)

Globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Salud Mundial EDCTP 3 (Bruselas)
cs společný podnik pro partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP3) v oblasti globálního zdraví (Brusel)
da fællesforetagendet Global Health EDCTP3 (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen „Global Health EDCTP3“ (Brüssel)
et ülemaailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (Βρυξέλλες)
en Global Health EDCTP3 Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «EDCTP3 pour la santé mondiale» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas Shláinte Dhomhanda EDCTP3 (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 (Bruxelles)
it impresa comune «Salute globale EDCTP3» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums *“Global Health EDCTP3”* (Brisele)
lt Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė (Briuselis)
hu Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Saħħa Globali EDCTP3 (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Mondiale gezondheid EDCTP3” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia (Bruksela)
pt Empresa Comum da Saúde Mundial EDCTP3 (Bruxelas)
ro întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (Bruxelles)
sk spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (Brusel)
sl Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (Bruselj)
fi globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Bryssel)

Innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Iniciativa de Salud Innovadora (Bruselas)
cs společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví (Brusel)
da fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen „Initiative zu Innovation im Gesundheitswesen“ (Brüssel)
et innovatiivse tervishoiu algatuse ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (Βρυξέλλες)
en Innovative Health Initiative Joint Undertaking (IHI JUBrussels)
fr entreprise commune «Initiative en matière de santé innovante» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas an Tionscnaimh um Shláinte Nuálach (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (Bruxelles)
it impresa comune «Iniziativa per l’innovazione nel settore della salute» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (Brisele)
lt Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Inizjattiva għal Saħħa Innovattiva (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia (Bruksela)
pt Empresa Comum da Iniciativa Saúde Inovadora (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (Brusel)
sl Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (Bruselj)
fi innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (Brysselph>)

Puhtaan ilmailun yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (Брюксел)
es Empresa Común para una Aviación Limpia (Bruselas)
cs společný podnik pro čisté letectví (Brusel)
da fællesforetagendet for ren luftfart (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für saubere Luftfahrt (Brüssel)
et keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (Βρυξέλλες)
en Clean Aviation Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Aviation propre» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Eitlíocht Ghlan (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (Bruxelles)
it impresa comune «Aviazione pulita» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Tīra aviācija” (Brisele)
lt Netaršios aviacijos bendroji įmonė (Briuselis)
hu Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Avjazzjoni Nadifa (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa (Bruksela)
pt Empresa Comum de Aviação Limpa (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru o aviație curată (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čisté letectvo (Brusel)
sl Skupno podjetje za čisto letalstvo (Bruselj)
fi puhtaan ilmailun yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för ren luftfart (Bryssel)

Puhtaan vedyn yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Чист водород“ (Брюксел)
es Empresa Común para un Hidrógeno Limpio (Bruselas)
cs společný podnik pro čistý vodík (Brusel)
da fællesforetagendet for ren brint (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für sauberen Wasserstoff (Brüssel)
et saastevaba vesiniku ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Βρυξέλλες)
en Clean Hydrogen Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Hydrogène propre» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Hidrigin Ghlan (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Bruxelles)
it impresa comune «Idrogeno pulito» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (Brisele)
lt Švariojo vandenilio bendroji įmonė (Briuselis)
hu Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Idroġenu Nadif (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Bruksela)
pt Empresa Comum do Hidrogénio Limpo (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čistý vodík (Brusel)
sl Skupno podjetje za čisti vodik (Bruselj)
fi puhtaan vedyn yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för förnybar vätgas (Bryssel)

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen

bg Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП, Франкфурт на Майн)
es Autoridad de Lucha contra el Blanqueo de Capitales y la Financiación del Terrorismo (ALBC, Fráncfort del Meno)
cs Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA, Frankfurt nad Mohanem)
da Myndigheden for Bekæmpelse af Hvidvask af Penge og Finansiering af Terrorisme (AMLA, Frankfurt am Main)
de Behörde zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung (AMLA, Frankfurt am Main)
et Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA, Frankfurt Maini ääres)
el Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΑΚΝΕΠΑΔ, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
en Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA, Frankfurt am Main)
fr Autorité de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme (ALBC, Francfort-sur-le-Main)
ga an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, Bonneagar agus Comhshaol (ÚCSA, Frankfurt am Main)
hr Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
it Autorità per la lotta al riciclaggio e al finanziamento del terrorismo (AMLA, Francoforte sul Meno)
lv Iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai (*AMLA*, Frankfurte pie Mainas)
lt Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija (AMLA, Frankfurtas prie Maino)
hu Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA, Frankfurt am Main)
mt l-Awtorità għall-Ġlieda Kontra l-Ħasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu (AMLA, Frankfurt am Main)
nl Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AMLA, Frankfurt am Main)
pl Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA, Frankfurt nad Menem)
pt Autoridade para o Combate ao Branqueamento de Capitais e ao Financiamento do Terrorismo (ACBC, Francoforte do Meno)
ro Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (ACSB, Frankfurt pe Main)
sk Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA, Frankfurte nad Mohanom)
sl Organ za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
fi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA, Frankfurt am Main)
sv Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla, Frankfurt am Main)

Siruyhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Интегрални схеми“ (Брюксел)
es Empresa Común para los Chips (Bruselas)
cs společný podnik pro čipy (Brusel)
da fællesforetagendet for mikrochips (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für Chips (Brüssel)
et kiipide ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (Βρυξέλλες)
en Chips Joint Undertaking (CBE JUBrussels)
fr entreprise commune «Semi-conducteurs» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Shliseanna (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za čipove (Bruxelles)
it impresa comune «Chip» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Mikroshēmas” (Brisele)
lt Lustų bendroji įmonė (Briuselis)
hu Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta taċ-Ċipep (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czipów (Bruksela)
pt Empresa Comum dos Circuitos Integrados (Bruxelas)
ro întreprinderea comună pentru cipuri (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre čipy (Brusel)
sl Skupno podjetje za čipe (Bruselj)
fi siruyhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för halvledare (Bryssel)

Unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu

bg Служба за киберсигурност за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (CERT-EU, Брюксел)
es Servicio de Ciberseguridad para las Instituciones, los Órganos y los Organismos de la Unión (CERT-EU, Bruselas)
cs Služba kybernetické bezpečnosti pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie (CERT-EU, Brusel)
da cybersikkerhedstjenesten for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer (CERT-EU, Bruxelles)
de Cybersicherheitsdienst für die Organe, Einrichtungen und sonstigen Stellen der Union (CERT-EU, Brüssel)
et liidu institutsioonide, organite ja asutuste küberturvalisuse teenistus (CERT-EU, Brüssel)
el Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης (CERT-EE, Βρυξέλλες)
en Cybersecurity Service for the Union Institutions, Bodies, Offices and Agencies (CERT-EU, Brussels)
fr service de cybersécurité pour les institutions, organes et organismes de l'Union (CERT-UE, Bruxelles)
ga Seirbhís Cibearshlándála d'Institiúidí, Comhlachtaí, oifigí agus Gníomhaireachtaí an Aontais (CERT-EU, an Bhruiséil)
hr Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije (CERT-EU, Bruxelles)
it servizio per la cibersicurezza delle istituzioni, degli organi e degli organismi dell'Unione (CERT-EU, Bruxelles)
lv Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kiberdrošības dienests (*CERT-EU*, Brisele)
lt Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba (CERT-EU, Briuselis)
hu Az Uniós Intézmények, Szervek, Hivatalok és Ügynökségek Kiberbiztonsági Szolgálata (CERT-EU, Brüsszel)
mt is-Servizz taċ-Ċibersigurtà għall-Istituzzjonijiet, il-Korpi, l-Uffiċċji u l-Aġenziji tal-Unjoni (CERT-UE, Brussell)
nl cyberbeveiligingsdienst voor de instellingen, organen en instanties van de Unie (CERT-EU, Brussel)
pl Służba ds. Cyberbezpieczeństwa Instytucji, Organów i Jednostek Organizacyjnych Unii (CERT-UE, Bruksela)
pt Serviço de Cibersegurança para as Instituições, Órgãos e Organismos da União (CERT-UE, Bruxelas)
ro Serviciul de Securitate Cibernetică pentru Instituțiile, Organele, Oficiile și Agențiile Uniunii (CERT-UE, Bruxelles)
sk Služba kybernetickej bezpečnosti pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie (CERT-EU, Brusel)
sl Služba za kibernetsko varnost za institucije, organe, urade in agencije Unije (CERT-EU, Bruselj)
fi unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu (CERT-EU, Bryssel)
sv cybersäkerhetstjänsten för unionens institutioner, organ och byråer (CERT-EU, Bryssel)

Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja

bg Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (Брюксел)
es Alto Representante de la Unión para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad (Bruselas)
cs vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Brusel)
da Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Bruxelles)
de Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Brüssel)
et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (Brüssel)
el Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)
en High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (Brussels)
fr haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité (Bruxelles)
ga Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an Bhruiséil)
hr Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)
it alto rappresentante dell'Unione per gli affari esteri e la politica di sicurezza (Bruxelles)
lv Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Brisele)
lt Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)
hu az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (Brüsszel)
mt ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (Brussell)
nl hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (Brussel)
pl Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)
pt Alto Representante da União para os Negócios Estrangeiros e a Política de Segurança (Bruxelas)
ro Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (Bruxelles)
sk vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (Brusel)
sl visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (Bruselj)
fi unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)
sv unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (Bryssel)

Unionin yleinen tuomioistuin

bg Общ съд (Люксембург)
es Tribunal General (Luxemburgo)
cs Tribunál (Lucemburk)
da Retten (Luxembourg)
de Gericht (Luxemburg)
et Üldkohus (Luxembourg)
el Γενικό Δικαστήριο (Λουξεμβούργο)
en General Court (Luxembourg)
fr Tribunal (Luxembourg)
ga an Chúirt Ghinearálta (Lucsamburg)
hr Opći sud (Luxembourg)
it Tribunale (Lussemburgo)
lv Vispārējā tiesa (Luksemburga)
lt Bendrasis Teismas (Liuksemburgas)
hu Törvényszék (Luxembourg)
mt il-Qorti Ġenerali (il-Lussemburgu)
nl Gerecht (Luxemburg)
pl Sąd (Luksemburg)
pt Tribunal Geral (Luxemburgo)
ro Tribunalul (Luxemburg)
sk Všeobecný súd (Luxemburg)
sl Splošno sodišče (Luxembourg)
fi unionin yleinen tuomioistuin (Luxemburg)
sv tribunalen (Luxemburg)

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto

bg Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA, Талин)
es Agencia de la Unión Europea para la Gestión Operativa de Sistemas Informáticos de Gran Magnitud en el Espacio de Libertad, Seguridad y Justicia (eu-Lisa, Tallin)
cs Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-Lisa, Tallin)
da Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-Lisa, Tallinn)
de Agentur der Europäischen Union für das Betriebsmanagement von IT-Großsystemen im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (eu-Lisa, Tallinn)
et Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-Lisa, Tallinn)
el Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA, Τάλιν)
en European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-Lisa, Tallinn)
fr Agence de l'Union européenne pour la gestion opérationnelle des systèmes d'information à grande échelle au sein de l'espace de liberté, de sécurité et de justice (eu-Lisa, Tallinn)
ga Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh chun Bainistiú Oibríochtúil a dhéanamh ar Chórais Mhórscála TF sa Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais (eu-LISA, Taillinn)
hr Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-Lisa, Tallinn)
it Agenzia dell'Unione europea per la gestione operativa dei sistemi IT su larga scala nello spazio di libertà, sicurezza e giustizia (eu-Lisa, Tallinn)
lv Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*, Tallina)
lt Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA, Talinas)
hu A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Uniós Ügynökség (eu-Lisa, Tallinn)
mt l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Tmexxija Operattiva ta' Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja (eu-Lisa, Tallinn)
nl Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-Lisa, Tallinn)
pl Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-Lisa, Tallinn)
pt Agência da União Europeia para a Gestão Operacional de Sistemas Informáticos de Grande Escala no Espaço de Liberdade, Segurança e Justiça (eu-LISA, Taline)
ro Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-Lisa, Tallinn)
sk Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-Lisa, Tallinn)
sl Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA, Talin)
fi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA, Tallinna)
sv Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa, Tallinn)

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto

bg Единен съвет за преструктуриране (ЕСП, (Брюксел)
es Junta Única de Resolución (JUR, (Bruselas)
cs Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB, (Brusel)
da Den Fælles Afviklingsinstans (SRB, (Bruxelles)
de Einheitlicher Abwicklungsausschuss (SRB, (Brüssel)
et Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB, (Brüssel)
el Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB, (Βρυξέλλες)
en Single Resolution Board (SRB, (Brussels)
fr Conseil de résolution unique (CRU, (Bruxelles)
ga an Bord Réitigh Aonair (BRA, (an Bhruiséil)
hr Jedinstveni sanacijski odbor (SRB, (Bruxelles)
it Comitato di risoluzione unico (SRB, (Bruxelles)
lv Vienotā noregulējuma valde (VNV, (Brisele)
lt Bendra pertvarkymo valdyba (BPV, (Briuselis)
hu Egységes Szanálási Testület (ESZT, (Brüsszel)
mt il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB, (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR, (Brussel)
pl Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, (Bruksela)
pt Conselho Único de Resolução (CUR, (Bruxelas)
ro Comitetul unic de rezoluție (SRB, (Bruxelles)
sk Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB, (Brusel)
sl Enotni odbor za reševanje (SRB, (Bruselj)
fi yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB, (Bryssel)
sv Gemensamma resolutionsnämnden (SRB, (Bryssel)

Yhteisön kasvilajikevirasto

bg Служба на Общността за сортовете растения (CPVO, Анжер)
es Oficina Comunitaria de Variedades Vegetales (OCVV, Angers)
cs Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)
da EF-Sortsmyndigheden (CPVO, Angers)
de Gemeinschaftliches Sortenamt (CPVO, Angers)
et Ühenduse Sordiamet (CPVO, Angers)
el Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Ανζέ)
en Community Plant Variety Office (CPVO, Angers)
fr Office communautaire des variétés végétales (OCVV, Angers)
ga an Oifig Comhphobail um Chineálacha Plandaí (CPVO, Angers)
hr Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO, Angers)
it Ufficio comunitario delle varietà vegetali (UCVV, Angers)
lv Kopienas Augu šķirņu birojs (*CPVO*, Anžē)
lt Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT, Anžeras)
hu Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)
mt l-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO, Angers)
nl Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO, Angers)
pl Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO, Angers)
pt Instituto Comunitário das Variedades Vegetais (ICVV, Angers)
ro Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP, Angers)
sk Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO, Angers)
sl Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO, Angers)
fi yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO, Angers)
sv Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO, Angers)

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (Брюксел)
es Empresa Común para la Investigación sobre ATM en el Cielo Único Europeo 3 (Bruselas)
cs společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (Brusel)
da fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen SESAR3 (Brüssel)
et Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (Βρυξέλλες)
en Single European Sky ATM Research 3 Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Recherche sur la gestion du trafic aérien dans le ciel unique européen 3» (Bruxelles)
ga Comhghnóthas Taighde BAT 3 an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 (Bruxelles)
it impresa comune «Ricerca ATM nel cielo unico europeo 3» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas *ATM* pētniecība 3” (Brisele)
lt Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė (Briuselis)
hu 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew 3 (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3 (Bruksela)
pt Empresa Comum de Investigação sobre a Gestão do Tráfego Aéreo no Céu Único Europeu 3 (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (Brusel)
sl Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (Bruselj)
fi yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget Sesar 3 (Bryssel)

Älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys

bg Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (Брюксел)
es Empresa Común para las Redes y los Servicios Inteligentes (Bruselas)
cs společný podnik pro inteligentní sítě a služby (Brusel)
da fællesforetagendet for intelligente net og tjenester (Bruxelles)
de Gemeinsames Unternehmen für intelligente Netze und Dienste (Brüssel)
et nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõte (Brüssel)
el κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (Βρυξέλλες)
en Smart Networks and Services Joint Undertaking (Brussels)
fr entreprise commune «Réseaux et services intelligents» (Bruxelles)
ga an Comhghnóthas um Líonraí agus Seirbhísí Cliste (an Bhruiséil)
hr Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge (Bruxelles)
it impresa comune «Reti e servizi intelligenti» (Bruxelles)
lv kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi” (Brisele)
lt Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė (Briuselis)
hu Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (Brüsszel)
mt l-Impriża Konġunta Networks u Servizzi Intelliġenti (Brussell)
nl Gemeenschappelijke Onderneming “Slimme netwerken en diensten” (Brussel)
pl Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług (Bruksela)
pt Empresa Comum de Redes e Serviços Inteligentes (Bruxelas)
ro întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (Bruxelles)
sk spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (Brusel)
sl Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (Bruselj)
fi älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (Bryssel)
sv det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Bryssel)

Liite A10 Alueet

Luettelossa on mahdolliset suomenkieliset alueiden nimet, jotka perustuvat yhteisen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS 2021) 1- ja 2-tasoihin. Katso komission delegoitu asetus (EU) 2019/1755 [1] ja Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview). NUTS-alueita ei kuitenkaan käännetä, kun niihin viitataan sellaisenaan. Käännöksiä pitäisi käyttää vain muissa yhteyksissä.

Bulgarialaisten ja kreikkalaisten nimien translitteroinnit on lisätty suluissa ja kursiivilla nimen perään.

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
	Belgia	
BE1, BE10	**Région de Bruxelles-Capitale / Brussels Hoofdstedelijk Gewest**	**Brysselin pääkaupunkialue**
BE2	**Vlaams Gewest**	**Flanderi (alue)**
BE21	Prov. Antwerpen	Antwerpenin lääni
BE22	Prov. Limburg (BE)	Limburgin lääni
BE23	Prov. Oost-Vlaanderen	Itä-Flanderin lääni
BE24	Prov. Vlaams-Brabant	Flanderin Brabant (lääni)
BE25	Prov. West-Vlaanderen	Länsi-Flanderin lääni
BE3	**Région wallonne**	**Vallonia (alue)**
BE31	Prov. Brabant wallon	Vallonian Brabant (lääni)
BE32	Prov. Hainaut	Hainaut'n lääni
BE33	Prov. Liège	Liègen lääni
BE34	Prov. Luxembourg (BE)	Luxembourgin lääni
BE35	Prov. Namur	Namurin lääni
	Bulgaria	
BG3	**Северна и Югоизточна България (*Severna i yugoiztochna Bulgaria*)**	**Pohjois- ja Kaakkois-Bulgaria**
BG31	Северозападен (*Severozapaden*)	Luoteis-Bulgaria
BG32	Северен централен (*Severen tsentralen*)	Pohjoinen Keski-Bulgaria
BG33	Североизточен (*Severoiztochen*)	Koillis-Bulgaria
BG34	Югоизточен (*Yugoiztochen*)	Kaakkois-Bulgaria
BG4	**Югозападна и Южна централна България (*Yugozapadna i yuzhna tsentralna Bulgaria*)**	**Lounais-Bulgaria ja eteläinen Keski-Bulgaria**
BG41	Югозападен (*Yugozapaden*)	Lounais-Bulgaria
BG42	Южен централен (*Yuzhen tsentralen*)	Eteläinen Keski-Bulgaria

[1] Komission delegoitu asetus (EU) 2019/1755, annettu 8 päivänä elokuuta 2019, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1059/2003 liitteiden muuttamisesta (EUVL L 270, 24.10.2019, s. 1). Sitä sovelletaan tietojen toimittamiseen komissiolle (Eurostat) 1 päivästä tammikuuta 2021.

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
	Tšekki	
CZ0	**Česko**	**Tšekki**
CZ01	Praha	Praha
CZ02	Střední Čechy	Keski-Böömi
CZ03	Jihozápad	Lounais-Tšekki
CZ04	Severozápad	Luoteis-Tšekki
CZ05	Severovýchod	Koillis-Tšekki
CZ06	Jihovýchod	Kaakkois-Tšekki
CZ07	Střední Morava	Keski-Määri
CZ08	Moravskoslezsko	Määrin Sleesia
	Tanska	
DK0	**Danmark**	**Tanska**
DK01	Hovedstaden	pääkaupunkialue
DK02	Sjælland	Sjellanti
DK03	Syddanmark	Etelä-Tanska
DK04	Midtjylland	Keski-Jyllanti
DK05	Nordjylland	Pohjois-Jyllanti
	Saksa	
DE1	**Baden-Württemberg**	**Baden-Württemberg**
DE11	Stuttgart	Stuttgart
DE12	Karlsruhe	Karlsruhe
DE13	Freiburg	Freiburg
DE14	Tübingen	Tübingen
DE2	**Bayern**	**Baijeri**
DE21	Oberbayern	Ylä-Baijeri
DE22	Niederbayern	Ala-Baijeri
DE23	Oberpfalz	Oberpfalz
DE24	Oberfranken	Oberfranken
DE25	Mittelfranken	Mittelfranken
DE26	Unterfranken	Unterfranken
DE27	Schwaben	Schwaben
DE3, DE30	**Berlin**	**Berliini**
DE4, DE40	**Brandenburg**	**Brandenburg**
DE5, DE50	**Bremen**	**Bremen**
DE6, DE60	**Hamburg**	**Hampuri**
DE7	**Hessen**	**Hessen**
DE71	Darmstadt	Darmstadt
DE72	Gießen	Giessen
DE73	Kassel	Kassel
DE8, DE80	**Mecklenburg-Vorpommern**	**Mecklenburg-Etu-Pommeri (Mecklenburg-Vorpommern)**

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
DE9	**Niedersachsen**	**Ala-Saksi (Niedersachsen)**
DE91	Braunschweig	Braunschweig
DE92	Hannover	Hannover
DE93	Lüneburg	Lüneburg
DE94	Weser-Ems	Weser-Ems
DEA	**Nordrhein-Westfalen**	**Nordrhein-Westfalen**
DEA1	Düsseldorf	Düsseldorf
DEA2	Köln	Köln
DEA3	Münster	Münster
DEA4	Detmold	Detmold
DEA5	Arnsberg	Arnsberg
DEB	**Rheinland-Pfalz**	**Rheinland-Pfalz**
DEB1	Koblenz	Koblenz
DEB2	Trier	Trier
DEB3	Rheinhessen-Pfalz	Rheinhessen-Pfalz
DEC, DEC0	**Saarland**	**Saarland**
DED	**Sachsen**	**Saksi (Sachsen)**
DED2	Dresden	Dresden
DED4	Chemnitz	Chemnitz
DED5	Leipzig	Leipzig
DEE, DEE0	**Sachsen-Anhalt**	**Saksi-Anhalt (Sachsen-Anhalt)**
DEF, DEF0	**Schleswig-Holstein**	**Schleswig-Holstein**
DEG, DEG0	**Thüringen**	**Thüringen**
	Viro	
EE0, EE00	**Eesti**	**Viro**
	Irlanti	
IE0	**Ireland**	**Irlanti**
IE04	Northern and Western	Northern ja Western
IE05	Southern	Southern
IE06	Eastern and Midland	Eastern ja Midland
	Kreikka	
EL3, EL30	**Αττική (*Attiki*)**	**Attika**
EL4	**Νησιά Αιγαίου, Κρήτη (*Nisia Aigaiou, Kriti*)**	**Etelä-Egea, Kreeta**
EL41	Βόρειο Αιγαίο (*Voreio Aigaio*)	Pohjois-Egea
EL42	Νότιο Αιγαίο (*Notio Aigaio*)	Etelä-Egea
EL43	Κρήτη (*Kriti*)	Kreeta
EL5	**Βόρεια Ελλάδα (*Voreia Ellada*)**	**Pohjois-Kreikka**
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη (*Anatoliki Makedonia, Thraki*)	Itä-Makedonia, Traakia
EL52	Κεντρική Μακεδονία (*Kentriki Makedonia*)	Keski-Makedonia
EL53	Δυτική Μακεδονία (*Dytiki Makedonia*)	Länsi-Makedonia
EL54	Ήπειρος (*Ipeiros*)	Ípeiros

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
EL6	**Κεντρική Ελλάδα (*Kentriki Ellada*)**	**Itäinen Keski-Kreikka**
EL61	Θεσσαλία (*Thessalia*)	Thessalia
EL62	Ιόνια Νησιά (*Ionia Nisia*)	Jooniansaaret
EL63	Δυτική Ελλάδα (*Dytiki Ellada*)	Länsi-Kreikka
EL64	Στερεά Ελλάδα (*Sterea Ellada*)	Keski-Kreikka
EL65	Πελοπόννησος (*Peloponnisos*)	Peloponnesos
	Espanja	
ES1	**Noroeste**	**Luoteis-Espanja**
ES11	Galicia	Galicia (itsehallintoalue)
ES12	Principado de Asturias	Asturias (itsehallintoalue)
ES13	Cantabria	Kantabria (itsehallintoalue)
ES2	**Noreste**	**Koillis-Espanja**
ES21	País Vasco	Baskimaa (itsehallintoalue)
ES22	Comunidad Foral de Navarra	Navarra (itsehallintoalue)
ES23	La Rioja	La Rioja (itsehallintoalue)
ES24	Aragón	Aragonia (itsehallintoalue)
ES3, ES30	**Comunidad de Madrid**	**Madrid (itsehallintoalue)**
ES4	**Centro (ES)**	**Keski-Espanja**
ES41	Castilla y León	Kastilia ja León (itsehallintoalue)
ES42	Castilla-La Mancha	Kastilia-La Mancha (itsehallintoalue)
ES43	Extremadura	Extremadura (itsehallintoalue)
ES5	**Este**	**Itä-Espanja**
ES51	Cataluña	Katalonia (itsehallintoalue)
ES52	Comunitat Valenciana	Valencia (itsehallintoalue)
ES53	Illes Balears	Baleaarit (itsehallintoalue)
ES6	**Sur**	**Etelä-Espanja**
ES61	Andalucía	Andalusia (itsehallintoalue)
ES62	Región de Murcia	Murcia (itsehallintoalue)
ES63	Ciudad de Ceuta	Ceuta (kaupunki)
ES64	Ciudad de Melilla	Melilla (kaupunki)
ES7, ES70	**Canarias**	**Kanariansaaret (autonominen erillisalue)**
	Ranska	
FR1, FR10	**Île-de-France**	**Île-de-France**
FRB, FRB0	**Centre-Val de Loire**	**Centre-Val de Loire**
FRC	**Bourgogne-Franche-Comté**	**Burgundi-Franche-Comté**
FRC1	Bourgogne	Burgundi
FRC2	Franche-Comté	Franche-Comté
FRD	**Normandie**	**Normandia**
FRD1	Basse-Normandie	Ala-Normandia
FRD2	Haute-Normandie	Ylä-Normandia

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
FRE	**Hauts-de-France**	**Hauts-de-France**
FRE1	Nord-Pas de Calais	Nord-Pas de Calais
FRE2	Picardie	Picardie
FRF	**Grand Est**	**Grand Est**
FRF1	Alsace	Alsace
FRF2	Champagne-Ardenne	Champagne-Ardenne
FRF3	Lorraine	Lorraine
FRG, FRG0	**Pays de la Loire**	**Pays de la Loire**
FRH, FRH0	**Bretagne**	**Bretagne**
FRI	**Nouvelle-Aquitaine**	**Uusi-Akvitania**
FRI1	Aquitaine	Akvitania
FRI2	Limousin	Limousin
FRI3	Poitou-Charentes	Poitou-Charentes
FRJ	**Occitanie**	**Oksitania**
FRJ1	Languedoc-Roussillon	Languedoc-Roussillon
FRJ2	Midi-Pyrénées	Midi-Pyrénées
FRK	**Auvergne-Rhône-Alpes**	**Auvergne-Rhône-Alpes**
FRK1	Auvergne	Auvergne
FRK2	Rhône-Alpes	Rhône-Alpes
FRL, FRL0	**Provence-Alpes-Côte d'Azur**	**Provence-Alpes – Côte d'Azur**
FRM, FRM0	**Corse**	**Korsika**
FRY	**RUP FR - régions ultrapériphériques françaises**	**Ranskan syrjäisimmät alueet**
FRY1	Guadeloupe	Guadeloupe
FRY2	Martinique	Martinique
FRY3	Guyane	Ranskan Guayana
FRY4	La Réunion	Réunion
FRY5	Mayotte	Mayotte
	Kroatia	
HR0	**Hrvatska**	**Kroatia**
HR02	Panonska Hrvatska	
HR03	Jadranska Hrvatska	Rannikko-Kroatia
HR05	Grad Zagreb	
HR06	Sjeverna Hrvatska	
	Italia	
ITC	**Nord-Ovest**	**Luoteis-Italia**
ITC1	Piemonte	Piemonte
ITC2	Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	Aostanlaakso
ITC3	Liguria	Liguria
ITC4	Lombardia	Lombardia

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
ITF	**Sud**	**Etelä-Italia**
ITF1	Abruroo	Abruzzo
ITF2	Molise	Molise
ITF3	Campania	Campania
ITF4	Puglia	Apulia
ITF5	Basilicata	Basilicata
ITF6	Calabria	Calabria
ITG	**Isole**	**Saaret**
ITG1	Sicilia	Sisilia
ITG2	Sardegna	Sardinia
ITH	**Nord-Est**	**Koillis-Italia**
ITH1	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	Bolzanon/Bozenin autonominen maakunta
ITH2	Provincia Autonoma di Trento	Trenton autonominen maakunta
ITH3	Veneto	Veneto
ITH4	Friuli-Venezia Giulia	Friuli-Venezia Giulia
ITH5	Emilia-Romagna	Emilia-Romagna
ITI	**Centro (IT)**	**Keski-Italia**
ITI1	Toscana	Toscana
ITI2	Umbria	Umbria
ITI3	Marche	Marche
ITI4	Lazio	Lazio
	Kypros	
CY0, CY00	**Κύπρος**	**Kypros**
	Latvia	
LV0, LV00	**Latvija**	**Latvia**
	Liettua	
LT0	**Lietuva**	**Liettua**
LT01	Sostinės regionas	pääkaupunkialue
LT02	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Keski- ja Länsi-Liettua
	Luxemburg	
LU0, LU00	**Luxembourg**	**Luxemburg**
	Unkari	
HU1	**Közép-Magyarország**	**Keski-Unkari**
HU11	Budapest	Budapest
HU12	Pest	Pest
HU2	**Dunántúl**	**Transdanubia**
HU21	Közép-Dunántúl	Keski-Transdanubia
HU22	Nyugat-Dunántúl	Länsi-Transdanubia
HU23	Dél-Dunántúl	Etelä-Transdanubia

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
HU3	**Alföld és Észak**	**Alföld-Pohjois-Unkari**
HU31	Észak-Magyarország	Pohjois-Unkari
HU32	Észak-Alföld	Pohjois-Alföld
HU33	Dél-Alföld	Etelä-Alföld
	Malta	
MT0, MT00	**Malta**	**Malta**
	Alankomaat	
NL1	**Noord-Nederland**	**Pohjois-Alankomaat**
NL11	Groningen	Groningen (lääni)
NL12	Friesland (NL)	Friesland (lääni)
NL13	Drenthe	Drenthe (lääni)
NL2	**Oost-Nederland**	**Itä-Alankomaat**
NL21	Overijssel	Overijssel (lääni)
NL22	Gelderland	Gelderland (lääni)
NL23	Flevoland	Flevoland (lääni)
NL3	**West-Nederland**	**Länsi-Alankomaat**
NL31	Utrecht	Utrecht (lääni)
NL32	Noord-Holland	Pohjois-Holland (lääni)
NL33	Zuid-Holland	Etelä-Holland (lääni)
NL34	Zeeland	Zeeland (lääni)
NL4	**Zuid-Nederland**	**Etelä-Alankomaat**
NL41	Noord-Brabant	Pohjois-Brabant (lääni)
NL42	Limburg (NL)	Limburg (lääni)
	Itävalta	
AT1	**Ostösterreich**	**Itä-Itävalta**
AT11	Burgenland	Burgenland
AT12	Niederösterreich	Ala-Itävalta
AT13	Wien	Wien
AT2	**Südösterreich**	**Etelä-Itävalta**
AT21	Kärnten	Kärnten
AT22	Steiermark	Steiermark
AT3	**Westösterreich**	**Länsi-Itävalta**
AT31	Oberösterreich	Ylä-Itävalta
AT32	Salzburg	Salzburg
AT33	Tirol	Tiroli
AT34	Vorarlberg	Vorarlberg
	Puola	
PL2	**makroregion południowy**	**Etelä-Puola**
PL21	Małopolskie	Vähä-Puolan voivodikunta
PL22	Śląskie	Sleesian voivodikunta

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
PL4	**makroregion północno-zachodni**	**Luoteis-Puola**
PL41	Wielkopolskie	Ison-Puolan voivodikunta
PL42	Zachodniopomorskie	Länsi-Pommerin voivodikunta
PL43	Lubuskie	Lubuszin voivodikunta
PL5	**makroregion południowo-zachodni**	**Lounais-Puola**
PL51	Dolnośląskie	Ala-Sleesian voivodikunta
PL52	Opolskie	Opolen voivodikunta
PL6	**makroregion północny**	**Pohjois-Puola**
PL61	Kujawsko-pomorskie	Kujavia-Pommerin voivodikunta
PL62	Warmińsko-mazurskie	Warmia-Masurian voivodikunta
PL63	Pomorskie	Pommerin voivodikunta
PL7	**makroregion centralny**	**Keski-Puola**
PL71	Łódzkie	Łódźin voivodikunta
PL72	Świętokrzyskie	Święty Krzyżin voivodikunta
PL8	**makroregion wschodni**	**Itä-Puola**
PL81	Lubelskie	Lublinin voivodikunta
PL82	Podkarpackie	Ala-Karpatian voivodikunta
PL84	Podlaskie	Podlasien voivodikunta
PL9	**makroregion województwo mazowieckie**	**Masovian voivodikunta**
PL91	Warszawski stołeczny	Varsovan pääkaupunkialue
PL92	Mazowiecki regionalny	Masovian alue
	Portugali	
PT1	**Continente**	**Manner-Portugali**
PT11	Norte	Pohjois-Portugali
PT15	Algarve	Algarve
PT16	Centro (PT)	Keski-Portugali
PT17	Área Metropolitana de Lisboa	Lissabonin metropolialue
PT18	Alentejo	Alentejo
PT2, PT20	**Região Autónoma dos Açores**	**Azorit (autonominen alue)**
PT3, PT30	**Região Autónoma da Madeira**	**Madeira (autonominen alue)**
	Romania	
RO1	**Macroregiunea Unu**	**Ensimmäinen suuralue**
RO11	Nord-Vest	Luoteis-Romania
RO12	Centru	Keski-Romania
RO2	**Macroregiunea Doi**	**Toinen suuralue**
RO21	Nord-Est	Koillis-Romania
RO22	Sud-Est	Kaakkois-Romania
RO3	**Macroregiunea Trei**	**Kolmas suuralue**
RO31	Sud-Muntenia	Etelä-Romania – Muntenia
RO32	București-Ilfov	Bukarest-Ilfov

(jatkoa)

Koodi	NUTS-nimitys (alkuperäiskielillä)	Nimi suomeksi
RO4	**Macroregiunea Patru**	**Neljäs suuralue**
RO41	Sud-Vest Oltenia	Lounais-Romania – Oltenia
RO42	Vest	Länsi-Romania
	Slovenia	
SI0	**Slovenija**	**Slovenia**
SI03	Vzhodna Slovenija	Itä-Slovenia
SI04	Zahodna Slovenija	Länsi-Slovenia
	Slovakia	
SK0	**Slovensko**	**Slovakia**
SK01	Bratislavský kraj	Bratislava (alue)
SK02	Západné Slovensko	Länsi-Slovakia
SK03	Stredné Slovensko	Keski-Slovakia
SK04	Východné Slovensko	Itä-Slovakia
	Suomi	
FI1	**Manner-Suomi**	**Manner-Suomi**
FI19	Länsi-Suomi	Länsi-Suomi
FI1B	Helsinki-Uusimaa	Helsinki-Uusimaa
FI1C	Etelä-Suomi	Etelä-Suomi
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi	Pohjois- ja Itä-Suomi
FI2, FI20	**Åland**	**Ahvenanmaa**
	Ruotsi	
SE1	**Östra Sverige**	**Itä-Ruotsi**
SE11	Stockholm	Tukholma
SE12	Östra Mellansverige	Itäinen Keski-Ruotsi
SE2	**Södra Sverige**	**Eteläinen Ruotsi**
SE21	Småland med öarna	Smoolanti ja saaret
SE22	Sydsverige	Etelä-Ruotsi
SE23	Västsverige	Länsi-Ruotsi
SE3	**Norra Sverige**	**Pohjois-Ruotsi**
SE31	Norra Mellansverige	Pohjoinen Keski-Ruotsi
SE32	Mellersta Norrland	Keski-Norlanti
SE33	Övre Norrland	Ylä-Norlanti

Liite C Sekalaista

Luetteloiden kirjoittaminen

Luettelo voidaan rakentaa joko numero- tai kirjainluokituksen, ajatusviivojen (ns. ranskalaiset viivat) tai luettelomaisen virkkeen avulla. Luetelmaviivarakenteita pitäisi käyttää harkiten, sillä ne antavat tekstille helposti viimeistelemättömän ilmeen.

Saman luettelon eri jaksojen on oltava samanmuotoisia. Ne voivat olla

— johtojakson kanssa samaan virkkeeseen kuuluvia, pienellä alkukirjaimella aloitettavia jaksoja

— täydellisiä virkkeitä

— itsenäisistä virkkeistä koostuvia kappaleita.

Luetelmaviivoin, numero- tai kirjainluokituksen avulla rakennettavien luetteloiden tulisi noudattaa seuraavia malleja:

Sopimuksen tarkoituksena on
— **poliittisen yhteistyön vahvistaminen**
— **kauppavaihdon vapauttaminen**
— **standardoinnin luominen.**

Istunnon aikana Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi lausunnot, jotka koskevat
— **maahuolintaa yhteisön lentokentillä**
— **televisiota ilman rajoja ja**
— **elintarvikkeiden lisäaineita.**

Puheenjohtajiston antamassa julistuksessa
— **vaaditaan kansainvälisille järjestöille vapaata pääsyä alueelle**
— **vedotaan osapuoliin tulitauon aloittamiseksi.**

Puheenjohtajiston antamassa julistuksessa esitetään seuraavat kohdat:
— **Vaaditaan kansainvälisille järjestöille vapaata pääsyä alueelle.**
— **Vedotaan osapuoliin tulitauon aloittamiseksi.**

Komissio on esittänyt muun muassa seuraavaa:
— **Poliisit, syyttäjät ja tuomarit koulutetaan kohtelemaan rikoksen uhreja ihmisarvoisesti.**
— **Uhreille annetaan psykologista ja käytännön apua. Tarvittaessa he saavat oikeusapua ja taloudellista tukea.**

Luettelo voidaan rakentaa virkkeeseen myös ilman luetelmaviivoja. On huomattava, että jos luettelo päättyy lyhenteeseen *jne.*, sen edelle ei koskaan tule pilkkua.

Kehityspankin tehtävänä on mm. osallistuminen perusinfrastruktuurin (vesihuolto, tiet jne.) rakentamiseen alueella.

Maiden nimistä johdetut asukkaannimitykset

Maan nimi päättyy vokaaliin:

belizeläinen, surinamelainen, venäläinen

Maan nimi päättyy konsonanttiin:

azerbaidžanilainen, beniniläinen, gabonilainen, hondurasilainen, laosilainen, madagaskarilainen, qatarilainen, tadžikistanilainen

Huom. Barbadoslainen *tai* barbadosilainen, kyproslainen *tai* kyprokselainen, mauritiuslainen.

Maan nimi on monikollinen:

alankomaalainen, filippiiniläinen, komorilainen, marshallinsaarelainen, seychelliläinen, yhdysvaltalainen

Maan nimi on kaksiosainen:

burkinafasolainen *tai* burkinalainen, costaricalainen, eteläafrikkalainen, päiväntasaajanguinealainen, uusiseelantilainen, trinidadtobagolainen, bosniahertsegovinalainen

Huom. Salvadorilainen, dominikaanilainen.

Sekalaisia kirjoitusasuun liittyviä seikkoja

Seuraavassa mainitaan muutamien usein esiintyvien ongelmallisten tapausten oikea kirjoitusasu:

Aihe	Huomioita
AIDS, aids	molemmat kirjoitusasut ovat mahdollisia
AKT–EY	AKT–EY-tulliyhteistyökomitea, mutta AKT:n ja EU:n yhteinen edustajakokous
asiakirjat	Viittaukset komission asiakirjoihin, jotka on päivätty 27. tammikuuta 2012 alkaen, esitetään seuraavasti: **COM(2012) 558 final, 7.11.2012** **JOIN(2012) 558 final, 7.11.2012** **SEC(2012) 558 final, 7.11.2012** **SWD(2012) 558 final, 7.11.2012** Viittaukset vanhempiin asiakirjoihin: — suomenkieliset käännökset ”KOM” ja ”lopull.”/”lopullinen” ovat käytössä — viitattaessa vuotta 1998 vanhempiin asiakirjoihin sulkeissa oleva vuosiluku on kaksinumeroinen, vuodesta 1998 alkaen se on nelinumeroinen — viittauksissa vuotta 2000 vanhempiin asiakirjoihin käytössä on ”lopull.”, vuodesta 2000 alkaen käytössä on ”lopullinen”: **KOM(97) 558 lopull., 7.11.1997** **KOM(2011) 558 lopullinen, 7.11.2011** **SEK(97) 558 lopull., 7.11.1997** **SEK(2011) 558 lopullinen, 7.11.2011** Viittaukset ETSK:n ja Euroopan alueiden komitean asiakirjoihin: **CES 1132/99 *(ennen vuotta 2000)*** **CES 871/2002 *(2000–2002)*** **CESE 1394/2003 *(vuodesta 2003 alkaen)*** **CdR 267/2008**
Bosnia ja Hertsegovina	Bosnia ja Hertsegovinassa
bis, *ter*, *quater* jne.	suomenkielisissä teksteissä a, b, c jne.
cd-rom, CD-ROM	molemmat kirjoitusasut ovat mahdollisia
COM	COM-asiakirja: ks. ”asiakirjat”
ecu	ecu kirjoitetaan pienin kirjaimin
eEurope	viitattaessa ohjelmien nimiin käytetään alkuperäistä kirjoitusasua ilman pikku-e:n kursivointia, muutoin on syytä puhua esim. ”eCommercen” sijasta ”sähköisestä kaupankäynnistä”. *Jos* suomenkielinen käsite joudutaan muodostamaan käyttämällä e-etuliitettä (mitä ei kuitenkaan suositeta), käytetään yhdysviivaa, ja sanan osuessa virkkeen alkuun e-kirjain kirjoitetaan suuraakkosena. Esim. *Lehdistössä on joskus käytetty käsitettä ”e-hallinto”. E-hallinnolla tarkoitetaan* – –
EFTA	EFTAn valvontaviranomainen, EFTAn tuomioistuin (lyhennettä taivutettaessa ei kaksoispistettä)

Aihe	Huomioita
EHTY	EHTY:n neuvoa-antava komitea (*huom.* kaksoispiste välttämätön)
”ei kieltoa, ei pakkoa” -periaate:	välilyönti ennen yhdysmerkkiä, vaikka määritteessä olisikin lainausmerkit
Englanti	kun tarkoitetaan valtiota, ei käytetä, vaan pitää olla Yhdistynyt kuningaskunta
ETA	ETA:n neuvoa-antava komitea, ETA:n sekakomitea, ETA:n neuvosto (*huom.* kaksoispiste välttämätön)
EU/EUR	EUR on euron lyhenne; euron käyttöön ottaneista maista voidaan taulukoissa käyttää lyhennettä EUR-17. Tavallisessa tekstissä EUR-lyhennettä ei kuitenkaan tulisi käyttää vaan kirjoittaa esim. ”500,50 euroa” tai ”500,50 € ”. Taulukoissa tai graafisissa esityksissä unionin jäsenmaita tarkoitettaessa käytetään lyhenteitä EU-9, EU-12, EU-15 jne. Tekstissä näitä ei kuitenkaan tulisi käyttää.
EUR.1-tavaratodistus	kirjoitetaan ilman välilyöntejä
euro	euro kirjoitetaan pienin kirjaimin
Euro–Välimeri	Euro–Välimeri-kumppanuussopimus
Euroopan laajuiset verkot	kirjoitetaan erikseen
Euroopan neuvosto	Vuonna 1949 perustettu yleiseurooppalainen järjestö, jonka merkitys on suurin ihmisoikeuskysymyksissä. Suomi liittyi järjestöön 1989.
Euroopan unioni	Ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa Euroopan unioni muodostui kolmesta pilarista: — Euroopan yhteisöt: • Euroopan yhteisö (EY). Euroopan talousyhteisön (ETY) perustamissopimus allekirjoitettiin Roomassa 25.3.1957, ja se tuli voimaan 1.1.1958. Euroopan talousyhteisön nimi muuttui Euroopan yhteisöksi Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella, joka astui voimaan 1.11.1993. • Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY). Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimus allekirjoitettiin Pariisissa 18.4.1951. Sopimuksen voimassaolo päättyi 24.7.2002. • Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom). Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus allekirjoitettiin Roomassa 25.3.1957, ja se tuli voimaan 1.1.1958. — Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP). Siitä määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastossa. — Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa (YOS). Siitä määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastossa.
Euroopan unionin neuvosto	Euroopan unionin ylin päättävä elin. Siihen osallistuvat kunkin jäsenvaltion ministerit, ja kokoonpano vaihtelee käsiteltävän aiheen mukaan.
Eurooppa-neuvosto	Euroopan unionin korkeinta poliittista päätösvaltaa käyttävä elin. Kutakin jäsenmaata edustaa neuvostossa valtion tai hallituksen päämies. Vrt. Euroopan unionin neuvosto (ministerineuvosto).
eurooppaoikeus	kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella ja yhteen
eurooppayhtiö	kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella ja yhteen
G8-maat	kirjoitetaan ilman välilyöntejä (samoin kuin ”A4-kokoinen paperi”)
HIV	engl. *human immunodeficiency virus*
Hollanti	Kun tarkoitetaan valtiota, ei käytetä, vaan pitää olla Alankomaat. Sen sijaan voidaan kirjoittaa hollannin kieli, hollanninkielinen.
Hongkong	kirjoitetaan yhteen
internet	kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella
Iso-Britannia	taivutetaan molempia nimenosia: Isossa-Britanniassa (Yhdistyneen kuningaskunnan nimen osana)
JOIN	JOIN-asiakirja: ks. ”asiakirjat”
kahdenvälinen	Kirjoitetaan yhteen kuten myös ”monenvälinen”.

Aihe	Huomioita
koko	tavallisesti käytetyt standardikoot ovat seuraavat: — A4: 21 × 29,7 cm; — B5: 17,6 × 25 cm; — C5: 16,2 × 22,9 cm; — A5: 14,8 × 21 cm; — A6: 10,5 × 14,8 cm. versaalikorkeus millimetreinä (H 6 = H-kirjain 6 pisteen pistekoolla): H 6 = 1,50 H 10 = 2,50 H 14 = 3,50 H 18 = 4,50 H 24 = 6,00 H 7 = 1,75 H 11 = 2,75 H 15 = 3,75 H 19 = 4,75 H 26 = 6,50 H 8 = 2,00 H 12 = 3,00 H 16 = 4,00 H 20 = 5,00 H 28 = 7,00 H 9 = 2,25 H 13 = 3,25 H 17 = 4,25 H 22 = 5,50
KOM	KOM-asiakirja: ks. ”asiakirjat”
komission ohjelmat	Kirjoitetaan isolla alkukirjaimella ja pienaakkosin (esim. Erasmus-ohjelma, ei ERASMUS-ohjelma). Suuri osa lyhyistä ohjelmien nimistä seuraa alkukielen muotoa (esim. Force, Phare, Urban). Poikkeuksen muodostavat kuitenkin mm. Sokrates ja Rafael (alkuk. Socrates, Raphael). Pidemmät nimet suomennetaan.
Lähi-itä	ei: Lähi-Itä
Mashrek	Egypti, Jordania, Libanon ja Syyria
Maghreb	Algeria, Marokko ja Tunisia
Mercosur	eteläiset yhteismarkkinat; Argentiina, Brasilia, Paraguay ja Uruguay perustaneet vuonna 1991
Middle-East	suomeksi Lähi-itä
ministerineuvosto	ks. Euroopan unionin neuvosto
Papua-Uusi-Guinea	ensimmäinen nimenosa ei taivu: Papua-Uudessa-Guineassa
pääosasto	esim. maatalouden ja maaseudun kehittämisen pääosasto, maatalouden ja maaseudun kehittämisen PO
puheenjohtaja(valtio)	Ilmaisua ”Euroopan unionin puheenjohtaja(valtio)” ei pidä käyttää, koska se on juridisesti virheellinen. Oikea ilmaisu on – tapauksen mukaan – ”(Euroopan unionin) neuvoston puheenjohtaja(valtio)” tai ”Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja”. *Huom.* Jos kuitenkin kyseistä ilmaisua on käytetty (tarkoituksellisesti tai tahattomasti) esimerkiksi puheessa, lainauksessa noudatetaan alun perin käytettyä muotoa.
SEC	SEC-asiakirja: ks. ”asiakirjat”
SWD	SWD-asiakirja: ks. ”asiakirjat”
T&K	tutkimus ja kehitys
taitotieto	kirjoitetaan ilman yhdysmerkkiä
til-%	tilavuusprosentti
TSK/ETSK	ks. ”asiakirjat”
TTK	tutkimus ja teknologinen kehittäminen
valkoinen, vihreä kirja	valkoinen kirja, vihreä kirja — kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, jos kyseessä on tietty julkaisu; tällöin nimi esiintyy samassa muodossa kuin kirjan kannessa: **Vihreä kirja innovaatiosta** — muulloin kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella: **kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä koskeva valkoinen kirja**
väliamerikkalainen	adjektiivimuoto on yhdysmerkitön (vrt. Väli-Amerikka)
YK	Yhdistyneet kansakunnat
1989–1990	ei: 1989–90
20°, mutta 20 °C	Numeron yhteydessä asteen tunnus kirjoitetaan ilman välilyöntiä numeron perään, mutta jos lämpötilaa esitettäessä ilmaistaan myös käytetty asteikko, luku ja yksikkö erotetaan välilyönnillä.

Hakemisto

A | B | C | D | E | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | R | S | T | U | V | Y

A

A4 288
A5 288
A6 288
aikakausjulkaisu 68
ajatusviiva 72, 158
  lainauksissa 107
akuutti 113
alajaottelu 56
alakohta 41
alaotsikko 82, 84, 94
alaviite 35, 46, 48, 50, 69, 72, 97, 109, 113, 127, 154
alkukirjain
  iso ja pieni 150
    lainauksissa 107
alkulause 93
allekirjoitukset säädöksissä ja sopimuksissa 39
alleviivaus (korostuskeinona) 97
alueet (nimiluettelo) 279
appositioattribuutti (taipuminen) 165
arabialaiset numerot
  alaviitteissä 72
  tekstin jaottelussa 94
artikla 34, 37, 41, 48, 50, 51, 97
asetukset 38, 57, 97
asiakirja 70
  asiakirjojen numerointi 29
  COM/KOM, JOIN, SEC, SWD, CES/CESE, CdR 288
  kuvausvalmis 75
asiakirjat
  luokittelu 28, 75
asteriski 72, 127
  alaviitteet 72
asukkaannimitykset 202, 288

B

B5 288

C

C5 288
camera-ready, 75

D

desimaaliluvut 72, 114, 155
desimaalinumerointi (tekstin jaottelussa) 94
direktiivit 19, 23, 37, 39, 97
  Euroopan parlamentti ja neuvosto 23
DOI 68, 69, 76, 80

E

EAN-koodi 76
ECLI (eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus) 81, 100
ecu 122
ehdokasmaat ja liittymistä valmistelevat maat 115, 119, 123, 223
EHTY (päätteen liittäminen) 163
Eircode 133, 135
elimet 139, 174, 232
elävä sivuotsikko 94
erilleen kirjoittaminen 164
erisnimet 150
  monikkomuotoiset 161
  vierasperäiset
    päätteiden liittäminen 166
    tavuttaminen 159
esipuhe 93
esiö 93
ETA 23, 31, 54, 163
ETY 21, 23, 53, 163
euro 122, 123, 125, 162
  ISO-koodi 123, 223
  ISO-koodi ja euron tunnus 125
euroalue 122
Euroopan atomienergiayhteisö 98, 288
Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus 98
Euroopan hiili- ja teräsyhteisö 98, 288
Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimus 98
Euroopan investointirahasto 139, 174, 232
Euroopan komissio 139, 174, 232
Euroopan parlamentti 139, 174, 232, 288
Euroopan talousyhteisön perustamissopimus 98, 288
Euroopan tilintarkastustuomioistuin 139, 174, 232
Euroopan tunnus 82, 170
Euroopan unioni 288
Euroopan unionin julkaisutoimisto 142, 174, 232
  ISBN-tunnus 76
  ISSN-tunnus 78
  julkaisijana 76
  julkaisumenettely 68
  korjausluku ja tekijän korjaukset 69, 72, 111
  kotipaikka 85
  logo 82, 174
  yhteistyö tekstin laatijoiden kanssa 72
Euroopan unionin neuvosto 139, 174, 232, 288
Euroopan unionin tuomioistuin 97, 100, 139, 174, 232

Euroopan unionin virallinen lehti 12
asiakirjojen numerointi 29
johdanto-osa 35
loppulausekkeet 39
luettelot 39
numerointi 21, 29
perusjaottelu 41
sarjat 18, 19, 28
C ... A -sarja 18
C ... E -sarja 18
C-sarja 28
L-sarja 19
S-sarja 18, 43
säädökset
muutossäädökset 51
numerointi 21
rakenne 34
tekstien julkaiseminen 18
viittaukset 43, 46, 53, 97
yleinen rakenne 18
Euroopan unionista tehty sopimus 98
Euroopan yhteisö 98, 288
Euroopan yhteisöt 288
tekijänoikeus 87
Eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus (ECLI) 81, 100

G

gaeli/iiri 119, 121
gemenakirjaimet (pienaakkoset) 72, 94
graafikko 69
graafiset esitykset 108

H

hajautetut laitokset 142
hakasulkeet 157
hakemisto 69, 94
heittomerkki 72, 159, 166
huutomerkki (paikka lainauksessa) 107

I

iiri/gaeli 119, 121
ilmestymisvuosi 82
ilmoitusnumero 29
internet 137
internetosoite 85
ISBD 75
ISBN 68, 69, 75, 76, 76, 82, 85
viivakoodi 76
yhteinen 76
iso alkukirjain 150
lainauksissa 107
ISO-koodit
ehdokasmaat ja liittymistä valmistelevat maat 115, 119, 223
kielten 119, 231
valtioiden 115, 202, 219
valuuttojen 123, 223
ISSN 68, 69, 75, 76, 78, 82

J

jakso 34, 37, 41
jaottelu (tekstin) 94
jatkuva julkaisu 76, 76
johdanto 93
johdanto-osan kappale 36, 41, 49
johdanto-osan viite 35, 41, 49
julkaisija 82, 84
  julkaisijan kotipaikka 84
  julkaisijan tunnus 82
julkaisu
  irtolehtijulkaisu 76
  jatkuva julkaisu 75, 76
  jatkuvasti päivitettävä julkaisu 76, 76
  julkaisutyypit 75
  kausijulkaisu 76
  monikielinen 119
  monografia 76
  rakenne 82
  sähköinen julkaisu 76
  ulkoasu 71
    kuvausvalmiit asiakirjat 75
    sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset 72, 111
  verkkojulkaisu 76
julkaisukielet 69, 119, 121
julkaisukoordinaattori 69
julkaisumenettely
  julkaisut 68, 82
  virallinen lehti
    Euroopan alueiden komitea 28, 54
    Euroopan investointipankki 28, 54
    Euroopan keskuspankki 28, 54
    Euroopan oikeusasiamies 28, 54
    Euroopan parlamentti 28, 54
    Euroopan talous- ja sosiaalikomitea 28, 54
    Euroopan unionin tuomioistuin 28, 54
    komissio 28, 54
    neuvosto 28, 54
    tilintarkastustuomioistuin 28, 54
    virastot 28, 54
julkaisupaikka 85, 102
julkaisutoimeksianto 68
julkaisuvuosi 82, 102
järjestysluvut 152
järjestysnumero (teoksen) 82, 84
jäsenvaltiot
  järjestys luetteloissa 117
  lyhenteet 115
  protokollajärjestys 115

K

kaarisulkeet 157
kaaviot 94, 108
kaksoispiste 150, 155
  lainauksissa 107
  luetteloissa 96
  päätteiden liittäminen kaksoispisteen avulla 163
kannet 69, 82

kansi
luettelonumero 80
kansisivut 82
kausijulkaisu 69, 78, 82, 94, 102
kielet
julkaisu- 121
järjestys luetteloissa 121
järjestys monikielisissä julkaisuissa 119
lyhenteet 119
kielitoisinnot 119
kiinteä puolivälilyönti 113
kiinteä väli 72, 113
kirjaimet
gemena- 94
versaali- 72, 94
kirjallisuusviittaukset 97, 102
kohta 41, 97
kokoelman nimi 84
kokolainausmerkit 72, 107, 157
kokoomanimike 76
kolmannet maat
järjestys luetteloissa 117
lyhenteet 115
komission ohjelmat 288
komission pääosastojen luettelo 146
koostelyhenteet 162
korjauslukijat 69, 111, 111, 111
korjausluku 69, 111, 111, 111
korjauslukumerkit 111
korostuskeinot 97
kotipaikka (julkaisijan) 84
kursiivi 93, 97
viitteissä 102
kustantaja 85, 102
kustantajan tunnus (ISBN) 76
kuvat 72, 94, 108
käyttöoikeus, tekijänoikeus 93
kuvatekstit 108
kuvausvalmis 75
kysymysmerkki (paikka lainauksessa) 107
käsikirjoitus 68, 70, 75
alaviitteet 127
korjausluku 69, 111, 111, 111
kuvat 108
otsikoiden tasot 71, 72
painaminen 69
sivunumerointi 69, 75
taulukot 109
tekijän korjaukset 69
tekstin jaottelu 94
ulkoasu 70, 75, 76, 82
kuvausvalmiit asiakirjat 75
sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset 111
vedokset 69
yhdenmukaisuuden tarkistaminen 69
käyrät 108
kääntöpuoli (nimiösivun) 85

L

lainaukset 75, 107, 150
lainausmerkkien käyttö (konekirjoitettu teksti) 72
viittaukset unionin säännöksiin 97
lainausmerkit 107, 157
konekirjoitetussa tekstissä 72
paikka lainauksessa 107
säädöstekstissä 57
viitteissä 102
laitoksen numero 102
lauseenvastikkeet 155
lausunnot 18, 29, 35
LegisWrite 6
lihavointi 97
lisäpainos 84
logo (julkaisutoimiston) 82
loppulausekkeet 39
loppulyhenteet 162
loppusivut 93
luetelma 75, 155, 288
luetelmakohta 41, 288
luetelmaviiva 94, 96, 158
luettelonumero 68, 80, 82
luettelot
Euroopan unionin virallisessa lehdessä 55
kielten järjestys 119, 121
kirjoittaminen 96, 155, 155, 288
rahayksiköiden järjestys 123
tekstin jaottelu 94
ulkoasu 75, 96
valtioiden järjestys 117
välimerkit 56
luku 34, 37, 41
lukusanat 161
luvut (kirjoittaminen) 72, 125, 152
lyhenneluettelo 183
lyhennesanat 162
lyhenteet 21, 102, 109, 154, 159, 162, 183
hajautettujen laitosten (virastojen) 142, 232
kielten 119, 231
maiden 115, 117
rahayksiköiden 123
tittelin yhteydessä 165
toimielinten ja elinten 139, 232
lähdeluettelo 102
lähdeviitteet 97, 102

M

maakoodit (luettelo) 219
marginaali 75
merkit (tilastoissa, taulukoissa) 182
metatieto 76
mittayksiköt 163, 182
monikieliset julkaisut (kielitoisintojen järjestys) 119
monikieliset taulukot 109
monikko 161
monografiat 75, 76, 76
muotoilu 71
muutossäädökset 51

myyntihinta 68, 82

N

nide 94
nimi
  hajautettujen laitosten (virastojen) 142, 232
  kausijulkaisun 102
  kokoelman 82, 84
  sarjan 82, 84, 102
  teoksen 82, 84, 102
  toimielinten ja elinten 139, 232
nimike
  kokoomanimike 76
nimiölehdet 82, 84
nimiösivu 75, 82, 84, 94
  kääntöpuoli 85
nominit (yksikkö vai monikko) 161
numero
  ISBN 76
  ISSN 78
  julkaisun osan 82, 84
  laitoksen 102
  niteen 94
  painoksen 84, 102
numerointi
  alaviitteiden 72, 127
  asiakirjojen 29
  desimaali- 94
  erityinen numerointi (virallinen lehti) 29
  kansien 82
  sivu- 69, 75, 94, 94
  säädösten 21
  tekstin jaottelussa 94
  virallisen lehden 43
numeroluokitus (luetteloissa) 288
numerot 72, 94, 152
  jakaminen 159
  päätteiden liittäminen 152
  roomalaiset 82, 94
  taivuttaminen 152
NUTS 279

O

ohjelmat (komission) 288
ohuke 113, 152
  alaviitteissä 127
oikeus toisintamiseen 93
omakielinen (kielten nimet) 109, 115, 117, 119
omistuskirjoitus 93
osa 19, 34, 41, 46
osan numero 84
osasto 34, 37, 41
osoitteet 129, 288
otsikko 72, 75
  eri tasot 72, 94, 94
  hakemiston 94

P

paikannimet 150
painoksen numero 84, 102
painolupa 68, 69
painos
  lisä- 84
  painoksen numero 102
  uusittu 84
painotuote 69
paperikoko 288
pariton sivu 75
perussopimukset 35, 53, 97
  viittaukset 53, 98
pienaakkoset (gemenakirjaimet) 94
pieni alkukirjain 150
  lainauksissa 107
piirrokset 108
pilkku 155
  desimaaliluvuissa 72
  lainauksissa 107
  luetteloissa 96
piste 72, 94, 127, 154
  luetteloissa 96
POD 68
poliittiset ryhmät (Euroopan parlamentti) 288
postiosoite 129, 288
predikaatti 161
protokollajärjestys
  jäsenvaltioiden 115
  kielten (monikieliset julkaisut) 109, 119, 121
  rahayksiköiden 123
  toimielinten ja elinten 139
puhelinnumerot 137
puolilainausmerkit 57, 107, 157
puolipiste 55, 96, 155
puolivälilyönti (kiinteä) 113
päiväys 153
pääosastot (komission) 146
päätteen liittäminen 163, 166
  lyhenteisiin 163
  numeroihin 152
  vierasperäisiin nimiin 166
päätökset 19, 23, 24, 31, 37, 39
  EFTA 23
  ETA 23
  Euroopan parlamentti ja neuvosto 23
  YUTP ja YOS 23

R

rahayksiköt 122, 163
ranskalainen viiva 158, 288
rektio 167
riviväli 75
roomalaiset numerot 82, 94

S

sanaliitot 157

sanaväli 113, 159
kiinteä 72, 113
sarake 109
sarja 76
monografiasarja 76
sarjajulkaisu 82, 94, 102
sarjan nimi 82, 84, 102
selkä (teoksen) 69, 82
sentti 122
SGML 71
sisällysluettelo 69, 69, 72, 82, 94
sisälyhenteet 162
sivu
nimiö- 75, 82, 84, 85, 94
pariton 75
tyhjä 75
sivunumero 94
sivunumerointi 69, 75, 94, 94
sivuotsikko (elävä) 94
standard generalized markup language (SGML) 71
standardikoko (paperi) 288
sulkeet 94, 157
suositukset 18, 19, 24, 28, 35
symbolit
taulukoissa, tilastoissa 182
sähköpostiosoitteet 137
säädökset 19, 97
jaottelu 41
numerointi 46
rakenne 34
tekopaikka ja päiväys 39
viittaukset säädökseen 46

T

taitto 69, 72
tarkistusmerkki (ISBN) 76
taulukot 72, 94, 109
monikieliset 109, 117
tavutus 159
tekijän korjaukset 69, 72, 75
tekijänoikeus 69, 85, 87
kuviin 93
teksti
jaottelu 94
korjausluku 69, 111, 111, 111
korostuskeinot 97
tekijän korjaukset 69
ulkoasu
kuvausvalmiit asiakirjat 75
sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset 72
tekstien julkaiseminen, virallinen lehti 18
tekstien korjaaminen 69, 111, 111
tekstinkäsittely 71, 111, 113
tekstiviitteet 97

teos 68, 69, 69
kannet 82
nimi 82, 94, 97, 102
rakenne 82
selkä 82
tekijänoikeus 87
teokseen viittaaminen 97, 102
tilastot (merkit, symbolit) 182
titteli 165
toimeenpanovirastot 145, 232
toimeksianto 68
toimielimet ja elimet 139, 150, 174, 232
toimielinten yhteiset toimistot 142, 174, 232
toisintaminen (oikeudet) 93
translitterointi 72
tunniste 71
tunnukset 76, 81
tunnus
julkaisijan 82, 174
julkaisun (ISBN) 76
typografia 68, 69, 69, 71
korostuskeinot 97
lainausten merkitseminen 107
typografinen valmistelu 69

U

ulkoasu
kuvausvalmiit asiakirjat 75
sähköisessä muodossa olevat käsikirjoitukset 72
unionin yleinen tuomioistuin 100, 139, 174, 232
uusittu painos 84

V

valkoinen kirja (kirjoitusasu) 150
valokuvat 108
valtiot (nimiluettelo) 202
lyhenteet 115, 117
valuuttakoodit (luettelo) 223
vedos 69, 111
verbit (yksikkö vai monikko) 161
versaalikirjaimet 94
versaalikorkeus 288
vieraskieliset sanat 97
vierasperäiset nimet 166
vihreä kirja (kirjoitusasu) 150
viiteaineisto 34

viittaukset 94, 97, 102
asetuksiin 97
direktiiveihin 97
kansainvälisiin sopimuksiin 97
kausi- tai sarjajulkaisuun 102
muutoksiin 50
perussopimuksiin 53, 97
säädökseen 46
teokseen 102
teoksen osaan 102
tuomioistuimen asioihin 97, 100
unionin säädöksiin 97
unionin yleisen tuomioistuimen asioihin 100
viittausten järjestys 53
viralliseen lehteen 43
virallisessa lehdessä julkaistuun säädökseen 46
viivakoodi 76, 82
viivakuvat 108
vinoviiva 159
virkamiestuomioistuin 139, 174, 232
vuosikirja 76
välilyönti
kiinteä 72, 113
välimerkkien yhteydessä 113
välimerkit 72, 113, 154
värikoodit 84
värikuvat 108
värit 84, 108

Y

yhdenmukaisuus 69, 75
Yhdistyneet kansakunnat 183, 288
yhdysmerkki 150, 157
yhdysnimet 150
yhdyssanat 157, 159
yhteen kirjoittaminen 164
yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka 183
yhteispainos 76
yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa 21
yhteisön kasvilajikevirasto 142, 174, 232
YK 183, 288
yksikkö 161
yleisnimet 150
yleissopimukset (JVY) jäsenvaltioiden välillä 23, 35, 39
YUTP 19, 21, 34, 46, 183

Euroopan unionin
julkaisutoimisto